

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANA BİLİM DALI
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI

**ÇOCUK KİTAPLARINDAKİ YAŞAM
BECERİLERİNİN KARAKTER
ÖZELLİKLERİ VE İÇERİK BAĞLAMINDA
İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Ayfer EDİS

Danışman
Doç. Dr. Şükran CALP

Erzincan/2022

TEZ BİLDİRİMİ

"Çocuk Kitaplarındaki Yaşam Becerilerinin Karakter Özellikleri ve İçerik Bağlamında İncelenmesi" isimli "**Yüksek Lisans**" tezim tarafımda intihal programıyla incelenmiştir. Buna göre tezimde bilimsel etik ihlali ve intihal olarak nitelendirilebilecek herhangi bir durum olmadığını taahhüt ederim.

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir biçimde elde edildiğini; aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi beyan ederim.

Ayfer EDİS

ÇOCUK KİTAPLARINDAKİ YAŞAM BECERİLERİNİN KARAKTER ÖZELLİKLERİ VE İÇERİK BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Ayfer EDİS

**Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim
Ana Bilim Dalı, Sınıf Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Şubat 2022**

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Şükran CALP

ÖZET

Bu çalışmada, çocuk kitaplarında yer verilen temel yaşam becerileri, karakter özellikleri ve içerik bağlamında incelenmiştir. İncelenen beceriler, Dünya Sağlık Örgütü tarafından belirlenen “kişilerarası ilişkiler, empati, karar verme, problem çözme, yaratıcı düşünme, öz farkındalık, stresle başa çıkma, duygularla başa çıkma, iletişim ve eleştirel düşünme” becerileridir. Araştırma kapsamında TÜBİTAK tarafından yayımlanmış hikaye edici türde olan ve 3-10 yaş aralığındaki 100 çocuk kitabı kullanılmıştır. Çalışmanın amacı, söz konusu kitaplarda, yaşam becerilerinin var olup olmadığını, varsa hangi bağlamda ele alındığını belirlemek ve içeriğin hangi karakter özellikleriyle sunulduğunu ortaya çıkarmaktır.

Çalışmada kullanılan araştırma deseni, olgubilimdir. Yazarın bir kavrama yüklediği anlamın, yazdığı metinlerden anlamaya çalışılması ve metinsellik içinde bağlamlara bakılması araştırma deseninin olgubilim olduğunu göstermektedir. Çalışmada kullanılan veri toplama yöntemi, doküman incelemesidir.

Araştırma sonucunda kitaplarda en çok “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, problem çözme ve eleştirel düşünme” yaşam becerilerinin yer aldığı görülmüştür. Kitaplarda “çocuk, yetişkin, bitki, hayvan ve cansız varlıklar” olmak üzere çeşitli karakterler kullanılmıştır ve bu karakterler çoğunlukla “meraklı, akılcı, araştırmacı, keşfedici, duyarlı, bilgili”dir. Yaşam becerilerinin okuyucuya yansıtılmasının, becerilerle ilgili literatürde yer alan kuramsal bilgi ve tanımlamalarla örtüştüğü tespit edilmiştir. Kitaplardaki olay örgüsü dikkate

alındığında kişiler arası ilişki becerisi, aile ve akran ilişkisi bağlamlarıyla; iletişim becerisi kendini sözel olarak ifade etme bağlamıyla; karar verme becerisi istek ve ihtiyaçlar bağlamlarıyla; problem çözme becerisi, etkili yöntem belirleme bağlamlarıyla; eleştirel düşünme becerisi, bilimsel merak bağlamıyla sunulmuştur. Stresle başa çıkma becerisinin, başarma isteği bağlamıyla; duygularla başa çıkma becerisinin, kararlı olma bağlamıyla; öz farkındalık becerisinin, yetenek ve ilgi alanları, güçlü ve zayıf yönler bağlamlarıyla; yaratıcı düşünme becerisinin, yeni fikirler bağlamıyla; empati becerisinin ise farkında olma bağlamıyla ele alındığı görülmüştür. Çalışmanın sonuçlarından hareketle, okullarda veya okul dışı ortamlarda, yaşam becerilerinin yer verildiği çocuk kitaplarından daha fazla yararlanmaya yönelik düzenlemeler önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beceri, çocuk kitabı, yaşam becerisi, bağlam

INVESTIGATION OF LIFE SKILLS IN CHILDREN'S BOOKS IN CONTEXT OF CHARACTER FEATURES AND CONTENT

Ayfer EDİS

**Erzincan Binali Yıldırım University, Institute of Social Sciences, Department of
Basic Education, Department of Classroom Education, Master Thesis, February
2022**

Thesis Supervisor: Assoc. Dr. Şükran CALP

ABSTRACT

In this study, we examine the basic life skills in children's books in terms of character traits and content. The examined skills are "interpersonal relations, empathy, decision making, problem solving, creative thinking, self-awareness, coping with stress, coping with emotions, communication and critical thinking", which are determined by the World Health Organization. Within the scope of our research, we use 100 narrative-type children's books published by TUBITAK for children of age 3-10. The goal of our study is to determine whether there are life skills in those books; and if any, to determine in what context they are treated and to reveal with which character traits the content is presented.

The research design used in this study is phenomenology. Trying to understand the meaning attributed by the author to a concept from the texts she wrote and examining the context in textuality indicate that the adapted research design is phenomenology. The data collection method used in this study is document analysis.

As a result of our research, the most prevalent skills in the books are found to be "interpersonal relations, communication, decision making, problem solving and critical thinking". In those books, various characters such as "children, adults, plants, animals and inanimate beings" are used, and these characters are largely "curious, rational, investigative, exploratory, sensitive, and knowledgeable". We found that the reflection of life skills in the books to the reader overlaps with the theoretical knowledge and definitions in the literature about those skills. When the plots in the books are considered, interpersonal relationship skills are presented in the context of

family and peer relationships; communication skills in the context of expressing oneself verbally; decision-making skills in the context of wants and needs; problem-solving skills in the context of effective method setting; and critical thinking skills in the context of scientific curiosity. It is seen that the ability to cope with stress is handled in the context of the desire to succeed; the ability to cope with emotions in the context of being resolute; self-awareness skills in the context of talents and interests, strengths and weaknesses; creative thinking skills in the context of new ideas; and empathy skills in the context of awareness. Based on the results of our study, we recommend making more use of children's books that include life skills in school or out-of-school environments.

Keywords: Skill, children's book, life skills, context

ÖN SÖZ

Tez yazım süresince; her türlü yardımı, bilgiyi ve desteği benden esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Şükran Calp'e,

Araştırmamı tamamlamam için beni sürekli destekleyen, her zaman yanımda olan, manevi desteğiyle bana güç veren aileme ve arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunuyorum.

Ayfer EDİS

İÇİNDEKİLER

TEZ BİLDİRİMİ.....	I
ÖZET	II
ABSTRACT.....	IV
ÖN SÖZ	VI
İÇİNDEKİLER	VII
KISALTMALAR.....	IX
ŞEKİL LİSTESİ.....	X
TABLO LİSTESİ.....	XI
GİRİŞ	1
A. Problem Durumu	1
B. Araştırmanın Önemi	4
C. Araştırmanın Amacı.....	5
D. Tanımlar.....	6
BİRİNCİ BÖLÜM	7
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
A. Yaşam Becerileri	7
1. Karar Verme Becerisi.....	11
2. Yaratıcı Düşünme Becerisi	12
3. Empati Becerisi	13
4. İletişim Becerisi	14
5. Problem Çözme Becerisi.....	15
6. Eleştirel Düşünme Becerisi	17
7. Öz Farkındalık Becerisi	18
8. Duygularla Başa Çıkma Becerisi	19
9. Stresle Başa Çıkma Becerisi	20
10. Kişilerarası İlişkiler Becerisi.....	21

B. Yaşam Becerilerinin Gelişiminde Etkili Olan Faktörler.....	22
C. Yaşam Becerileri ve Çocuk Kitapları	23
D. Çocuk kitapları	24
E. İlgili araştırmalar	26
İKİNCİ BÖLÜM.....	38
YÖNTEM	38
A. Araştırmanın Modeli.....	38
B. Araştırmanın Çalışma Grubu	39
C. Veri Toplama Aracı ve Veri Toplama Süreci	39
D. Verilerin Analizi	40
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	42
BULGULAR VE YORUM	42
A. Çocuk Kitaplarında En Sık Yer Verilen Yaşam Becerilerine İlişkin Bulgular .	42
B. Çocuk Kitaplarındaki Yaşam Becerilerinin Kuramsal Bilgi ve Tanımlamalarla Benzerliğine İlişkin Bulgular.....	43
C. Yaşam Becerilerinin Çocuk Kitaplarında Hangi Bağlamlarda Sunulduğuna İlişkin Bulgular	265
D. Yaşam Becerilerinin Çocuk Kitaplarında Hangi Karakterler ve Hangi Kişilik Özellikleriyle Sunulduğuna İlişkin Bulgular	270
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	273
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	273
A. Tartışma	273
B. Sonuç	280
C. Öneriler	281
KAYNAKÇA.....	283
EKLER.....	298

KISALTMALAR

- STEM** : Science, Technology, Engineering ve Math
(Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik)
- TÜBİTAK** : Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
- UNESCO** : United Nations Educational, Scientific and Cultural
Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu)
- WHO** : World Health Organization (Dünya Sağlık Örgütü)

ŞEKİL LİSTESİ

		Sayfa No
Şekil 1	Temel Yaşam Becerileri (WHO, 1999)	9
Şekil 2	Yaşam Becerilerinin Temel Bileşen İlişkileri (WHO, 1997)	10
Şekil 3	Karar Verme Süreci	12
Şekil 4	Eleştirel Düşünmenin Temellerini Oluşturan Faktörler	17

TABLO LİSTESİ

		Sayfa No
Tablo 1	Kitaplarda Yer Alan Yaşam Becerilerinin Dağılımına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler	42
Tablo 2	Her Zaman Her İsteddiğimiz Olmaz Kitabının Analizi	44
Tablo 3	Ulu Meşeyle Bir Yıl Kitabının Analizi	46
Tablo 4	Kızılgerdan'ın Kış Şarkısı Kitabının Analizi	48
Tablo 5	Gündoğumu Korusu Kitabının Analizi	50-51
Tablo 6	Şehirdeki Son Ağaç Kitabının Analizi	53
Tablo 7	Hikâye Makinesi Kitabının Analizi	54-55
Tablo 8	Meşe Palamudu Toprağa Düşünce Kitabının Analizi	57
Tablo 9	Hindiba Tohumunun Büyük Hayali Kitabının Analizi	58
Tablo 10	Kitapları Çok Seven Çocuklar Kitabının Analizi	60-61
Tablo 11	Uğurböceği Kapınızı Çalarsa Kitabının Analizi	62-63
Tablo 12	Haydi Sayalım Elmalar Kitabının Analizi	65
Tablo 13	Martı Kadar Beyaz Kitabının Analizi	67-68
Tablo 14	Elektrikle Işıl Işıl Kitabının Analizi	69-70
Tablo 15	Işığı Arıyoruz Kitabının Analizi	72
Tablo 16	Mıknatısın Gücü Kitabının Analizi	74
Tablo 17	Kayaçları Öğreniyoruz Kitabının Analizi	76
Tablo 18	Yalnızca Ses Kitabının Analizi	78
Tablo 19	Toprağı Eşeliyoruz Kitabının Analizi	80
Tablo 20	Çılgın Havalara Kitabının Analizi	81-82
Tablo 21	Hastalıklardan Korun Sağlıklı Yaşa Kitabının Analizi	84
Tablo 22	Temiz Ol Sağlıklı Yaşa Kitabının Analizi	86

Tablo 23	Spor Yap Sağlıklı Yaşa Kitabının Analizi	88
Tablo 24	Doğru Beslen Sağlıklı Yaşa Kitabının Analizi	90
Tablo 25	İpek Yeni Şeyler Üretiyor Kitabının Analizi	92
Tablo 26	En Muhteşem Şey Kitabının Analizi	93-94
Tablo 27	Beril Kendi Resmini Yapıyor Kitabının Analizi	96
Tablo 28	Onur Harika Öyküler Yazıyor Kitabının Analizi	98
Tablo 29	Can Dans Etmeyi Seviyor Kitabının Analizi	100
Tablo 30	Dinlemeye Değer Kitabının Analizi	103
Tablo 31	Bir Türlü Yerimde Duramıyorum Kitabının Analizi	105-106
Tablo 32	Büyükbabam Değişti Kitabının Analizi	108
Tablo 33	Bir Plastik Şişenin Yolculuğu Kitabının Analizi	110
Tablo 34	Bir Yağmur Damlasının Yolculuğu Analizi	112
Tablo 35	Bir Mikrobun Yolculuğu Kitabının Analizi	114
Tablo 36	Bir Aşağı Bir Yukarı Kitabının Analizi	116
Tablo 37	Bay Tilki'nin Mutfağı Kitabının Analizi	118
Tablo 38	Eğlenceli Statik Elektrik Kitabının Analizi	120
Tablo 39	Haydi Uç Kağıt Uçağım Kitabının Analizi	122
Tablo 40	Havada Süzülen Baloncuklar Kitabının Analizi	124
Tablo 41	Oksijen Metalle Buluştuğunda Kitabının Analizi	126
Tablo 42	En Güçlü Kim? Kitabının Analizi	128
Tablo 43	Yaylan ve Zıpla Kitabının Analizi	129
Tablo 44	Şaşırtıcı Bilgisayarlar Kitabının Analizi	131
Tablo 45	Gündüz ve Gece Kitabının Analizi	133
Tablo 46	Durmak İstiyorum Kitabının Analizi	134-135
Tablo 47	Gözlerini Kapat ve Dinle Kitabının Analizi	136

Tablo 48	Bil Bakalım Ne Oldu? Kitabının Analizi	138
Tablo 49	Çılgın İrem Bilimsel Yöntem İle Sorunları Çözüyor Kitabının Analizi	140
Tablo 50	Beni Üzen Ne? Kitabının Analizi	142
Tablo 51	Beni Cesur Yapan Ne? Kitabının Analizi	144
Tablo 52	Beni Korkutan Ne? Kitabının Analizi	146-177
Tablo 53	Bugün Hava Nasıl? Kitabının Analizi	149
Tablo 54	Beni Mutlu Eden Ne? Kitabının Analizi	150-151
Tablo 55	Kim Kıpırdadı? Kitabının Analizi	153
Tablo 56	Yüzer mi Batar mı? Kitabının Analizi	155
Tablo 57	Down Sendromlu Bir Arkadaşım Var Kitabının Analizi	157
Tablo 58	Gökkuşağının Gizemi Kitabının Analizi	160
Tablo 59	Yemek Seçen Seçil Kitabının Analizi	162
Tablo 60	Kelebek Tutkusu Kitabının Analizi	164
Tablo 61	Akıllı Akın Kitabının Analizi	166
Tablo 62	En Uzun Esneme Kitabının Analizi	168-169
Tablo 63	Ne Ödevi? Kitabının Analizi	171
Tablo 64	Canavar Böcek Kitabının Analizi	173-174
Tablo 65	Sıra Dışı Hediye Kitabının Analizi	176
Tablo 66	Küf Gizemi Kitabının Analizi	178-179
Tablo 67	O Ses Ne? Kitabının Analizi	181
Tablo 68	Burun Bilir Kitabının Analizi	183
Tablo 69	Arka Bahçedeki Kazı Kitabının Analizi	185
Tablo 70	Neredeyse Görünmez İrem Kitabının Analizi	187-180
Tablo 71	Baloncuk Kulübü Kitabının Analizi	190

Tablo 72	Gelgit Kitabının Analizi	193
Tablo 73	Sihirli Mercek Kitabının Analizi	195
Tablo 74	Karınca Saldırısı Kitabının Analizi	197
Tablo 75	Kafama Takılan Ayı Kitabının Analizi	199-200
Tablo 76	Yeşil Köpek Kitabının Analizi	202-203
Tablo 77	Uzaydan Gelen Kitabının Analizi	205
Tablo 78	Rampa Kitabının Analizi	207
Tablo 79	Kama Kitabının Analizi	209
Tablo 80	Demir Neden Mıknatısa Yapışır? Kitabının Analizi	211
Tablo 81	Aynalar Nesneleri Nasıl Yansıtır? Kitabının Analizi	213-214
Tablo 82	Elektrik Devresi Nasıl Bağlanır? Kitabının Analizi	216
Tablo 83	Bende Astım Var Kitabının Analizi	218
Tablo 84	Duyamamak Böyle Bir Şey Kitabının Analizi	220-221
Tablo 85	Ne Yapsak da Toprağın Verimsizleşmesini Durdursak? Kitabının Analizi	223
Tablo 86	Kansere Elveda Bahçesi Kitabının Analizi	225
Tablo 87	İnci'nin Büyük Yarışı Kitabının Analizi	227-228
Tablo 88	Dedemin Müziği Kitabının Analizi	230
Tablo 89	Uzun Bekleyiş Kitabının Analizi	232-233
Tablo 90	Ali'nin Ayak Kareleri Kitabının Analizi	235-236
Tablo 91	Kimde Kabarcık Var? Kitabının Analizi	238
Tablo 92	Tavuklar Taşınıyor Kitabının Analizi	240-241
Tablo 93	Barış'ın Gezintisi Kitabının Analizi	243-244
Tablo 94	Elimde Değil Kitabının Analizi	246
Tablo 95	Bay Endişe Kitabının Analizi	248

Tablo 96	Kalundborg Beşlisi Kitabının Analizi	250-251
Tablo 97	Kadim Orman Kitabının Analizi	253
Tablo 98	Dokuz Dakika Kitabının Analizi	255
Tablo 99	Arabaların Uyuduğu Gün Kitabının Analizi	257-258
Tablo 100	Karıncalar Yollarını Kaybeder mi? Kitabının Analizi	260
Tablo 101	Çiko'nun Günlüğü Kitabının Analizi	264
Tablo 102	Kişilerarası İlişkiler Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler	266
Tablo 103	İletişim Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler	266
Tablo 104	Duygularla Başa Çıkma Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler	266
Tablo 105	Stresle Başa Çıkma Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler	267
Tablo 106	Eleştirel Düşünme Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler	267
Tablo 107	Problem Çözme Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler	268
Tablo 108	Yaratıcı Düşünme Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler	268
Tablo 109	Karar Verme Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler	269
Tablo 110	Öz Farkındalık Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler	269
Tablo 111	Empati Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler	270

Tablo 112	Kitaplarda Becerilerin Hangi Karakterler Yoluyla Aktarıldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelik Dağılımlar	270
Tablo 113	Kitaplarda Yer Alan Karakterlerin Kişilik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzdelik Dağılımlar	271

GİRİŞ

Geçmişten günümüze her yeni yüzyılla birlikte toplumlar, kendilerini şekillendirecek ve geleceklerine doğrudan etki edecek zorunlu değişiklikleri kabul etmek; dolayısıyla kendilerini yenilemek ve gelişmelere ayak uydurmak durumunda kalmaktadırlar. 21. yüzyılda diğer toplumların gerisinde kalmamak için çabalayan her toplumun, bireylerini kendini sürekli geliştiren, yaratıcı düşünen, karşılaştığı sorunlarla başa çıkabilen ve girişimci bireyler olarak yetiştirmesi gerekmektedir (Kaya, 2020). Temel yaşam becerilerinin, bireylerin yaşamlarının her aşamasında “kendi kendine yetebilen” bireyler olarak yetişmesinde büyük bir öneme sahip olduğu bilinmektedir. Bu önem “Yaşam becerilerini çocukluk döneminden başlamak üzere bireyin hayatına nasıl adapte edebiliriz?” sorusunu akıllara getirmektedir. Bu soruya verilebilecek net ve kesin bir cevap olmamakla birlikte okullarda ve ailede daha bütüncül bir eğitim modeliyle yaşamın ve eğitimin her aşamasına harmanlanarak olabileceği söylenebilir (Yıldırım, 2017).

Eğitim sürecinde çocuklara beceriler kazandırılmaya çalışırken birçok ders araç gereçleri ve kaynakları kullanılmaktadır. Bu materyaller içerisinde çocuğa direkt katkıda bulunabilecek çocuk kitapları yer almaktadır. Çocuk kitapları kişilerin, çocukluktan yetişkinliğe geçiş sürecini etkileyebilen ve aynı şekilde okuldaki eğitim-öğretim faaliyetlerine katkıda bulunan etkenlerden biridir (Demircan, 2006). Kitaplar aracılığıyla çocuklar, dünya hakkındaki bilgilerini geliştirdikleri gibi kendilerine özgü duyarlılıklarını, yaratıcı düşüncelerini, iletişim becerilerini ve karar verme becerilerini geliştirir (Yalçın ve Aytaş, 2005).

Bu çalışmada TÜBİTAK çocuk kitaplarındaki temel yaşam becerilerinin karakter özellikleri ve içerik bağlamında incelenmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla çalışmanın bu bölümünde öncelikli olarak araştırmanın problem durumu ele alınmış, araştırmanın önemi ve tanımlar açıklanmıştır.

A. Problem Durumu

Geçmiş yıllarda, bir bireyin sahip olduğu bilgi ve becerilerin, o bireyin sadece kendi meşgul olduğu alanla ilgili olması yeterli görülmemektedir. Örneğin; bir sınıf

öğretmeninden sadece okuma yazma, temel matematik işlemlerini öğretebilmek gibi beceriler beklenmekteydi. Aynı şekilde öğrencilerden beklenen ise öğretmenin aktardıklarını aynen alıp bilgi ve beceri haline getirmesiydi. Bilgi üretiminin kısıtlı olduğu bu geçmiş süreçte bireylerin sahip olduğu beceriler yeterli görülmekteydi. Fakat bilim ve teknolojinin hızla gelişmesi, bireylerin becerilerinin de farklılaşmasına sebep oldu. Bu sebeple 21. yüzyılda, sorgulayan, araştıran, eleştirip, analiz eden ve üst düzey düşünme becerilerine sahip bireyler yetiştirmek hedefi belirlendi. İşte bireylerin sahip olması gereken bu beceriler, günümüzde “21. yüzyıl becerileri” olarak adlandırılmaktadır (Kozikoğlu, 2019).

Bu becerileri bireylere kazandırırken çeşitli yöntem, teknik ve araçlar kullanılmakta ve bu sırada bireylerin gelişim dönemleri dikkate alınmaktadır. Her gelişim döneminde bireylere kazandırılması gereken beceriler birbirinden farklı olup birbiriyle bütünleşerek gelişmektedir. Bireylere kazandırılması gereken yaşam becerileri için en önemli süreçlerden biri, okul öncesi ve ilkökul evresidir. Bu süreçteki bireylerin gelişim dönemlerine göre yaşam becerileri kazandırılırken uygun araçlar kullanılmaktadır.

İlkokul çocuklarına yaşam becerileri kazandırılırken kullanılabilecek en somut araçlardan biri, çocuk kitaplarıdır. Bundan dolayı çocuklar için yayımlanan çocuk kitaplarının içeriği, çocuklara kazandırılması gereken becerilerin anlatılma şekli ve konusu oldukça önemlidir. Kitap, bireyi eğitmekle kalmayıp bireyin yaşamını da yönlendirir. Okunan çocuk kitaplarında mesaj verilirken kitaptaki karakterler önemlidir. Çocuk kitaplarındaki karakterlerin, çocuğun geleceğe bakış açısında, eğitiminde ve kişilik özelliklerinin gelişiminde önemli rolü vardır (Mardi, 2006).

Nitelikli eserler, kişilerin çocukluktan başlayarak dış çevreyle olan ilişkisinin olumlu yönde ilerlemesini sağlar. Birey, nitelikli kitaplar yoluyla iç dünyasını tanıma, yaşamla ilgili bilgiler edinme, cesaret ve özgüven kazanma, kendine rehberlik ederek karşılaştığı sorunlarla baş etme fırsatı yakalayabilir (Zengin, 2017). Kitaplar bireylere farklı hayatlarda farklı tecrübeler yaşatır; okuyucunun, diğer bireylerin hayatlarını ve farklı yaşamışlıkları tecrübe etmesine olanak sağlar. Çocuklar da yaşamı kitaplar aracılığıyla tanırlar. Buna bağlı olarak çocukların okuma

kültürü edinme, okuduklarını yaşamlarında bir beceri haline getirme sürecine katkı sağlamak ve onları nitelikli çocuk yapıtlarıyla tanıştırmak önemlidir (Özcan, 2020).

Bireyin gelişimlere ayak uydurması ve 21. yüzyılda gelişen toplumlardaki bireylerin gerisinde kalmaması için birçok beceriye sahip olması gerekmektedir. Bu beceriler; empati, iletişim, problem çözme, kişilerarası ilişkiler, duygularla başa çıkma, karar verme, eleştirel düşünme, öz farkındalık, yaratıcı düşünme ve stresle başa çıkma şeklinde adlandırılan 10 temel yaşam becerisi şeklinde ifade edilmektedir (World Health Organization [WHO], 1999). Bireyin bu yaşam becerilerini kazanmaya başlamasıyla beraber çevresindeki birçok faktörün belirgin etkileri olmaktadır. Bu becerileri birey, kimi zaman aile ortamında ebeveynlerle kimi zaman sosyal yaşamda akran ilişkileriyle planlı ya da plansız bir şekilde kazanabilmektedir (Bastık, 2018). Okullar ise beceri kazandırılmasında en etkili ortamlardan biri olarak görülmektedir.

Okullarda beceri eğitiminde kullanılan eğitim-öğretim araçlarından biri, kitaplardır. Çocuk gelişiminin desteklenmesinde kitapların büyük bir rolü bulunmaktadır. Ancak çocuk gelişimini birçok açıdan olumlu yönde etkilese de çocuk kitaplarının beceri kazandırma noktasındaki faydaları üzerine yapılan araştırmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Literatürde yer alan çalışmalar incelendiği zaman çocuklarda kitap okumanın gelişim süreçleri üzerindeki etkilerinin ele alındığı görülmekte, buna karşılık çocuk kitaplarının özellikle temel yaşam becerilerinin kazandırılmasındaki etkinliğinin ele alındığı çalışmaların sınırlı olduğu göze çarpmaktadır. Bilindiği gibi büyüme ve gelişim süreçlerinde kullanılan materyallerden yüksek düzeyde verim elde edilebilmesi için öncelikli olarak söz konusu materyallerin niteliklerinin ve uygunluklarının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu noktada yaşam becerileri, çocuk kitaplarında gerek karakterlerin kişilik özellikleri gerekse olay örgüsü açısından incelenmiştir. Bu durumdan hareketle bu araştırmanın amacı, TÜBİTAK çocuk kitaplarındaki temel yaşam becerilerinin yer alma durumunu incelemek ve bu mevcudiyetin hangi bağlamda ve hangi karakter özellikleriyle ele alındığını ortaya çıkarmaktır.

B. Araştırmanın Önemi

Bireyin çocukluktan yetişkinliğine kadar kazandığı tüm yaşam becerileri, bireyin karakterini, aile ilişkilerini, iş yaşamını ve sosyal ortamını şekillendirme ve yaşam standartlarını yükseltmede önemli bir yere sahiptir. Yaşam becerileri çocukluktan itibaren kazanılmaya başlanan ve bireyin yaşamının her evresinde önemli olan temel becerilerdendir.

Yaşam becerileri kişinin karşılaştığı sorunları çözebilmesinde, kendisiyle ve diğer bireylerle uyumlu bir şekilde yaşayabilmesinde, teknolojinin getirdiği koşullara uyum sağlayabilmesinde gerekli olan becerileri kapsamaktadır. Bu nedenle yaşam becerilerinin kazandırılması mutlu, başarılı, bağımsız, donanımlı kişilerin yetiştirilmesinde ve bu yolla yine mutlu, başarılı, üretken, bağımsız bir toplumun oluşmasında büyük önem taşımaktadır (Bastık, 2018).

Ebeveyn ve öğretmenlerin çocuklara yaşam becerilerini kazandırırken çeşitli yöntem, teknik ve materyalleri kullanmak noktasında aktif rolleri vardır. Çocukluk çağı düşünüldüğünde yaşam becerilerini hissettirme, sunma ve kazandırmada etkili olan eğitim-öğretim materyallerinden biri çocuk kitaplarıdır. Bebeklikten itibaren yaşamdaki en temel öğrenme araçlarından olan kitapların, yaşam becerilerini kazandırma noktasında önemi büyüktür.

Çocuk kitapları öncelikli olarak okuma becerisinin gelişimine katkı sağlamaktadır. Bilindiği gibi okuma becerisi bir metnin zihinle anlaşılması, gözle takibi; kimilerine göre tam anlamıyla özel bir eğitime gereksinimi olan ve birbiriyle bütünleşmiş farklı unsurların bir araya gelmesiyle gerçekleşen bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Bundan dolayı okuma sürecinin sonunda başarılı olabilmek için insanların mevcut okuma becerilerini geliştirmeleri gerekmektedir (Susar Kırmızı, 2008). Çocuk kitaplarının bireylerde okuma becerilerini geliştirdiği gibi aynı zamanda bireylerin diğer beceri gelişimini de etki etmektedir. Kitap okumanın temel dil becerilerinin gelişimine katkı sağladığı görülmektedir. Kitap okumanın dil gelişimi üzerindeki etkileri incelendiği zaman farklı okuma tekniklerinden yararlanılmasının çocukların dil gelişimini olumlu etkilediği göze çarpmaktadır. Ayrıca bu konuda yürütülen araştırma sonuçları özellikle diyaloga dayalı kitap

okuma tekniğinden yararlanılmasının çocukların kendini ifade edici dil becerilerinin gelişmesine katkı sağladığı vurgulanmaktadır (Şimşek, 2017).

Çocuk kitapları çocuğun gelişimi sırasında, düşünme becerilerinin kazandırılması noktasında önemli bir role sahiptir. Çocuk kitapları aracılığıyla çocukların, anlama, karşılaştığı sorunlara çözüm üretme, çıkarımda bulunma, empati, iletişim, karşılaştırma yapma, değerlendirme gibi bir takım becerileri gelişir. Ayrıca kitaplar, çocukların okumaktan keyif alması ve okuduklarına eleştirel gözle bakabilen bireyler olmaları yönünde de katkı sağlamaktadır (Sahil, 2019). Yapılan araştırmalara göre çocuk kitaplarının yaşam becerilerinin kazandırılması ve geliştirilmesi noktasında da önemli bir etkiye sahip olduğu görülmektedir.

Çocuk kitaplarının içeriğinde yer alan karakterlerin kişisel özelliklerinin, olay örgüsünün, verilmek istenen mesajın, içerik oluşturulurken kullanılan yöntem ve tekniklerin yaşam becerilerini kazandırma açısından önemi büyüktür. Bu açıdan bakıldığında çocuk kitaplarının temel yaşam becerileri göz önünde bulundurularak incelenip analiz edilmesinin, alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada yüz TÜBİTAK çocuk kitabı incelenmiş ve bu kitaplarda temel yaşam becerilerinin hangi yollarla verilmeye çalışıldığı ve bu becerilerin kitaplarda hangi bağlamlarda ele alındığı tespit edilmiştir.

C. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, karakter özellikleri ve olay örgüsü açısından incelenen çocuk kitaplarında Dünya Sağlık Örgütü'nün belirlediği “kişilerarası ilişkiler, empati, karar verme, problem çözme, yaratıcı düşünme, öz farkındalık, stresle başa çıkma, duygularla başa çıkma, iletişim, eleştirel düşünme” yaşam becerilerinin var olup olmadığı, varsa hangi bağlamda ele alındığını belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

TÜBİTAK tarafından yayımlanan çocuk kitaplarında;

1. Hangi yaşam becerileri ele alınmıştır?
2. Yaşam becerilerinin okuyucuya yansıtılması, becerilerle ilgili kuramsal bilgiler ve tanımlamalarla benzerlik göstermekte midir?

3. Olay örgüsü dikkate alındığında, yaşam becerileri hangi bağlamlarda sunulmuştur?
4. Yaşam becerileri, karakterlerin hangi kişilik özellikleriyle ilişkili sunulmuştur?

D. Tanımlar

Yaşam Becerisi: Bireylerin karşılaştığı problemlerle etkili bir şekilde baş edebilmelerini sağlayan, çevreyle uyum sürecini verimli geçirerek, sorumluluklarına yönelik doğru kararlar verebilmesine katkıda bulunan, karşılaştığı sorunlara uygun çözüm yöntemleri bulmasına ilişkin yönlendirmeler yapan becerilerdir (WHO, 1999).

Çocuk Kitabı: Bireylerin, çocukluktan yetişkinliğe geçiş sürecini etkileyebilen, aynı zamanda okuldaki eğitim-öğretim faaliyetlerini destekleyerek bireylerde okuma alışkanlığı kazandıran, çocukları örnek kahramanlar ve olaylarla karşılaştıran eserlerdir (Arıcı, 2018).

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmanın esaslarını oluşturan temalar detaylı bir şekilde ele alınarak, araştırma için kuramsal çerçeve özelliğinde bir bölüm oluşturulması hedeflenmiştir. Konuyla ilgili kavram ve temalara detaylı bir bakış açısıyla yaklaşmak, bakış açımızı genişletmek, kavramların birbiriyle ilişkilerinin daha iyi anlaşılmasına olanak sunmuştur.

A. Yaşam Becerileri

Bilim ve teknolojinin zamanla gelişim göstermesi, bireyler arasında çeşitli farklılıkların ön plana çıkması ve kişilerin farklı yaşam becerilerine de sahip olması gerektiği görülmektedir (Alaca, 2019). Yaşam becerilerinin kuramsal çerçevesi geliştirilmeye çalışırken karşılaşılan zorluklardan biri, bu kavrama ait çeşitli tanımların olmasıdır (Martin, 2012). Yaşam becerileri kavramının içeriğini incelemek için alan yazındaki bu tanımlar büyük bir öneme sahiptir. Yaşam becerileri kavramını araştırmacılar çeşitli şekillerde tanımlamışlardır. Bu terimi ilk kullanan kuruluşlardan biri olan Dünya Sağlık Örgütüne göre yaşam becerileri; kişilerin sağlıklı bir hayat sürebilmeleri için sorumluluklarına yönelik doğru kararlar verebilmesi, karşılaştığı sorunlara uygun çözüm yöntemleri bulmasıyla ilişkili olduğunu ifade etmektedir. Daha kapsamlı tanımıyla WHO yaşam becerilerini; “kişilerin günlük hayatın getirdiği talepler ve karşılaştığı problemlerle etkili bir şekilde baş edebilmelerini sağlayan, oryantasyon sürecini verimli geçirerek, olumlu davranışlar sergilemek” olarak tanımlanmaktadır (WHO, 1999).

Efeçinar (2020)’a göre yaşam becerileri bireyin içinde bulunduğu çevreyle uyum içerisinde yaşamasını sağlayan, kendini rahat bir şekilde ifade etmesini ve karşılaştığı problemlerle başa çıkmasında etkin rolü olan becerilerdir. Yaşam becerileri, bir bireyin yaşamını devam ettirmek ve yaşamına çeşitli yenilikler katabilmek için ihtiyaç duyduğu yeteneklerdir (Talreja, 2014). Yaşam becerileri, bireylerin günlük hayatın görev ve sorumluluklarıyla başa çıkabilmelerine destek olan, bireyin gelişim sürecinin sorumluluklarıyla başa edebilmesi, diğer kişilerle

karşılıklı iletişim sonucu başarılı sonuçları belirleyebilmesi şeklinde tanımlanan öğrenmeye yönelik bir davranış şeklidir. Yaşam becerileri bireyin sosyal yaşamda karşılaştığı sorunların üstesinden gelebilme yetilerinin tümüdür (Yıldırım, 2017).

UNICEF (2002)'e göre yaşam becerileri, kişilerin daha mantıklı düşünerek karar verebilmelerine, çevresindeki bireylerle etkili bir iletişim kurabilmelerine, bireylerin bir yaşam sürecinde duygularıyla baş etme ve öz farkındalık becerilerinin gelişmesine destek olan psiko-sosyal beceriler biçiminde tanımlanmıştır. Yaşam becerilerinin, kişinin bireysel, sosyal ve mesleki yaşamını başarılı bir biçimde devam ettirmesini sağlayan beceriler olduğu görülmektedir. Yaşam becerileri; bireylerin bir göreve başlamak, bir görevi devam ettirmek ya da sonlandırmak için kişilere olanak sağlayan beceriler şeklinde ifade edilmektedir. Bireylerin yaşamları süresince karşılaştıkları problemlerle başa çıkmalarını ve yaşamlarını etkin bir biçimde yönetmelerini sağlayan becerilerin, yaşam becerileri olduğu söylenebilir (Özdemir, 2015). Yaşam becerileri; sorunları çözmede, karar vermede, eleştirel ve yaratıcı düşünmede, etkili iletişimde, sağlıklı ilişkiler kurmada, duygularla başa çıkmada, diğer bireylerle empati kurmada ve zorlukların üstesinden gelmede ve hayatlarını düzenlemede kişileri yönlendiren kişisel, bilişsel ve kişilerarası yeteneklerdir (UNESCO, 2018). Birçok beceriyi barındıran yaşam becerilerini sınıflandırmaya yönelik çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Alan yazın incelendiğinde birçok araştırmacının yaşam becerilerini farklı alanlara ya da bileşenlerine ayırarak sınıflandırdığı görülmektedir. Curtiss ve Warren (1974), yaşam becerilerini yaşamın beş alanında kullanılabilecek beceriler olarak sınıflandırmıştır. Kişilerin idare etmekle yükümlü olduğu bu alanlar; kişinin kendisi, ailesi, boş zamanları, içinde yaşadığı toplum ve işidir. Hamdona (2007), yaşam becerileriyle ilgili önceden yapılmış araştırmalara ve sınıflandırma modellerine dayanarak beş temel alandan oluşan bir sınıflandırma yapmıştır. Bu alanlar; iletişim becerileri, kişisel/sosyal beceriler, liderlik becerileri, karar verme/problem çözme ve eleştirel düşünme şeklindedir. Gomes ve Marques'e (2013) göre yaşam becerilerini davranışsal, kavramsal, kişilerarası ve içsel beceriler yönüyle sınıflandırmıştır.

İsviçre’de yapılan bir Yaşam Becerileri Eğitimi Kurumlar Arası Toplantısı’nda yaşam becerilerinin neler olabileceği yönünde çeşitli görüşler ifade edilerek temel yaşam becerileri belirlenmeye çalışılmaktadır. Temel yaşam beceriler; “empati, duygularla başa çıkma, kendine güven, aktif dinleme, saygı, tolerans, güven, paylaşma, sempati, merhamet, sosyallik, otoriteyle başa çıkma, problem çözme, arkadaşlık ilişkisi kurma, işbirliği, öz farkındalık, yaratıcı düşünme, karar verme, eleştirel düşünme, stresle başa çıkma, öz saygı” şeklinde ifade edilmiştir. Sonrasında bu ifadelerin hepsinin beceri olmadığı bazılarının bireylerin niteliklerini belirten özellikler olduğu görülmüştür. Beceri bireyin bazı şeyleri yapabilmesi kapasitesidir. Buradan yola çıkarak sadece 10 temel yaşam becerisi belirlenmiştir (WHO, 1999). Bu yaşam becerileri Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1: Temel Yaşam Becerileri (WHO, 1999)

Şekildeki beceriler yaşam becerilerinin genel anlamda özömsenebilmesi için temel bileşenler olarak belirtilmektedir. Yaşam becerileri, kişinin bulunduğu çevredeki diğer bireylerle ilişkilerinin düzenlenmesi ve bireyin kişisel durumlarını çözebilmesi için sahip olması gereken becerilerdir. Bu becerilere sahip olunmaması durumunda bireylerin toplumsal durumlara uyum sağlamakta zorlandığı görülmektedir. Yaşam becerilerini kazanan bireylerin ise problemlerle baş edebilmeyi, kendi yaşamlarına doğru bir şekilde yön verebilmeyi, neleri yapıp neleri yapamayacağını farkında olmasıyla; bilmeyi, öfke kontrolünü, stresle baş edebilmeyi, iletişim kurabilmeyi ve “Hayır!” diyebilmeyi öğrenebilecektir. Bu sebeple yaşam becerilerini geliştirici faaliyetlerle desteklemek gerekmektedir (Bastık, 2018). Dünya Sağlık Örgütü’nün 1997 yılında yayınladığı raporda 10 temel yaşam becerisi birbiriyle ilişkilendirilmektedir. Temel yaşam becerileri arasındaki ilişki Şekil 2’de gösterilmiştir (WHO, 1997).

Şekil 2: Yaşam Becerilerinin Temel Bileşen İlişkileri (WHO, 1997)

Şekil 2’de verilen yaşam becerilerinin birbirleriyle ilişkileri bireyin gelişip olgunlaşmasında ve hayattaki zorluklarla mücadele edebilmesinde gerekli olan bir durum olduğu görülmektedir. Yaşam becerilerinin birbirleriyle olan ilişkisi becerilerin bireye kazandırılmasında önemli bir boyuttur. 21. yüzyıl becerileri, kişilerin bilgiye ulaşma süreçlerini ve ulaştıkları bilgiyi günlük hayatlarında karşılaştıkları sorunları çözmede kullanmalarını, alınan sorumlulukları yerine getirmelerini, farklı düşünme becerilerini günlük yaşamlarında kullanmalarını, diğer kişilerle uyum içerisinde çalışmalarını, günümüz teknolojisini etkin ve amaca uygun bir şekilde kullanmalarını kendi yeterliliklerinin, bulundukları çevrenin ekonomik, sosyal durumlarının farkında olmalarını sağlamaktadır (Kılıç ve Gültekin, 2015) . Yaşam becerileri; kişilerin hayatlarını üretken, mutlu ve işlevsel bir şekilde devam ettirebilmeleri için gerekli olan temel becerilerdir. Bu becerilere sahip bireyler, hayatlarını etkileyen kararları kendileri verebilir, sorumluluk üstlenebilir, karşılaştığı sorunlara çözümler üretebilir, kimseye bağlı kalamadan yaşayabilir ve kendi yaşamını şekillendirebilirler (Anagün, Kılıç, Atalay ve Yaşar, 2015).

1. Karar Verme Becerisi

10 temel yaşam becerilerinden biri olan karar verme becerisi Dünya Sağlık Örgütü’nün belirlediği yaşam becerileri sınıflandırmasının içerisinde yer almaktadır. Ellis (2007)’ye göre; karar verme becerisi, bireylerin düşündüklerini önem sırasına koyarak düşüncelerini geliştirmelerini ve düşünce ile eylem arasında gerekli olan bağlantıyı kurmalarını sağlar (Ellis, 2007).

Yaşam sürecinde sürekli olarak artısta olan karmaşıklığı, ilgi alanlarının zenginliği ve karşılaşılan sorunlar, karar verme becerilerinin belli bir eğitim süreciyle kazandırılmasını gerekli kılar. Yaşadığımız üst düzey teknoloji çağında, sorumluluklarını öncelik sırasına koyabilmeyi, demokrasinin hâkim olduğu bir toplumda yeni ürünler ortaya koyarak yaşamayı, duygusal, sosyal ve kişisel özelliklerini en iyi şekilde yapabilme becerisine sahip olmak gerekmektedir. Bu yeterliliğe sahip olunması ancak, doğru karar verebilme becerisinin kazanılmasıyla mümkündür (Özabacı, 2013).

Karar verme becerisi nelere inanılması gerektiğini ve yapılması gereken şeylerin ne olduğu konusunda eleştirel düşünmeyle paralel yönde ilerlemesine bağlıdır (Ennis, 1985). Karar verme becerisi, karar verme yetisinin ortaya çıkması için gerekli olan dış faktörler, bu etkenlerle iletişim sonucu ortaya çıkan ve eğitim bilimlerine büyük ölçüde yarar sağlayan bir beceridir (Chow, Davids, Button, Shuttleworth, Renshaw ve Araújo, 2007). Ennis (1985) eleştirel düşünerek karar verme sürecini Şekil 3'teki gibi açıklamaktadır.

Şekil 3: Karar Verme Süreci

2. Yaratıcı Düşünme Becerisi

21. yüzyılda yaratıcı kişilere olan ihtiyaç zamanla artmaktadır. Yaratıcılığı kişinin hayatında ne kadar önemli olduğu düşüncesi yapılan çalışmalarla ortaya atıldıkça, çocukların gelişim sürecinde yaratıcılığın pekiştirilmesi ve geliştirilmesi ilgileri üzerine toplayan bir kavram olmuştur (Yan, 2005). Yaratıcı düşünme becerisiyle ilgili alan yazında araştırmacılar tarafından çeşitli tanımlar yapılmıştır. Yaratıcı düşünme; duyuşsal ve zihinsel faaliyetlerde, her türlü araştırmanın ve becerinin içerisinde hayatımızın her alanında vardır. Yaratıcılık ise hem bir süreç hem de bu sürecin sonunda kendine ait bir ürün ortaya koymak olarak düşünülebilir

(Yolcu, 2007). Yaratıcı düşünme, farklı olan, bireye özgü ürünler ortaya çıkaran, yeni yöntemler bulmayı sağlayan bir düşünme biçimidir (Erdoğan ve Gök, 2011).

Yaratıcı düşünme ve yaratıcılık farklı anlamlar olmasına rağmen birbirlerinin yerine kullanılan iki kavramsal terim olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna ilişkin olarak yaratıcı düşünme daha çok düşünsel etkinlikleri, yaratıcılık ise hem düşünsel hem de uygulamaya dayalı faaliyetleri hatırlatmaktadır. Yaratıcılık daha geniş bir kavramdır. Yaratıcı düşünme daha önce hiç örneği olmayan, üzerinde düşünülmemiş, birbirleriyle ilişki kurulamamış ürünler veya fikirler arasında bağlantı kurulmasıdır (Özerbaş, 2011).

Yaratıcı düşünme, farklı neticelere yöneltmeye yatkın olan, kurgulanmış bir düşüncedir. Bu tanıma göre yaratıcılığın kriteri yeni ürünler üretebilmektir. Güzel başarılarla imza atılmasında yaratıcı neticelere ulaşan fertler yaratıcı olarak sınıflandırılabilir. Yaratıcı düşünmenin asıl öğelerinin; pozitif düşünme, etkin öğrenme, kendini ifade edebilme, seçimlerine yönelik diğer haklarını bilme ve bir probleme farklı bir bakış açısı getirme olarak sınıflandırıldığı görülmektedir (Aminolroaya, Yarmohammadian ve Keshtiaray, 2016). Yaratıcı düşünme, çocukların yeni bir şeyler ortaya koyabiliyor olmaları için büyük bir öneme sahip beceridir. Çocuklar bir sorunu çözme, bir öykü oluşturarak anlatma veya bir şey icat etme gibi yaratıcı etkinliklere katılmak için fırsatlara sahip olmalıdır (Kiewra ve Veselack, 2016).

3. Empati Becerisi

İnsan sosyal bir varlık olduğu için yalnız bir şekilde yaşama devam etmesi mümkün değildir. Bazı fiziksel önceliklerini karşılasa bile sosyal hayatını sürdürebilmesi için mutlaka diğer kişilere ihtiyacı vardır. Bireyler sosyal hayatlarını sürdürmeye çalışırken birlikte yaşamak ve diğer kişilerle ilişki kurmaları gerekir. Bu ilişkilerin pozitif neticelenmesi, kendisiyle diğer insanları özdeşleştirebilmesi ve kabul etmesine bağlıdır (Elikesik, 2013). Kısaca bireyin çevresindeki kişilerle sağlıklı iletişim kurulabilmesinin empati becerisine bağlı olduğu görülmektedir. Empati becerisine yönelik çeşitli tanımlar yapılmıştır. Empati kavramının kaynağında öz bilinç vardır. Kişinin çevresindeki diğer bireylerin duygularını

anlamlandırabilmesi için öncelikle kendi duygularını anlayabilmesi gerekir. Çünkü kendi duygularının bilincinde olmayan bir kişinin başkalarının duygularını da anlaması beklenemez. Empati becerisi için kişinin özünü tanıması, çevresindeki bireyi iyi dinlemesi, onun da farklı kültürel, dini düşünceleri ve değer yargılarına ait olabileceğini düşünerek, sorgulamadan sadece var olan durumu anlaması ve bu durumu olduğu gibi kabul etmesi oldukça önemlidir (Kabapınar, 2015). Empati bireyin kendisini başkalarının yerine koyarak diğer bireylerin ne hissettiklerini, ne düşündüklerini, nasıl bir durum içerisinde olduklarını anlamaya çalışmasıdır. Bireylerin bazıları empati yapabilirken bazıları bu konuda zorlanabilirler. Empati becerisi öğrenilebilir ve geliştirilebilir bir beceridir (Efeçinar, 2020).

Kişilerin çevrelerindeki insanların algılarını düşüncelerini, duygularını ve tutumlarını doğru olarak anlaması ve geri bildirim verebilmesidir (Gerçek, 2005). Bireylerin duygu ve düşüncelerini anlayarak, diğer bireylerin duygularını özümseyerek buna benzer tepkiler verebilmek (Karabağ, 2003). Empati becerisi, farklı yaşam şekilleri olan kişilerin yaşamlarının nasıl olduğunu hayal edebilmektir (WHO, 2000). Empatinin başka kişilerin sorunlarının fark edilerek kolaylaştırdığını ve empati seviyesi gelişmiş kişilerin kendi yaşamlarında karşılaşılan problemleri daha basit bir şekilde çözülebileceği üzerinde durmaktadır (Salı, 2012).

4. İletişim Becerisi

İnsan ilişkilerinin en temel konularından biri, iletişim becerisidir. Birey, anne karnındayken iletişim kurabilme eğilimindedir. Doğumla birlikte birey anne-babası ve sosyal çevresiyle sözsüz iletişimini devam ettirir. Konuşma süreciyle birlikte sözsüz iletişime sözlü iletişim eklenir. Bireyin yaşamında önemli bir dönem olan erken çocukluk sürecinde sağlıklı bir sosyal çevreye sahip olunabilmesi için iletişim becerilerinin geliştirilmesi gerekir (Çağlar, 2019). İletişim hayatımızın her alanında olan bir beceri türüdür. Bireylerin karşılıklı birbirlerini anlaması ve kendilerini ifade edebilmesi yönünden iletişim becerisi sosyal çevrede önem arz etmektedir. İletişimin birçok farklı tanımı yapılmıştır. En geniş ifadeyle iletişim; bir bilginin, fikrin, duygunun veya davranışın bir birey ya da topluluk tarafından, birey veya topluluklara uygun sembollerle iletilmesidir (Uzun, 2019). Başka bir tanımla iletişim

becerisi, iletilmesi gereken mesajın hem alıcı hem de gönderici tarafından ifade edilen bir ortamda göndericiden alıcıya aktarılan beceri türüdür. İletişim sürecinin gerçekleşmesi için iki tarafın da birbiriyle bilgi alışverişi yapması gerekir (Erdoğan, 2015).

Alaca (2019)'a göre iletişim becerisi karşıdaki bireyi anlama gayreti şeklinde ifade edilmiştir. İletişim kavramı toplum yönünden ifade edildiğinde toplumsal rollerin bireylere aktarılmasını, bireyler arasında dile getirilen bazı ortak paylaşımların ve kültürel özelliklerin gelecek bireylere aktarılmasını amaçlamaktadır. Bireyler anlatmak istediği fikirlerini iletişim aracılığıyla birbirlerine iletirler. Bununla birlikte hem kendi duygularını yaşamalarına hem de çevresindeki diğer kişilerin duygusal yönlerine katkıda bulunma fırsatı elde ederler. İletişimin bireysel yönden amacı ise bireyin kendisini ifade edebilmesi, farklı bilgi ve beceriler kazanabilmesi olarak belirtilebilir (Alaca ve Er-Nas, 2019). İletişim becerisinin özellikleri incelendiğinde birçok özelliğinin olduğu görülmektedir. İletişimin temel özellikleri aşağıdaki gibi açıklanmıştır (Eroğlu, Ataizi, Yüksel ve Yüksel, 2013);

1. İletişim, çift yönlü tarafların aktif olduğu bir alışverıştır.
2. İletişimde iletmek istenen mesajlar sözlü ve sözsüz olarak iletilir.
3. Mesajların alınma şekilleri, algılarımız tarafından belirlenir.
4. İletişim her yerde sürekli yapılıdır.
5. Sosyal çevre üzerinde etkili olmak iletişimin amacıdır.
6. Anlamların paylaşılması iletişimdir.

5. Problem Çözme Becerisi

Problem çözme becerileri yaşam sürecinde karşılaştığımız birçok problemi çözmek ve bu problemlerle başa çıkmak için kullanılan becerilerdir. Bir sorun yaşandığı zaman karar verebilmeyi kolaylaştıran, farklı çözüm yöntemlerinin bilincine varılmasını ve çözüm yöntemlerinin olumlu, olumsuz yönlerinin değerlendirilerek bireyin yaşamı için uygun olan en doğru çözüm yolunu seçmesini sağlayan, yaşam için önem arz eden becerilerden biridir (Efeçinar, 2020). Günlük yaşamımızda sık sık problem yaşarız. Problemler yaşamımızın bir parçasıdır. Kişi, yaşam sürecinde çeşitli durumlarla ilgili problemler yaşayabilmektedir. Önemli olan

bu problemlerin yaşamın bir parçası olduğunu kabul etmek ve etkili problem çözme becerilerini edinmektedir (Aydın, 2017). Çocuklar; hayatlarında sürekli üzerinde durulması gereken, kendilerine göre değerli ve çözülmesini istedikleri problemlerle karşı karşıya kalırlar. Bu nedenle alınan eğitimlerinin özünde hem sosyal becerilerin hem de problem çözme becerisinin bireylere kazandırılmasının eğitim ve öğretim aşamasında önemli bir yeri olduğu gözlemlenmektedir (Şahin, 2020). Eğitim öğretimin temel amaçlarından biri bireylere hayatları süresince karşılarına çıkan her tür problemi çözme becerilerini bireye kazandırabilmektir. Bununla birlikte bireyler okul hayatı dışında da farklı sorunlarla karşılaştıklarında onları kolaylıkla sonuca ulaştırabileceklerdir (Aksoy, 2003). Problem çözme kavramsal olarak, kişilerin bilgiyi alıp süreç içerisinde süzgeçten geçirerek en uygun olan bilgileri kullanmasıdır (Abaan ve Altıntoprak, 2005). Tanımlar incelendiğinde problem çözmenin sadece sonuç odaklı olmadığı, bir süreç olduğu; bu sürecin içinde, kişinin bulunduğu konumdan istenilen duruma geçmesini, araştırma ve planlama yapmasını, yeni yöntemler üretmesini, zihinsel ve fiziksel performansını göstermesi gerektirdiği görülmektedir (Güleç, 2020).

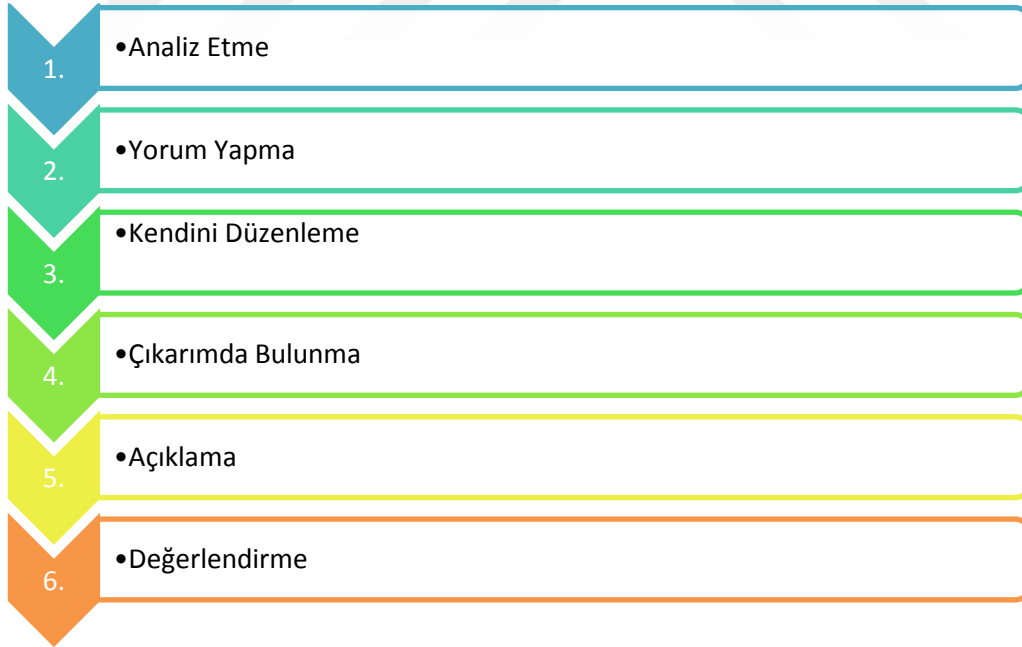
Karşılaşılan sorunların ortadan kaldırılması ve net olmayan durumların giderilmesi problemin çözümü olarak ifade edilebilir (Gelbal, 1991). Şahin (2004)'e göre problem çözme becerisi, kişinin birey olabilme ve etrafındaki diğer bireylerle yaşadığı sorunların üstesinden gelebilmesi en önemli sorumluluklarından birisidir. Bu doğrultuda, bireyin geleceğini yönlendirmesi ve şekillendirmesine bağlıdır. Çünkü birey çevresiyle ve kendi problemleriyle baş etmek zorundadır. Bu sürecin sonunda bireyin problemlerini çözüp kendini değerlendirmesi son derece önemlidir. Problemleri çözme becerisinin en önemli amacı ise;

1. Öğrenciyi pasif olmaktan çıkarıp aktif, hür, bireysel öğrenen ve problem çözen birey yetiştirip eğitim-öğretimin önemini kavratmaktan kavramaya kaydırabilme,
2. Ezberlenmesi gereken bilginin sınırlarını çizerek, öğrenciyi ağır ve zor içerikler yerine çözülecek problemlerle yönlendirerek yeni bilgiler edinip beceri ve tutumları geliştirmesini sağlayabilme,

3. Öğretmenin, öğrencilere problemlerini çözmeleri için uygun ortamlar hazırlaması ve işbirliği yapabilmesidir.

6. Eleştirel Düşünme Becerisi

Eleştirel düşünme becerisi kişinin karşısına çıkan ya da çıkabilecek olası durumları dikkate alarak düşünme becerisi şeklinde tanımlanmaktadır. Kişinin eleştirel düşünebilmesi için bir problemin net bir biçimde ifade edebilmesi, attığı adımları düşünerek farkında bir şekilde atması, kararlı olması, düşüncelerini destekleyen fikirleri ortaya koyması gerekmektedir. Eleştirel düşünme sürecinde kişi öncelikli olarak önemli olarak gördüğü problemi açık ve net bir şekilde tanımlayabilmelidir. Kişi, soyut düşünceleri ve somut düşünceleri birbirinden ayırt edebilmelidir (Ersoy ve Başer, 2011). Eleştirel düşünme becerisi bireylerin durumları farklı bakış açılarıyla değerlendirerek ve sorunlar karşısında etkili çözüm şekilleri üretebilmesi olarak tanımlanabilir (Yavuz, 2019). Eleştirel düşünmenin temelini oluşturan faktörler Facione (2011) tarafından Şekil 4’teki gibi sıralanmıştır.

Şekil 4: Eleştirel Düşünmenin Temellerini Oluşturan Faktörler

Şekil 4’te verilen aşamalar eleştirel düşünme yaparken sonuca ulaşmada yardımcı olan basamaklardır. Bu adımlar sırasıyla uygulandığında eleştirel düşünme becerisi kavramı özümsemiş olur. Eleştirel düşünme bilgiyi elde etme sürecinde, araştırmayı, her yönden sorgulayabilmeyi ön gören düşünme süreçlerini etkili, objektif ve kurallı bir şekilde uygulayabilmeyi, yeni problemleri kıyaslara dayalı değerlendirmeyi ve geliştirmeyi konu alan zihinsel ve duyuşsal bir süreçtir (Çalışkan, 2009).

Akar (2007)’a göre eleştirel düşünme becerisi; detaylı bir şekilde düşünmeyi, bireyin kendisinin merkezde olduğu, var olan durum hakkındaki düşüncelerin bilinçli ve amacına uygun şekilde ifade edilmesini, araştırmayı, sorgulamayı, hangi durumun inandırıcı olup olmadığını ve problemle ilgili neler yapılabileceğini düşünmeyi ve karar verirken bu kriterleri dikkate almayı gerektirdiği söylenebilir. Watson ve Glaser (2010)’e göre eleştirel düşünme var olan durumla ilgili yorumlar yapabilme, genelden özele doğru muhakeme ve değerlendirme yapabilme becerilerinin bir bütünü olarak tanımlanmaktadır. Yapılan tanımlardan yola çıkarak eleştirel düşünme becerisinin, yaşam becerileri başlığının önemli bir bileşeni olduğu görülmektedir.

7. Öz Farkındalık Becerisi

Öz farkındalık becerisi araştırmacılar tarafından çeşitli şekillerde ifade edilmiştir. Gardner, Avolio, Luthans, May ve Walumbwa (2005)’a göre kişiler etrafındaki negatif enerji aldıkları ve yolunda gitmeyen işlerin bilincindedir. Bu farkındalık bireyin sadece kendisiyle şekillenmesiyle değil dış etkenlerin etkisiyle de şekillenen; bireyin değer yargılarına, kimliğine, duygu ve düşüncelerine, amaçlarına, birikimlerine, kabiliyetlerine ve kapasitesine dayanan bir süreçtir. Öz farkındalık becerisi; bireyin kendisinin zayıf ve güçlü taraflarını, yapmaktan hoşlandığı şeyleri ya da yapılmasından hoşlanmadığı şeyleri tanımasına imkân sağlar. Öz farkındalık becerisi bireyin diğer bireylerle doğru bir iletişim kurmasının ve bireyin kendini tanımasının ön koşuludur (WHO, 1997). Öz farkındalık; öğrencilerin kendi benliklerini tanımaları, ne isteyip ne istemediklerini, neyi sevip sevmediklerini bilme kapasiteleridir (WHO, 2000).

Kaya, (2019)'a göre öz farkındalık kavramının, özünü bireyin kendine yönelik uyanık olma durumu oluşturmaktadır. Kısacası öz farkındalık kişinin kendi özelliklerinin, duygularının, fikirlerinin, bilişsel etkinliklerinin farkında olmasını sağlar. Kendin olma kavramıyla aynı anlama gelmektedir (Güleç, 2020).

Öz farkındalık kavramı, kişinin kendi fikirlerinin farkında olması ile herhangi bir faaliyetten önce planlama yapması, planlamaya yönelik fikirlerini düzenlemesi ve faaliyetlerini tamamlamasından sonra ortaya çıkan sonuçların kendi düşünme performansına göre değerlendirmesi olarak ifade edilebilmektedir. Buradan yola çıkarak öz farkındalık; bireyin planlama, kontrol etme ve düşünme gibi bilişsel süreçlerini gözden geçirmesi olarak tanımlanabilmektedir (Brown ve Ryan, 2003). Brown, Ryan ve Creswell (2007)'e göre öz farkındalık, bireyin kendini yansıtması ve süreç içerisinde kendisini gözlemleyerek değerlendirebilmesidir. Öz farkındalık, kısaca öz benlik olarak ifade edilmiştir.

8. Duygularla Başa Çıkma Becerisi

Duygularla baş edebilme becerisinin empati kurma becerisiyle birçok ortak noktaları vardır. Kişinin kendi duygularını tanıması anlamına gelmeyen, iletişime geçtiği diğer kişilerin duygularını tanıyarak onların davranışlarını anlamak ve bu davranışlarla başa çıkma becerisidir. Bireylerin duygu değişimleri günlük farklılık gösterebilir (Sreekumar, 2016).

Şahin ve Arı (2015)'e göre duygularla başa çıkabilme; olumlu ve olumsuz duygular tüm bireyleri her yönden etkileyebilir. Olumsuz olan kaygı, korku, mutsuzluk, endişe, çaresizlik gibi duygular insanları etkilediğinden kaynakları çoğu zaman bilinemez. Aslında olumsuz duyguların mutlaka belli nedeni vardır. Önemli olan bireyin, bu nedenlerin farkında olup duygularıyla başa çıkabilmesidir. Duygularla baş etme becerisi kişilerin duygularını tanımalarına ve duyguların bireyin davranışları üzerindeki etkisini anlamalarına katkıda bulunur. Bireyin yaşamını olumsuz yönde etkileyecek kızgınlık gibi duygularla nasıl baş edileceklerini öğrenmelerine yardımcı olur (WHO, 2000).

9. Stresle Başa Çıkma Becerisi

Stres, günlük hayatımızda sürekli yaşadığımız bir durumdur. Hayat içerisinde her an stresle karşı karşıya kalmamızın bir sonucu olarak, stres çok sık kullandığımız sözcüklerden biri haline gelmiştir. Alan yazında, stres kavramı araştırmacılar tarafından değişmekte olsa da yaşantımızda yer edinmiş bir konu olması sebebiyle, tarihin çok eski dönemlerinden beri varlığını korumakta ve çeşitli bilimsel araştırmalara konu olmaktadır. Stres bireyin iyi olabilme durumunu olumsuz etkileyen bir kavramdır (Aydın, 2017). Stres, bireyin ve diğer bireylerle yaşadığı etkileşimi ifade eder. Bu etkileşimde, yapılan işe yönelik istekler, yasaklar ve imkânlar yer alır. Stres, kişinin kaynaklarını ve becerilerini aşma tehdidi şeklinde ifade edilebilir (Grawitch, 2006).

Stres, kişinin zorlayıcı olaylar karşısında verdiği psiko-fizyolojik tepkiler olarak tanımlanırken, başa çıkma ise kişinin stresli durumlar karşısında gösterdiği uyum sağlama gayretleridir. Stresli durumların sebep olduğu içsel gerilim ve bu gerilimin neden olduğu hastalıklar, bireyi tekrar eski haline dönebilmek üzere gayret göstermeye odaklamaktadır (Boysan, 2012). Her bireyin kendisine göre bir stresle baş etme tekniği vardır. Stresle başa çıkmanın iki önemli yolu vardır. Stres yaptıran durumu değiştirmek ya da bu duruma verilen tepkiyi değiştirmektir (Elmas, 2019).

Stresle başa çıkmada etkili olan yöntemlerden bir başkası ise pozitif dildir. Önemli olan stres yaptıran durumdan kaçmak, o durumu yok saymak değil bu durumla baş etmeyi öğrenmek için çaba harcamak ve bu beceriyi kazanmak için bireyin kendisine süre vermesidir (Nazlı, 2014).

Lazarus (1993)'a göre stres; kişi ve çevresindeki diğer bireyler arasında oluşan, bireyin kaynaklarının zorlandığı ve iyilik durumunun olumsuz bir hal alması şeklinde ele alınmaktadır. Stres, hayatımız boyunca karşılaştığımız ya da meydana gelen uyarıcılara karşı fiziksel ve psikolojik cevapların birleşimi sonucu ortaya çıkmaktadır. Stresle etkili bir şekilde başa çıkabilmek için stresi özümsemek, stres kaynaklarını ve sebeplerini tanımlamak, stres belirtilerini ve sonuçlarını iyi bir şekilde anlamlandırmak gerekmektedir. Ayrıca, hangi şartlarda stresin daha çok

ortaya çıktığını belirlemek, stresle başa çıkmanın etkili yollarını ortaya koymak için büyük önem arz etmektedir (Pettinger, 2002).

10. Kişilerarası İlişkiler Becerisi

Bireyler, temel ihtiyaçlarını karşılayarak yaşamlarını devam ettirme çabası gösterirler. Hayatın ilk senelerinden itibaren ebeveynlerin varlığıyla temel ihtiyaçların üst düzeye ulaştığı yaşam süreci, daha sonraki senelerde ortaya çıkan psiko-sosyal ihtiyaçların giderilmesiyle başka bir biçim kazanır. Zamanla, kendini sosyal hayatın içinde bulan birey diğer kişilerle ilişki kurma ihtiyacını okul, arkadaş ve iş çevresi gibi farklı sosyal ortamlarda kendini doyuma ulaştırmaya çalışır. Çünkü diğer kişilerle ilişki kurma insanın en temel ihtiyaçlarından biridir (Kaygas, 2017). Etrafındaki kişileri etkileyen ve çevresinden etkilenen bireylerin bazı temel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla diğer insanlarla iletişime girmesini sağlayan kişilerarası ilişki kavramı, "İki ya da daha çok birey arasında gelişen, farklı ihtiyaçlardan kaynağını alan, birbirini tanımaktan samimiyete kadar farklı yoğunlukta yaşanan, karşılıklı duygusal etkileşim ve davranışlar" olarak tanımlanabilir. Kişilerarası sağlıklı iletişim kurulmasında empati kavramı önemli bir yer tutmaktadır (İmamoğlu ve Aydın, 2009). Bireyin kişilerarası ilişkilerinde sorun yaşamaması için kendisini karşısındaki bireyin yerine koyarak düşünmesi bireyler arası ilişkilerde önemli bir etkidir.

Kişilerarası ilişkiler bireylerin diğer bireylerle ilişkilerinde yaşadıkları duygu, düşünme ve davranış şekilleridir. Kişilerarası ilişkiler kişinin birçok özelliklerini etkilediği gibi kişinin çeşitli bireysel özelliklerini ve diğer bireylerle yaşadığı ilişkilerin niteliğini de etkilemektedir. Başka bir ifadeyle kişilerarası ilişkilerle bireyin kişisel özellikleri arasında aynı yönde bir ilişki olduğu gözlenmektedir. Kişilerarası ilişkilerin niteliğini belirleyen en önemli özelliklerden biri ise bireyler arasında kurulan bağıdır (Saymaz, 2003). Bireyin karşılaştığı problemlerin üstesinden gelebildiğini düşündüğü ve iyi tanıdığı başka bir bireye güvenerek onunla bağ kurup iletişimini güçlendirmesi kişilerarası ilişkinin olumlu yönde ilerlemesine sebep olabilir. Kişilerarası ilişkinin temelini bireylerin birbirleriyle duygularını ve hislerini paylaşarak, birbirlerini her konuda anlayabilmesi gibi etkenler oluşturmaktadır

(Safarli, 2020). Yılmaz (2010)'a göre kişilerarası ilişkide bireylerin birbirlerini gözlemlemesi ve gözlemleri sonucunda kişilerarası öğrenmenin olması doğru bir iletişim şekli olduğunu ifade etmiştir.

B. Yaşam Becerilerinin Gelişiminde Etkili Olan Faktörler

Yaşam becerilerinin gelişiminde etkili olan birçok faktör bulunmaktadır. Bireylere yaşama becerileri kazandırmada okul, öğretmen, eğitim materyalleri ve aile gibi faktörler etkili olmaktadır. Bu faktörlerden biri öğrencilerin günlük zaman dilimlerinin büyük bir bölümünü geçirdiği alanlardan biri olan okul faktörüdür. Temel becerilerinin genel olarak ilgi alanı değerlendirildiğinde, yaşam becerileri öğretim sürecinde kullanılabilmesi için en uygun strateji okullarda tüm çocuklar ve ergenler için yaşam becerileri eğitimi kullanılabilir hale getirmek olacaktır (WHO, 1997). Okul eğitiminin yaşam becerileri gelişiminde önemli bir rol oynadığı bilincinde olunması becerilerin öğrencilere kazandırılması sürecini kolaylaştırmaktadır (Murthy, 2016). Yaşam becerisi gelişimi için okulların eğitim uygulamalarının ders kazanımlarına alınması yaşam becerilerini destekleyen uygulamaların ve uygun öğretim metotlarının kullanılması gerekmektedir (Topcu Bilir, 2019). Bireylerin gelişim süreçlerinde etkili olan bir diğer faktör ise ailedir. Aile, çocukların eğitim sürecinde önemli bir role sahiptir. Çocukların gelişim süreçlerinde, aileler bilgi ve hayat deneyimlerini çocuklarına aktarmakta, böylece çocuklar ebeveynlerini gözlemleyerek ve onlardan öğrendiği bilgiler ile yaşam becerilerini kazanmaktadırlar. Aile içinde önemli rol oynayan günlük yaşantıda çocuklara da sorumluluk verilmesi, çocukların düşüncelerini rahatça ifade edebilme becerisi kazandırırken, özgüvenlerini ve sorumluluk duygularını da geliştirmektedir. (Lidaka ve Lanka, 2014). Aile ve okul faktörleri dışında çocuklara yaşam becerileri kazandırmada etkili olan kaynaklardan biri ise çocukların sürekli iç içe olduğu çocuk kitaplarıdır. Çocuklara hitap eden konuları ve dili ile onların eğlenceli ve kaliteli zaman geçirmelerine destek olan çocuk edebiyatı eserleri, çocuklarda akranlarıyla ya da çevresindeki bireylerle paylaşmak isteği uyandırır. Çocuk kitaba konu olan olay, durum ve karakterleri oyunlarında ve yaşadığı örnek durumlarda canlandırmak ister.

Bu açıdan kitaplar çocukların istendik davranış göstermelerine de katkıda bulunur (Sever, 2003).

C. Yaşam Becerileri ve Çocuk Kitapları

Çocuk kitapları, çocukların en önemli eğitim materyallerinden biridir. Çocuk edebiyatının en temel amacı, çocuklara okuma sevgisi kazandırmak ve okuma kültürü edindirmektir (Dilidüzgün, 2018). Bu amaca çocuk edebiyatının kaliteli ve nitelikli ürünleriyle varılır. Hangi yaş aralığındaki bireye hangi kitabın tavsiye edilmesi gerektiği ve çocuklarda yaşam becerileri gelişiminin takip edilmesi önemli bir aşamadır. Bu süreçte, bireylerde gelişmesi gereken becerilerden biri okuma becerisidir. Çocuğa görelilik ilkesini esas alarak yazılan eserlerin okul öncesinden ergenlik dönemine kadar çocukların dil gelişimi yanında bilişsel, kişilik, sosyal becerilerini destekledikleri görülmektedir (Yapıcı, 2018).

Sever (2010) çocuk kitapları bireylerde bazı temel yaşam becerileri geliştirmektedir. Bu süreç sırasıyla dinleme alışkanlığı, okuma yazma becerisi, okuma alışkanlığı becerisi, eleştirel okuma becerisi ve evrensel okur-yazarlık becerisi olarak ifade edilmektedir. Çocuk eserleri sayesinde çocukların hayal dünyası, düşünme biçimleri, problem çözme, karar verme, iletişim, kişilerarası ilişkiler gibi becerileri gelişir, bu şekilde çocuklar insanların çevre ile olan ilişkisini anlar ve kavrar (Celepoğlu, 2010). Çocukların fiziksel ihtiyaçlarının yanı sıra duyguya yönelik becerilerinin gelişiminde kitapların önemi büyüktür (Oğuzkan, 2013). Çocuk kitaplarının, kitaplarla iç içe olan çocuklara yaşamı çok yönlü tanıma, empati becerisi geliştirme, özgüven duygusu kazanma ve farklı bakış açıları geliştirme gibi birçok katkısı da bulunmaktadır (Moroğlu, 2017). Kitaplar, akıl yürütme, olaylar arasında ilişki kurma, sorgulama, mantıksız düşünceyi ayırabilme, sebep-sonuç ilişkisi kurma, kanıtlarla ifade edebilme, karşılaştırma yapma, ilgili ve ilgisiz bilgiyi fark edebilme, yaratıcı düşünme gücü kazandıran becerileri çocuklara kazandırma ve bu becerileri günlük yaşamda kullanma gibi özellikleri taşımalıdır (Cihaner, 2007).

D. Çocuk Kitapları

Çocuk kendine özgü dünyasında hayal kuran, sorgulayan, yaşamı ve çevresindekileri anlamlandırmaya çalışan bir varlıktır. Çocuk dünyaya geldiği ilk günden itibaren kendisini, çevresini, yaşamı ve yaşadığı dünyayı anlamlandırma sürecine katkıda bulunan birçok uyarana karşı karşıya gelmektedir. Bu uyarıların çocuğu doğru bir şekilde yönlendirmesi gerekmektedir. Uyarıcıların arasında en etkili araçlardan biri ise çocuk kitaplarıdır. Çocuk kitaplarının en genel başlığını oluşturan bölüm ise çocuk edebiyatı olduğu görülmektedir.

Çocuk edebiyatı, erken çocukluk sürecinden başlayarak ergenlik dönemini de içerisine alan bir yaşam evresinde, çocukların dilsel gelişimi ve okuduklarını anlama seviyelerine uygun olarak duygu ve düşüncelerini sanatsal bir dille ve görsel mesajlarla zenginleştiren beğeni düzeylerini artıran eserlerin genel ismidir. Çocuk edebiyatının en temel özelliklerinden biri çocuklara okuma sevgisi ve alışkanlığı kazandırabilmektir. Çocuk edebiyatı eserleri, çocukları nitelikli ürünlere yönlendiren, zamanla çocuklara okuma kültürü kazandırabilen bir sorumluluk alabilmelidir. Çocuk edebiyatı ürünleri çocuk-edebiyat-sanat ilişkisini dikkate alan yönlendirici nitelikte olmalıdır. Çocuklar yapıları gereği oyun oynamak, eğlenmek ve yeni şeyler öğrenmek ister. Bu nedenle çocuk kitapları çocukların ihtiyaçlarını karşılamalı ve onların gelişim sürecine destek olmalıdır. Kitaplarda çocuklara neleri yapması ya da neleri yapmaması gerektiğini söylemekten çok, neler yapması veya yapmaması gerektiği düşündürülmelidir. Çocuk edebiyatı eserleri kurallar koyup, net yargıları belirtmekten öte çocukların gelişim özelliklerini dikkate alarak onlara sebep-sonuç ilişkisini kurarak süreci anlamlandırabilen yaşam durumlarını sunmalıdır (Sever, 2007). Sunulan bu özellikler ise çocukta okuma alışkanlığı kazandırılmasına katkıda bulunmaktadır.

Okumak; bireyi kendi gerçekliğiyle bir araya getirir, duygu ve düşünce dünyasını çeşitlendirir. Bundan dolayı hayatın en erken dönemlerinde çocuğun nitelikli çocuk kitaplarıyla tanışması yaşamının ilerleyen süreçlerinde etkili bir okuryazar olabilmesine önemli katkılar sağlar (Köklücan, 2019). Çocuk edebiyatı, çocuklara estetik duygu kazandırarak, çocukların gelişimini olumlu yönde etkileyen

alternatifler sunar. Çocuklar, çocuk edebiyatı eserlerindeki kahramanlarla empati yapar. Kahramanların kurgulanış biçimleri, sunuluş şekli ve cinsiyete ilişkin roller, empati de etkilidir. Empati yapma yoluyla çocuklar, kahramanların davranışlarını, tepkilerini, iletilerini benimser ve içselleştirir (Oran, 2020).

Çocuk edebiyatı çocukların dilsel gelişimine destek olan, edebi yönden ihtiyaçlarını karşılayan; çocuğa görelilik ilkesini temel alan edebiyattır. Çocuklarda beden gelişimi nasıl önemliyse ruhi ve zihin gelişimi de aynı şekilde önemlidir. Çocukların bu yöndeki gelişimini destekleyen faktörlerden biri ise çocuk edebiyatıdır. Çocuk edebiyatının en önemli fonksiyonlarından biri ise çocuklara okuma sevgisi, okuma alışkanlığı ve okuduklarını diğer bireylere aktarma gibi yönleri kazandırmaktır. Bu kazanım süreci çok küçük yaşlarda bireylerde belirtilerini gösterir. Çocuklara okuma sevgisi ve okuma alışkanlığı kazandırmada kullanılan araçlardan en önemlisi çocuk kitaplarıdır. Çocuk kitapları çocukların gelişim özellikleri dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Çocuk kitapları yaş gruplarına göre hem içerik hem de şekil yönünden farklılıklar göstermektedir. Amerika ve Avrupa’da oldukça ayrıntılı olan çocuk eserleri, ülkemizde ise detaylı bir şekilde ele alınmaya eğitim bilimleri ve teknolojik imkânların artmasıyla birlikte çocuklara hitap eden kitapların sayısı, çeşitliliği ve nitelikleri yönünden artış görülmeye başlanmaktadır (Şahin, Turan, Dursunoğlu ve Celepoğlu, 2011).

Çocuk edebiyatı eserlerinin yanında diğer çocuk kitapları da çocukların gelişim süreçlerini ve temel dil becerilerini olumlu yönde etkilemektedir. Bulut (2018) tarafından gerçekleştirilen çalışmada erken çocukluk döneminde çocuk kitaplarından oluşan uygulamaların ekoma kültürünün kazanmasındaki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında konuya ilişkin öğretmen görüşlerine başvurulmuş, araştırmaya okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan 30 öğretmen dâhil edilmiştir. Araştırmanın sonunda öğretmen görüşlerine göre okuma kültürünü geliştirmeye yönelik etkinliklerin ve sınıflarda çocuk kitaplarından yararlanmanın okuma alışkanlığı kazanmaya katkı sağladığı tespit edilmiştir. Tetik ve Işıklıoğlu Erdoğan (2017) tarafından gerçekleştirilen çalışmada 48-60 aylık çocuklarda diyaloga dayalı okuma tekniğinin dil becerilerinin gelişimi üzerindeki etkilerinin

incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya toplam 104 çocuk katılmış ve çocuklar kontrol grubu ve uygulama grubu olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Kontrol grubunu oluşturan çocuklar geleneksel öğretim yöntemine göre işlenen derslerine devam etmiştir. Bu süreçte uygulama grubunda bulunan çocuklar diyaloga dayalı okuma etkinliklerine dâhil edilmiştir. Çalışmanın sonunda geleneksel öğretim yöntemlerine göre ders alan ve kontrol grubunda bulunan çocuklarla karşılaştırıldığı zaman uygulama grubunda bulunan ve diyaloga dayalı kitap okuma etkinliklerine katılan öğrencilerin temel dil becerilerinin daha fazla geliştiği tespit edilmiştir. Söz konusu bulgular ışığında okul öncesi eğitim kurumlarında geleneksel öğretim yöntemlerine ek olarak diyaloga dayalı kitap okuma tekniklerinden yararlanılmasının dil gelişimi açısından oldukça önemli olduğu belirtilmiştir. Çocuk kitaplarının çocuklarda faydalı olabilmesi için belli amaçlar doğrultusunda yayımlanması gerekir. Çocuk kitaplarının amaçlarını Karatay (2007) bilgilendirme, zevk verme, yaşamı çocuğa tanıtmaya, güven duygusunu geliştirme, başarıya isteği uyandırma, bireye ve çevreye karşı duyarlı olabilme bilinci kazandırma, çocuğu sosyalleştirme, öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirme, farklı alanlara ve kavramlara karşı ilgi uyandırma, güzellik ve estetik gibi duyuşsal ihtiyaçları karşılama, çocuklarda dil gelişimini sağlama, çocuğun zihinsel gelişimine katkı sağlama, hayal gücü ve yaratıcı düşünme becerisi geliştirme, kişilik gelişimine olumlu katkılarda bulunma, kitabı sevdirmeye, kitabın vazgeçilmez bir eğlence, öğrenme ve bilgilenme aracı olduğunu fark ettirme, okul öncesinde dinlediğini anlama ve görselleri yorumlama, okul sürecinde bunlara ek metin ve görsel okuryazarlığını geliştirme, düşündüklerini ve hissettiklerini yazı yoluyla anlatma isteği uyandırma şeklinde ifade etmiştir.

E. İlgili Araştırmalar

Erdoğan (2020) tarafından yapılan araştırmada Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve 21. yüzyıl becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan araştırmaya göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve 21. yüzyıl becerilerinin Türkçe öğretmeni adaylarının genel olarak yüksek olduğu, 21.yüzyıl becerilerinin sınıf seviyesi, cinsiyet, mezun olduğu lise türü, kitap okuma alışkanlığı ve lisansüstü

eğitim yapma isteğine farklılık gösterdiği saptanmıştır. Son olarak yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve Türkçe öğretmeni adaylarının 21.yüzyıl becerileri arasında olumlu, anlamlı ve orta seviyede bir ilişkinin olduğu, Türkçe öğretmeni adaylarının kariyer ve yaşam becerileri boyutlarının onların 21.yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenmeleriyle arasında anlamlı yordayıcı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

Boysak (2020) tarafından yapılan araştırmada sınıf öğretmenlerinin çoklu değişkenlere göre yaşam becerileri üzerindeki görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin yaşam becerilerinin yüksek seviyede kullandıkları, yaşadıkları şehirlere göre yaşam beceri düzeylerinin farklılık gösterdiği, cinsiyet değişkenine göre erkek öğretmenlerin yaşam beceri kullanma seviyelerinin kadın sınıf öğretmenlerine göre daha yüksek seviyede olduğu, kadın öğretmenlerin duygularla ve stres ile başa çıkma becerisinde erkek öğretmenlere göre daha düşük bir seviyede olduğu saptanmıştır. Ayrıca Güney Doğu Bölgesi illerinde doğudaki illere doğru yönelim gösterdikçe yaşam becerilerini kullanma düzeylerinin arttığı, kıdem ve akademik gibi bağımsız değişkenlerin yaşam beceri düzeylerini cinsiyet farkı olmaksızın öğretmenleri yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Küleğel (2020) tarafından yapılan araştırmada özel yetenekli öğrencilerin, çevre eğitimini temel olarak fen, matematik, mühendislik ve teknoloji temelli etkinlikler dâhilinde 21.yüzyıl becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Yapılan araştırmaya göre özel yetenekli öğrencilerin 21.yüzyıl becerileri ve çevreye yönelik algılarının E-STEM uygulamasıyla olumlu ve anlamlı yönde katkısının olduğu, özel yetenekli öğrencilerin sürdürülebilir çevrenin, geri dönüşümün ve alternatif enerji kaynaklarının E-STEM uygulaması sayesinde daha iyi anladıkları, özel yetenekli öğrencilerin ses kirliliği, uzay kirliliği, su kirliliği ve hava kirliliği gibi çevresel sorunların giderilmesi sürecinde bu sorunların ortadan kaldırılması adına yaratıcı öneriler geliştirip, yaratıcı ürünler ortaya koydukları ve böylece doğaya yönelik duyarlılık ve bilincin de arttığı, etkili öğrenme durumunun gerçekleştiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca özel yetenekli öğrencilerin eleştirel düşünme, yaratıcılık, üretkenlik, sorumluluk, liderlik, girişimcilik, problem çözme ve iş birliği gibi 21.

yüzyıl becerilerinin geliştiği ve bu becerilere olumlu yönde katkısının olduğu saptanmıştır.

Oran (2020) tarafından yapılan araştırmada doğacı zekâ alanına 4-6 yaş düzeyindeki resimli çocuk kitaplarının nasıl bir etkisinin olduğunun incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda farkında olma, doğa sevgisi ve sınıflandırma boyutlarının doğacı zekâ alanına göre incelenen kitaplarda bu boyutlar sınıflandırma, doğa sevgisi ve farkında olma olarak sıralanmış, ele alınan kitaplarda farkında olma boyutunun diğerlerine göre daha örneğe sahip olduğu, doğa sevgisi boyutunun diğerlerine göre de daha tekrar eden bir duruma sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Özcan (2020) tarafından yapılan araştırmada biçim- içerik ve okunabilirlik durumlarına göre TÜBİTAK'ın yayımlamış olduğu sorun odaklı çok kitaplarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya TÜBİTAK'ın yayımlamış sorun odaklı çocuk kitabı araştırmaya dâhil edilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda dış ve içyapı ölçütlerini tespit etmek için kullanılan 75 madde içinden 57 tanesinin yeterli olduğu, kitapların yeterlilik düzeyinin %76 olarak tespit edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca iç ve dış yapı unsurları incelendiğinde bazı eksikliklerin olduğu, düzenleme ve tasarım boyutunda kitapların yazımında satır arası, punto ve kitabın kapağında yer alan resmin kitap içinde olmaması tespit edilmiş, Talim Terbiye Kurulu'nun onayının hemen hemen bütün kitaplarda olmadığı, öğrencilerin seviyelerine uygun ifade ve anlatımlarında eksik ve yetersiz olduğu saptanmıştır.

Dowdall ve diğerleri (2019) tarafından yürütülen araştırmada çocuklarda kitap okuma etkinliklerinin dil gelişimi üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında derleme çalışmalarda yaygın olarak kullanılan meta-analiz yönteminden yararlanılmış, bu kapsamda geçmiş dönemde konuyla ilgili yapılan çalışmaların içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonunda çocuk kitaplarının dil gelişimini desteklediği tespit edilmiştir.

Gökçek (2019) tarafından yapılan araştırmada öğretmen adaylarının biliş ötesi farkındalıklarıyla onların model, modelleme ve becerilerine ait görüşleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan araştırmaya göre fen bilgisi

öğretmenliğinde okuyan adayların okul öncesi ve sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adaylarına göre model ve modelleme ölçeği ait verilerle ilgili görüşlerinin daha yüksek seviyede olduğu, biliş ötesi farkındalıkla ilgili envanterlerin okul öncesi ve fen bilgisi bölümünde okuyan öğretmen adaylarının sınıf öğretmenliği bölümünde okuyanlara göre de daha yüksek olduğu saptanmıştır. Biliş Düzenlemesi, Biliş Bilgisi ve Biliş Ötesi Farkındalık gibi alt boyut faktörlerinde okul öncesi ve fen bilgisi öğretmen adaylarının farkındalıklarının aynı düzeyde olduğu, sınıf öğretmenliği bölümünde okuyanların ise daha yüksek seviyede olduğu, genel olarak öğretmen adaylarının Yaşam Becerileri, Model ve Modelleme ile Biliş Ötesi Farkındalık envanterlerine ait düşüncelerinin birbirleriyle ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Son olarak fen bilgisi, okul öncesi ve sınıf öğretmeni adayların Yaşam Becerileri ile Model ve Modelleme, Biliş Ötesinin bir yordayıcı olduğu bu özelliklerin birbiri arasında yüksek seviyede ve anlamlı bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Peker (2019) tarafından yapılan araştırmada 21.yüzyıl öğrenen becerilerini, sosyal bilgiler öğretmen adayları açısından kullanım düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanım seviyelerinin genel olarak yüksek düzeyde olduğu, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sınıf düzeyi, cinsiyet, yıllık kitap okuma sayısı, kaynak gibi değişkenler açısından incelenen 21. yüzyıl öğrenen becerileri düzeyinde anlamlı farklılıkların olduğu saptanmıştır. Ayrıca teknolojik araçlardan faydalanma, yaş, mezun olunan lise gibi değişkenler açısından da 21. yüzyıl öğrenen becerilerinin anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Çınar (2019) tarafından yapılan araştırmada 21. yüzyıl becerilerine karşı algı ve görüşlerin Çorum ilinde yer alan ortaokul öğretmenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır, Araştırma sonucuna göre ortaokul öğretmenlerinin cinsiyet faktörüne açısından yeterlilik algılarının yenilenme ve öğrenme boyutunda erkek ortaokul öğretmenleri lehine anlamlı bir farklılık olduğu, Ortaokul öğretmenlerinin kıdem durumuna göre medya, bilgi ve teknoloji becerilerinin 21 yıl ve üzeri tecrübeye sahip olanların 10-15 yıllık tecrübeye sahip olanlara istinaden daha az yeterliliğe sahip

olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yapılan araştırma sonucunda kariyer becerileri, öğrenme yenileme becerileri, bilgi ve teknoloji becerileri gibi temaların 21. yüzyıl becerileri sebebiyle ortaya çıktığı saptanmıştır.

İpekşen (2019) tarafından yapılan çalışmada 21. yüzyıl öğrenme becerileriyle öğrenme stilleri, öğrenme becerileri ve çoklu zekâ boyutları arasındaki ilişkinin fen bilimleri öğretmen adayları açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucuna göre öğrenme biçimleri ve 21. yüzyıl öğrenme becerileri arasındaki korelasyon analizi neticesinde Otonom becerisinin soyut kavramsallaştırma ve somut yaşantı öğrenme biçimleriyle olumlu yönde, aktif yaşantı ve yansıtıcı gözlem öğrenme biçimiyle olumsuz yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. 21. yüzyıl öğrenme becerileriyle fen bilimleri öğretmen adaylarının öğrenme stilleri arasında bir farkın olmadığı, çoklu zeka alanları ve 21. yüzyıl öğrenme becerileri arasında yapılan basit korelasyon ve basit doğrusal regresyon analizleri sonucunda ulaşılan verilere göre çoklu zeka alanlarıyla 21 yüzyıl öğrenen becerileri arasında olumlu ve rakamsal olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu, bu iki boyutun birbirini yordadığı saptanmıştır.

Kaya (2019) tarafından yapılan çalışmada resimli çocuk kitaplarında görsel dil durumunun 20. yüzyıl başından bugüne kadar incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya resimli çocuk kitapları dâhil edilmiştir. Araştırma sonucunda kapak tasarımında resimli kitaplar okuyana bir sahne kullanmadan onu hikâyeye hazırlayan bir görsel olarak tasarlandığı, hitap, kullanılan kelimeler ve yazı karakterinin 14-24 punto olduğu, yazı karakterinin büyük olması durumunda da bazı kitaplarda tipografik denemeler yapmaya olanak sağladığı, kitaplarda vurgulanmak istenen kelimelere; majüsküller, kalınlaştırma, farklı karakterler kullanmak ya da puntoları büyütmede farklı tipografik müdahalelerle görsel etkileşimler yarattığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca son olarak kitapların iç ve dış fiziksel yapılarında yaş grubuna uygun kriterler dikkate alınarak ortaya konulması sayfa yapısı, kâğıdın kalitesi ve buna benzer temel özelliklerinde günümüz dönemine yaklaştıkça olumlu yönde ivme kazandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Korkmaz (2019) tarafından yapılan araştırmada 21. yüzyıl öğreten beceri seviyeleriyle yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişkinin sınıf öğretmenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucuna göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri alt boyutlarında en yüksek ortalama ya öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk, en düşük ortalama ise motivasyon değişkenleri olarak tespit edilmiş, sınıf ğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten becerileri seviyesi ortalamanın üstünde olduğu, demografik değişkenler dikkate alındığında 21. yüzyıl öğreten becerileriyle yaşam boyu öğrenme becerilerinin farklılık gösterdiği saptanmıştır. Ayrıca sınıf ğretmenlerinin olumlu yönde yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yükselmesi ve olumsuz eğilimlerinin de azalması öğretmenlerin 21. yüzyıl öğreten becerileri ve yaşam becerilerinin artmasına katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kklcan (2019) tarafından yapılan araştırmada ulusal ve eviri ocuk kitaplarını tercih etmesinde anaokulu ğrencilerinin tercihlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda anaokulunda eğitim ve öğrenimine devam eden çocukların kitap tercihlerinde yerli veya yabancı eviri kitaplarda kahramanlarının hayvan olduğu, sayfalarda resimlerinin bol olduğu, çocukların gelişim seviyelerine uygun ve eğlenceli kitapları tercih ettiği bununla birlikte merak uyandıran ve ilgi çekici eserleri sevmesinin nedenlerinin görsellerinin dikkat çekici olması sebebiyle tercih edildiği tespit edilmiş, Okul ncesi öğretmenlerin günlük düzenli olarak ocuk kitaplarından faydalanmadıkları, sınıf içi etkinliklerde en çok bu kitapları tercih ettikleri, öğretmenlerin bu kitapları seçerken de kitapların konusu, çocukların seviyelerine uygunluğu ve bol resimli olması gibi kriterlerin olduğu tespit edilmiştir. Son olarak okul öncesi öğretmenlerin çoğunun sınıflarındaki bulunan kitaplıkların yetersiz olduğu, çocukların kitap seçimlerinde yerli ve yabancı kaynakları tercih ederken eviri eserlerin kalitesi, uygunluğu, kağıt cinsi, cilt tipi ve kitap türü çeşitliliğine göre daha yüksek oranda tercih edildiği bunlarında satış rakamları bakımında tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Turgut (2019) tarafından yapılan araştırmada ğretmen adaylarının yaşam becerilerine karşı görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda ğretmen adaylarının sınıf değişkeni açısından yaşam beceri ortalama puanlarının

anlamalı şekilde farklılık göstermediği, sınıf, bölüm ve ortak etkilere göre çeşitli değişkenler açısından da anlamalı farklılık olduğu, öğrencilerin okudukları bölüm faktörüne göre karşılaştırmalarda empati alt faktörü dışında diğer değişkenlerde anlamalı farklılıklar olduğu, Güzel Sanatlar bölümünde okuyan öğretmen adaylarında bu farkın öğrencilerin lehine olduğu saptanmıştır.

Bastık (2018) tarafından yapılan araştırmada yaşam becerilerinin kazandırılmasında hayat bilgisi dersinin öneminin öğretmen görüşleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucuna göre nicel bulgular doğrultusunda yaşam becerilerin öğrencilere kazandırılması açısından sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin çoğunlukla olumlu yönde olduğu, yaşam becerilerin kazandırılmasında hayat bilgisi dersinin öneminin belirlenmesinde öğretmenlerin olumlu ve olumsuz görüşlerinin de olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca elde edilen nitel ve nicel bulgular dâhilinde hayat bilgisi dersinin yaşam becerilerinin kazandırılması üzerinde olumlu etkilerinin yanında olumsuz ve eksik kısımlarında olduğu saptanmıştır.

Kanyılmaz (2018) tarafından yapılan araştırmada yaşam becerilerinin öğrencilere kazandırılmasında sınıf öğretmenlerinin fen bilimleri dersinde öğretim programı açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda fen bilimleri dersi öğretim programında yer alan yaşam becerilerinin öğretmenlerin görüşleri açısından kapsamlı ve önemli olduğu, bu becerilerin ileriye dönük gelişim kazanılmasında öğrenci merkezli yöntem ve tekniklerden faydalandıkları ifade edilmiş, ders içindeki davranışlar, yazılı sınavlar, proje çalışmaları ve gözlemler sayesinde öğretmenlerin bu gelişimi izledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca okul idarecilerinin ve ailelerinde öğrencilerin bu becerileri geliştirmesinde katkısının olduğu, bunun yanında sınıf içi uygulamalarda bireylerin üst düzey düşünmeye yönlendirecek sınıf içi uygulamaların yeterli olmadığı, kavrama ve bilgi düzeyinde zihinsel becerilerle ilgili sınıfta uygulamaların yapıldığı saptanmıştır.

Kılıç ve Gültekin (2018) tarafından yapılan araştırmada yaşam becerilerinin geliştirilmesinde hayat bilgisi dersinin önemi ve etkin öğrenme uygulamalarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin hayat bilgisi dersinde yaşam becerilerine katkı sağlamak açısından etkin öğrenme yaklaşımlarının onların

öz yönetim becerilerine katkı sağladığı, öğrencilerin öz yönetim becerilerinin gelişmesinde, onların aktif olarak hem okul ortamında hem de okul dışında özyönetim becerileri geliştirecek, yaşam becerilerine katkı sağlayacak çalışmalarda yer aldıkları ve bu özellikler hakkında görüşlerini bildirdikleri tespit edilmiştir. Ayrıca bireylerin hayat bilgisi dersinde yaşam becerilerine katkı sağlayacak etkin öğrenme aktivitelerine istekli oldukları ve günlük hayatta da kullanmak istedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Kozikoğlu ve Altunova (2018) tarafından yapılan araştırmada 21. yüzyıl becerilerine karşı öğretmen adaylarının öz yeterlik algılarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerini yordama gücünün araştırılması amaçlanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda 21. yüzyıl becerilerine bağlı öz-yeterlik algıları ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek seviyede olduğu, öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim yapma durumu, cinsiyet gibi değişkenlere göre 21. yüzyıl becerilerine ilişkin öz-yeterlik algıları anlamlı düzeyde farklılık olmadığı ama kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına göre bu düzeyin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Son olarak öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve 21. yüzyıl becerilerine ilişkin öz-yeterlik algıları arasında olumlu yönde ve anlamlı bir bağlantının olduğu tespit edilmiştir.

Kutsal (2018) tarafından yapılan araştırmada kız meslek lisesi öğrencilerine uygulanan yaşam becerileri psikoeğitim programının onların yaşam becerilerine ve problem davranışlarına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin davranış problemleri ölçeği ve yaşam becerileri ölçeğindeki bulgulara göre anlamlı bir farklılığın olduğu, öğrencilerin psikoeğitim uygulamasıyla onların yaşam becerilerinin yükselmesi ve problemleri davranışlarında azalmasına katkı sağladığı saptanmıştır.

Murat (2018) tarafından yapılan araştırmada STEM'e yönelik tutumuyla 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları arasındaki ilişkinin fen bilgisi öğretmeni adayları açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda STEM'e karşı tutumların öğretmene adayların 21. yüzyıl beceri ve yeterlik algılarının olumlu yönde olduğu, cinsiyet değişkenine göre STEM tutum ölçeğine yönelik tutumlar arasında farklılık

olmadığı, STEM tutum ölçeğine göre ifade edilen görüşlerin Erciyes Üniversitesi lehine farklılık olduğu saptanmıştır. Ayrıca STEM'e yönelik tutum alt değişkenleri ile 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları arasında fen bilimleri öğretmen adayları açısından, bu ili değişken dikkate alındığında aralarında düşük ve orta düzeyde olumlu bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Özcan (2018) tarafından yapılan araştırmada yaşam becerileri açısından “Bulmaca Kulesi” oyunun incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda Bulmaca Kulesi programında yer alan yaşam becerisine yönelik özelliklerin Milli Eğitim Bakanlığı Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı'nda bulunan yaşam becerilerinin bütünüyle benzerlik gösterdiği ve genel olarak bu becerilerin hepsinin yer aldığı saptanmıştır. Ayrıca yaşam becerileri boyutları arasında en az takım çalışması, en fazla karar verme becerisinin olduğu, bu programın eğitim amaçlı da kullanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Göksun ve Kurt (2017) tarafından yapılan araştırmada 21. yüzyıl öğretene ve öğrenen becerilerinin arasındaki ilişkinin öğretmen adayları açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda 21. yüzyıl öğretene ve öğrenen beceri kullanımları öğrenim gördükleri üniversite, bölüm değişkenleri açısından farklılık gösterdiği, öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğretene ve öğrenen beceriler alt boyutları kullanım açısından orta seviyede olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca 21.yüzyıl öğretene becerileri kullanımı ile 21. yüzyıl öğretene becerilerinin alt boyutları kullanımı arasında yorumsal bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Anagün ve diğerleri (2016) tarafından yapılan araştırmada 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ölçeğinin geliştirilmesinin geçerlik ve güvenirlik çalışması açısından öğretmen adaylarına göre incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda 21. yüzyıl becerileri ölçeği ile güvenirlik ve geçerlik ölçeği arasında yeterli seviyede psikometrik özelliklere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Kaya (2016) tarafından yapılan araştırmada dört yaş çocukların sosyal davranış ve problem davranışlarına bağlı olarak yaşam becerileri programının etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda yaşam becerileri programına dahil olan öğrencilerin sosyal işbirliği, sosyal beceri, sosyal bağımsızlık, sosyal etkileşim

ve kabullenme beceri puanlarının anlamlı seviyede yükseldiği, ayrıca öğrencilerin benmerkezci davranış, içe ve dışa yönelik problem davranış ve anti sosyal davranış puan ortalamalarının yaşam beceri programı sayesinde anlamlı şekilde azalmanın olduğu tespit edilmiştir.

Kılıç (2015) tarafından yapılan araştırmada yaşam becerilerinin geliştirilmesinde hayat bilgisi dersine katılan öğrencilerin, etkin öğrenme programı açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin yaşam beceri özelliklerini etkin öğrenme programı dâhilinde olumlu yönde geliştğine, öğrencilerin bu becerileri günlük yaşantısında da kullandığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin hayat bilgisi dersinde etkin katılım yönü ile öğrendikleri bilgi ve becerilerin onların yaşam becerilerine olumlu ve anlamlı yönde katkı sağladığı tespit edilmiştir.

Özdemir (2015) tarafından yapılan araştırmada yaşam beceri hakkında fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda öğretmenlerin fen okuryazarlığı ve yaşam beceri arasında anlamlı ve pozitif bir ilişkinin olduğu, fen bilimleri öğretmenlerinin yaşam döngüsünde karşılaşılan sorularla başa çıkmayı kolaylaştırdığı, bireylerin hem sosyal hem de kişisel hayatındaki problemleri aşmasında ve başarılı olmasında katkısının olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca 2013 Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programında yaşam becerilerinin yer alması öğretmenler tarafından olumlu karşılandığı eski programa göre bu programın yaşa becerilerine olumlu yönde katkısının olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Erçaçan (2013) tarafından yapılan araştırmada ders kitaplarında yer alma seviyesine örnek olarak yaşam boyu becerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda incelenen kitaplarda derinlemesine akıl yürütme ve sorumlu olma becerilerine daha az yer verildiği, şiir türündeki metinlerde yaşam boyu öğrenme becerilerinin öğretilmesi ve kazandırılmasında daha etkili, uzun metinlerinde kısa metinlere göre daha çok beceri özelliğine sahip olduğu tespit edilmiştir.

Diker-Coşkun ve Demirel (2012) tarafından yapılan araştırmada yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin üniversite öğrencileri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin cinsiyet, üniversite, bölüm ve sınıf düzeyleri dikkate alındığında yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin rakamsal olarak anlamlı şekilde farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Durualp ve Aral (2010) tarafından yapılan araştırmada altı yaşındaki çocuklara uygulanan oyun temelli sosyal beceri eğitiminin çocukların günlük hayattaki sosyal becerilerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda oyun temelli sosyal beceri eğitiminin bireylerin sosyal becerileri olumlu ve anlamlı düzeyde etkisinin olduğu, anaokulu öğrencilerinin aldıkları bu eğitimle okul ve gündelik hayatında sosyal beceri ve iletişim özellikleri açısından anlamlı düzeyde bir gelişmenin olduğu saptanmıştır.

Tok ve Sevinç (2010) tarafından yapılan araştırmada problem çözme, eleştirel düşünme becerilerine düşünme beceriler eğitiminin etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin düşünme becerileri eğitimi sonucunda eleştirel akıl yürütme gücü ölçeğinde yorumlama faktörü hariç diğer bütün faktörlerde özellik puanlarının yüksek olduğu, öğrencilerin düşünme becerileri eğitiminin onların eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerine olumlu yönde katkısının olduğu tespit edilmiştir.

Başarır (2009) tarafından yapılan araştırmada çocuk kitaplarında yer alan resimlere okulöncesi çocukların ilgisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda kitaplarda yer alan resimlerin çocukların seviyelerine uygun olması gerektiği kullanılan yazı karakterinin onların gelişimsel özelliklerine uygun olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca kitaplarda yer alan olumsuz özellikleri ifade eden kavramların bulunması onların tutum ve davranışlarına olumsuz yönde etkisinin olabileceği tespit edilmiştir.

Wasik ve Bond (2001) tarafından yapılan araştırmada etkileşimli kitap okumanın erken çocukluk döneminde dil gelişimi üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma 4 yaşında olan çocuklar üzerinde yürütülmüş, çocuklar uygulama ve kontrol grubu olarak ikiye ayrılmış, kontrol grubu herhangi bir okuma

etkinliğine katılmamıştır. Uygulama grubundaki çocuklar ise etkileşimli kitap okuma çalışmalarına dâhil edilmiştir. Araştırmanın sonunda dil becerilerinin gelişim düzeyinin uygulama grubunda yer alan çocuklar lehine yüksek olduğu bulunmuştur.

Alan yazında yer alan çalışmalar incelendiğinde araştırmaların genellikle 21. yüzyıl yaşam becerilerine yönelik öğretmenlerin görüşleri, yaşam boyu eğilimlerin ana derslerle ilişkilendirmesi ve çocuk kitaplarında yer alan dil becerilerin incelenmesi yönleriyle ele alınmaktadır. Bu çalışmada ise çocuk kitaplarındaki yaşam becerileri karakter özellikleri ve içerik bağlamında incelenmiştir. Araştırmanın ifade edilen bağlamlarla ele alınması diğer yapılacak olan çalışmalara farklı bir bakış açısı getirmesi ve özgün olması yönüyle alana önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, araştırmanın çalışma grubu, araştırmada kullanılan veri toplama aracı, verilerin toplanma yöntemi ve verilerin analizine yönelik bilgiler yer almaktadır.

A. Araştırmanın Modeli

3-10 yaş aralığındaki çocuklar için yayınlanmış olan TUBİTAK çocuk kitaplarında, yaşam becerilerinin var olup olmadığını, varsa bu becerilerin hangi bağlamda ele alındığını belirlemeyi amaçlayan bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalar, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve durumların doğal ortamlarında gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırmalar olarak tanımlanmaktadır. Nitel araştırma, araştırma yapan bireye genel bir bakış açısı sağlar. Bütüncül bir bakışla incelenen araştırma nesnelerinin resmedilmesini sağlar. Konular derinlemesine ele alınır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Bu çalışmada kullanılan araştırma deseni olgubilimdir. Yazarın bir kavrama yüklediği anlamın, yazdığı metinlerden anlamaya çalışılması ve metinsellik içinde bağlamlara bakılması araştırma deseninin olgubilim olduğunu göstermektedir. Olgubilim deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgular yaşamımızda olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli şekillerde karşımıza çıkabilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Araştırmada kullanılan veri toplama yöntemi, doküman incelemesidir. TUBİTAK tarafından yayımlanan 3-10 yaş aralığındaki 100 çocuk kitabı, belirli ölçütler doğrultusunda seçilip, incelenmiştir.

B. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, TÜBİTAK tarafından yayımlanan 3-10 yaş aralığındaki çocuklar için yayımlanmış 100 çocuk kitabı oluşturmaktadır. Araştırmada TÜBİTAK çocuk kitaplarının seçilme amacı, kitapların yayımlanması ve baskının sürdürülmesinin tavsiye kararlarını esas alan bir danışma kurulu tarafından kararlaştırılıyor olmasıdır. Diğer bir sebep, kitabın hitap ettiği yaş aralığının yine bu danışma kurulu tarafından objektif ölçütlerle belirleniyor olmasıdır.

Bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme yöntemindeki asıl amaç araştırma öncesinde belirlenmiş ölçütlerin net bir şekilde ifade edilmesidir. Bu örnekleme yöntemi araştırmacı tarafından belirlenebilir ya da hazır bir ölçüt listesi de kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırmaya dahil edilecek TÜBİTAK çocuk kitaplarının belirlenmesinde işe koşulan ölçütler; (1) kitabın hikaye edici türde olması ve (2) ilköğretim çağındaki çocukların gelişim düzeylerine uygun yaş aralığında olmasıdır. Çalışma grubunu oluşturan kitaplara ilişkin bilgiler EK-1’de yer almaktadır.

C. Veri Toplama Aracı ve Veri Toplama Süreci

TÜBİTAK’ın resmi sitesinde yayımlanan ve Ankara’da TÜBİTAK kitap satış noktalarından temin edilen ilköğretim seviyesindeki 400 çocuk kitabının özetleri okunmuş, belirgin karakterleri ve hikâye edici olay örgüsü olan çocuk kitapları belirlenmiştir. Tavsiye edilen yaş aralığı bilgisinden hareketle, bu kitaplardan ilköğretim düzeyinde olan 100 tanesi çalışmaya dâhil edilmiştir. Kitapların seçimi konusunda iki sınıf öğretmeni, TÜBİTAK çocuk kitapları üzerine araştırma yapan bir uzman, bir akademisyen ve bir çocuk kitabı yazarından görüş alınmıştır.

Veriler toplanırken şu aşamalardan geçilmiştir:

1. İlk olarak TÜBİTAK’ın resmi sitesinden tespit edilen 400 kadar çocuk kitabının özetleri okunmuştur.

2. Özetlerden yola çıkarak belirgin karakterleri ve hikâye edici olay örgüsü olan aynı zamanda ilkokul düzeyine uygun 100 çocuk kitabı belirlenmiştir. Tespit edilen bu 100 kitap TÜBİTAK resmi satış sayfasından satın alınmış ve araştırmaya dâhil edilmiştir.
3. Uzman görüşleri doğrultusunda kitapların incelenmesinde kullanılacak “Kitap inceleme formu” geliştirilmiştir (Bkz. Ek-2). Formun geliştirilmesinde, yaşam becerileriyle ilgili yayımlanmış eserler ve yapılmış araştırmalar incelenmiştir.
 - Literatürde yaşam becerilerine ilişkin yapılmış tanımlar, kaynak gösterilerek sıralanmıştır.
 - Tanımlardaki ortak noktalar göz önünde bulundurularak her beceri için tüm tanım ve açıklamaları kapsayan dört tanım seçilmiştir.
 - Taslak olarak hazırlanan “Kitap inceleme formu” uzman görüşüne sunulmuştur.
4. Kitaplar araştırmacı tarafından bir kez okunmuştur.
5. Kitap inceleme formundaki maddeler dikkate alınarak araştırmacı ve bir sınıf öğretmeni tarafından ikinci okumalar gerçekleştirilmiştir.
6. Kitaplarda hangi yaşam becerilerinin olduğu, yaşam becerilerinin hangi bağlamlarda ele alındığı ve kitaplarda bulunan yaşam becerilerinin ele alınışının literatürdeki beceri tanımlarıyla örtüşüp örtüşmediği incelenmiş ve notlar alınmıştır.
7. Kitap inceleme formunda yer alan maddelere göre incelenen kitaplardan elde edilen veriler, kodlar ve temalar oluşturularak tablolar şeklinde görselleştirilmiştir.
8. Her kitap ayrı ayrı tekrar okunarak kodlamaların teyidi yapılmıştır.
9. Bulgular paylaşılırken kitaplardan doğrudan alıntılar yapılmıştır. Kitaplar incelenirken kullanılan inceleme formundaki içeriğe sadık kalınmıştır.

D. Verilerin Analizi

Araştırmaya dâhil edilen 100 çocuk kitabından elde edilen veriler veri toplama yöntemlerinden biri olan doküman incelemesine bağlı olarak elde edilmiştir.

Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen çıkarımlarla ilgili bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Aynı zamanda doküman incelemesi, hem basılı hem de dijital materyalleri incelemek ya da incelenen materyalleri değerlendirmek amacıyla yapılan işlem şeklinde de tanımlanmaktadır. Diğer araştırma yöntemlerindeki gibi, doküman incelemesi de, yapılan araştırmaya yönelik bir bakış açısı kazanılmasını ve bilgiyi geliştirmek için elde edilen verilerin incelenmesini ve yorumlanmasını sağlar (Özkan, 2019). Doküman incelemesi yapılırken dokümanlara ulaşma, özgünlüğü kontrol etme, dokümanları anlama, veriyi analiz etme ve veriyi anlama gibi aşamaları içermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Bu çalışmada verilerin incelenmesi ve çözümlenmesinde hem içerik analizi hem de betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Çocuk kitaplarında yer alan yaşam becerilerinin hangi bağlamlarda ele alındığı incelenirken kodlar oluşturularak temalara ulaşılması içerik analizi, yaşam becerileri temasından yola çıkılarak kodların oluşturulması betimsel analiz gibi veri analiz yöntemlerinin kullanıldığını göstermektedir. İçerik analizi, yazılı materyallerin temel içeriklerini ve içerdikleri mesajların özetlenmesi işlemi olarak ifade edilmektedir. (Cohen, Manion ve Morrison, 2007). İçerik analizinde asıl amaç elde edilen verileri ifade edebilecek kavramlara, bu kavramlara yönelik ilişkilere ulaşabilmektir. İçerik analizinde veriler detaylı bir şekilde incelenir, betimsel analizle belirlenemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucunda keşfedilir. Bu amaçla elde edilen verilerin ilk olarak kavramsallaştırılması, sonrasında kavramların düzenlenmesi ve verileri açıklayan temaların belirlenmesi gerekmektedir. İçerik analizi verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması gibi aşamalardan oluşmaktadır. Betimsel analizle elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, TÜBİTAK tarafından yayımlanmış olan çocuk kitapları yaşam becerileri açısından incelenmiş ve sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

A. Çocuk Kitaplarında En Sık Yer Verilen Yaşam Becerilerine İlişkin Bulgular

Kitaplarda, gerek karakterlerin kişilik özellikleri gerekse olay örgüsüyle yer verilen yaşam becerileri incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda kitaplarda en fazla “kişilerarası ilişki ve iletişim” becerilerine yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 1: Kitaplarda Yer Alan Yaşam Becerilerinin Dağılımına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler

Yaşam becerisi	F	%
Kişilerarası ilişki	85	85
İletişim	85	85
Karar verme	83	83
Problem çözme	76	76
Eleştirel düşünme	75	75
Stresle başa çıkma	69	69
Duygularla başa çıkma	69	69
Öz farkındalık	45	45
Yaratıcı düşünme	34	34
Empati	19	19
Toplam Beceri Sayısı	10	

Tablo 1’e göre tüm kitaplar arasında kişilerarası ilişki ve iletişim becerilerine yer verilme oranı, %85’tir. Kişilerarası ilişki ve iletişim becerilerinden sonra en fazla karar verme becerisinin yer aldığı görülmektedir. Problem çözme, eleştirel düşünme, stresle başa çıkma, duygularla başa çıkma becerileri de kitaplarda yer verilen beceriler arasındadır. Kitaplarda en az yer verilen yaşam becerilerinin “öz farkındalık, yaratıcı düşünme ve empati” olduğu görülmektedir.

B. Çocuk Kitaplarındaki Yaşam Becerilerinin Kuramsal Bilgi ve Tanımlamalarla Benzerliğine İlişkin Bulgular

Kitaplar, okunup özetlendikten ve olay örgüsünde geçen yaşam becerileri belirlendikten sonra, bu becerilerin okuyucuya aktarılması sırasında literatürdeki hangi kuramsal bilgilerle uyumlu olduğu, söz konusu becerinin kuramsal açıdan hangi kurguda yansıtıldığı incelenmiştir. Aşağıda bu incelemelere her kitap için ayrı ayrı yer verilmiştir.

Kitap Adı: Her Zaman Her İsteddiğimiz Olmaz

Kitap Yazarı: Heidi- Daniel Howarth

Kitabın Yaş Seviyesi: 3 yaş ve üzeri

Kitabın Sayfa Sayfası: 37

Karakterler: Küçükayı, Annesi, İkiz Kardeşleri.

Kitap Özeti: Küçük Ayının gün içerisinde kardeşleriyle yaşadıklarından çıkardığı ders anlatılmaktadır. Küçükayı küçük kardeşlerinden çok rahatsız olmaktadır. Onların her gittiği yere kardeşlerinin gelmesini istememektedir. Annesi Küçük Ayıya” her şeyi her zaman elde edemeyebilirsin” der. Küçük Ayı annesi ve anneannesi dışında kız ayılardan hoşlanmamaktadır. Biri kız diğeri erkek olan kardeşleri çok yaramazdır. Annelerinin arkalarından giderken ağabeylerini rahatsız eder. Küçükayı şikâyet etmeye başlayınca anne ayı arkasını döner ama yavru ayılar hiç bir şey olmamış gibi davranır. Bir gün anne ayı küçük ayıya kardeşlerini nehrin kenarına götürüp göz kulak olmasını söyler. Yavrularını da nehre girmemeleri için uyarır. Yolda giderken Küçükayı abi olmanın sorumluluğuyla yavru kardeşlerine balık tutmayı ve nehrin tehlikelerini anlatır. Başı yukarda gururla yürümektedir, planlarından haberi bile yoktur. Fısıltı ve iki yaramazın ormana gittiğini bilmemektedir. Yokluklarını fark eder ama aramaya başlar, bulamaz. İki küçük yaramaz nehre girer. Kütüğün üstünde hızlıca sürüklenmeye başlarlar. Yardım isterler. Ağabeyleri onları bulur ve kurtarır. Ve sonra yavru ayılar abilerine sarılıp özür diler eve gidene kadar abilerinin ellerini bırakmazlar. Küçükayı önemli bir şey

öğrenmiştir. İstediklerimizin her zaman elde edilemeyeceği ancak sahip olduklarımızı ihtiyaçlarımızı karşılamaya yeter.

Tablo 2: Her Zaman Her İsteddiğimiz Olmaz Kitabının Analizi

Kitap adı: Her Zaman Her İstedğimiz Olmaz			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Küçük Ayı	1)Cesur	2)Hoşgörülü	3)Yardımsever
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Aile ilişkisi	1)Bireyler arası bağ kurma 2)Bireylerin birbirini anlaması		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi			
Duygu ve düşünce paylaşımı Kendini sözel olarak ifade etme	1)Duyguları sözel ifade etme 2)Bireyi anlama		
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Korkular	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme 2)Diğer bireylerin duygularını tanıma		
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1) Yaşam tehlikesi	1)Stres yaptırıcı durumu değiştirme 2)Stres kaynağını tanımlama 3)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme		
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Plan yapma	1)Stratejiler üretme 2)Problem için uygun yöntemi seçme		

“Her Zaman Her İstedğimiz Olmaz” adlı kitapta “kişiler arası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma ve problem çözme” olmak üzere beş yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Küçükayı, Küçükayı’nın annesi ve ikiz kardeşlerinin gün içerisinde yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Küçükayı erkektir. Kendisi cesur, hoşgörülü ve yardımsever olmasına karşın annesi ve anneannesi dışındaki kızlardan hoşlanmamaktadır. Kardeşlerini sevmese de onlara zarar gelmemesi için öğütler vermektedir. Annesi kendisine her istediği şeyi her zaman elde edemeyeceğini öğütler. Bir gün Küçükayı kardeşlerini nehir kenarına götürürken kardeşleri kaybolur ve sonra nehirde kütüğün üzerinde kardeşleri yüzerken Küçükayı kardeşlerini kurtarır. Küçükayı bu olay

sayesinde istediği her şeyi elde edemese bile sahip olduklarının ihtiyaçlarını karşılamada yeterli olduğunu anlamaktadır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ilişkileri, duygu ve düşünce paylaşımı, kendini sözel olarak ifade etme korkular, yaşam tehlikesi ve plan yapma bağlamlarıdır. Yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, yaşam becerilerine ilişkin bağlamların bireyler arası bağ, bireylerin birbirini anlaması, duyguları tanıma ve ifade etme, stresle başa çıkma, eleştirel – analitik düşünme ve problem çözme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Ulu Meşeyle Bir Yıl

Kitap Yazarı: Gerda Muller

Kitabın Yaş Seviyesi: 3 yaş ve üzeri

Kitabın Sayfa Sayfası: 27

Karakterler: Ali, Mira, Ahmet amca, Mehmet.

Kitap Özeti: Ali ve Mira kuzenleri Mehmet’le orman evinde kalmayı çok sever. Mehmet onları 300 yaşındaki meşe ağacına götürmektedir. Çocuklar burayı kendilerine kamp alanı olarak görür. Her mevsim meşe ağacını ziyarete gelirler. Ulu meşe her mevsim çok güzeldir ve her mevsim hayvanlara ev sahipliği yapmaktadır. Bir gün, gece meşe ağacının yanına gidip hayvanları seyretmeye karar verirler. Ahmet amca onlara eşlik etmektedir. Birçok hayvanı yakından seyretmektedir. Ertesi gece Alilerin ziyaretinin son gecesidir ve Ali son gecesi olduğu için çok üzülmemektedir. Tek başına ormana gitmenin tehlikeli olduğunu bilmektedir. Ama yine de son bir kez meşe ağacının dalına çıkıp hayvanları seyretmek istemektedir. Ağacı bulur ve dalına oturur. Ancak hayvanların sesleri onu çok korkutmaktadır. Ağaçta mahsur kalır. Çok geçmeden Ahmet Amca gelir ve Ali’ye neden tek başına ormana gitmemesi gerektiğini söyler. Yaz sonunda Ulu meşeye bir kutlama yaparlar. Mehmet, ağacın serüvenini ve hayvanlara nasıl yardım ettiğini anlatır. Ali de Ulu Meşeye teşekkür eder.

Tablo 3: Ulu Meşeyle Bir Yıl Kitabının Analizi

Kitap adı: Ulu Meşeyle Bir Yıl				
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Ali		1)Akılcı	2)Cesur	3)Sorumsuz
Mira			2)Yardımsever	
Mehmet			2)Yardımsever	
Kitaptaki Yaşam Becerileri				
Kişilerarası İlişkiler				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Aileyle ilişki		1)Bireylerin birbirini anlaması		
2)Çevreyle ilişki		2)Bireyler arası bağın kurulması		
İletişim				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Kendini sözlü olarak ifade etme		1)Düşünceleri sözel ifade etme		
2)Beden dilini kullanma		2)Karşısındaki bireyi anlama		
Duygularla Başa Çıkma				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1) Arzu ve istekler		1)Yaşanılan durumun duyguları nasıl değiştirdiğini fark etme		
		2)Diğer bireylerin duygularını tanıma		
Stresle Başa Çıkma				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Korkular		1)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme		
		2)Stresin kaynağını tanımlama		
Karar Verme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Doğa sevgisi		1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
2)Hatayı tekrarlamama		2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		
Problem Çözme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Çevreden destek alma		1)Problem için uygun yöntemi seçme		
		2)Sorunu ortadan kaldırma		

“Ulu Meşeyle Bir Yıl” adlı kitapta “kişiler arası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, karar verme ve problem çözme” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Ali, Mira, Ahmet amca ve Mehmet’in ormanda yaşadıkları dikkate alınarak belirlenmiştir. Karakterlerden Ali akıllı, cesur ve sorumsuz, Mira ile Mehmet yardımseverdir. Kardeş olan Ali ve Mira, kuzenleri orman evinde kalmayı çok severler ve ormanda bulunan 300 yıllık meşe ağacına giderek ağacağı, ağacın etrafında bulunan hayvanları seyrederek. Ali

sorumsuz davranır. Son gecelerinde ağacı görmek için ağaca çıkar ancak etraftaki seslerden korkar ve Ahmet amca Ali'ye nasihatler verir. Mehmet hayvanlara yardım ettiğini belirterek yardımsever olduğunu anlatmaktadır. Ali ise sürecin sonunda ağaca teşekkür eder.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve çevre ilişkisi, kendini sözel ifade etme, çevreden destek alma, beden dilini kullanma, doğa sevgisi, hatanın tekrarlanmaması, arzu ve istekler, korkular, şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, yaşam becerilerine ilişkin bağlamların bireyler arası bağ, bireylerin birbirini anlaması, duyguları tanıma ve ifade etme, stresle başa çıkma, kişinin kendini tanıması, çıkarım yapma, eleştirel – analitik düşünme, problem çözme ve sonuç odaklı olarak sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Kızılgerdan'ın Kış şarkısı

Kitap Yazarı: Suzanne Barton

Kitabın Yaş Seviyesi: 3 yaş ve üzeri

Kitabın Sayfa Sayfası: 32

Karakterler: Kızıl gergedan, Ayı, Sincaplar, Fareler, İspinozlar.

Kitap Özeti: Kızılgerdan'ın mevsimler hakkındaki yorumları anlatılmaktadır. Güzel bir sonbahar günüdür. Kızılgerdan bir dağın üzerinde şarkı söylemektedir. Rüzgâr esmektedir. Farklı olan bir şey vardır ama ne olduğunu bilmez. Sincaplar koşuşturmakta, fareler aceleyle bir yerlere koşuşturmaktadır. Kızılgerdan nereye gittiklerini sorar. İspinozlar kış için hazırlık yaptıklarını söyler. Kış da nedir? Kızıl gergedan ne olduğunu bilmemektedir. Sincaplara ne yaptıklarını sorar. Sincap “Kış gelmeden bu fındıkları gömüp saklamam gerekiyor.” der. Kızılgerdan içinden kışın ne kadar ağgözlü olduğunu söyler. Sonra baykuşun yanına gidip kıştan hiç hoşlanmadığını İspinozlarla güneye göçebileceğini söyler. Baykuş oranın çok uzak olduğunu uçmaması gerektiğini sıcak bir yer bulması gerektiğini söylemektedir. Kış hem soğuk hem ağgözlü hem de korkunçtur. Kızılgerdan korkuya kapılır. Sonra

ormanda ayıyı görür. Nereye gittiğini sorar ve onunla birlikte sıcak bir mağaraya yerleşirler. Ayının yanına sokulur ve ikisi de beraber derin bir uykuya dalar. Kızılgerdan uyandığında havada bir değişiklik hisseder ve dışarıya doğru uçar. Bütün orman bembeyazdır. Kızılgerdan çok mutludur. Bir sürü hayvana rastlar. Fareye “Neden her şey bembeyaz?” diye sorar. Kar yağmakta kış gelmektedir. İnanamamaktadır, hiç de korkunç değildir kış. Hatta harikadır. Kızılgerdan ormanda arkadaşlarıyla eğlenir akşam olunca da sarılıp uyumaktadırlar. Zamanın nasıl geçtiğini anlamaz Kızılgerdan. Ağaçlar yeşerip karlar erimeye bahar gelmeye başlar. Ayıyı uyandırır. Ayı neredeyse kış bitti der mutlulukla. Kızılgerdan kışın bittiğine üzülür. Ama baharın ne demek olduğunu bilmez, bunun cevabını bulmak ister. Sonra neşeyle şarkı söyleyip baharın gelişini beklemeye başlar.

Tablo 4. Kızılgerdan’ın Kış Şarkısı Kitabının Analizi

Kitap adı: Kızılgerdan'ın Kış Şarkısı			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Kızıl gergedan		1)Kararsız	2)Uyumlu
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla ilişki		1)Duygu paylaşma	
		2)Anlayabilme	
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Duygu ve düşünce paylaşımı		1)Düşünceleri aktarma	
		2)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1) Mevsim geçişleri		1)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
		2)Diğer bireylerin duygularını tanıma	
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Mevsim şartları		1)Diğer bireylerden yardım alma	
		2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1) Doğadaki değişim		1)Farklı bakış açılarıyla değerlendirme	
		2)Çıkarımda bulunma	

“Kızılgerdan’ın Kış Şarkısı” adlı kitapta “kişiler arası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma ve eleştirel düşünme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Kızılgerdan, Ayı, Sincaplar, Fareler ve İspinozların kış mevsimi öncesinde, sırasında ve sonrasında yaşadıklarından hareketle belirlenmiştir. Kızılgerdan dağın üzerinde şarkı söylerken ayı, sincaplar, fareler ve ispinozların olağan dışı hareketliliğe sahip olduğunu görür. Bunun sebebini sorduğunda her bir karakter kışa hazırlık yaptığını belirtir ve kışın ne olduğunu bilmeyen Kızılgerdan kışın kötü bir şey olduğu algısına kapılır. Sonra ayı ile mağaraya girerler, ayı uzun süre uyurken Kızılgerdan dışarıya çıkıp uçar ve her yerin beyaz olduğunu görür ve arkadaşlarıyla eğlenir. Sonra baharın geleceğini öğrenir, ancak baharın da ne olduğunu bilmez ve şarkılar söyleyerek baharın gelişini bekler. Kızılgerdan’ın bilmediği kış için negatif bir ön yargısı bulunurken, kış mutlu geçtiğinden dolayı bilmediği bahar için daha umutlu hale gelmektedir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, duygu ve düşünce paylaşımı, mevsim geçişleri, mevsim şartları ve doğadaki değişim şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, yaşam becerilerine ilişkin bağlamların kendi duyguları anlama, paylaşma ve aktarma, başlarının duygularını anlama, farklı bakış açıları geliştirme ve çıkarım yapma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Gün Doğumu Korusu

Kitap Yazarı: Suzanne Barton

Kitabın Yaş Seviyesi: 3 yaş ve üzeri

Kitabın Sayfa Sayfası: 32

Karakterler: Pırpır, Baykuş,

Kitap Özeti: Bu hikâyede koronun üyesi olmadığı için üzülen minik bir kuşun hikâyesi anlatılır. Ormanın derinliklerinde gün daha yeni başlar. Pırpır uykusundan şarkı sesleriyle uyanır. Şarkı söyleyenlerin kim olduğunu merak eder. Bu güzel melodiyi bulmaya karar verir. Bir ağacın tepesinde baykuş görür. Şarkı söyleyenin o

olup olmadığını sorar. Baykuş kendisi olmadığını söyler. Daha sonra fare, gelincik ve son olarak kurbağa görür, onlara sorar ama onların hiçbiri değildir. Kurbağa, sesin nereden geldiğini söyler. Tepenin üzerindeki dev bir ağaçta bir sürü kuş vardır ve hepsi şarkı söylemektedir. Pırpır bir daha konar ve çok güzel şarkı söylediklerini söyler. İçlerinden bir tanesi Gün Doğumu Korosu olduklarını söyler. Pırpır “Gün Doğumu Korosunun” ne demek olduğunu sorar. Kuş, her sabah şarkı söylediklerini, herkesin şarkılarını duyunca yeni bir günün başladığını anladığını söylemektedir. Pırpır onlara katılmak istediğini söyler. Koro Şefi yarın koro seçmelerine gelmesi gerektiğini söyler. Pırpır onlara katılmak istediğini söyler. Pırpır eve doğru kanat çırpır. Çok heyecanlıdır. Bütün gece hazırlık yapar ve uyur. Sabah baykuş uyandırır ama pırpır seçmelere çok geç kalır. Gün başlar ve koro şarkısını söyleyip bitirir. Ertesi gün tekrar gider. Ama bu sefer de gece hiç uyumadığı için seçmelerde esner. Koro Şefi pırpıra şarkı söylemenin ona göre olmadığını söyler. Pırpır oradan uzaklaşır. Gün Doğumu Korosu ile hiç şarkı söyleyemeyeceği için üzülür. Pırpır gün batarken usulca şarkı söylemeye başlar ve kendisine tıpatıp benzeyen başka bir kuş sesi duyar. Neden akşamları şarkı söyleyip sabahları şarkı söylemediğini sorar kuşa. Kuş da “Sen de benim gibi bir bülbülsün.” der. Bülbüllerin şarkılarını gün doğarken değil gün batarken söylediklerini ifade eder. Böylece bu iki bülbül dünyanın en güzel şarkısını söyler.

Tablo 5: Gündoğumu Korosu Kitabının Analizi

Kitap adı: Gündoğumu Korosu			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Pırpır		1)Azimli	
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla İlişki		1)Duygu paylaşma	
		2)Sözel ifade	
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme		1)Anlayabilme	
2)Duygu ve düşünce paylaşımı		2)Bireyi anlama	

Tablo 5: (Devamı)

Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Arzu ve istekler	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme
2)Kararlı olma	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Başarma İsteği	1)Diğer bireylerden yardım alma
	2)Stres yaptırıcı durumu fark etme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bireysel farklılıklar	1)Çıkarımda bulunma
	2)Muhakeme yapma
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Çevreden destek alma	1)Problem için uygun yöntemi seçme
	2)Sorunu ortadan kaldırma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kırma
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yetenekler	1)Kapasitenin farkında olması
2)İlgi Alanları	2)Güçlü yanlar
Empati	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Ortak özellikler	1)Özdeşleştirme
	2)Kişilerin fikirlerini algılama

“Gün Doğumu Korosu” adlı kitapta “kişiler arası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, öz farkındalık ve empati” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Pırpır’ın gün doğumu korosuna katılmaya niyetlenmesi ve süreçte yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Pırpır azimli bir karakterdir. Sabah şarkı sesleri duyar ve şarkıyı kimin söylediğini bulmak için önce baykuşa sonra diğer hayvanlara sorar ve bir kurbağa sesin nereden geldiğini söyler. Sonrasında Pırpır sesin geldiği yere gidip koro halinde kuşların şarkı söylediğini görür ve koroya katılmak istediğini söyler. Koro şefi yarın seçmelere gelebileceğini söyler ancak pırpır geç uyandığı için yetişemez, diğer gün tekrar gelir ancak bu sefer

de uykusuz olduğu için hep esnediğinden şarkıyı söyleyemez ve koroya seçilemez. Pırpır evine döner ve akşam şarkı söylerken kendisine benzeyen bir başka ses duyar ve neden sabah değil de akşam şarkı söylediğini ona sorar. O kuş da kendisinin de Pırpır gibi bülbül olduğunu ve bülbüllerin akşam şarkı söyleyebildiğini belirtir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiğı incelenmiştir. Bu bağlamlar; hayvanlarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, duygu ve düşünce paylaşımı, arzular, başarma isteğı, bireysel farklılıklar, çevreden destek alma, istek ve ihtiyaçlar, ilgi alanları, yetenekler, ortak özellikler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiğı bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, duyguları ve bireyi anlama, sözel ifade edebilme, olumsuzluklar ve stresin kaynağını belirleme, diğer bireylerden yardım alma, güçlü ve zayıf yanlarının farkına varma, kişilerin fikirlerini algılama ve özdeşleştirme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Şehirdeki Son Ağaç

Kitap Yazarı: Peter Carnavas

Kitabın Yaş Seviyesi: 4 yaş ve üzeri

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Eray

Kitap Özeti: Eray, beton yığını ve arabalarla dolu bir şehirde yaşamaktadır. Oturduğu sokağın bitiminde şehrin son ağacı vardır ve Eray burayı çok sevmektedir. Buraya gelince renksiz beton yığınlarını ve arabaları unutmaktadır. Sonra bir gün ağaç ortadan kaybolur ve bütün neşesi yok olur. Daha sonra yine o yere gider ve o ağaçtan kalan canlı bir dal parçası görür. Eray bu küçük ağacı hiç kimsenin koparamayacağı bir yere diker. O günden sonra insanlar her yere ağaç dikmeye başlar.

Tablo 6: Şehirdeki Son Ağaç Kitabının Analizi

Kitap adı: Şehirdeki Son Ağaç		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Eray	1)Duyarlı	2) Bilinçli
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreye karşı duyarlı olma	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme	
	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Doğa sevgisi	1)Stres yaptıran durumu değiştirme	
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni Fikirler	1)Farklı fikirler	
2) Yaşanılan Problemler	2)Farklı çözüm yolları	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1) Etkili yöntem belirleme	1)Sorunu ortadan kaldırma	
	2)Problem için uygun yöntemi seçme	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Doğa Sevgisi	1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
	2)Düşünce ve eylem arasında gerekli ilişkiyi kurma	

“Şehirdeki Son Ağaç” adlı kitapta “duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, yaratıcı düşünme, problem çözme ve karar verme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Eray’ın sokaktaki kalan tek ağacıyla olan bağından hareketle tespit edilmiştir. Eray duyarlı ve bilinçli bir kişi olduğundan, ağacın yanına gittiğinde beton yığınlarını ve arabaları unutarak mutlu olmaktadır. Sonra bir gün ağaç yok olur. Eray ise ağaçtan kalan canlı bir dal parçasını alır, yeniden diker. Sonra insanlar her yere ağaç dikmeye başlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar çevreye karşı duyarlı olma, doğa sevgisi, yeni fikirler, yaşanılan problemler, etkili yöntem belirleme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre

değerlendirildiğinde, olumsuz duyguların ve stresin nedenini belirleme ile bu nedenleri değiştirme, farklı fikirler ve çözüm yolları bularak sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Hikaye Makinesi

Kitap Yazarı: Tom Mclaughlin

Kitabın Yaş Seviyesi: 4 yaş ve üzeri

Kitabın Sayfa Sayfası: 32

Karakterler: Kerem

Kitap Özeti: Kerem bir şeyleri bulmayı ve araştırmayı seven bir çocuktur. Bir gün bir makine bulur. Bulduğu makinenin açma ve kapama düğmesi, yanan bir ışığı yoktur. Bu makinenin ne işe yaradığını merak eder. Bu makine bir daktilodur. Makinenin üzerine oturunca makine bir anda çalışmaya başlar. Makineden harfler ve kelimeler çıkmaktadır. Ancak Kerem'in harflerle arası iyi değildir. Harfleri okumaya çalışıyordu ama harfler birbirine karışmaktadır. Bir anda makineden resim çıkar. Bu durum çok hoşuna gider ve sürekli resim yapar. Yaptığı resimlerin en güzel yani ise resimlerin hikâye anlatmasıdır. Bir anda o makinenin bir hikâye makinesi olduğunu düşünür. Kerem makineyi çok kullandığı için makine bozulur. Kerem çok üzgündür. Artık ne hikâye ne de resim vardır. Sonra Kerem yeni şeyler bulur. O sırada fark eder ki hikâyeleri yapan makine değil kendisinin hayal dünyasıdır.

Tablo 7: Hikâye Makinesi Kitabının Analizi

Kitap adı: Hikâye Makinesi			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Kerem	1)Meraklı	2)Üretken	
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Arzu ve istekler		1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme	
		2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	

Tablo 7: (Devamı)

Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Başarma isteği	1)Stres yaptırıcı durumu değiştirme
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Üretim çabası	1)Özgün ürünler ortaya koyma
	2)Nesnelerin fonksiyonlarını standartların dışında düşünme
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme
	2)Sorunu ortadan kaldırma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) İstek ve ihtiyaçlar	1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
	2)Düşünce ve eylem arasında gerekli ilişkiyi kurma

“Hikâye Makinesi” adlı kitapta “duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, yaratıcı düşünme, problem çözme ve karar verme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Kerem’in bir makine bulması ve onu kullanmaya çalışmasından hareketle tespit edilmiştir. Kerem meraklı ve üretken biridir. Bir gün düğmesi olmayan bir makine bulur ve nasıl çalışacağını anlamak için uğraşırken makinanın üzerine oturur ve makine çalışmaya başlar, harfler yazar ancak harfleri Kerem anlamaz ve sonra makine resim çıkarmaya başlar. Kerem bunu sever ve sürekli resim yapar ancak makine bozulur. Sonrasında Kerem fark eder ki aslında resimleri yapan makine değil kendi hayal dünyasıdır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar arzu ve istekler, başarma isteği, üretim çabası, farklı yöntem belirleme, istek ve ihtiyaçlar şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, olumsuz duyguların ve stresin nedenini bulma ve olumsuzluğa neden olan şeyleri değiştirme, nesnelerin fonksiyonlarını onların standardı dışında kullanma ve özgün ürünler ortaya koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Meşe Palamudu Toprağa Düşünce

Kitap Yazarı: Joseph Anthony

Kitabın Yaş Seviyesi: 4 yaş ve üzeri

Kitabın Sayfa Sayfası: 32

Karakterler: Meşe Palamudu.

Kitap Özeti: Koca Ormanda gün ışığı ağarmaktadır. Meşe palamutları yuvalarından kopup birer birer ağaçların altındaki karanlığa düşer. Bir küçük palamut hep aydınlıkta kalmak ister ama o da bir gün karanlık toprağa düşer. Yeniden gün ışığına çıkacağını bilmektedir. Mevsimi geldiğinde kabuğunu yarararak dışarıya çıkar ve minik bir fidan olur. Her gün topraktan beslenerek biraz daha büyümektedir. Günler yıllar geçtikçe fidan bir meşe palamudu olmanın Hiçte kolay olmadığını keşfeder. Aç güveler her yerini kemirir ve sarmaşık dallarını sarar. Bazen hava çok sıcak bazen çok soğuktur. Ama fidan sonunda bir ağaç olur. Yine uzamaya güneşe doğru yükselmeye devam eder. Yıllar geçtikçe ormanın en uzun ağacı olur. Ağacın sayısız yaprağı güneşin ışıklarıyla beslenir. Ağaçta kendi palamudunu dökmeye başlar. Bunlar hem ormandaki hayvanlara besin hem de fidan olmaktadır. Ağaç birçok hayvana ev sahipliği yapmaktadır. Ama bir gün yaşlanıp yorulduğunda artık bunların hiç birini yapamayacaktır. Bir meşe olarak hayatı sona ermektedir. Ağaç düştüğünde gümbürtüsü bütün ormanı sarsar. Sonunda da ağaç koyu renkli zengin bir toprak yığınının dönüşür. Kimse onun bir palamuttan gelişen bir fidan olduğunu hatırlamamaktadır. Yerine yeni bir ağaç dikilir. Meşeden toprağa karışanlar bu yeni kiraz ağacına geçer. Kiraz ağacı büyüdüğünde ise kuşlar yemişlerini, çekirdeklerini etrafa saçar, yeni hayatlar doğar. Böylece Minik palamut yaşam döngüsü haline gelmektedir.

Tablo 8: Meşe Palamudu Toprağa Düşünce Kitabının Analizi

Kitap adı: Meşe Palamudu Toprağa Düşünce		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Meşe Palamudu	1)Azimli	2)Özverili
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kararlı olma	1)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
	2)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Mevsim şartları	1)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
	2)Stres yaptıran durumu değiştirme	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İhtiyaçlar	1)Eleştirel düşünme	
	2)Önem sırasına koyma	

“Meşe Palamudu Toprağa Düşünce” adlı kitapta “duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma ve karar verme” olmak üzere üç adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler bir meşe palamudunun gün ışığında kalma çabasıyla hareketle tespit edilmiştir. Bir meşe palamudu hep gün ışığında kalmak ister ancak bir gün kara toprağa düşer, sonra ağaç olup hep gün yüzünde kalır. Ancak büyüdükçe etrafını sarmaşıklar sarar ve onu güveler yemeye başlar, böylece meşe palamudu büyümenin çok da kolay olmadığını anlar. Sonrasında iyice büyüyüp ormanın en büyük ağacı olur ve birçok hayvana fayda sağlar. Sonrasında yaşlanıp devrilerek yok olur ancak bu süreçte kendisi de palamutlarını doğaya bıraktığı için yaşam döngüsü devam eder.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar kararlı olma, mevsim şartları ve ihtiyaçlar şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, olumsuz duyguların ve stresin nedenini bulma, bunları değiştirmek için çaba sarf etme, duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme, eleştirel düşünme ve işler önem sırasına koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Hindiba Tohumunun Büyük Hayali

Kitap Yazarı: Joseph Anthony

Kitabın Yaş Seviyesi: 4 yaş ve üzeri

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Hindiba Tohumu

Kitap Özeti: Bir zamanlar minik bir tohum göklere uçar ve bu tohumun bir hayali vardır. Güneşle yıkanır, rüzgârla yön değiştirir. Bir örümcek ağına takılmaktadır. Sonra minik tohumun canı yanar. Tekrardan gölgelerin arasına dalar. Karanlıklarda dolaşmaktadır. Ama hayalinden vazgeçmemektedir. Çatıların üzerinden uçar. Gökteki yolculuğu sona ermek üzeredir. Tohum çok garip bir yere konar. Uzun süre tek başına orada bekler. Sonra bir gün toprağa düşer. Sonunda evine döner ve ne yapması gerektiğini çok iyi bilir. Küçük tohum filizlenir, zamanla yeşerir. Altın sarısı çiçek olma hayali sonunda gerçekleşmektedir. Bu döngü böyle devam etmektedir. Ama hiçbir zaman hayalinden vazgeçmeyecektir. Dünyayı daha güzel bir yer haline getirir.

Tablo 9: Hindiba Tohumunun Büyük Hayali Kitabının Analizi

Kitap adı: Hindiba Tohumunun Büyük Hayali			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Hindiba Tohumu	1)Bilinçli	2)Özverili	3)Kararlı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatüre Göre İncelenmesi		
1)Kararlı olma	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme		
	2)Duygu değişimleriyle başa çıkma		
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatüre Göre İncelenmesi		
1)Başarma isteği	1)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme		
	2)Stres yaptıran durumu değiştirme		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatüre Göre İncelenmesi		
1)İhtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
	2)Eleştirel düşünme		

“Hindiba Tohumunun Büyük Hayali” adlı kitapta “duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma ve karar verme” olmak üzere üç adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler bir hindiba tohumunun gezegendeki gezintisinden ve hayallerinden hareketle tespit edilmiştir. Hindiba tohumu bilinçli, özverili ve kararlı bir karakter olup, güneşle yıkanma hayaliyle yola çıkar bu hayalini gerçekleştirir. Sonrasında engelle karşılaşsa da gezintisine devam eder ve sonunda toprağa düşüp filizlenir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar kararlı olma, başarma isteği ve ihtiyaçlar şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, olumsuz duyguların ve stresin nedenini bulma, bunları değiştirmek için çaba sarf etme, düşünce ile eylem arasında ilişki kurma ve eleştirel düşünme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Kitapları Çok Seven Çocuklar

Kitap Yazarı: Peter Carnavas

Kitabın Yaş Seviyesi: 4 yaş ve üzeri

Kitabın Sayfa Sayfası: 32

Karakterler: Eren, Leyla, Anne ve Babası

Kitap Özeti: Eren ve Leyla’nın pek bir şeyleri yoktur ama yüzlerce kitapları vardır. Evlerinin her yeri kitapla doludur. Evde çok kitapları olduğu için ailesi bu kitapların artık evden gitmesi gerektiğini söyler. Kitapları babası evden götürdüğünde Eren ve Leyla’nın hayatı artık eskisi gibi değildir. Evde her yer bomboştur. Kitaplar olunca Eda ve Leyla birbirine daha yakındır. Kitaplar gidince iki çocuk arasında mesafe olur. Önceki gibi bir arada bulunmazlar. Leyla’nın elindeki okul çantasından yere bir şey düşer. Babası yere düşenin ne olduğunu sorar. Leyla kütüphaneden aldığı kitap olduğunu söylemektedir. Anne ve babası yerden aldıkları kitabı alıp okumaya başlar. Baba kitabı okudukça çocuklar yakınlaşmaya başlar. Hava kararmıştır ama ailecek kitap okumaya devam etmektedirler. O gece sadece Eren ve Leyla’nın evlerinin ışıkları yanmaktadır. Kitap okurken tüm aile birbirlerine

sarılarak koltukta uyuyakalmışlardır. Tüm aile uyandığında birlikte yola koyulurlar. Eren ve Leyla babasının onları nereye götürdüğünü bilmektedir. Ailecek kütüphaneye giderler ve oradan kucak dolusu kitapla ayrılırlar.

Tablo 10: Kitapları Çok Seven Çocuklar Kitabının Analizi

Kitap adı: Kitapları Çok Seven Çocuklar			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Eren		1)Çalışkan	2)Başarılı
Leyla		1)Çalışkan	2)Başarılı
Anne		1)Bilinçli	2)Duyarlı
Babası		1)Bilinçli	2)Duyarlı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile ilişkisi		1)Sağlıklı iletişim kurma	
		2)Bireyler arası bağın kurulması	
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama		1)Düşünceleri sözel ifade etme	
2)Beden dilini kullanma		2)Beden dili	
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)İlgi alanları		1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
		2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Başarma isteği		1)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
		2)Stresli durumu değiştirme	
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1) Okuma alışkanlığı kazanma		1)Olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirme	
		2)Analiz yapma	
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile desteği alma		1)Problem için uygun yöntemi seçme	
		2)Araştırma ve planlama yapma	
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)İhtiyaçlar		1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
		2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	

Tablo 7: (Devamı)

Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İlgi alanları	1)Nelerden hoşlanılacağı bilincinde olması
	2)Kişinin kendini yansıtmayı
Empati	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Kitap sevgisi	1)Diğer bireylerin duygularını özümseme
	2)Özdeşleştirme

“Kitapları Çok Seven Çocuklar” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, öz farkındalık ve empati” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Eren, Leyla ve annesiyle babasının kitaplarla dolu evlerinde kitaplarla ilişkilerinden hareketle tespit edilmiştir. Leyla ile Eren çalışkan ve başarılı karakterlerdir. Anne ve babaları ise bilinçli ve duyarlı kişilerdir. Eren ve Leyla kitap okumayı çok sevmektedir ancak babaları kitaplar evde yer kapladığı için onları evden götürür. Eren ile Leyla bu duruma çok üzülür. Bir gün Leyla’nın okul çantasından yere kitap düşer ve babası alıp okumaya başlar. Sonra ailecek kitabın başında uyuyup kalırlar. Kitaplar evde fazlalık diye evden götüren baba, sabah olunca çocukları kütüphaneye götürür ve çocukların birçok kitap almalarını sağlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ilişkisi, karşıdakini anlama, beden dilini kullanma, ilgi alanları, başarıma isteği, okuma alışkanlığı kazanma, aile desteği alma, ihtiyaçlar, kitap sevgisi şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, sağlıklı iletişim kurma ve düşünceleri sözel ifade etme, beden dilini kullanma, olumsuz duygular ve stresin nedenini bilme ve ortadan kaldırmaya çalışma, eleştirel ve analitik düşünme becerileriyle problem çözme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Uğur Böceği Kapınızı Çalarsa

Kitap Yazarı: Neşe Erol

Kitabın Yaş Seviyesi: 3 yaş ve üzeri

Kitabın Sayfa Sayfası: 41

Karakterler: Eda, Annesi, Babası, Ayıcık Bay Sarı

Kitap Özeti: Eda bu hikâyede kendi dünyasını tanıtmaktadır. Eda annesi ve babasının onu çok sevdiğini, ailesinin çok değer verdiğini, yapmak istedikleri etkinlikleri birlikte yaptıklarını anlatmaktadır. Sokakta bir yavru kedi bulduklarını o kediyi günlerce beslediklerini, ailesinin onu tüm tehlikelerden koruduğundan bahseder. Aileye katılan yeni bir kişi daha vardır. Bu kişi ayıcık Bay Sarı'dır. Babası Bay Sarı'yla yaşadıklarını Eda'ya anlatmaya başlar. Bir gün Bay Sarı'nın eline bir uğur böceği konar. Bay Sarı uğurböceğiyle yuvada yaşadığını, anne ve babasını tanımadığını, yuvada ona iyi baktıklarını ama mutlu bir ailesinin olmasını istediğini anlatır. Uğur böceği Bay Sarı'nın yanından ayrılarak Edaların evinin zilini çalar. Uğur böceği olanları Eda'nın babasına anlatır. Babası da o yuvadan evlat edinmek için başvurduklarını söyler. Annesi ve babası uğur böceğinin sırtına binerek yuvaya giderler. Bay Sarı'yla karşılaşınca karşılıklı çok heyecanlanırlar. Eda'nın annesi Bay Sarı'ya kocaman yastık şeklinde bir uğur böceği hediye eder. Yastığı görünce uğur böceğinin ona verdiği sözü tuttuğunu anlatır. Böylece Bay Sarı'nın mutlu bir ailesi olur. Hikâyenin sonunda Eda, Bay Sarı'nın hikâyesinin kendi hikâyesi olduğunu açıklar.

Tablo 11: Uğurböceği Kapınızı Çalarsa Kitabının Analizi

Kitap adı: Uğurböceği Kapınızı Çalarsa			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Çocuk	1)Duyarlı	2)Özverili	
Anne	1)Duyarlı	2)Yardımsever	3)Hoşgörülü
Baba	1)Duyarlı	2)Yardımsever	3)Hoşgörülü
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1) Aile İlişkisi		1)Sağlıklı iletişim kurma	
		2)Bireyler arası bağın kurulması	

Tablo 11: (Devamı)

İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Karşıdakini anlama	1)İstekleri sözel ifade etme
2)Duygu düşünce paylaşımı	2)Karşısındaki bireyi anlama
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Arzu ve istekler	1)Yaşanılan durumun duyguları nasıl değiştirdiğini fark etme
	2)Olumsuz duygunun nedenini belirleme
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Aile edinme çabası	1)Diğer bireylerden yardım alma
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Çevreden destek alma	1)Problem için uygun yöntemi seçme
	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İhtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Aile özlemi	1)Değer yargılarının farkında olunması
	2)Kişinin kendisini gözlemlemesi
Empati	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Aile Eksikliği	1)Özdeşleştirme
	2)Diğer bireylerin duygularını tanıma

“Uğur Böceği Kapınızı Çalarsa” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, öz farkındalık ve empati” olmak üzere dokuz yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Eda, annesi ve babasıyla Ayıcık Bay Sarı karakterlerinden oluşan ailede Eda’nın kendi dünyasını tanıttasından hareketle tespit edilmiştir. Eda ailesini seven ve ailesi tarafından değer verilen bir kişidir. Aile olarak sokak kedisini beslemektedirler. Bir gün babası eve Ayıcık Bay Sarı’yı getirir. Ayıcık Bay Sarı ailesi olmayan ve uğur böcekleri ile yaşayan biridir. Sonra uğur böceği Ayıcık Bay Sarı ve Eda’nın ailesi ile tanışır. Onlar da eve getirmek isterler.

Ancak sonrasında Eda Ayıcık Bay Sarı'yla ilgili anlatılan hikâyenin aslında kendi hikâyesi olduğunu ifade eder

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu aile ilişkisi, duygu ve düşünce paylaşımı, karşıdakini anlama, arzu ve istekler, aile edinme çabası, çevreden destek alma, ihtiyaçlar, aile özlemi, aile eksikliği şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, istekleri sözel ifade etme, empati kurma, bireyin değişimi, olumsuz duygular ve stresin nedenini bilme ve ortadan kaldırmaya çalışma, eleştirel ve analitik düşünme becerileri, değer yargılarının farkında olunma ve kişinin kendini gözlemlemesi tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Haydi Sayalım Elmalar

Kitap Yazarı: Joan Holub

Kitabın Yaş Seviyesi: 8 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 36

Karakterler: Emir, Erdem, Bora, Gül, Zeynep, Tuba, Demir, Kemal Öğretmen, Emine, Murat, Sanem, Şan, Özge, Alper, Ece, Çınar, Seden, Şakir, Pınar Hanım

Kitap Özeti: Emir, okul gezisi olacağı için çok mutludur. Erdem sınıf panosunda bulunan ağacın üzerindeki elmaları sayar ve yirmi tane olduğunu söyler. Bora ise elmalara bakarken kendi ismini görür ve sevinir. Gül sevinçle arkadaşlarını okul gezisine gitmek üzere sıraya girmeleri gerektiğini söyler. Serviste on dokuz kişi olmaları gerektiğini bilir ve arkadaşlarını sayar. Sevinçle Kemal öğretmene herkesin geldiğini söyler. Bora ise serviste Kemal öğretmenin yanına oturmayı çok ister. Sonunda istediği olur. Tuba Zeynep'e gidecekleri yere on sekiz kilometre kaldığını söyler. Demir'in elindeki haritada sekiz kilometre sonra sağa, on kilometre sonra sola dönülmesi gerektiği yazılıdır. Kemal öğretmen çocuklara çiftlikte görecekları on yedi nesneyi saymalarını söyler. Bora hemen elma ağaçları cevabını verir. Tuba neşeyle on altı adım sonra çiftlikte olacaklarını söyledi. Bora çiftliğe

gelince “Merhaba Mutlu Elma Çiftliği, merhaba Pınar Hanım” diye seslenir kibarca. Tüm sınıf çiftlikteki trene biner. Emine trende on beş vagon olduğunu söyler. Murat ise vagonların beşinin kırmızı, beşinin sarı, beşinin de yeşil olduğunu belirtir. Sanem çiftlikte on dört inek olduğunu, Şan on üç tane ördek olduğunu, Özge on iki tane ağaç ve on bir tane arı kovanı olduğunu ifade eder. Alper artık elma toplama zamanının geldiğini söyleyerek arkadaşlarıyla birlikte elma toplamaya başlar. Demir küçük elmalardan on tane, Ece büyük elmalardan dokuz tane, Tuba en büyük elmalardan sekiz tane, Meltem yedi yeşil elma, Murat altı tane kırmızı elma toplar. Çınar topladığı elmanın içerisinde beş tane çekirdek olduğunu fark eder. Şakir çiftlikteyken derste işlediği konu aklına gelir. Bir yılda dört mevsim olduğunu söyler. Murat masadaki 3 elmalı turtayı görünce sevinçten havalara uçar. En sevdiği tatlı elmalı turtadır çünkü. Seden saatin iki olduğunu artık gitme vakti geldiğini söyler. Bora elmayı yerken bir dişinin daha düştüğünü fark eder. Tüm sınıf Pınar Hanıma teşekkür ederek mutlu bir şekilde çiftlikten ayrılırlar.

Tablo 12: Haydi Sayalım Elmalar Kitabının Analizi

Kitap adı: Haydi Sayalım Elmalar				
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Gezideki Çocuklar		1)Meraklı	2)Bilgili	3)Mutlu
Kitaptaki Yaşam Becerileri				
Kişilerarası İlişkiler				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Akran ilişkisi		1)Bireyler arası bağın kurulması		
2)Çevreyle ilişki		2)Bireylerin birbirini anlaması		
İletişim				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Kendini sözel olarak ifade etme		1)Bireyler arası bağın kurulması		
		2)Bireylerin birbirini anlaması		
Karar Verme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Çevre yönlendirmesi		1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
		2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		
Eleştirel Düşünme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel merak		1)Muhakeme yapma		
		2)Çıkarımda bulunma		
Problem Çözme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme		1)Problem için uygun yöntemi seçme		
2)Çevreden destek alma		2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma		

“Haydi Sayalım Elmalar” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, eleştirel düşünme ve problem çözme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Emir, Erdem, Bora, Gül, Zeynep, Tuba, Demir, Emine, Murat, Sanem, Şan, Özge, Alper, Ece, Çınar, Seden, Şakir öğrencileri, Kemal Öğretmen ve çiftlik sahibi Pınar Hanım karakterlerinin yaptıkları okul gezisinden hareketle tespit edilmiştir. Geziye katılacak çocuklar meraklı, bilgili ve mutlu öğrencilerdir. Geziye gitmeden önce Erdem panoda bulunan ağacın üzerinde yirmi adet elma olduğunu belirtir. Sonrasında geziye gitmek için çalışmalar başlar ve gezi için çiftliğe gidilir, gezi süreci tamamlanır. Öğrenciler sürecin başından sonuna kadar gördükleri nesnelerin ve canlıların sayısını belirtir. Bu sayma işlemi Erdem’in panodaki 20 adet elmayı saymasıyla başlayıp Bora’nın elmayı yerken bir dişinin düştüğünü fark etmesiyle yirmiden bire kadar geriye doğru saymasıyla biter.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu akran ve çevre ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, çevre yönlendirmesi, bilimsel ifadeler, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyler arasındaki bağın kurulması ve bireylerin birbirini anlaması, muhakeme yaparak düşünce ve eylem arasında ilişki kuma, problem çözme becerisini kullanarak seçenekleri değerlendirme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Martı Kadar Beyaz

Kitap Yazarı: Aksinja Kermauner

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 28

Karakterler: Elif, Annesi, Babası, Mert,

Kitap Özeti: Küçük Elif yazı deniz kıyısında geçirir. Her sabah ılık suda yüzer. Elif albino olduğu için yüzerken kafasına şapka takar, Uzun kollu beyaz bir gömlek giyer. Mert de Elif’e neden böyle giyindiğini sorar. Elif de” Benim

vücudumda deriye rengini veren pigment denilen madde yok.” der. Teninin bembeyaz olmasının nedenini bu olduğunu söyler. Arkadaşı “Anladım” der, “Bu yüzden güneş gözlüğünü takıyorsun” der ve saçlarının çok güzel olduğunu söyler Elif’e. Elif’in hoşuna gider Mert’in bu sözleri ve gülümser. Mert ona övgüyle” Tıpkı bir martı kadar beyazsın” der. Öğle vakti hava çok sıcak ve tehlikeli olduğu için Elif’in anne ve babası onun denize gitmesine izin vermez gölgede kalması gerektiğini söyler. Elif hamakta sallanırken anne ve babası hava çok sıcak olduğu için duş almaya gider. Elif’e hemen döneceklerine söz verirler. Elif hamakta sallandıkça yarı uykulu yanından geçen insanların ayakkabılarından çıkan sesleri dinlemektedir. Bu seslerden kimin olduğunu anlar. Çiçek’in terlikleri şap şap annesinin büyük terlikleri ise fork fork diye ses çıkarmaktadır. Elif gözlerini kapatır gözlüğünü çıkarıp hamağın kenarına asar. Biraz sonra Eliflerin neşeli İtalyan komşusu şıpıdık şıpıdık diye ses çıkararak oradan geçer. Elif tam uykuya dalmışken bir rüzgâr şapkasını kafasından alıp uçar. Annesi şapka takmazsa gölgede bile yanabileceğini söyler. Elif biraz korkuya kapılır. Güneş Elif’in gözlerini rahatsız etmektedir ve gözlerinden yaşlar süzülür. Gözlüğünü de hamakta unuttur. Sonra şapkasını bulur. Elif rahat bir nefes alıp şapkasını başına takar. Sonra sesler duyar bu annesi ve babasının sesleridir. Bu sesleri nerede duysa tanır. Sonra annesi ve babası her şey yolunda mı diye sorar. Her şeyi Elif halletmiştir elbette. Babası meyveli yoğurt alıp gelecek annesi de en sevdiği öyküyü okuyacaktır. Elif’e göre hayat gerçekten de çok güzeldir.

Tablo 13: Martı Kadar Beyaz Kitabının Analizi

Kitap adı: Martı Kadar Beyaz				
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Elif		1)Bilinçli	2)Duyarlı	3)Akılcı
Kitaptaki Yaşam Becerileri				
Kişilerarası İlişkiler				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Aile İlişkisi		1)Sağlıklı iletişim kurma		
2)Komşuluk İlişkisi		2)Bireyi anlama		
İletişim				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1) Kendini sözel olarak ifade etme		1)Düşünceleri aktarma		
2)Karşıdakini anlama		2)Bireyi anlama		

Tablo 13: (Devamı)

Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hastalık durumu	1)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme
	2)Olumsuz duygunun nedenini belirleme
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hastalık durumunun farkındalığı	1)Kişinin kendini yansıtmayı
	2)Bireyin kendisini gözlemlemesi
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme
	2)Problemi ortadan kaldırma

“Martı Kadar Beyaz” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, öz farkındalık ve problem çözme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Elif, annesi, babası ve Mert karakterlerinin yaz günlerindeki yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Elif bilinçli, duyarlı ve akılcı bir karakterdir. Elif denizde yüzerken Mert yanına gelir ve Elif’in giyim tarzı hakkında konuşurlar, Elif neden gömlekle denize girdiğini anlatır. Mert, Elif’e güzel sözler söyleyerek iltifat eder ve sonrasında Elif hamakta uyumaya gider. Elif hamakta etraftaki sesleri dinleyerek kimler olduğunu tahmin ederek uyur. Elif uyurken rüzgârdan şapkası uçar ve şapkasının başında olması gerektiğinden dolayı korkar ve bilinçli biri olduğundan gidip şapkasını alır. Sonra anne ve babası gelerek her şeyin yolunda olduğunu görür ve birlikte sevdikleri şeyleri yaparlar ve hayatın güzel olduğunu belirtirler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve komşuluk ilişkileri, karşıdakini anlama, kendini sözel olarak ifade etme, hastalık durumu, hastalık durumunun farkındalığı, etkili yöntem belirleme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyleri anlayarak sağlıklı iletişim kurma ve düşünceleri aktarma, duyguların davranışa etkileriyle stresi tanımlama ve ortadan kaldırmaya çalışma, bireyin kendini tanıması ve problemler için uygun yöntemi seçme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Elektrikle Işıl Işıl

Kitap Yazarı: Thomas Kinsley Troupe

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 26

Karakterler: Gigi, Moli.

Kitap Özeti: Köyde güneş battığında küçük kız kâğıt ateş böceğinin son katlamasını yapar. Adını Gigi koyar. Kız Gigi’yi verandada asılan diğer kâğıtların yanına asar. Sonra Gigi’nin yanına gerçek bir ateş böceği gelir. Adının Moli olduğunu söyler. Gigi’yle Moli arkadaş olurlar. Moli etraftaki ışık yüzünden kendi ışıklarıyla parti yapamadıklarından yakınmaktadır. Gigi de “Elektriği kapatırsan sorun ortadan kalkar” der. Ama Moli nasıl kapatılacağını bilmemektedir. Gigi “Beni ipten çözersen ben sana yardımcı olurum.” der. Gigi Moli’ye elektriğin nerden geldiğini nasıl oluştuğunu söyler. Güneşin de bir enerji kaynağı olduğunu söyler. Elektriğin nasıl dağıtıldığını ve santralleri anlatır. Moli “Keşke elektriği söndürmenin bir yolu olsaydı böylece partimizi yapabilirdik.” der. Gigi “Tek yapmamız gereken şey elektrik devresini kapatmak” der. Moli’ye arkadaşlarını çağırmasını söyler. Elektrik düğmesini kapatacaklardır. Sonra ateş böceklerinin hepsi elektrik düğmesinin yanına uçar. Ateş böcekleri üst üste oturup ağırlık oluşturmaktadır. Sonunda düğme kapanır. Moli ve arkadaşları Gigi’ye teşekkür eder. Gigi kendisini tekrar ipe takmalarını ister. Ateş böcekleri “Partiye gelmiyor musun?” diye sorar. Bu eğlence Gigi içindir. O geceden sonra Gigi kendini gerçek bir ateş böceği gibi görür. Hatta o kadar mutlu olur ki gülümsediğinde ıslıl ıslıl parlar.

Tablo 14: Elektrikle Işıl Işıl Kitabının Analizi

Kitap adı: Elektrikle Işıl Işıl			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Moli	1)Sorgulayan		
Gigi	2)Bilgili		
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla İlişki		1)Bireylerin birbirini gözlemlemesi	
		2)Karşılıklı duyguların paylaşılması	

Tablo 14: (Devamı)

İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)İsteklerin sözel ifade etme
	2)Kendini ifade etme
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bilimsel gerçeklik	1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
	2)Eleştirel düşünme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bilimsel merak	1)Çıkarımda bulunma
	2)Düşünceyi destekleyen fikirleri ortaya koyma
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Çevreden destek alma	1)Plan yapma
	2)Problem için uygun yöntemi seçme

“Elektrikle Işıl Işıl” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, eleştirel düşünme ve problem çözme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler kâğıt ateş böceği Gigi ile gerçek ateş böceği Moli karakterlerinin aralarındaki sohbetten hareketle tespit edilmiştir. Moli sorgulayan Gigi ise bilgili bir kişilik özelliğine sahiptir. Köyde güneş battığında bir kız çocuğu kâğıttan bir ateş böceği yapıp Gigi adını koyar. Sonrasında ipe asılı duran Gigi’nin yanına Moli adında gerçek bir ateş böceği gelir ve sohbet ederler. Moli parti yapacaklarını ancak etraftaki ışıklardan dolayı yapamadığını belirtince Gigi ışığın kaynağı hakkında bilgi verip kapatabileceklerini söyler. Sonrasında Moli’nin arkadaşları gelir ve birlikte ışığı kapatırlar. Gigi yeniden kendisini ipe bağlamasını söyler Moli’ye ancak Moli partinin Gigi için olduğunu belirtir. Gigi bundan mutluluk duyarak kendini gerçek bir ateş böceği gibi görmeye başlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, bilimsel gerçeklik, bilimsel ilişkilendirmeler ve çevreden destek alma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirlerini gözlemleyip kendilerini sözel ifade etme ve duygularını paylaşma, eleştirel düşünerek çıkarımda

bulunma, seçenekleri değerlendirme ve planlı uygulama tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Işığın Arıyoruz

Kitap Yazarı: Eric Braun

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 25

Karakterler: Küçük Kız, Maya, Arılar.

Kitap Özeti: Küçük kız son katlamayı da yapıp origami güveyi bitirir. Adını da Maya koyar arkadaşlarına katılmak için dışarıya çıkar. Maya da arkadaşlarını bulmak için kanat çırpıp uçar. Maya parlak ışıktaki gözlerini kırıştırıp “Bu da ne bu ışıktaki nereden geliyor?” diye hayretle sorar ve arı o ışığın güneş olduğunu söyler. Arıyla arkadaş olur ve diğer güvelerin nerede olduklarını sorar. Arı pek güve tanımadığını güvelerin gece gezdiğini kendilerinin ise gündüz gezdiklerini söyler. Maya bitkilerin iç taraflarının neden karanlık olduğunu sorar. Arı gölge yüzünden karanlık olduğunu söyler. İki arkadaş güneşin batışını seyrederken bir kaç dakika sessiz kalırlar. Maya güneşin nereye kaybolduğunu etrafı görmeyi güçleştirdiğini söyler. Arı güneşin gitmesiyle havanın karardığını o yüzden güçleştirdiğini söyler. Arı artık uyuması gerektiğini söyleyip uçar. Yalnız kalır. Maya tekrardan havuzun yanında uçan ışıkları görür. “Hey siz parlayan güve misiniz?” diye sorar. Onlar ateş böcekleridir. Kendi ışıklarını kendileri üretmektedir. Maya bu duruma ”çok havalı “der. Ateş böceklerinden bir tanesi daha” Havalı bir şey görmek istiyorsan lambanın altındaki şu ışıklara bak.” der. Işığın içinde bütün ışıkları barındırdığını söyler. Yalnızca kırmızı renk ışığı yansıtır. Maya ateş böceklerine veda edip eve doğru uçmaya başlarken ışığın altındakilere “Siz güve misiniz ?” diye seslenir. Evet güveydiler. Maya şaşırır güvelere karanlığı sevdiklerini sandığını söyler. Güvelerden biri o ışığın ayı hatırlattığını söyler. Tam o sırada pencereden bir ses duyar ve en iyisi ben eve döneyim der. Yarın gece sizi görmeye gelirim. Küçük kız ve arkadaşları daha fazla güve yapmak için odaya gelir. Maya artık bilgili bir güvedir. Yarın ışıkla ilgili yeni şeyler öğrenmek için yeni arkadaşlarıyla dışarıya çıkar.

Tablo 15: Işığın Arıyoruz Kitabının Analizi

Kitap adı: Işığın Arıyoruz			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Maya	1)Meraklı	2)Sorgulayan	3)Araştırmacı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Hayvanlarla İlişki	1)Bireylerin birbirini gözlemlemesi		
	2)Karşılıklı duyguların paylaşılması		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)İsteklerin sözel ifade etme		
	2)Kendini ifade etme		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel merak	1)Olayları farklı bakış açısıyla değerlendirme		
	2)Muhakeme yapma		

“Işığın Arıyoruz” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme ve eleştirel düşünme” olmak üzere dört adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Küçük kız, Maya ve Arılar karakterlerinin aralarındaki sohbetten ve Maya’nın deneyimlerinden hareketle tespit edilmiştir. Maya meraklı, sorgulayan ve araştırmacı bir karakterdir. Küçük bir kız origami tekniğiyle güve yapar ve adını Maya koyar. Maya arkadaş bulmak için kanatlanıp uçar ve ışıktan rahatsız olur. Arı ona ışığın güneş olduğunu söyler ve akşamüstü güneşin batışını birlikte sessizce izlerler. Sonra her yer karanlık olunca arı uyumaya giderken Maya uçarak eve doğru gider. Maya yolculuğu sırasında ışık saçan ateş böceklerini ve aya benzeyen ışık altındaki kendisi gibi güveleri görür. Eve gittiğinde küçük kız ve arkadaşları daha fazla güve yapmak için çalışmaktadır. Maya artık bilgili bir güvedir ve bir gün sonra yeni bilgiler edinmek için dışarı çıkar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, merak, kendini sözel olarak ifade etme, istek ve ihtiyaçlar, bilimsel merak şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin

incelendiği bağlamalar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirini gözlemlemesi ve karşılıklı olarak duygularını paylaşması, kendini ifade etmesi, düşünce ve eylem arasında ilişki kurarak olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirme tanımlarına uygun olduğu görölmektedir.

Kitap Adı: Mıknatısın Gücü

Kitap Yazarı: Thomas Kinsler Troupe

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 24

Karakterler: MAG-3000, Gordon

Kitap Özeti: Uzay Gemisinin güvenlik sistemleri çalışmamaktadır. Sisteme güç veren jeneratördeki bir mıknatıs kayıptır. “Umarım en yakın zamanda yardım gönderirler.” der küçük kız kâğıdının son katını da katlarken. Küçük kız origami robotunu bitirir, adına da MAG-3000 adını verir. Kâğıt robotun beynindeki bilgisayar çalışmaya başlar. Görevi güvenlik sistemlerini yeniden çalıştırmaktır. Kâğıt Robot “Merhaba” diye incecik bir ses duyar. Bu Gordon’dur. Gordon sırt roketiyle uçup bozulan şeyleri tamir etmektedir. MAG-3000’e “Bana yardım eder misin?” der. Gordon ve Mag sorunun ne olduğunu bulmaya giderler. Gordon MAG’e mıknatısların metallere neden yapıştığını sorar. MAG bütün metallerin yani bakır, alüminyum, gümüş, altının mıknatısa yapışmadığını söyler. Bazı metallerin içindeki elektronlar hareket halinde olduğu için mıknatısa yapıştığını söylemektedir. Gordon MAG-3000’ni jeneratöre götürür. Mıknatıslar birçok makinede kullanılmaktadır. Gordon MAG-3000’e jeneratörün planını gösterir. Mıknatıs jeneratörün elektrik üretmesini sağlamaktadır. Gordon iki tane metal ataşla bulabileceklerini söyler. Mıknatısı bu ataşlar sayesinde bulmuşlardır. MAG mıknatısı yerine yerleştirir, Güvenlik sistemleri tekrardan devrededir. Gordon MAG teşekkür eder. Ve ait olduğu yere geri götürür Gordon MAG’ı. Çocuk “ MAG-3000 geri döndün” der ve çok sevinir. “Güvenlik sistemleri yeniden çalışıyor, yoksa sen mi yaptın?” der. Diğer Çocuk “MAG yalnızca kâğıttan bir robot, nasıl yapsın şaşkın?” der.

Tablo 16: Mıknatısın Gücü Kitabının Analizi

Kitap adı: Mıknatısın Gücü			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Mag-300		1)Eleştiren	2)Yönlendirici
Gordon		1)Sorgulayan	2)Meraklı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Cansız varlıklarla ilişki		1)Bireylerin birbirini gözlemlemesi	
		2)Karşılıklı duyguların paylaşılması	
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme		1)İsteklerin sözel ifade etme	
2)Karşıdakini anlama		2)Kendini ifade etme	
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel gerçeklik		1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
		2)Eleştirel düşünme	
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak		1)Olayları farklı bakış açısıyla değerlendirme	
		2)Analiz yapma	
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme		1)Diğer bireylerden yardım alma	
2)Plan yapma		2)Problem için uygun yöntemi seçme	

“Mıknatısın Gücü” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, eleştirel düşünme ve problem çözme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler MAG-3000 robotu ve cihaz tamir görevlisi Godon’un arasında geçen olaylardan hareketle tespit edilmiştir. MAG-360 eleştiren ve yönlendirici kişilik özelliğine sahipken, Godon sorgulayan ve meraklı kişilik özelliğine sahiptir. MAG-360 bir küçük kız tarafından yapılan kağıt robottur ve yapıldığında bir ses duyar, ses Godon’a aittir. Godon bozulan makineyi tamir etmek için MAG-360dan yardım ister ve birlikte sorunun nereden kaynaklandığını araştırırken sorunun mıknatıstan kaynaklı güvenlik sistemlerinin çalışmaması olduğunu belirlerler. Hangi metallerin mıknatısa yapıştığı üzerine konuşmalar yaparlar. Sonrasında MAG-360 mıknatısı yerine yerleştirir ve sistem çalışmaya başlar, Godon’da MAG-360’a teşekkür eder. MAG-360 geriye döndüğünde diğer

çocuk MAG-360'ın tek başına bu tamiri robot olduğundan dolayı yapamayacağını söyleyerek şaşırır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar cansız varlıklarla ilişki, kendini söz olarak ifade etme, karşıdakini anlama, bilimsel gerçeklik ve ilişkilendirmeler, etkili yöntem belirleme, plan yapma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirlerini gözlemlemesi, isteklerini sözel ifade etmesi ve karşılıklı duyguların paylaşımı, eleştirel düşünme, analiz etme ve düşünceyle eylem arasında ilişki kurma, diğer bireylerden yardım alma ve problemi çözme, güçlü yönlerini tanıma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Kayaçları Öğreniyoruz

Kitap Yazarı: Erci Braun

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 26

Karakterler: Rudi, Çubuk Adam.

Kitap Özeti: Doğum günü kutlamasında çocuklar origami dinazor yapmaktadır. Doğum günü dinozorunun son katlamasını da yapar ve dinazor Rudi'yi bitirir. Sonra Rudi ve arkadaşı Çubuk adam masadan yere düşmektedir. Rudi etrafına bakınır. Her şeyin çok değiştiğini söyler. Çubuk Adam arkadaşının ne demek istediğini anlamamaktadır. Rudi değişmeyen şeylerin kayaçlar olduğunu söyler. Çubuk Adam kimsenin bunun farkında olmadığını söyler. Rudi farkında olduğunu ve kayaçların nasıl oluştuğunu anlatmaya başlar arkadaşına. Üç tür kayaç vardır. Magmatik kayaçlar, tortul kayaçlar ve başkalaşım kayaçlarıdır. Magmatik kayaçlar magmaların katılaşması sonucu oluşmaktadır. Bazalt, granit vs. bunlara örnektir. Çubuk adam diğer kayaçları da açıklamasını istemektedir. Rudi Tortul kayaçların tortulardan oluştuğunu söyler. Kumtaşı, Kireçtaşı bunlara örnektir. Başkalaşım kayaçlarının ise yeryüzünün derinliklerinde ısı ve basıncın etkisiyle oluştuğunu söylemektedir. Mermer buna örnektir. Çubuk Adam Rudi'ye “Eski günleri özleyor

musun?” diye sorar. “Biraz” der Rudi . “Bu kayaçlar bana eski hayatımı anımsatıyor, ama bir evde yaşamak da hoş olacak.” der. Çubuk Adam “Bir tanesini yanıma alıp saklayacağım.” der.

Tablo 17: Kayaçları Öğreniyoruz Kitabının Analizi

Kitap adı: Kayaçları Öğreniyoruz		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Rudi	1)Kararlı	2)Bilgili
Çubuk Adam	1)Sorgulayıcı	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Cansız varlıklarla ilişki	1)Bireylerin birbirini gözlemlemesi	2)Karşılıklı duyguların paylaşılması
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)İsteklerin sözel ifade etme	2)Kendini ifade etme
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel gerçeklik	1)Seçenekleri değerlendirme	2)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Çıkarımda bulunma	2)Farklı bakış açısıyla değerlendirme

“Kayaçları Öğreniyoruz” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme ve eleştirel düşünme” olmak üzere dört adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Rudi ve Çubuk Adam’ın doğum gününde yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Rudi kararlı ve bilgili, Çubuk Adam ise sorgulayıcı karakterlerdir. Origami dinazor olan Rudi ve Çubuk Adam doğum günü partisinde yere düşerler ve Rudi Çubuk Adam’a kayaçların özellikleri hakkında bilgi verir, kayaçların kendisine geçmişi hatırlattığından bahseder. Rudi kayaçların kendisine geçmişi hatırlattığından dolayı bir tanesini alıp saklayacağını belirtir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar cansız varlıklarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, bilimsel gerçeklik ve merak şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin

incelendiği bağlamalar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirlerini değerlendirmesi, karşılıklı duyguların ifade edilmesi, seçenekleri değerlendirerek düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, farklı bakış açıları geliştirme ve çıkarımda bulunma tanımlarına uygun olduğu görölmektedir.

Kitap Adı: Yalnızca Ses

Kitap Yazarı: Eric Braun

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 24

Karakterler: Tarçın, Gölge.

Kitap Özeti: Herkes Hazal’ın çok gürültücü bir çocuk olduğunu söyler. Hazal ödevini yapmak yerine Fen bilgisi dersi notlarını kullanarak kâğıttan bir yarasa yapar. Adını da Gölge koyar. Gölgeye de yüksek sesler çıkarttırmaktadır. Gölge “Bu kız gerçekten de çok gürültücüymüş kanatlarım titreşiyor” der. Tarçın nasıl olduğunu sorar. Gölge ses konusunda çok şey bilmektedir. Ses havada yol alan dalgalardan oluşur. Yarasalar sesleri çok iyi duyar ve hisseder. Tarçın “Köpekler de iyi duyar hadi gidelim” der. Gölge “Ses hakkında daha fazla şey öğrenmek ister misin?” diye sorar Tarçın’a. Tarçın “ Çok gürültülüyse hayır,” der. Bu ses lastiğın ileri geri çok hareket etmesiyle oluşmaktadır. Gölge Tarçın’a “Hiç gitar veya keman çaldın mı?” diye sorar. “Kalın teller yavaş titreştiğı için alçak perdeden ses çıkarır. İnce teller hızlı titreşirse yüksek perdeden yani tiz ses çıkar” der. Tarçın telli çalgı çalmamaktadır. Çünkü o bir köpektir. O sırada Hazal gelir. “Yarasamı bulamıyorum.” diye bağırır. Tarçın titreşimi görebilir. Sonra Gölge işitme duyusunun nasıl çalıştığını anlatır. Yarasalar konumlarını belirlemek için ses dalgalarını yakalamaktadır. Çok karanlık olduğunda yemeklerini ve yönlerini o şekilde bulmaktadırlar. Sonra Tarçın ve gölge konuşurken bir sesin geldiğini duyarlar. Hazal’ın annesi gelir. Onları dinlemektedir. Galiba tarçın Hazal’ın annesinin neden elini kulağında tuttuğunu söyler. Kulağın daha büyük hale getirebilmek için öyle tutmaktadır. “Sessiz olmalıyız. ”der Tarçın. Hazal’ın annesi

duyabilir. Çünkü ses dalgaları her yere dağılmaktadır. O sırada Hazal gelir. Tarçın “Hazal’ın sesini kısılabilecek bir şey yok mu?” diye sorar. Gölge “Keşke olsa” der.

Tablo 18: Yalnızca Ses Kitabının Analizi

Kitap adı: Yalnızca Ses		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Tarçın	1)Meraklı	2)Duyarlı
Gölge	1)Yönlendirici	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla ilişki	1)Bireylerin birbirini gözlemlemesi	
	2)Karşılıklı duyguların paylaşılması	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)İsteklerin sözel ifade etme	
	2)Kendini ifade etme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Muhakeme yapma	
	2)Çıkarımda bulunma	
	3)Fikir ortaya koyma	

“Yalnızca Ses” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim ve eleştirel düşünme” olmak üzere üç adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Yarasa Gölge ve köpek olan Tarçın arasındaki ses konulu diyaloglardan hareketle tespit edilmiştir. Tarçın meraklı ve duyarlı, Gölge ise yönlendirici karakterlerdir. Gölge yarasa olduğu için sesleri çok iyi duyduğundan, tarçın ise yüksek sestten hoşlanmadığından bahseder. Gölge ses konusunda bilgilidir ve kalın gitar tellerinin yavaş titreşip alçak perdeden, ince tellerin ise hızlı titreşip yüksek perdeden ses çıkardığından bahseder. Birlikte etraftaki Hazal ve annesinin seslerini dinleyip onların kendilerini duymalarını istemediklerini belirtirler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme ve bilimsel merak şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirlerini gözlemlemesi ve karşılıklı duyguları paylaşması, isteklerini ifade etmesi, muhakeme

yapma ve çıkarımda bulunma, güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Toprağı Eşeliyoruz

Kitap Yazarı: Thomas Kingdley Troupe

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 26

Karakterler: Kitanai, Rogi

Kitap Özeti: Mikio bahçedeki çalışmasına biraz ara verir, dinlenmek için kendine bir origami köpek yapar. Adını da Kitanai koyar. Kitanai yere bırakır. Yere iner inmez keşfe çıkar köpek. “Bu değişik koku da ne hemen bulmalıyım.” der. Kitanai. ayakları da kirlenir. Sonra bir ses “O ayağındaki yeryüzünün en değerli kaynağı” der. Sonra Solucan “Bahçeye hoş geldin benim adım Rogi” der. Kitanai Rogi’ye “Nasıl olur da ayağımı kirleten şey bu kadar değerli olur?” der. Rogi toprağın insanlar ve canlılar için olan öneminin nasıl olduğunu anlatır. Sonra Kitanai o kokuyu tekrardan alır ve Rogi’ye “Sonra görüşürüz, ne olduğunu bulmam lazım” deyip toprağı eşelemeye başlar. Aniden yağmur bastırır. Kitanai bir bitkinin altına sığınır Rogi de yanında bir yaprağı yemektir. Nasıl olurda bu kadar hızlı geldiğini sorar Rogi’ye. Rogi çok kolay olduğunu tüneller kazarak torağa fayda sağladığını söylemektedir. Kitanai çok şaşırır, tünel açarak toprağa nasıl zarar vermediğini sorar. Rogi Tünel kazarken bir yandan dışkıladığını, dışkısının mantarlar ve bakteriler tarafından yendiğini söyler. Bunlara ayrıştırıcılar denmektedir. Toprağın sağlıklı olmasını sağlarlar. Kazdığı Tüneller sayesinde yağmurun daha derinlere indiğini toprakta yaşayan mantar ve bakterilerin yaşamını sürdürmelerine yardımcı olduğunu ifade eder. Kitanai eğilip bakar ama göremez. Rogi çok küçük olduklarını ancak mikroskopla görebileceğini söyler. Kitanai esintiyle beraber kokuyu tekrardan alır ve daha çok eşelemeye başlar. Eşeledikçe toprak değişmektedir. Ve sonunda bir kemik parçası bulur. Sonra Kitanai Rogi’ye” Toprakla ilgili ne çok şey biliyorsun” der. Rogi “Toprak benim evim onu seviyorum, sen de sevmelisin” der. “Bu gün isminin hakkını verdin” der. Kitanai Rodi’nin ne demek istediğini anlamaz.”Kitanai’nin

Joponca da ne anlama geldiğini bilmiyor musun?” der Rogi. Kitanai hayır anlamında başını sallar. Rodi gülümseyip” “kirli” anlamına geliyor”der.

Tablo 19: Toprağı Eşeliyoruz Kitabının Analizi

Kitap adı: Toprağı Eşeliyoruz	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Kitanai	1)Eleştiren
Rogi	1)Yönlendirici
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hayvanlarla İlişki	1)Bireylerin birbirini gözlemlemesi
	2)Karşılıklı duyguların paylaşılması
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)İsteklerin sözel ifade etme
2)Karşıdakini anlama	2)Kendini ifade etme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Doğadaki değişim	1)Muhakeme yapma
	2)Çıkarımda bulunma
	3)Fikir ortaya koyma

“Toprağı Eşeliyoruz” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim ve eleştirel düşünme” olmak üzere üç adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler origami köpek Kitanai ve solucan Rogi arasında bahçede geçen diyaloglardan hareketle tespit edilmiştir. Kitanagi eleştiren, Rogi ise yönlendirici kişilik özelliğine sahip karakterlerdir. Kitanagi bahçede gezerken bir koku alır ve Rogi bu kokunun toprağa ait olduğunu söyler. Rogi toprağın canlılar için öneminden bahseder ve ayrıca kendisinin topraktaki açtığı tünellerin doğal dengeye etkisini anlatır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama ve doğadaki değişim şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirini gözlemlemesi, isteklerini sözel ifade etme ve karşılıklı duyguların

paylaşılması, muhakeme yapma, çıkarımda bulunma ve ortaya fikir koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Çılgın Havalalar

Kitap Yazarı: Thomas Kinsley Troupe

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 25

Karakterler: Güleç, Çak

Kitap Özeti: Yüksekteki bir dağ yolunda yürüyüşe çıkan kadın oturup bir origami kuş yapar.” Güneşli bir gün” der ve kuşu havaya kaldırır. Güçlü bir rüzgâr kuşu uçurur. Kuşa “Hava böyle nasıl rüzgârlı” der ve tam o sırada uçan bir ördeği fark eder. Kuşa adını sorar. Ördek adının Güleç olduğunu söyler. Kuş “Benim adım Çak” der. Ördek eşi Şaşa’nın kayıp olduğunu söylemektedir. Göç etmeye hazırlanırlar. Çak neden göç ettiklerini sorar ve bu rüzgârın nereden çıktığını söyler. Güleç rüzgârın nasıl oluştuğunu anlatır. Sonra yağmur yağmaya başlar. Güleç bu seferde yağmuru anlatır Çak’a. Sonra yağmur doluya dönüşür. Güleç bu seferde doluyu anlatmaktadır. Sonra Çak havanın ne zaman bozacağını bilmenin bir yolunu sorar. Güleç meteorologların bunun için olduğunu söylemektedir. Sonra Çak Karın nasıl oluştuğunu sorar. Daha sonra hortumu fırtınayı. Güleç hepsini anlatır. Güneye neden uçtuklarını söylemektedir. Daha sonra Şaşa gelir. Gözlüğünü almak için geri döndüğünü söylemektedir. Çak “Sen de bizimle gel” der. Güleç ile beraber uçmaya başlarlar.

Tablo 20: Çılgın Havalalar Kitabının Analizi

Kitap adı: Çılgın Havalalar	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Çak	1)Yönlendirici
Güleç	1) Meraklı
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hayvanlarla İlişki	1)Bireylerin birbirini gözlemlemesi
	2)Karşılıklı duyguların paylaşılması

Tablo 20: (Devamı)

İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)İsteklerin sözel ifade etme
2)Beden dilini kullanma	2)Kendini ifade etme
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Mevsim şartları	1)Stresli duruma çaba sarf etme
	2)Stresli durumu değiştirmeye çalışma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İhtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
	2)Eleştirel düşünebilme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Doğadaki değişim	1)Muhakeme yapma
	2)Analiz yapma

“Çılgın Havalarda” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, stresle başa çıkma, karar verme ve eleştirel düşünme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Güleç ve Çak’ın gökyüzünde uçarken başından geçen olaylardan hareketle tespit edilmiştir. Çak yönlendirici, Güleç ise meraklı kişilik özelliklerine sahip karakterlerdir. Origami kuş olan Çak göz yüzünde uçarken ördek Güleç ile karşılaşır ve göçle hava olayları konusunda aralarında sohbet geçer. Güleç Çak’a yağmur, dolu, kar, fırtına gibi doğa olaylarını anlatır ve ayrıca kuşların neden göç ettiğini anlatır. Sonrasında Çak da Güleç ile göç hareketine katılır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, beden dilini kullanma, mevsim şartları, ihtiyaçlar ve doğadaki değişim şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirini gözlemlemesi, isteklerini sözel ifade etmesi ve karşılıklı duyguların paylaşılması, stresli durumlarda çaba sarf etme, eleştirel düşünmeyle düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, muhakeme ve analiz yapma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Hastalıklardan Korun Sağlıklı Yaşa

Kitap Yazarı: Aleix Cabrera

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 38

Karakterler: Meraklı Minimini, Oyuncu Minimini, Kâşif Minimini, Şaşkın Minimini, Kurbağa, Orman Sakini, Bay Köstebek, Kertenkeleler, Fındık Faresi

Kitap Özeti: Meraklı Minimininin yuvası karmaşık bir yerdir. Eline ne geçerse biriktirmeyi sevmektedir. İlginç şeyler bulmayı sever. Yine bir şeyler bulmaya gitmektedir. Oyuncu Minimini yerinde hiç duramaz. Şaşkın Minimini define ararken kendini kaybeder. Kâşif Minimini yeni şeyleri öğrenmeyi araştırmayı sever. Üçü de Meraklı Minimininin peşine takılırlar. İlk durak Harfler Vadisi İkinci durak gözyaşı gölüdür. Dinlenmek için kuş tüyü mağarasına varıp kanatlardan toplayıp sandıklarını doldururlar. Eve dönüş yoluna koyulurlar. Önlerine dereleri kurumuş gözü yaşlı kaplumbağa ailesi çıkar. Kâşif Minini sandıktan Y harfine benzeyen bir çubuk çıkartır ve topraktan su çıkartır. Sonra tekrardan yollarına devam ederler. Karşılına toprağı kazımdan elleri yara olmuş köstebek çıkar. Ona da sandıklarından etli yaprak çıkarıp tırnaklarına merhem olması için verirler. Yollarına devam ederler. Güneş başlarına vurduğu için baş ağrılarından şikâyet eden kertenkeleler karşılına çıkar. Onlara da yollardan topladıkları ağaç kabuklarından şapka yapıp verirler. Yollarına devam ederler. Evlerinin yakınlarında uykusuzluktan şikâyet eden Fındık Faresi çıkar ona da kuş tüyü mağarasından aldıkları tüyden yastık yapıp verirler. En sonunda eve gelirler ve sandıklarında bir şey kalmamış olduğunu görürler. Kâşif Minimini “Sızlananlara yardım etmiş olduk, olsun.” der.

Tablo 21: Hastalıklardan Korun Sağlıklı Yaşa Kitabının Analizi

Kitap adı: Hastalıklardan Korun Sağlıklı Yaşa		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Meraklı Minimini	1)Meraklı	1)Keşfeden
Kâşif Minimini	2)Sorgulayıcı	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla İlişki	1)Sağlıklı iletişim kurma	
	2)Bireyi anlama	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Duygu ve düşünce paylaşımı	1)Düşünceleri aktarma	
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Bireyi anlama	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Önem sırasına koyma	
2)Çevre yönlendirmesi	2)Eleştirel düşünme	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreden destek alma	1)Stratejiler üretme	
2)Etkili yöntem belirleme	2)Problem için uygun yöntemi seçme	
	3)Problemi ortadan kaldırma	

“Hastalıklardan Korun Sağlıklı Yaşa” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme ve problem çözme” olmak üzere dört adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Meraklı Minimini, Oyuncu Minimini, Kâşif Minimini, Şaşkın Minimini, Kurbağa, Orman Sakini, Bay Köstebek, Kertenkeleler, Fındık Faresinin keşif maceralarından hareketle tespit edilmiştir. Meraklı Minimini karakteri meraklı ve keşfeden, Kâşif Minimini karakteri ise sorgulayıcı kişiliklere sahip karakterlerdir. Meraklı ve Kâşif olan Minimniler keşfe çıkarlar ve keşif sırasında sandıklarına birçok malzeme doldururlar. Sonra eve dönerken bu malzemeleri ihtiyacı olan orman sakinlerine dağıtırlar. Eve geldiklerinde sandıklarında hiçbir şey kalmadığını fark ederler ve bunun üzerine Kâşif Minimini sandığın boş olmasının önemli olmadığını ve ihtiyaç sahiplerine yardımcı olduklarını ifade eder.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, duygu ve düşünce paylaşımı,

kendini sözel olarak ifade etme, istek ve ihtiyaçlar, çevre yönlendirmesi, çevreden destek alma, etkili yöntem belirleme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama ve düşünceleri aktarmayla sağlıklı iletişim kurma, stratejiler geliştirme, problem için uygun yöntemi seçerek problemi ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Temiz Ol Sağlıklı Yaşa

Kitap Yazarı: Aleix Cabrera

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 38

Karakterler: Kâşif Minimini, Oyuncu Minimini, Şaşkın Minimini, Meraklı Minimini, Sincap, Köstebek, Kurbağalar, Arılar, Örümcek, Kokarcalar, Sinekler

Kitap Özeti: Oyuncu Minimini yıkanmayı hiç sevmemektedir. Oyuncu Minimini “ Hapşu Hapşu” diyerek hasta olur. Burnu tıkalı olduğu için koku alamamaktadır. Diğer Minimilerin Oyuncu Minimini kötü koktuğu için onunla oyun oynamamak adına bahaneler üretmektedirler. Oyuncu Minimini kendine yeni arkadaşlar bulmaya çalışır. Önce sincaplarla oynamak ister Sincaplar kirli olduğu için onunla oynamak istemezler. Sonra Köstebekle oynamak ister. O da kirli olduğu için onunla oynamak istemez. Daha sonra kurbağalara teklif eder onlarda aralarına almak istemez. Sonra Kokarcalarla karşılaşır. Onlar aralarına alır fakat biz kokarca olduğumuz halde senin kadar kötü kokmuyoruz diye dalga geçerler. Sinekler Oyuncu Minimininin peşini bırakmaz. Oyuncu Minimini sineklerden kaçarken dereye düşer. Orada yıkanır ve temizlenir.

Tablo 22: Temiz Ol Sağlıklı Yaşa Kitabının Analizi

Kitap adı: Temiz Ol Sağlıklı Yaşa	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Oyuncu Minimini	1)Kirli
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hayvanlarla İlişki	1)Sağlıklı iletişim kurma
	2)Bireyi anlama
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Düşünceleri aktarma
	2)Bireyi anlama
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Davranış değişikliği	1)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme
	2)Stres yapan durumu değiştirme
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Çevreden destek alma	1)Problem için uygun yöntemi seçme
	2)Problemi ortadan kaldırma

“Temiz Ol Sağlıklı Yaşa” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, stresle başa çıkma ve problem çözme” olmak üzere dört adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Kâşif Minimini, Oyuncu Minimini, Şaşkın Minimini, Meraklı Minimini, Sincap, Köstebek, Kurbağalar, Arılar, Örümcek, Kokarcılar, Sineklerin aralarında geçen gündelik olaylardan hareketle tespit edilmiştir. Oyuncu Minimini kirli bir karakterdir. Oyuncu Minimini yıkanmayı hiç sevmez. Bir gün hasta olur ve diğer Miniminitler onunla oynamak istemediği için yeni arkadaşlar arar. Ancak arkadaş olmak istedikleri onunla kirli olduğu ve koktuğu için arkadaş olmak istemez. En sonunda kokarcılarla arkadaş olur, ancak peşini bırakmayan sineklerden kaçarken dereye düşer ve yıkanmak zorunda kalır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, davranış değişikliği ve çevreden destek alma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşüncelerin aktarma ve sağlıklı iletişim kurma,

stresli durumla ilgili çaba sarf ederek durumu değiştirme, problem için uygun yöntemi bularak problemi değiştirme tanımlarına uygun olduğu görölmektedir.

Kitap Adı: Spor Yap Sağlıklı Yaşı

Kitap Yazarı: Aleix Cabrera

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 38

Karakterler: Meraklı Minimini, Kâşif Minimini, Oyuncu Minimini, Şaşkın Minimini, Baykuş, Sincaplar, Çekirgeler, Yılanlar, Kurbağalar.

Kitap Özeti: Hayvanlar ormanda yaz şenliğine katılır. Minimniler de yarışa katılır. Kâşif Minimini spor yapmayı sevmediği için yarışa pek istekli katılmaz. Yaşlı baykuş oyun kurallarını açıklar ve ilk aşama başlar. İlk aşama çam ağacına tırmanmaktır. Gözlemlleme yapan Kâşif Minimini ağaçtaki reçinelerin çekirgelerin ayağına yapıştığını fark eder. “Ellerimizi reçineyle ovuşturalım ki kaymayalım” der. İkinci aşama kestane taşıma yarışıdır. Kâşif Minimini “Hepimiz sıra olalım elden ele vererek kestaneleri öyle sepete biriktirelim” der. Üçüncü aşama dev mantarlar üzerinde zıplamaktır. Kâşif Minimini yay şeklindeki bitkileri ayaklarına takıp yaratıcı düşüncelerinden yararlanarak daha yükseğe zıplamaya çalışır. Dördüncü aşama sarmaşığın üzerinde göl geçmektir. Kâşif Minimini sporu sevmediği için korkar. Tam başarmışken göle düşer. “Eğer düşmeseydik kazanacaktık” der. Arkadaşları onun sayesinde bu aşamaya kadar geldiklerini söyler. Ve Kâşif Minimini aslında sporu sevdiğini fark eder.

Tablo 23: Spor Yap Sağlıklı Yaşa Kitabının Analizi

Kitap adı: Spor Yap Sağlıklı Yaşa		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Kaşif Minimini	1)Çalışkan	2)Kurnaz
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla İlişki	1)Sağlıklı iletişim kurma	
	2)Bireyi anlama	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak etme	1)Düşünceleri aktarma	
	2)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İlgi alanları	1)Diğer bireylerin duygularını tanıma	
	2)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1) Başarma isteği	1)Diğer bireylerden yardım alma	
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Farklı çözüm yolları üretme	
	2)Farklı düşünceler ortaya koyma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme	1)Kolayca sonuca ulaşma	
	2)Problem için uygun yöntemi seçme	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Eleştirel düşünme	
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
Öz farkındalık		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1) Yetenek ve ilgi alanları	1)Güçlü yönler	
	2)Kişinin kendini yansıtmayı	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bireysel farklılıklar	1)Değerlendirme yapma	
	2)Muhakeme yapma	

“Spor Yap Sağlıklı Yaşa” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, yaratıcı düşünme, problem çözme, karar verme, öz farkındalık ve eleştirel düşünme” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Meraklı Minimini, Kâşif Minimini, Oyuncu Minimini, Şaşkın Minimini, Baykuş, Sincaplar, Çekirgeler, Yılanlar, Kurbağaların ormanda geçen maceralarından hareketle tespit edilmiştir. Kâşif Minimini zeki, kurnaz ve çalışkan bir karakterdir. Hayvanlar ormanda yarışa yapar ve sporu sevmediğini belirten Kâşif Minimini de katılır. Zekâsını ve kurnazlığını kullanarak takımı adına başarılı işler yapar. Son aşamada sarmaşıktan göle düşer ancak bu süreç ona aslında spor yapmayı sevdiğini fark ettirir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, ilgi alanları, başarıma isteği, yeni fikirler, etkili yöntem belirleme, kazanma isteği, istek ve ihtiyaçlar, bireysel farklılıklar şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri aktarma ve sağlıklı iletişim kurma, diğer bilgilerin duygularını tanıma, onlardan yardım alma ve stresli durumlar için çaba sarf etme, farklı çözüm yolları üretme ve düşünceler ortaya koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Doğru Beslen Sağlıklı Yaşa

Kitap Yazarı: Aleix Cabrera

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 38

Karakterler: Şaşkın Minimini, Oyuncu Minimini, Kâşif Minimini, Meraklı Minimini, Küçük Baykuş, Minik Fare.

Kitap Özeti: Şaşkın Minimini yemek yemeyi ve define aramayı çok sevmektedir. Yemek kokusunu aldığı yerlere gider. Düştüğü define bir ziyafetse çok mutlu olmaktadır. Yine bir gün define ararken bal izlerini takip ederek farenin yuvasına gider. Minik farenin oradaki yiyeceklerini yer. Geri kalanı ise evine götürmek ister. Ama çok yemek yediği için yuvadan çıkamamaktadır. Diğer

Miniminiler Şaşkın Minimisinin sesini duyup koşarlar. Minik Fare “Oh olsun başkalarının yuvasına girip yemeklerini yemek ne demek gör.” der. Şaşkın Minimini artık doğru beslenme ve ölçülü beslenme nasıl olur onu öğrenir.

Tablo 24: Doğru Beslen Sağlıklı Yaşa Kitabının Analizi

Kitap adı: Doğru Beslen Sağlıklı Yaşa	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Şaşkın Minimini	1)Araştırmacı
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hayvanlarla İlişki	1)Sağlıklı iletişim kurma
	2)Bireyi anlama
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Karşdakini anlama	1)Düşünceleri aktarma
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Bireyi anlama
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
	2)Eleştirel düşünme
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Çevreden destek alma	1)Problem için uygun yöntemi seçme
	2)Problemi ortadan kaldırma

“Doğru Beslen Sağlıklı Yaşa” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme ve problem çözme” olmak üzere dört adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Şaşkın Minimini, Oyuncu Minimini, Kâşif Minimini, Meraklı Minimini, Küçük Baykuş, Minik Farenin aralarında geçen diyaloglardan hareketle tespit edilmiştir. Şaşkın Minimini araştırmacı bir karakterdir. Şaşkın Minimini yemek kokusu duyar ve bunun farenin yemeği olduğunu anlar. Farenin deposuna girip yemekleri yer ve sonra şişmanlayınca depodan çıkamaz. Böylece doğru ve ölçülü beslenmenin önemini anlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, karşıdakini anlama, kendini sözel olarak ifade etme, istek ve ihtiyaçlar, çevreden destek alma şeklindedir. Bu

yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri ifade etme ve sağlıklı iletişim kurma, seçenekleri değerlendirerek eleştirel düşünme, problem için uygun yöntemi seçerek problemi ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: İpek Yeni Şeyler Üretiyor

Kitap Yazarı: Nuria Roca, Carol Isern.

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 34

Karakterler: İpek, Babası, Onur.

Kitap Özeti: İpek'in o gün canı çok sıkılır. Babası ona “Bugün sadece hayal gücünü kullanarak oyun oynayabilirsin.” der. Aksine İpeğin aklına hiçbir şey gelmez. Üstelik İpek hayal gücü olmayan bir çocuk değildir ama aklına oyun gelmemektedir. İpek ilginç bir şey bulmak için oyuncak kutusunun yanına gitmektedir. O anda Onur'un doğum gününde ona ne hediye edebileceğini bulur. İpek yeşil bir çanta dikerek Onur'un en çok sevdiği şeyleri bu çantaya koyabileceğini söylemektedir. Onur yazmayı çok sevdiği için İpek bu çantanın içine bir tane de kitap bırakacaktır. İpek'in arkadaşı Elif ise Onur'un doğum günü için babaannesine pasta yaptırır. Babaannesi pasta yaparken Elif pastadan kalan malzemelerle farklı bir birleşim yapar. Elif yaptığı tarçınlı bisküvileri alarak arkadaşlarının yanına gider fakat arkadaşları bisküvilerin tadını beğenmez. İpek arkadaşlarının Onur'a vereceği hediyeleri bilir, hepsi el emeği hediyelerdir. Elif ise Onur'a bir fotoğraf hediye edecektir. Mert, Onur denizi sevdiği için ona bir tekne yapacaktır. Arkadaşları Deniz ise modaya bayılır. Doğum günü için her arkadaşına bir şapka taktıracaktır. İpek salonu süsleyip doğum günü için hazır eder. Ve doğum günü başlar. Herkes mutlu bir şekilde eğlenmektedir. Sıra hediyeleri vermeye gelir. Tüm arkadaşları Onur'a hediyelerini verir. İpek de kendi hediyesini verir. Onur çok sevinir. Çünkü öykülerini hep yanında taşıyabilecektir.

Tablo 25: İpek Yeni Şeyler Üretiyor Kitabının Analizi

Kitap adı: İpek Yeni Şeyler Üretiyor			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
İpek	1)Üretken	2)Özverili	3)Duyarlı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Akran ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma		
2)Aile ilişkisi	2)Bireyi anlama		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Beden dilini kullanma	1)Düşünceleri aktarma		
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Bireyi anlama		
Yaratıcı Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Üretme çabası	1)Özgün ürünler ortaya koyma		
	2)Farklı çözüm yolları üretme		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1) İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arsında ilişki kurma		
	2)Önem sırasına koyma		
Öz farkındalık			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1) Yetenekler ve ilgi alanları	1)Bireyin yeteneklerinin farkında olması		
	2)Güçlü yönler		

“İpek Yeni Şeyler Üretiyor” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, yaratıcı düşünme, karar verme ve öz farkındalık” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler İpek ve babasının akşam iletişimi, ayrıca Onur’un doğum günüyle ilgili yapılanlardan hareketle tespit edilmiştir. İpek üretken, özverili ve duyarlı bir karakterdir. İpeğin canı sıkılır ve can sıkıntısını gidermeye çalışırken Onur’a doğum günü hediyesi olarak ne vermesi gerektiği konusunda aklına bir fikir gelir. Onur’un diğer arkadaşları da doğum günü için hediyeler ve hazırlıklar yapmaktadır. Herkes Onur’un seveceği ve kullanabileceği hediyelerle seveceği yiyecekler ve etkinlikler yapmaya çalışmaktadır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ve aile ilişkisi, beden dilini kullanma,

kendini sözel olarak ifade etme, üretme çabası, istek ve ihtiyaçlar, yetenekler, ilgi alanları şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri ifade etme ve sağlıklı iletişim kurma, farklı çözüm yolları ile özgün ürünler ortaya koyma, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, güçlü yönlerinin ve yeteneklerinin farkında olma ve işleri önem sırasına koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: En Muhteşem Şey

Kitap Yazarı: Ashley Spires

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 32

Karakterler: Bir Kız, Kızın Yardımcısı, İnsanlar.

Kitap Özeti: Bir kız ve onun en iyi arkadaşı köpek her şeyi birlikte yapar. Küçük kızın aklına bir fikir gelir. En mükemmel şeyi yapmak ister. Yolda giderken işe koyulur. Yardımcısı ve küçük kız yaptıkları şeyi beğenmez. Tekrar yapmaya çalışır. Yine beğenmez bu şekilde öfkelenir. İnsanlar hayran hayran bakar. Ama anlamazlar kızın ne yaptığını. Kız öfkeden sinirlenir. Yardımcısıyla yürüyüşe çıkarlar. Yardımcısıyla sakince dolaşırken yanlış şeylerin içinde doğru parçaları bulur. İsteddiği şeyi yapar.

Tablo 26: En Muhteşem Şey Kitabının Analizi

Kitap adı: En Muhteşem Şey		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Küçük Kız(İsim belirtilmemiş)	1)Kararlı	2) Azimli
Köpek	1)Yönlendirici	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla İlişki	1)Sağlıklı iletişim kurma	
	2)Bireyi anlama	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Beden dilini kullanma	1)Düşünceleri aktarma	
	2)Bireyi anlama	

Tablo 26: (Devamı)

Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Kararlı olma	1)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme
	2)Olumsuz duyguların nedenini belirleme
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Başarma isteği	1)Stres yaptıran durumu değiştirme
	2)Stres duruma karşı çaba sarf etme
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Üretme çabası	1)Farklı çözüm yollarını deneme
	2)Yeni sonuca ulaşma
	3)Özgün ürünler ortaya koyma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Seçenekleri değerlendirme
2)Hatayı tekrarlamama	2)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma

“En Muhteşem Şey” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, yaratıcı düşünme ve karar verme” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Bir kız, kızın yardımcısı ve diğer insanların yürüyüş etkinliğinden hareketle tespit edilmiştir. Küçük kız kararlı ve azimli, köpek ise yönlendirici kişilik özelliğine sahip karakterlerdir. Küçük kız en mükemmel şeyi yapmak ister ancak bir türlü yapamayıp öfkelenir. Sonrasında sakince dolaşırken yanlış şeylerin içinde doğru parçaları bulup istediği şeyi yapar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, beden dilini kullanma, kararlı olma, başarma isteği, üretme çabası, istek ve ihtiyaçlar, hatayı tekrarlamama şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri aktarma ve sağlıklı iletişim kurma, duyguların davranışı nasıl etkilediğinin belirleme, olumsuz duyguların ve stresin nedenini belirleme ve ortadan kaldırma için çaba sarf etme, farklı çözüm yollarını deneyerek yeni ve özgün ürünler ortaya koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Beril Kendi Resmini Yapıyor

Kitap Yazarı: Nuria Roca, Carol Isern.

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 34

Karakterler: Beril, Resim Öğretmeni, Elif.

Kitap Özeti: Beril resim yapmaktan çok hoşlanmaktadır. Fırçası ve resim sehпасı hep yanında olur. Beril arkadaşları Esra, Can ve Onur'un resmini çizer. Çizdiği resimlerle arkadaşlarının neler yaptığını anlatmaktadır. O sırada Berilin kardeşi Elif mutfakta tencereyi karıştırırken kıyafetlerini kirletmektedir. Beril kardeşinin fotoğrafını çeker. Devamında uykulu annesini, kedileri Pamuğun yırttığı çöp torbasını, okuldan gelen mektubun resimlerini çeker. Bu sayede Beril'in birçok fotoğrafı olur. Beril fotoğraf çeker ama kendisinin de olduğu fotoğrafların nasıl olacağını düşünmektedir. O esnada bebekken çekilmiş fotoğrafını görür. Gördüğü fotoğraflarda küçüklüğünde de resim yaparken çekilmiş birçok fotoğraf görür. Annesi Beril'e bundan dolayı boya kalemi hediye etmektedir. Beril'in doğum gününde arkadaşları yağlı boya hediye eder. Beril o gün nesnelere bakıp resim yapacaktır fakat yaptığı resimlerin hiçbiri baktığı resimlere benzememektedir. Resim Öğretmeni Beril'le gurur duymaktadır. Çünkü Beril'in kendine özgü bir resim tarzı vardır. Bayram gelir. Bayramda Beril'in ailesi Beril'e fotoğraf makinesi hediye eder. Beril fotoğraf makinesiyle yaptığı resimlerin fotoğrafını çeker ve bir albüm oluşturur. Beril kendini geliştirerek kolaj yapmayı öğrenir. En büyük hayali iyi bir ressam olmaktır.

Tablo 27: Beril Kendi Resmini Yapıyor Kitabının Analizi

Kitap adı: Beril Kendi Resmini Yapıyor			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Beril		1)Azimli	2)Detaycı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Yaratıcı Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Üretme çabası		1)Özgün ürünler ortaya koyma	
2)Yeni fikirler		2)Farklı çözüm yolları kullanma	
		3)Standart dışı düşünebilme	
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar		1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
		2)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Bireysel farklılıklar		1)Farklı bakış açısıyla değerlendirme	
		2)Çıkarımda bulunma	
Öz farkındalık			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)İlgi Alanları		1)Bireyin yeteneklerinin farkında olması	
		2)Güçlü yönler	

“Beril Kendi Resmini Yapıyor” adlı kitapta “yaratıcı düşünme, karar verme, eleştirel düşünme ve öz farkındalık” olmak üzere dört adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Beril, resim öğretmeni ve Elif’in dahil olduğu ve Beril’in resim macerasını anlatan olaylardan hareketle tespit edilmiştir. Beril azimli ve detaycı bir karakterdir. Beril resim yapmayı çok sever. Hatta öğretmeni de özgün bir tarzı olduğu için Beril’i takdir eder. Beril başkalarının resimlerini çizerken kendinin de olduğu bir fotoğrafı merak eder ve fark eder ki kendisi çocukken de resim yapıyordur. Beril’in resim çizme merakı çocukluğundan gelmektedir. Büyüdüğündeki en büyük hayali ressam olmaktır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar ilgi alanları, istek ve ihtiyaçlar, bireysel farklılıklar, şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, standart dışı düşünme ve farklı çözüm yolları kullanarak özgün ürünler ortaya koyma, düşünce ve eylem arasında ilişki

kurma, bireyin yeteneklerinin ve güçlü yönlerinin farkında olma kavramlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Onur Harika Öyküler Yazıyor

Kitap Yazarı: Nuria Roca

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 36

Karakterler: Onur, Mine, Annesi, Babası, Tarçın, Fen Bilgisi Öğretmeni.

Kitap Özeti: Onur kitap okumayı çok sevmektedir. Kitap okumayınca yoldaki levhaları okumaktadır. Okuduklarını babasına, yavru köpekleri Tarçın'a ve kız kardeşine anlatmaktadır. Kız kardeşi hareketlidir ve Onur'un dikkatini çekmeye çalışmaktadır. Ama Onur kitap okumaktan vazgeçmemektedir. Onur dışarıya çıktığında bulutları devlere benzetir. Onur yazar olmak istemektedir. Bunun için araştırma yapmak için kütüphaneye gitmektedir. Babası Onur'a bildiklerini yazmasını söyler. Betimleme yaparak Tarçın'ı anlatmaktadır. Babası öykü yazmasını söylemektedir. Düşününce fen bilgisi öğretmenin nasıl kızdığı aklına gelir ve bunu öyküye dökmek ister. Arkadaşlarına öyküsünü anlatır. Arkadaşları bu öyküye hayran kalır. En sonunda perinin file uçmayı öğrettiği bir fantastik öykü yazar. Onur kitap okuduğu için hep evde olur. O gün dışarıya çıkar ve arkadaşları Onur'un dışarıya çıkmasına çok şaşırır. Oysaki Onur'un amacı dışarıya çıkıp ilham almaktır. Kitabın sonunda yazmanın, yazar olmanın kolay olmadığını, tüm aşamalarını öğrenmek için çok çalışması ve çok okuması gerektiğini öğrenir.

Tablo 28: Onur Harika Öyküler Yazıyor Kitabının Analizi

Kitap adı: Onur Harika Öyküler Yazıyor			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Onur		1)Azimli	2)Araştırmacı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi		1)Sağlıklı iletişim kurma	
2)Çevre ilişkisi		2)Bireyi anlama	
3)Aile ilişki			
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme		1)Düşünceleri aktarma	
2)Duygu ve düşünce paylaşımı		2)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Kararlı olma		1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme	
2)İlgi alanları		2)Olumsuz duygularla baş etme	
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Başarma isteği		1)Stres yaptıran durumu değiştirme	
		2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
Yaratıcı Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Üretme çabası		1)Özgün ürünler ortaya koyma	
		2)Farklı düşünceler arsında ilişki kurma	
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Plan Yapma		1)Araştırma ve plan yapma	
2)Etkili yöntem belirleme		2)Problem için uygun yöntemi seçme	
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1) İstek ve ihtiyaçlar		1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
		2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
Öz farkındalık			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)İlgi Alanları		1)Bireyin yeteneklerinin farkında olması	
2)Güçlü Yönler		2)Kişinin kendini yansıtması	

“Onur Harika Öyküler Yazıyor” adlı kitapta “kişiler arası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, yaratıcı düşünme, problem çözme, karar verme ve öz farkındalık” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Onur’un okumayı sevmesi ve yazar olmak istemesinden

hareketle tespit edilmiştir. Onur araştırmacı ve azimli karakterdir. Kitap okumayı çok seven Onur yazar olmak istemektedir. Babası Onur'a bildiklerini ve öykü yazması gerektiğın söyler. Onur yazılar yazar ve arkadaşları beğenir ancak Onur yazar olmanın kolay bir şey olmadığını ve yazar olmak için çok okuması gerektiğini anlamaktadır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiğı incelenmiştir. Bu bağlamlar akran, çevre ve aile ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, duygu ve düşünce paylaşımı, kararlı olma, ilgi alanları, başarıma isteğı, üretme çabası, plan yapma, etkili yöntem belirleme, istek ve ihtiyaçlar, ilgi alanları, güçlü yönler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiğı bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri aktarma ve sağlıklı iletişim kurma, olumsuz duygular ve stres yaratan nedenleri bulma ve ortadan kaldırmak için çaba sarf etme, farklı düşünceler arasında ilişki kurma ve özgün ürünler ortaya koyma, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, bireyin yeteneklerinin farkında olması ve kendini tanıması, araştırma ve plan yaparak problem için uygun yöntemi seçme tanımlarına uygun olduğu görölmektedir.

Kitap Adı: Can Dans Etmeyi Seviyor

Kitap Yazarı: Nuria Roca

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayfası: 36

Karakterler: Can, Elif, Burcu, Deniz

Kitap Özeti: Can'ın ritim duygusu ve dans etme yeteneğı vardır. Müzik başlar başlamaz Can da ellerini hemen çırpıma başlar. O sırada Elif Can'a şaşkın şaşkın bakıyordur. Çünkü Elif dans etmeyi sevmez, yarış yapmak ona daha eğlenceli gelir. Okulun yılsonu gösterisi yaklaşmaktadır. Elif ise sahneye çıkmak istemez yerinde hiç hareket etmeden durmak istemektedir. Can bu konu da Elif'e yardım etmek ister. Ona ayna dansı yapmasını önerir. Can ne yaparsa Elif de aynısını yapmaktadır. Gösteri günü gelir. Işıklar söner ve sahneye ilk balerinler çıkar. Ve daha sonra Can ve Elif gösteri için çıkarlar. İzleyiciler bu gösteriyi çok beğenirler.

Can ve Elif'in arkadaşı olan Deniz kaykay yapmayı ve hip hap dansı yapmayı çok sevmektedir. Nasıl yapılacağını bilmez ama etrafındakileri izleyerek öğrenir. Deniz'in dayısı ise Kapuera dansı yapmaktadır. Deniz ise dayısını hayranlıkla izlemektedir. Deniz'in annesi müzik eşliğinde spor yapmaktan hoşlanmaktadır. Burcu ise bale yapmaktan hoşlanır. Can dans etmenin çok kolay olduğunu bilmesi bile çalışarak öğrenebileceğini söylemektedir. Can genellikle mutlu olduğu zamanlar dans etmektedir. Dans ederken arkadaşlarının ona gülmesi Can'ı utandırmaktadır. Ama ne olursa olsun Can dans etmekten vazgeçmeyip dans ederken mutlu olmaktadır.

Tablo 29: Can Dans Etmeyi Seviyor Kitabının Analizi

Kitap adı: Can Dans Etmeyi Seviyor			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Can		1)Azimli	2)Eğlenceli
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi		1)Sağlıklı iletişim kurma	
		2)Bireyi anlama	
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Beden dilini kullanma		1)Düşünceleri aktarma	
2)Kendini sözel olarak ifade etme		2)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)İlgi alanları		1)Çevresindeki diğer bireylerin duyguları tanıma	
		2)Duygu değişimleriyle başa çıkma	
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Başarma isteği		1)Diğer bireylerden yardım alma	
		2)Stres yaptıran durumu değiştirmeye çalışma	
Öz farkındalık			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Yetenekler ve ilgi alanları		1)Güçlü yanlar	
		2)Bireyin yeteneklerinin farkında olması	

“Can Dans Etmeyi Seviyor” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma ve öz farkındalık” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Can, Elif, Burcu, Deniz’in dansıyla ilgili faaliyetlerinden hareketle tespit edilmiştir. Can azimli ve eğlenceli bir karakterdir. Can müziği duyar duymaz ellerini çırpmaya başlayan ve mutlu olduğu zamanlar dans etmeyi seven birisidir. Elif ise yarışmayı seven, dans etmeyi sevmeyen birisidir. Elif Can’ı taklit ederek dans eder ve bu dansı herkes beğenir. Can dans ederken arkadaşlarının ona gülmesinden dolayı utanmaktadır ancak buna rağmen dans etmekten vazgeçmemektedir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, beden dilini kullanma, başarma isteği, yetenekler ve ilgi alanları şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi ve çevresindeki diğer bireyleri anlama, düşünceleri aktarma ve sağlıklı iletişim kurma, duygu değişimiyle başa çıkma, başkalarından yardım alma, stres yaratan durumu değiştirmeye çalışma, bireyin yeteneklerinin ve güçlü yanlarının farkında olma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Dinlemeye Değer

Kitap Yazarı: Aleix Cabrera – Vinyet Montaner

Kitabın Yaş Seviyesi: 5 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 37

Karakterler: Çocuk, Dedesi, Babası, Büyükannesi, Amcası, Arkadaşı

Kitap Özeti: Hikâyedeki çocuk babasıyla birlikte dağlarda bir gezintiye çıkar. Oraya vardıklarında babası çocuktan bağırabildiği kadar bağırmasını ister. Çocuk bağırduğunda dağlar arasında sesin yankılanıp, geri geldiğini fark eder. Babasıyla dağları gezip eve geldiklerinde çok yorulurlar. Artık uyuma zamanı gelir. Ama çocuk yatma vaktini sevmemektedir. Çünkü karanlıktan korkmaktadır. Büyükannesi bunu bildiği için gözlerini kapatıp kalbinin sesini dinlemesini söyler. Bu şekilde uyuyabileceğini söyler. Uyandığında ailesi sohbet etmektedir. O da kendi sesini

duyurmak için yüksek sesle konuşur. Yüksek sesle konuşunca kimsesinin onu dinlemediğini, normal ses seviyesiyle konuştuğunda ailesinin onu dinlediğini fark eder. Çocuğun çeşitli seslere karşı ilgisi vardır. Duyduğu yeni sesleri bir şeye benzetmekte ve bunları küçük defterine not almaktadır. O sırada buzdolabı “küt küt”, tencere “tık tık”, pencere “gırç” sesleri çıkarmaktadır. Havaalar soğumaya başlar. En çok sevdiği şeylerden biri kuzenleriyle şömine başına oturup amcasının anlattığı hikâyeleri dinlemektir. Amcası bunları anlatırken o kendisini masal içerisinde yaşıyormuş gibi hisseder. Amcasının sesini dinlemek onun hoşuna gitmektedir. Çocuk oyuncakları alıp parka giderken o sırada dedesini görür. Dedesi bir arkadaşıyla bankta oturup sohbet etmektedir. Fakat sohbet ederken dedesi konuşmayıp arkadaşına el kol hareketleriyle bir şeyler anlatmaya çalışmaktadır. Bu durumu merak edip dedesine sorar. Dedesi ise arkadaşının konuşamadığını söylemektedir. O gün yeni bir şey daha öğrenir. Dedesiyle birlikte parkta oynayıp eve gelirler. Eve geldiklerinde elektriklerin kesildiğini görmektedir. Elektrik olmayınca ailecek oturup, gün içerisinde neler yaptıklarını anlatırlar. Ertesi gün uyandığında dışarıda fırtına sesi vardır. Kardeşiyle sesi duyunca dışarı bakar. Kendisi bu sestten korkarken kardeşi bu sesin doğanın bir sesi olduğu için çok sever. Fırtına bitince arkadaşlarıyla kütüphaneye gidip kitap okurlar. Kütüphanede arkadaşlarıyla konuşurken oradakiler sessiz olmaları gerektiği konusunda uyarıda bulunur. Bu uyarıyla birlikte kütüphanede sessiz olunması gerektiğini öğrenirler. Bu şekilde çevresinde ne kadar çok ses olduğunu her sesin seviyesinin farklı olduğunu öğrenmiş olur.

Tablo 30: Dinlemeye Değer Kitabının Analizi

Kitap adı: Dinlemeye Değer		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Çocuk(İsim belirtilmemiş)	1)Duyarlı	2)Araştırmacı
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma	
2)Aile ilişkisi	2)Bireyi anlama	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Düşünceleri aktarma	
2)Duygu ve düşünce paylaşımı	2)Bireyi anlama	
3)Beden dilini kullanma		
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreye karşı duyarlı olma	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme	
2)Kararlı olma	2)Diğer bireylerin duygularını tanıma	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Korkular	1)Diğer bireylerden yardım alma	
	2)Stres kaynağını belirleme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Çıkarımda bulunma	
2)Doğadaki değişim	2)Destekleyici fikirler ortaya koymak	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile desteği alma	1)Problem için uygun yöntemi seçme	
2)Etkili yöntem belirleme	2)Araştırma yapma	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel gerçeklik	1)Eleştirel düşünme	
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yaşanılan problemler	1)Farklı bir çözüm yolları belirleme	
	2)Yeni fikirler ortaya koyma	
Empati		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1) Somut Yaşantılar	1)Özümseme	
	2)Farklı yaşam şekillerini anlama	

“Dinlemeye Değer” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, yaratıcı düşünme ve empati” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Bir çocuk, dedesi, babası, büyükannesi, amcası ve arkadaşının günlük yaşamdaki sesle ilgili deneyimlerinden hareketle tespit edilmiştir. Hikâyedeki çocuk duyarlı ve araştırmacı karakterdir. Çocuk seslere karşı duyarlıdır. Ormanlık alanda bağırınca yankı yaptığını, fırtınanın sesini, normal ses seviyesiyle konuşunca ailesinin onu dinlediğini ancak yüksek sesle konuşunca dinlemediğini, kütüphanede sessiz olunması gerektiğini deneyimleyerek öğrenir ve her ses tonunun farklı anlam içerebildiğini keşfeder.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ve aile ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, beden dilini kullanma, duygu ve düşünce paylaşımı, çevreye karşı duyarlı olma, kararlı olma, kararlar, bilimsel merak, doğadaki değişim, aile desteği alma, etkili yöntem belirleme, bilimsel gerçeklik, yaşanan problemler, somut yaşantılar şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, düşünceleri aktarma, bireyi anlama ve sağlıklı iletişim kurma, diğer bireylerin duygularını anlama, olumsuz duyguların ve stresin kaynağı belirleme, diğer bireylerden yardım alma, eleştirel düşünme ve problem için uygun yöntemi seçerek problem çözme, farklı yaşam şekillerini anlama ve özümseme tanımlarına kavramlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Bir Türlü Yerimde Duramıyorum

Kitap Yazarı: Pam Pollack – Meg Belviso

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Lukas, Öğretmeni, Annesi ve Arkadaşları

Kitap Özeti: Lukas yerinde duramayan hareketli ve kurallara uymayan bir çocuktur. Sınıfta öğretmen soru sorunca diğer arkadaşları söz alarak konuşurken Lukas söz hakkı almadan hemen sorulara cevap verir. Ders sırasında pencereden

dışarı seyrederek teneffüs olmasını ister. Teneffüs olunca Lukas hemen koşarak bahçeye çıkar ve sahadaki topa vurur. Arkadaşları bu duruma sinirler. Çünkü Lukas oyunu kurallarına uymadan oynar ve arkadaşlarına sormadan oyuna dahil olur. Bu şekilde hiçbir arkadaşı Lukas ile oynamak istememektedir. Lukas sinirlenerek bahçenin tellerine tekme atar. Eve gittiğinde çok üzgündür. Annesi Lukas'ın yatağını düzelttiğini ama yastığını yerde unuttuğunu fark eder, bu konuda Lukas'ı uyarır. Lukas ise bunları istemsiz yaptığını söyler. Annesi Lukas'ın üzüldüğünü görünce Lukas kendisinde Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu(DEHB) olduğunu söyler. Annesi her şeyin yoluna gireceğini söyleyerek ailecek doktora giderler. Doktor DEHB hastalarının ne gibi durumlar yaşadıklarını anlatır. Doktor Lukas'a ilaç yazarak, gün içerisinde yapılacak şeylerin listesinin hazırlanmasını istemektedir. Lukas annesinin hazırladığı listeye bakarak günlük yapması gereken şeyleri yapmaktadır. Okulda da bir listesi vardır. Orada da yapması gereken şeyleri adım adım yapmaktadır. Arkadaşlarıyla oyun oynarken artık kurallarına uygun oynamaktadır. Lukas bazı şeylerin zor olduğunu ama bu zorluklarla birlikte eğlenebileceğini de keşfeder.

Tablo 31: Bir Türlü Yerimde Duramıyorum Kitabının Analizi

Kitap adı: Bir Türlü Yerimde Duramıyorum	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Lucas	1)Düzensiz
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Çevre ilişkisi	1)Bireyler arası bağın kurulması
2)Aile ilişkisi	2)Sağlıklı iletişim kurma
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Beden dilini kullanma	1)Karşısındaki bireyi anlamak
2)Karşıdakini anlama	2)Düşüncelerin sözel ifade edilmesi
3)Kendini sözel olarak ifade etme	
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hastalık durumu	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme
	2)Diğer bireylerin duygularını tanıma

Tablo 31: (Devamı)

Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Davranış değişikliği	1) Stres yaptıran durumu değiştirme
	2) Stres kaynağını tanımlama
	3) Duyguların davranışı nasıl etkilediğini belirleme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Bireysel farklılıklar	1) Çıkarımda bulunma
	2) Muhakeme yapma
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Aileden destek alma	1) Problem için uygun yöntemi seçme
2) Çevreden destek alma	2) Stratejiler üretme
3) Etkili yöntem belirleme	
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Çevre yönlendirmesi	1) Düşünce ve eylem arası ilişki kurabilme
2) İstek ve ihtiyaçlar	2) Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Hastalık durumunun farkındalığı	1) Zayıf ve güçlü yönler
	2) Kişinin kendini yansıtması

“Bir Türlü Yerimde Duramıyorum” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme ve öz farkındalık” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Lukas, öğretmeni ve arkadaşlarının arasında Lukas’ın hiperaktif bir çocuk olmasından kaynaklanan sorunlar çerçevesinde oluşan ilişkilerden hareketle tespit edilmiştir. Lukas dikkati dağınık ve düzensiz karakterdedir. Lukas sınıfta dersin düzenini bozan, arkadaşlarıyla oyun oynarken kural dışı davranan, evde dağınık olan bir çocuktur ve annesi kendisini doktora götürür. Doktor Lukas’a DEHB tanısı koyar ve kendisine ilaç verir, ayrıca yapması gerekenleri liste halinde belirtir. Lukas listeye uyduğu zaman fark eder ki aslında kurallara uyduğu zaman arkadaşlarıyla eğlenebilmektedir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve çevre ilişkisi, kendini sözel olarak ifade

etme, beden dilini kullanma, karşıdakini anlama, hastalık durumu, davranış değişikliği, bireysel farklılıklar, aileden ve çevreden destek alma, etkili yöntem belirleme, çevre yönlendirmesi, istek ve ihtiyaçlar, hastalık durumunun farkındalığı şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, karşısındaki bireyi anlama, düşünceleri sözel ifade etme ve sağlıklı iletişim kurma, olumsuz duygular ve stresin kaynağını belirleme ve kaynağı ortadan kaldırma, güçlü ve zayıf yönlerin farkında olma, muhakeme yapma, çıkarımda bulunma, strateji geliştirerek problem için uygun yöntemi seçme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Büyükbabam Değişti

Kitap Yazarı: Pam Pollack- Meg Belviso

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 33

Karakterler: Hikâyedeki Çocuk, Annesi, Babası, Dedesi, Helen.

Kitap Özeti: Bu hikâyedeki iki çocuk büyükbabalarını ziyaret etmeyi çok sever. Fakat son zamanlarda büyükbabaları değişmiştir. Anneleri büyükbabalarını Alzheimer hastalığına yakalandığı söyler. Yine bir gün büyükbabalarını ziyarete giderler. Helen adında bir hemşire kapıyı açar. Büyükbabalarının günlük işlerini halletmesinde yardımcı oluyordur. Daha sık ziyaret etmeye başlarlar. Çocuklar büyükbabalarının bu durumuna çok üzülür. Bir gün annelerine “ Biz de büyükbabamın hastalığına yakalanır mıyız?” diye sorarlar. Anneleri bu hastalığın sadece yaşlı insanlarda görüldüğünü söyler. Büyükbabalarının beyni düzgün çalışmaz ve her şeyi unutar. Büyükbabalarına yardımcı olmak için fotoğraf albümü gösterirler. Çocuklar dedeleriyle balık tutmaya gidip gitmeyeceklerini merak ederler. Bir gün dedelerini ziyarete gittiklerinde Büyükbabalarının balığa gitmek için hazırlandığını görürler. Çizmeleri farklı renkteydi. Üzerine gömlek giyer ve kırmızı kravat takarak onları bekler. Bir şeyleri unutar ancak çocuklarla balığa gittiği günleri unutmaz. Göle gittiklerinde büyükbabaları bir şeyleri hatırlamaya çalışır, daha önce oraya gelip gelmediğini düşünür. İskeleye otururlar ve balık tutmaya başlarlar. Uzun

bir süre hiç balık gelmez. Sonra büyükbabaları “ Belki ıslık çalarsak gelirler” der. Anneleri mutludur. Hatırlar babası, arkasını döner, gözünde yaşlar vardır. Çok ıslık çalarlar ancak bu ıslık sesine balık gelmez.

Tablo 32: Büyükbabam Değişti Kitabının Analizi

Kitap adı: Büyükbabam Değişti		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Dede	1)Unutkan	2)Hoşgörülü
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile ilişkisi	1)Bireyler arası bağ	
	2)Bireyleri anlama	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Duygu ve düşünce paylaşımı	1)Düşünceleri aktarma	
2)Karşıdakini anlama	2)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hastalık durumu	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme	
	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Davranış değişikliği	1)Stres yaptıran durumu değiştirme	
	2)Diğer bireylerden yardım alma	
	3)Stres kaynağını belirleme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bireysel farklılıklar	1)Olası durumları göz önüne alarak fikir ortaya koyma	
	2)Muhakeme yapma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile desteği alma	1)Problem için uygun yöntemi seçme	
2)Etkili yöntem belirleme	2)Stratejiler üretme	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
2)Çevre yönlendirmesi	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	

“Büyükbabam Değişti” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme” olmak üzere yedi adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Çocuk, annesi, babası, dedesi ve hemşire Helen’in çocuğun dedesinin durumu hakkındaki yaşantılarından hareketle tespit edilmiştir. Hikâyedeki dede unutkan, hoşgörülü ve sevgi dolu karakterdedir. Çocuklar dedelerini ziyaret etmeyi severler ancak dedelerinin Alzheimer hastalığına yakalanıp her şeyi unutmaya başladığını öğrenirler. Sonra dedeleriyle eskisi gibi balık tutmaya giderler ve dedeleri bir şeyleri hatırlamaya çalışırken “ıslık çalarsak belki gelebilirler” diyerek eskiden yaptığı bir davranışı hatırlar, ancak çok ıslık çalsalar da balık gelmez.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ilişkisi, duygu ve düşünce paylaşımı, karşıdakini anlama, hastalık durumu, davranış değişikliği, bireysel farklılıklar, aile desteği alma, etkili yöntem belirleme, istek ve ihtiyaçlar, çevre yönlendirmesi şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyler arası bağla bireyi anlama ve düşünceleri aktarma, olumsuz duyguların ve stresin nedenini bulma ve ortadan kaldırma, diğer bireylerden yardım alma, analitik düşünme, stratejiler üretme, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma ve problem için uygun yöntem seçme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Bir Plastik Şişenin Yolculuğu

Kitap Yazarı: Suzanne Slade

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 24

Karakterler: Plastik Şişe

Kitap Özeti: Binlerce minik topak hızla dökülerek yığılıyordu. Bu topaklar birer plastik parçacığdır. Plastik şişe geri dönüşüm için sabırsızlanır. Minik topaklar öncelikle makinenin içine dökülür. Burada ısıtılarak yapışkan bir madde olur. Eritilen plastikler kalıplar dökülür. Topaklar halinde bulunan plastik şişe kendini

görünce çok şaşırır ve mutlu olur. İşçiler plastik şişeyi kamyonu yükler ve plastik şişe fabrikaya gitmek üzere yola koyulur. Yolculuk plastik şişe için çok zevklidir. Fabrikaya gelmiştir. Plastik şişe kendisine su koyulması için sırasını bekler. Sırası gelince “Doldurun Lütfen” diyerek kibarca su doldurulmasını ister. Kilometrelerce kamyon şoförü küçük plastik şişeyi bir markete getirir ve buzdolabına yerleştirir. Şişe rafa yerleştirilince küçük bir erkek çocuk su almak için markete gelir. Küçük plastik şişe çocuğa “Beni al. Lütfen!” diyerek seslenir. Çok uzun sürmeden şişe yerleştirildiği rafta çok kalmaz. Plastik şişe çok şanslıdır. Onu alan çocuk okuldaki arkadaşlarıyla hayvanat bahçesine geziye gidecektir. Gezide çocuk yorulunca şişesini alıp kana kana suyunu içer ve şişeyi geri dönüşüm kutusuna atar. Plastik şişe yine geri dönüşüme gider aynı aşamalardan tekrar geçer. Bu sefer bir farklılık vardır. Plastik şişenin şekli farklıdır. Plastik şişe “Bu yeni halimi çok sevdim” der. Plastik şişeyi bu sefer bir kız çocuğu alır. Kız çocuğu şişeyi aldıktan sonra futbol maçına gider. Küçük şişe çok mutludur. Keyifli bir şekilde uzanarak maçı izler. O sırada plastik şişe “Haydi, bizim takım!” diyerek taraftarlık yapar.

Tablo 33: Bir Plastik Şişenin Yolculuğu Kitabının Analizi

Kitap adı: Bir Plastik Şişenin Yolculuğu		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Plastik Şişe	1)Bilinçli	2)Bilgili
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Öz farkındalık		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Güçlü yönler	1)Kişinin kendini yansıtması	
	2)Güçlü ve zayıf yönler	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Doğadaki değişim	1)Çıkarımda bulunma	
	2)Destekleyici fikirleri ortaya koyma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Plan yapma	1)Problem için uygun yöntemi seçme	
	2)Sorunu ortadan kaldırma	

“Bir Plastik Şişenin Yolculuğu” adlı kitapta “öz farkındalık, eleştirel düşünme, ve problem çözme” olmak üzere üç adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler plastik şişenin üretim ve geri dönüşüm yolculuğundan

hareketle tespit edilmiştir. Plastik şişe bilinçli ve bilgili karakterdedir. Plastik şişe fabrikada üretilmektedir. Sonrasında da kullanım için su dolum merkezine ve oradan markete gitmektedir. Markette satılan pet şişe içindeki su bitince yeniden geri dönüşüme atılmakta ve yeniden aynı süreçlerden geçmektedir. Her geri dönüşüm süreci onun için ayrı bir hikâye yaratmaktadır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar güçlü yönler, doğadaki değişim ve plan yapma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, kişinin güçlü ve zayıf yönleri ve kendini yansıtmayı, çıkarımda bulunma ve destekleyici fikirler ortaya koyma, problem için uygun yöntemi seçme ve sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Bir Yağmur Damlasının Yolculuğu

Kitap Yazarı: Suzanne Slade

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 24

Karakterler: Damlacık, Damla Amca

Kitap Özeti: Öfkeli kapkara bulutlar bir araya gelerek gökyüzünde şimşek çakar. O sırada şiddetli bir fırtına çıkar. Bu fırtına ortasında muhteşem bir olay olur. Küçük damlacık oluşmaya başlar. Küçük damlacık diğer damlacıklarla bir araya gelerek gökkuşağını oluştururlar. Damlacık pürüzsüz bir kayanın üzerine düşer sonrasında nehrin aşağısına doğru akmaya başlar. Bu süreçte damlacık çok eğleniyordur. Damlacık kendi kendine” Ben süper bir damlayım!” şeklinde konuşur. Damlacık kendini neyin beklediğini bilmiyordur. Kayalık bir uçurumun kıyısından aşağıya düşerek bir şelalenin parçası olur. Yağmur damlası olağanüstü bir iniş yapar. Çalkantılı suyun üstünde zıplayarak, huzur dolu bir göle akar. Damlacık sırtüstü uzanıp dinlenir. Ancak damlacığın dinlenmesi uzun sürmez. Gölde onu bir boru çeker ve arıtma tesisine sürükler, uzun bir kuleye varır. Damlacık bu kulede biraz bekler. Nihayet uzun bekleyiş son bulur. Damla musluktan akar ve bardağın içine

dolar. Damlacık o anda Damla Amca'yı görür ve nerelerde olduğunu sorar. Damla Amca ise soğutucuda donmakla meşgul olduğunu söyler. Susamış bir çocuk damlayı hızla içer. Her yer karanlık olur. Damla kendini sıcak hisseder. Damlacık o anda çocuğun derisinden çıkar ve alnından süzülür. Yerdeki sıcak kaldırıma düşer. Güneş'in ısıyla su buharı olur gökyüzüne yükselir. Bir buluta kavuşur ve yoğunlaşır. Damlacık kendini bir garip hissederek kar tanesine dönüşür. Damlacık harika bir yolculuk yaptığını söyler.

Tablo 34: Bir Yağmur Damlasının Yolculuğu Analizi

Kitap adı: Bir Yağmur Damlasının Yolculuğu		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Yağmur Damlası	1)Bilinçli	2)Bilgili
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Öz farkındalık		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Güçlü ve zayıf yönler	1)Kapasitenin farkında olması	
	2)Güçlü yönler	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreye karşı duyarlı olma	1)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
	2)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	

“Bir Yağmur Damlasının Yolculuğu” adlı kitapta “öz farkındalık ve duygularla başa çıkma” olmak üzere iki adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler damlacığın yaşam döngüsünden hareketle tespit edilmiştir. Yağmur damlası bilinçli ve bilgili karakterdedir. Gökyüzünde şimşek çakması ve fırtına çıkmasıyla oluşan damlacık yağmur tanesi olarak şelaleye, göle, çeşmeye kadar ilerler ve bir kişi tarafından içilir. Sonra ter olup sıcak yere düşer ve buhar olup yeniden göz yüzüne gider.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar değişim ve çevreye karşı duyarlı olma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, kişinin güçlü yönleri ve kapasitesinin farkında olma, stresin ve olumsuz duyguların nedenini belirleme ve ortadan

kaldırma, duyguların davranışı nasıl değiştirdiğini belirleme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Bir Mikrobun Yolculuğu

Kitap Yazarı: Thom Rooke

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 24

Karakterler: Mikroplar, Rudy, Ernie, Brenda, Emily, Jared, Chip

Kitap Özeti: Rudy kendini iyi hissetmez. Soğuk algınlığına yakalanır. Buna sebep olan şey ise mikroplardır. Soğuk algınlığı mikropları Rudy'nin burnunda giderek çoğalır. Mikroplar kalabalık oldukları için hemen bulunduğu yere zarar vermeye çalışır. Hemen Rudy'nin burnunu gıdıklamaya başlar. Rudy o sırada hapşurur. Rudy kâğıt mendil kullanmayı unuttuğu için birkaç mikrop Ernie'ye gelir. Mikroplar uçabildikleri için çok mutludurlar. Ernie giden mikroplar, derisinin kalkan görevi görmesinden dolayı kendilerine yuva bulamaz. Rudy'nin mikropları odadaki her şeyin üstüne düşmeye devam eder. Bu sefer bazı mikroplar Brenda'nın şekerlerinin üzerindedir. Brenda mikropları göremez. Ayrıca karnı da çok açtır. Mikroplar ise eğlenmek için yeni bir yer bulduklarından neşelidirler. Ama mikropların neşesi çok kısa sürer. Çünkü Brenda çikolatanın paketini açıp çöpe atar. Bu şekilde mikroplar da çöpe gider. Emily öğretmenine elma verir. Öğretmen ise elmayı yıkayarak yediği için yine mikroplar suyla birlikte giderler. Rudy'nin mikropları sınıftaki bilgisayarın üzerine de yapışır. Chip bilgisayara dokunur ve mikroplar da Chip'in parmaklarına yapışır. Chip bilgisayara dokunduktan sonra ellerini yıkamadan kapı koluna ve sınıftaki eşyalara dokunur. Mikroplar yayıldıkları için yine çok mutludurlar. Jared Chip kullandığı bilgisayara dokunur. Dokunduktan sonra gözlerini ovuşturup, tırnaklarını ısırır. Mikroplar kendi aralarında bu yerlerin güzel olduğunu ve kendilerine yuva bulduklarını konuşurlar. Rudy'deki mikroplar Jared'in burnunda da çoğalır. Mikroplar ise o sırada müzik açıp, parti yaparlar. Mikroplar gittikçe çoğalır ve her yere yayılır. Yayıldıkça hastalıklar artmaya devam eder.

Tablo 35: Bir Mikrobus Yolculuğu Kitabının Analizi

Kitap adı: Bir Mikrobus Yolculuğu		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Rudy	1)Kirli	2) Düzensiz
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevre ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma	
2)Akran ilişkisi	2)Bireylerin birbirini anlaması	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1) Beden dilini kullanma	1)Düşüncelerin sözel ifade edilmesi	
	2)Karşısındaki bireyi anlama	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme	
	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1) Yaşanılan problemler	1)Olası durumları göz önüne alarak fikir ortaya koyma	
	2)Çıkarımda bulunma	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hastalık durumu	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Korkular	1)Stres yaptıran durumu değiştirme	
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	

“Bir Mikrobus Yolculuğu” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, problem çözme, eleştirel düşünme, duygularla başa çıkma ve stresle başa çıkma” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler mikropların yaşantısından hareketle tespit edilmiştir. Ruby kirli ve düzensiz bir karakterdir. Ruby hasta olur ve hapsirirken ağzını kapatmadığı için mikroplar etrafa yayılır. Bu mikropların temas ettiği yer ve eşyalara dokunan kişiler temizliklerine dikkat edince mikroplar ölür ancak temizliğe dikkat edilmeyince mikroplar kendilerine yaşam alanı bulurlar ve mikroplar bu duruma sevinirler. Mikroplar temiz olmayan alanlarda yaşayıp çoğalabilmektedir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar çevre ve akran ilişkisi, etkili yöntem belirleme, yaşanan problemler, hastalık durumu, korkular şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, karşıdaki bireyi anlama, düşünceleri sözel ifade etme ve sağlıklı iletişim kurma, olası durumları göz önüne alarak fikir ortaya koyarak problem için uygun yöntemi seçme ve sorunu ortadan kaldırma, olumsuz duyguların ve stresin nedenini belirleme ve ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Bir Aşağı Bir Yukarı

Kitap Yazarı: Bo-hyun Seo

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 30

Karakterler: Kedi, Köpek, Tavşan, Fare, İkiz Kardeş Ayılar.

Kitap Özeti: Bir gün kedi ve köpeğin canı sıkılır. Ormandaki oyun parkında buluşurlar. Tahterevallinin bir ucuna köpek bir ucuna kedi oturur. Bir ucu havada bir ucu aşağıda kalır. Köpekçik aşağıda kalır. Tam o sırada yoldan geçen bir tavşan onlarla oynamak istediğini söyler. Kedi ve köpek oynamayı kabul eder. Daha fazla kişi daha fazla eğlence demektir. Köpek bir tarafa kedi ve tavşan bir tarafa biner. Tahterevallinin bir tarafı yine aşağıda bir tarafı yukarda kalır. Bu seferde köpekçik havada kalır. Tam o sırada yoldan geçen bir fare onlarla oynamak ister. Farede köpeğin tarafına oturur. Tahterevalli sallanır sallanır sonra da dengede kalır. Hepsi sevinçle bağırırlar. Çok eğleniyorlardır. Tam o sırada İkiz Ayı kardeşler ortaya çıkar. “ Biz de binebilir miyiz? “ diye sorarlar. Dört hayvan tereddüt eder ancak sonra kabul eder. Kardeş ayılar farklı taraflara otururlar. Tahterevalliden garip sesler gelir ve sonunda tahterevalli ortadan ikiye ayrılır. İkiz kardeşler çok üzülür. Yenisini yapmaya karar verirler.

Tablo 36: Bir Aşağı Bir Yukarı Kitabının Analizi

Kitap adı: Bir Aşağı Bir Yukarı		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Kedi	1)Eğlenceli	
Köpek	1)Eğlenceli	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla ilişki	1)Sağlıklı iletişim kurma	
	2)Bireyler arası bağın kurulması	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Beden dilini kullanma	1)Beden dilini kullanma	
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Düşüncelerin sözel ifade edilmesi	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1) Bilimsel gerçeklik	1)Düşünce ve davranış arasında ilişki kurma	
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yaşanılan problemler	1)Özgün ürünler ortaya koyma	
2)Yeni fikirler	2)Nesnelerin fonksiyonlarını standartların dışında düşünme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yaşanılan problemler	1)Çıkarımda bulunma	
	2)Muhakeme yapma	

“Bir Aşağı Bir Yukarı” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, yaratıcı düşünme ve eleştirel düşünme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler kedi ve köpeğin oyun markındaki yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Kedi ile köpek eğlenceli ve enerjik karakterlerdir. Kedi ile köpek tahterevallide oynarken köpek aşağıda kalır sonrasında kedinin yanına tavşan gelince köpek yukarıda kalır ve fare gelince dengelenirler, ancak ikiz ayılar da gelince tahterevalli kırılır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, beden dilini kullanma, kendini sözel olarak ifade etme, deneme yanılma, yeni fikirler, yaşanılan problemler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki

tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dilini kullanma ve düşünceleri sözel olarak ifade etme ile sağlıklı iletişim kurma, seçenekleri değerlendirerek düşünce ve davranış arasındaki ilişkiyi ortaya koyma, muhakeme yaparak çıkarımda bulunma ve nesnelerin fonksiyonlarını standartların dışında düşünerek özgün ürünler ortaya koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Bay Tilki'nin Mutfağı

Kitap Yazarı: Jung-hee Kim

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Bay Tilki, Tüylü Ayı, Sağlam Dişli Timsah, Dik Kulaklı Tavşan

Kitap Özeti: Bay Tilki sakar ama çok iyi bir aşçıdır. Nefis yemekler yapmaktadır. Arkadaşları Bay Tilki'nin onlara yemek hazırlamasını beklemektedir. O sırada Tüylü Ayı taze meyve suyu istemektedir. Bay Tilki hemen üzüm suyu sıkarak. Sıktığı üzüm suyunu tabağa döker. Üzüm suyu sıvı olduğu için yere dökülmektedir. Sonra meyve suyunu çeşitli şekillerdeki bardaklara boşaltmaktadır. Meyve suyunun sıvıların bulunduğu kabın şeklini aldığını görür. Sağlam Dişli Timsah ise katı bir salata ister. Bay Tilki salata hazırlarken küçük bir sakarlık yapar. Havuç parçasını yere düşürür. Üzüm suyu düştüğünde toplayamadığını ama havuçları toplayabileceğini görür. Salatayı tabağa koyunca tabağın şeklini almadığını katıların kendi şekillerinin olduğunu anlar. Artık sıra Dik Kulaklı Tavşan'a gelir. Dik Kulaklı Tavşan ise hem katı hem de sıvı olan bir şey istemektedir. Bay Tilki'nin aklına yumurta gelir. Yumurtanın dışı katı içi sıvıdır. Bay Tilki harika bir omlet yapar ve hep birlikte yerler. Bu şekilde katı ve sıvı maddelerin özelliklerini öğrenmiş olurlar.

Tablo 37: Bay Tilki'nin Mutfağı Kitabının Analizi

Kitap adı: Bay Tilki'nin Mutfağı		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Bay Tilki	1) Kurnaz	2)Keşfedici
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla ilişki	1)Sağlıklı iletişim kurma	
	2)Bireyin çevresindeki bireylerle duygularını paylaşması	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Düşünceleri sözel ifade etme	
2)Duygu ve düşünce paylaşımı	2)Beden dili	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Arzu ve istekler	1)Yaşanılan durumun duyguları nasıl değiştirdiğini fark etme	
	2)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Analiz yapma	
	2)Değerlendirme yapma	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Farklı çözüm yolları belirleme	
2)Yaşanılan problemler	2)Özgün ürünler ortaya koyma	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hatayı tekrarlamama	1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
2)Bilimsel gerçeklik	2)Eleştirel düşünme	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntemler belirleme	1)Stratejiler üretme	
	2)Problem için uygun yöntemi seçme	

“Bay Tilki'nin Mutfağı” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme” olmak üzere yedi adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler aşçı sakar tilki ve diğer hayvanların yemek sırasında yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Bay tilki sakar, keşfedici ve kurnaz bir karakterdir. Tilki yemek hazırlarken meyve suyu sıkarak ve meyve suyu yere dökülür. Ancak havuç yere

düşünce dağılmaz veya meyve suyu bardağa dökülünce onun şeklini alır. Bu yaşananlar ile katıların kendi şeklini koruduğunu ve sıvıların ise bulunduğu kabın şeklini aldığını öğrenirler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, duygu ve düşünce paylaşımı, arzu ve istekler, bilimsel merak, yeni fikirler, yaşanan problemler, hatayı tekrarlamama, bilimsel durumlar, etkili yöntemler belirleme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dili, düşünceleri sözel ifade etme, duyguları paylaşma ve sağlıklı iletişim kurma, analiz ve değerlendirme yapma ile kişiler arası öğrenme ortamının oluşması ve bireylerin birbirini anlaması, eleştirel düşünerek farklı ve özgün çözümler ve ürünler ortaya koyma, stratejiler üretme ve problem çözme için uygun yöntemi seçme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Eğlenceli Statik Elektrik

Kitap Yazarı: Chocolate Tree

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Miray, Kahve, Annesi

Kitap Özeti: Miray ve Kahve'nin canları sıkılır. Ablası Damla'nın odasına gitmeye karar verirler. Odasının kapısını açarken kapı kolu Miray'ın eline batar. Miray ağlamaya başlar. Şaşkın haldeki Kahve, Miray'a ne olduğunu sorar. Miray kapının tokmağının elini arı gibi soktuğunu söyler. Kahve arı falan olmadığını statik elektrik olduğunu söyler. Miray statik elektriğin ne olduğunu bilmiyordur. Kahve Miray'a bu durumu anlatır. Kürklü bir ceket alır. Kahve yüzünü cekete sürdükçe saçları havaya kalkar. Miray da merak edip denemeye başlar. Sonra evde statik elektrik oyunu oynamaya karar verirler. Plastik bir tarak, plastik bir dosya, bir balon ve bir kazak getirip kendilerine sürtüncelene ne olacaklarını merak ederler. Anneleri gelir ve ne yaptıklarını sorar. Miray annesine dokunur dokunmaz annesine statik elektrik çarpar. Sonra annesi ve Kahve hep beraber statik elektrik oyunu oynarlar.

Tablo 38: Eğlenceli Statik Elektrik Kitabının Analizi

Kitap adı: Eğlenceli Statik Elektrik		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Miray	1)Akılcı	2) Meraklı
Kahve	1)Yardımsever	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile ilişkisi	1)Bireyi anlama	
	2)Sağlıklı iletişim kurma	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Düşüncelerin sözel ifade edilmesi	
	2)Beden dili	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	1)Diğer bireylerden yardım alma	
1)Olumsuz durum	2)Stresli durumu değiştirme	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yaşanılan problemler	1)Farklı çözüm yolları belirleme	
	2)Farklı düşünceler arasında ilişki kurma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile desteği	1)Araştırma ve planlama yapma	
	2)Problem için uygun yöntemi seçme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Analiz yapma	
	2)Değerlendirme yapma	

“Eğlenceli Statik Elektrik” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, stresle başa çıkma, yaratıcı düşünme, problem çözme ve eleştirel düşünme” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Miray ve Kahvenin evde yaşadıkları olaylardan hareketle tespit edilmiştir. Miray akılcı ve meraklı, Kahve ise yardımsever karakterlerdir. Miray kapıya dokununca eline iğne gibi bir şeyin battığını ve elini arı soktuğunu söyler. Kahve ise bunun statik elektrik olduğunu söyler. Sonra statik elektrik yaratan şeylerle oyun oynamaya başlarlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, olumsuz durum, yaşanılan problemler, aile desteği ve bilimsel merak şeklindedir. Bu

yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dili, düşüncelerin sözel ifadesi, bireyi anlama ve sağlıklı iletişim kurma, diğer bireylerden yardım alma ile stres yaratan durumu değiştirme, farklı düşünceler arasında ilişki kurarak farklı çözüm yolları belirleme, araştırma, planlar yapma ve problem için uygun yöntemi seçme tanımlarına kavramlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Haydi Uç Kağıt Uçağım

Kitap Yazarı: Bo-geum Cha

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Öykü, Fil, Tavşan, Kedi

Kitap Özeti: Öykü ve arkadaşları kağıt uçak yapmaya çalışmaktadır. Yaptıkları uçaklarını uçurmaya çalışırlar. Ama tuhaf bir şey vardır. Sadece Öykü'nün uçağı uçmamaktadır. Arkadaşlarının uçakları yere düşmektedir. Arkadaşları Öykü'ye onlara da uçak yapmayı öğretmesini istemektedir. Öykü kağıt uçağın nasıl yapılacağını arkadaşlarına göstererek anlatır. Öykü ve arkadaşlarının artık çeşit çeşit uçakları vardır. Ama Öykü'nün uçağının şekli yine farklı olur. Kedi şeklinde uçağı vardır. Adını “kedi uçak” koyar. Öykü arkadaşlarına” Uçaklarımızı artık uçuralım mı?” der. Geniş kanatlı uçak yalpalayarak, dar kanatlı uçak jet gibi, kedi gibi uçak ise daha uzağa gider. Filin uçağı havada dönerek yere düşer. Fil öyküden yardım istemektedir. Öykü kanatlarını yukarı katlaması gerektiğini söyler. Fil Öykü'nün dediklerini yapınca uçağı dengede kalır ve çok iyi uçar. Öykü ve arkadaşları artık uçak yapabilmektedir. Bunun sevinciyle hep birlikte uçaklarını uçururlar.

Tablo 39: Haydi Uç Kağıt Uçağım Kitabının Analizi

Kitap adı: Haydi Uç Kağıt Uçağım		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Öykü	1)Yardımsever	2)Akılcı
Arkadaşları	1)Akılcı	2)Uyumlu
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi	1)Öğrenme ortamının oluşması	
	2)Sağlıklı iletişim kurma	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Beden dilini kullanma	1)Düşünceleri sözel ifade etme	
	2)Beden dili	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İlgi alanları	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme	
	2)Diğer bireylerden yardım alma	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Başarma isteği	1)Stres yaptıran durumu değiştirme	
	2)Diğer bireylerden yardım alma	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Farklı bakış açısı	1)Olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirme	
	2)Muhakeme yapma	
	3)Çıkarımda bulunma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreden destek alma	1)Problem için uygun yöntemi seçme	
	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Üretme çabası	1)Özgün ürünler ortaya koyma	
	2)Farklı fikirler arasında ilişki kurma	

“Haydi Uç Kağıt Uçağım” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme ve yaratıcı düşünme” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Öykü ve arkadaşlarının uçak yapma etkinliklerinde yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Öykü akılcı ve yardımsever, arkadaşları ise akılcı ve uyumlu karakterlerdir. Öykünün yaptığı uçaklar uçarken arkadaşlarının yaptıkları yere düşmektedir. Sonrasında Öykü arkadaşlarına uçak yapmayı öğretir ve hepsinin uçağı uçar, çok eğlenirler. Öykü ve arkadaşları uçak yaparken uçakların şekillerine göre farklı hız ve mesafelerde uçtuklarını ve kanatlarının yukarıda olması gerektiğini öğrenirler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ilişkisi, beden dilini kullanma, ilgi alanları, başarıma isteğı, farklı bakış açısı, çevreden destek alma, istek ve ihtiyaçlar, üretme çabası şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiğı bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dili, düşüncelerin sözel ifade edilmesi ve öğrenme ortamının oluşması ile sağlıklı iletişim kurma, diğer bireylerden yardım alma, olumsuz duyguların nedenini belirleme ve stres yaratan durumu değıştirme, muhakeme yaparak olaylara farklı bakış açılarıyla yaklaşma ve çıkarımda bulunma, problem için uygun yöntemi seçme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma, düşünce ve eylem arasında ilişki kurarak ve seçenekleri değerlendirerek sorunu belirleme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Havada Süzölen Baloncuklar

Kitap Yazarı: Ji-hyun Lee

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Yavru Ayı, Sincap

Kitap Özeti: Yavru Ayı ağacın altında oturmuş dinlenmektedir. O sırada Yavru Ayı’nın üzerinden aşağıya doğru yuvarlak baloncuklar süzölmektedir. Yavru ayı bu baloncukları yağmur damllarına benzetir. Ayağı kalkıp havaya bakarken

ağacın üzerinde bir sincap görür. Sincap baloncuk üfleyici sabunlu suya batırıp, üfleyerek baloncuklar yapar. Yavru ayı da bunu yapmak istemektedir. Yavru ayı hızlı üfleyince küçük baloncuk, yavaş üfleyince büyük baloncuklar çıkarmaktadır. Yavru Ayı daha büyük baloncuklar yapmaya başlar. Baloncuk yaparken aynı zamanda baloncuğa binip yükselme hayali kurmaktadır. Ayıcık baloncukları yakalamaya çalışmaktadır. Sincap onların hemen patlayacağını söyler. Ayıcık farklı şekillerde baloncuk yapmaya çalışır ama baloncuklar hep yuvarlak şekilde olmaktadır. Bu sefer renkli baloncuklar yapmaya çalışır. Ama sincap “Baloncukların rengi şeffaf olur” der. Sadece baloncuklar üzerinde gökkuşağı renkleri dalgalanmaktadır. Baloncuklar gökyüzüne doğru çıkınca yavru ayının en çok sevdiği bal kavanozu baloncuğa yansımaktadır. Yavru ayı bal kavanozunu almaya çalışırken baloncuğu patlatır. Baloncuk patlayınca bal kavanozu da kaybolur. Küçük ayıcık buna çok üzülür.

Tablo 40: Havada Süzülen Baloncuklar Kitabının Analizi

Kitap adı: Havada Süzülen Baloncuklar		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Sincap	1)Yönlendirici	2)Bilgili
Yavru Ayı	1)Meraklı	2)Hoşgörülü
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla ilişki	1)Bireyler arası bağın kurulması	
	2)Bireylerin birbirini anlaması	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Duygu düşünce paylaşımı	1)Bireyler arası bağın kurulması	
	2)Bireylerin birbirini anlaması	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Muhakeme yapma	
	2)Çıkarımda bulunma	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Özgün ürünler ortaya koyma	
	2)Farklı fikirler arasında ilişki kurma	

“Havada Süzülen Baloncuklar” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, eleştirel düşünme, karar verme ve yaratıcı düşünme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler sincap ve yavru ayıcığının baloncuk üfleyici ile balon yapma etkinliğinden hareketle tespit edilmiştir. Sincap yönlendiren ve bilgili, yavru ayı ise meraklı ve hoşgörülü karakterlerdir. Yavru ayı ağacın altında dinlenirken üzerine sincabın yaptığı baloncuklar düşer ve sonra birlikte baloncuklar yaparlar. Küçük ayı baloncuklarla hayaller kurar, onları yakalamak ister ancak patlatır. Baloncuklarla farklı şekiller yapmaya çalışsalar da hep yuvarlak olduğunu fark ederler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, duygu düşünce paylaşımı, bilimsel merak, istek ve ihtiyaçlar, yeni fikirler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirini anlaması ve bireyler arası bağın kurulması, problem düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, seçenekleri değerlendirme ve problem için uygun yöntemi seçerek oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma, farklı fikirler arasında ilişki kurma ve özgün fikirler ortaya koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Oksijen Metalle Buluştuğunda

Kitap Yazarı: Joo-young Moon

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 30

Karakterler: Elif, Oksijen.

Kitap Özeti: Elif elindeki makasla kâğıdı kesmeye çalışmaktadır ama yanlış giden bir şeyler vardır. Sonra birden oksijen çıkagelir.” Kâğıt kesilmiyor çünkü demirden yapılan makas paslanmış. Ben demire dokunursam demir paslanır.” der. Elif bu seferde tokayı saçına takarken tokadan kahverengi bir toz çıkar. Oksijen “ Bu paslı saç tokasında bulunan demir tozu. Paslanınca oluşur.” der. Elif Karamelle beraber parka gider. Dönme dolaba binerler fakat dönme dolap düzgün dönmemektedir. Tahterevalliye binerler bu sefer de tahterevalli gıcırdamaktadır.

Demirin paslanmaması için ne yapabileceklerini düşünmeye başlarlar. Sonra Oksijenler bir anda içeriye girip Elif’le konuşmaya başlar. “Güzelce boyayıp bizimle temasını kesmelisin, üzerinde koruyucu tabaka olunca demiri paslandırmayız.” derler. Elif ve Karamel tahterevalliyi ve dönme dolabı boyar. Yeni gibi olur ve artık çok iyilerdir.

Tablo 41: Oksijen Metalle Buluştuğunda Kitabının Analizi

Kitap adı: Oksijen Metalle Buluştuğunda	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Elif	1)Meraklı
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Karşıdakini anlama	1)Bireyler arası bağın kurulması
	2)Bireylerin birbirini anlaması
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme
	2)Sorunu ortadan kaldırma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bilimsel gerçeklik	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Cansız varlıklarla ilişki	1)Bireyler arası bağın kurulması
	2)Bireylerin birbirini anlaması
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Neden Sonuç İlişkisi	1)Çıkarımda bulunma
	2)Muhakeme yapma

“Oksijen Metalle Buluştuğunda” adlı kitapta “iletişim, problem çözme, karar verme, duygularla başa çıkma ve eleştirel düşünme” olmak üzere beş yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Elif ve oksijen maddesi arasında geçen diyaloglardan hareketle tespit edilmiştir. Elif meraklı bir karakterdir. Elif’in kullandığı metal materyaller doğru şekilde çalışmamaktadır ve oksijen maddesi onları kendisinin paslandırıldığını ifade eder. Onlarla kendisinin temasını keserse paslanamayacağını söyler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar cansız varlıklarla ilişki, karşıdakini anlama, etkili yöntem belirleme, bilimsel gerçeklik, neden-sonuç ilişkisi şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirini anlaması ve bireyler arası bağın kurulması, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, seçenekleri değerlendirme ve problem için uygun yöntemi seçerek sorunu ortadan kaldırma, stres ve olumsuz duyguların kaynadığını belirleme ve ortadan kaldırmak için çaba sarf etme, duyguların davranışı nasıl etkilediğini belirleme, çıkarımda bulunma ve muhakeme yapma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: En Güçlü Kim?

Kitap Yazarı: Yoon-hee Hong

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 30

Karakterler: Lastik bant, Lastik Top, Lastik Eldiven, Lastik Tekerlek, Lastik Balon

Kitap Özeti: Lastik bant birdenbire ortaya çıkar. Yeteneklerini göstermeye başlar. Her şeyin etrafını sarabilir, her şeyi birbirine bağlayabilir. Onu çekince lastik esner ve uzar. Lastiği geri bırakınca eski haline geri döner. Sonra lastik eldivenlerde kendileriyle övünürler.” Biz daha güçlüyüz” diye. Bulaşık yıkayabileceklerini, ellerinin hiç ıslanmayacağını söylerler. Lastik çizmelerin de diyecekleri vardır. “Yağmur yağarken bizi giyin böylece ayaklarınız ıslanmaz” derler. Lastik balonlar ve balonlu sakızlar bir araya gelip daha güçlü olduklarını, içlerine hava üfleyince şişip kocaman olduklarını söylerler. Şimdi de lastik toplar gelir. Lastik tekerlekler hep bir ağızdan bir şeyler söyler. Lastikten yapılan her şey bir araya gelip hızla koşmaya başlar. “Pat” diye bir ses gelir. Hepsi patlar. Lastik bant onlara bakarak çok güler. “Bana diken batsa bile esnemeye devam ederim ama çok çekersen kopabilirim.” der.

Tablo 42: En Güçlü Kim? Kitabının Analizi

Kitap adı: En Güçlü Kim?			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Çocuk	1)Meraklı	2)Sorgulayıcı	3)Araştırmacı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme		
	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel gerçeklik	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel merak	1)Olayları farklı bakış açısıyla değerlendirme		
2)Sorgulama	2)Muhakeme yapma		

“En Güçlü Kim?” adlı kitapta “problem çözme, karar verme ve eleştirel düşünme” olmak üzere üç adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler lastik maddesinin kendisini tanıtmamasından hareketle tespit edilmiştir. Hikâyedeki çocuk meraklı, sorgulayan ve araştırmacı karakterdedir. Lastikten yapılan maddeler kendilerinin esnek olduğunu, su geçirmediğini ve çok gerdirildiklerinde kopabileceklerini anlatmaktadırlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar etkili yöntem belirleme, bilimsel gerçeklik, bilimsel merak ve sorgulama şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, seçenekleri değerlendirme ve problem için uygun yöntemi seçmeyle oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma, muhakeme yapma ve olayları farklı bakıl açıları değerlendirme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Yaylan ve Zıpla

Kitap Yazarı: Jung-hee Kim

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Kız Çocuğu

Kitap Özeti: Sürekli canı sıkılan bir çocuk vardır. Bu çocuk can sıkıntısının gitmesi için ilginç şeyler görür ve ilginç şeyler yapmak ister. Hemen kalkıp aylık tişörtünü giyer. Tişörtü esnek olduğu için tişörtünü sağa sola çekince ayıcıkta sağa sola esner. Bu durum onu eğlendirir. Esnemeyi başka şeylerle de yapmak ister. Giydiği çorabın esnediğini, havuzdayken taktığı bonenin de esnediğini fark eder. Bunları yaparken yine canı sıkılmaya başlar. Bu sefer başka bir fikir gelir aklına. Kanguru gibi zıplamaya çalışır. Eğilip tüm gücünü bacaklarında toplayıp havaya zıplar. Bu şekilde zıplamaya devam eder ama bunu yaparken esnek olmadığını fark eder. Oyuncaklarının içerisindeki zıplama çubuğu gelir aklına. Zıplama çubuğuna binince kangurular gibi esnek bir şekilde zıplayabildiğini bilir. Bir şeyleri uzun süre yapınca sıkıldığı için hemen başka bir şey yapmak ister. Yunus gibi takla atmak ister. Denize gidip sıçrama tahtasının üzerine çıkıp zıplayarak takla atıp denize atlar. Kendini o an yunuslar gibi hisseder. Bu kadar yapılan etkinliklerden sonra bazı şeylerin esneyip tekrar eski haline dönebileceğini öğrendikten sonra artık çocuğun canı sıkılmaz.

Tablo 43: Yaylan ve Zıpla Kitabının Analizi

Kitap adı: Yaylan ve Zıpla			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Çocuk(isim belirtilmemiş)		1)Meraklı	2)Araştırmacı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Davranış değişikliği		1)Stres yaptırıcı durumu değiştirme	
		2)Diğer bireylerden yardım alma	
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Arzu ve istekler		1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme	
		2)Diğer bireylerden yardım alma	
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel gerçeklik		1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
		2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak		1)Muhakeme yapma	
		2)Çıkarımda bulunma	
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme		1)Problem için uygun yöntemi seçme	
		2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma	

“Yaylan ve Zıpla” adlı kitapta “stresle başa çıkma, duygularla başa çıkma, eleştirel düşünme ve problem çözme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler canı sıkılan kız çocuğunun yaptıklarından hareketle tespit edilmiştir. Kız çocuk meraklı ve araştırmacı karakterlerdir. Kız çocuk canı sıkıldığı için bir şeyler yapmak ister ve esnek kıyafetler ve eşyalar kullanıp bunlarla eğlenir. Eğlenirken esnek eşyaların esnedikten sonra yeniden eski halini aldığını öğrenir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar davranış değişikliği, yeni heyecanlar, bilimsel gerçeklik, bilimsel merak ve etkili yöntem belirleme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirini anlaması ve bireyler arası bağın kurulması, muhakeme yapma, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, çıkarımda bulunma ve seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme, problem çözmek için uygun yöntemi seçme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Şaşırtıcı Bilgisayarlar

Kitap Yazarı: Ok-im Choi

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Fare

Kitap Özeti: Küçük fare masada otururken, masaya bilgisayar denilen bir makine konulur. Bilgisayarın önünde kendisine benzeyen bir “bilgisayar faresi” vardır. Fare bilgisayara bağlıdır. İnsanların elinde “tık tık “ diye sesler çıkartır. Küçük fare bilgisayar faresiyle iyi anlaşacağını düşünür. Farenin evinde yaşadığı ailenin evine bilgisayar birçok yenilik getirir. Markete gitmeden istedikleri ürünü alabilirler, mektup yazabilirler, akla gelen sorulara hemen cevap bulunabilirler. Bu aile tüm sanal işlemlerini bilgisayardan halledebilir. Film izleyip, oyun oynayabilirler. Küçük fare küçük bir aygıtın bu kadar şeyi nasıl yapabildiğini

anlamaya çalışır. Bilgisayarın sadece evlerde değil mağazalarda, okullarda, hastane gibi yerlerde de kullanıldığını öğrenir. Küçük fare aileyle birlikte markete gittiğinde bilgisayara bağlı barkod okuyucularını görür ve çok şaşırır. Bilgisayar sayesinde polisler plakaya bakarak hırsızları hemen bulabilir. Küçük fare hava durumunun bilgisayarla daha çabuk tahmin edildiğini anlar. Bilgisayarların gelişmesiyle robot, elektrikli süpürge, fabrikalarda montaj robotlarla üretim yapılır. Küçük fare bilgisayarın eve gelmesiyle çok şey öğrenir. O sırada ona doğru gelen kediyi görünce küçük fare kaçarak o aileden uzaklaşır.

Tablo 44: Şaşırtıcı Bilgisayarlar Kitabının Analizi

Kitap adı: Şaşırtıcı Bilgisayarlar	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Fare	1)Akılcı
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yaşanılan problemler	1)Özgün ürünler ortaya koyma
	2)Farklı fikirler arasında ilişki kurma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Sorgulama	1)Muhakeme yapma
2)Neden sonuç ilişkisi kurma	2)Çıkarımda bulunma

“Şaşırtıcı Bilgisayarlar” adlı kitapta “yaratıcı düşünme, karar verme ve eleştirel düşünme” olmak üzere üç adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler farenin bilgisayar faresini görmesi ve sonrasında yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Fare akılcı karakterdir. Fare evde bilgisayara bağlı kendine benzeyen bir fare görür ve şaşırır. İnsanlar bilgisayara bağlı fareyi ve bilgisayarı kullanarak bir çok işi hallettiğini öğrenir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar yaşanılan problemler, istek ve ihtiyaçlar, sorgulama, neden sonuç ilişkisi kurma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin

incelendiği bağlamıar literatürdeki tanımlamalara göre değeriendirildiğinde, fikirler arasında ilişki kurma ve özgün ürünler ortaya koyma, muhakeme yapma, çıkarımda bulunma, düşünce eylem arasında ilişki kurarak seçenekleri değeriendirme ve sonucu belirleme, problem için uygun yöntemi seçme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Gündüz ve Gece

Kitap Yazarı: Mi-Hye Kim

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Ela, Güneş

Kitap Özeti: Güneş parıl parıl ışıklarını saçmaya başlayınca sabah olur. Güneş Ela’ya seslenir. “Günaydın hâlâ uyuyor musun?” der. Ela Güneş’e “Günaydın” der. Güneş’in ışıkları her yeri aydınlatır. Ela parka gider. Arkadaşlarıyla oyun oynarken hava kararmaya başlar. Akşam olur. Ela gökyüzüne bakıp Güneş’e nereye gittiğini sorar. Güneş hiçbir yere gitmediğini, aynı yerde durduğunu söyler ve dağların arasından kaybolur. Ela Güneş’in saklandığını düşünür. Güneş kendisinin saklanmadığını, Dünya döndüğü için kendisine öyle geldiğini söyler. Yarın Güneş’i tekrar göreceğini söyler. Ela artık bahçedeki ağaçları, kelebekleri göremez. Gece doğanın sesi daha iyi duyulur. Ela anne ve babasını öpüp, uykuya dalar. Her sabah uyandığında Güneş yeniden doğar. Çünkü Dünya kendi etrafında bir kez döner.

Tablo 45: Gündüz ve Gece Kitabının Analizi

Kitap adı: Gündüz ve Gece		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Ela	1)Meraklı	2)Eğlenceli
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreyle ilişki	1)Sağlıklı iletişim kurma	
2)Cansız varlıklarla ilişki	2)Kişiler arası öğrenme ortamının oluşması	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Duygu düşünce paylaşımı	1)Düşüncelerin sözel ifade edilmesi	
	2)Bireyi anlama	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel gerçeklik	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Muhakeme yapma	
2)Sorgulama	2)Çıkarımda bulunma	
	3)Analiz yapma	

“Gündüz ve Gece” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, eleştirel düşünme ” olmak üzere dört adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Ela’nın güneş ile ilgili tecrübelerinden ve iletişiminden hareketle tespit edilmiştir. Ela meraklı ve eğlenceli bir karakterdir. Ela sabah olduğunda güneşle selamlaşır ancak akşam güneş batınca onun dağların arkasına saklandığını zanneder. Güneş de ona kendisinin sabit ve dünyanın döndüğünü söyler ve Ela dünyanın döndüğün öğrenir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar çevreyle ve cansız varlıklarla ilişki, duygu düşünce paylaşımı, şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, duyguların sözel ifade edilmesi ve kişiler arası öğrenme ortamının oluşmasıyla sağlıklı iletişim kurma, analiz, muhakeme ve çıkarım yapma ile duygu se eylem arasında ilişki kurarak seçenekleri değerlendirme ve sonuca ulaşma, farklı düşünceler ve çözüm yolları ortaya koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Durmak İstiyorum

Kitap Yazarı: Nop Soonmi

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Kaplumbağa, Arkadaşları, Şoför

Kitap Özeti: Kaplumbağa bisiklete binerek lunaparktaki sihirbaz gösterisine gider. Şarkı söyleyerek giderken yolda bir taşa çarpar ve yere düşer. O sırada otobüste giden arkadaşlarını görür. Durumu arkadaşlarına anlatır. Kaplumbağa da arkadaşlarıyla otobüse binerek lunaparka gider. Giderken otobüs fren yapar. Kaplumbağa ve arkadaşları öne savrulurlar. Bu durumun nasıl olduğunu anlamaya çalışırken hareketin etkisiyle olduğunu ifade ederler. Sonrasında kaplumbağa ve arkadaşları lunaparktaki sihirbazın hareketini izler. Sihirbazın örtüyü çektiğini ama vazonun hiç hareket etmediğini fark ederler ve bu duruma çok şaşırırlar. Kaplumbağa arkadaşlarıyla atlıkarıncaya biner. Atlıkarıncanın dönmesi kaplumbağayı çok mutlu eder. Kaplumbağa lunaparktan ayrıldığında kuvvetin ve hareketin etkisini öğrenir.

Tablo 46: Durmak İstiyorum Kitabının Analizi

Kitap adı: Durmak İstiyorum			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Kaplumbağa	1)Meraklı	2)Araştırmacı	3)Mutlu
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Hayvanlarla ilişki	1)Bireylerin birbirini anlaması		
	2)Sağlıklı iletişim kurma		
	3)Öğrenme ortamının oluşması		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Beden dilini kullanma	1)Düşünceleri sözel ifade etme		
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Beden diliyle ifade etme		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel gerçeklik	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		

Tablo 46: (Devamı)

Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bilimsel merak	1)Muhakeme yapma
2)Sorgulama	2)Çıkarımda bulunma
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Arzu ve istekler	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme
	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Olumsuz durum	1)Diğer bireylerden yardım alma
	2)Stres yaptıran durumu değiştirme
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme
	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma

“Durmak İstiyorum” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, eleştirel düşünme, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma ve problem çözme” olmak üzere yedi adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler kaplumbağanın lunapark gezisinde yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Kaplumbağa meraklı, araştırmacı ve mutlu bir karakterdir. Kaplumbağa yolda giderken düşer, bindiği otobüs fren yapınca öne doğru savrulur, lunaparkta oyuncaklara biner ve yaşadıkları sayesinde kuvvet ile hareketin etkisini öğrenmiş olur.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, beden dilini kullanma, bilimsel gerçeklik, bilimsel merak, sorgulama, arzu ve istekler, etkili yöntem belirleme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dili, düşünceleri sözel ifade etme, bireylerin birbirini anlaması ve öğrenme ortamının oluşmasıyla sağlıklı iletişim, muhakeme ve çıkarım yapmayla düşünce ve eylem arasında ilişki kurma ve seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme, olumsuz duyguların nedenini ve duyguların davranışı nasıl etkilediğini belirleme, diğer bireylerden yardım alma ve stres yaratan durumu değiştirme, problem için uygun yöntemi seçme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Gözlerini Kapat ve Dinle

Kitap Yazarı: Da-jung Yoo

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Kız Çocuğu

Kitap Özeti: Çocuk gözlerini kapatarak dikkatlice dinler. Bir şey duyar. Duyduğu şey seslerdir. Bunu duyabilmesi onun çok hoşuna gider. Serçelerin ötüşünü, kedilerin miyavlamasını etrafındaki tüm hayvanların sesini duyar. Bebeğini uyuturken ninni söyleyen annenin sesini, uğultuları, fısıltıları, kıkırdamaları, tatlı tatlı sohbet eden insanların sesleri ona çok büyük bir haz verir. Caddeye doğru yürüdüğünde arabaların korna seslerini, dozerin gürültüsünü duyar. Ama bu sesler onu rahatsız eder. Caddeden deniz sahiline doğru yürür. Orada geminin sesini, dalgaların seslerini, kuşların sesini dinler. Dünyanın her yerinde havada, karada, gökyüzünde çeşitli seslerin olduğunu bu seslerin bazen kendisini rahatsız ettiğini bazen de o seslerin kendisine huzur verdiğini ifade eder. Bu sesler içerisinde en güzeli annesinin ve babasının ona “Seni Seviyoruz” demesidir.

Tablo 47: Gözlerini Kapat ve Dinle Kitabının Analizi

Kitap adı: Gözlerini Kapat ve Dinle	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Çocuk	1)Meraklı
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Aile desteği alma	1)Problem için uygun yöntemi seçme
	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
2)Bilimsel gerçeklik	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bilimsel merak	1)Olayları farklı bakış açısıyla değerlendirme
	2)Muhakeme yapma

“Gözlerini Kapat ve Dinle” adlı kitapta “problem çözme, karar verme ve eleştirel düşünme” olmak üzere üç adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler kız çocuğunun seslere verdiği tepkilerden hareketle tespit edilmiştir. Hikâyedeki kız çocuğu meraklı bir karakterdir. Kız çocuğu gözlerini kapatır ve etraftaki sesleri dinler veya dışarıda yürürken etraftaki sesleri dinler, sesler ona huzur verir. Ona en fazla huzur veren ses ise anne ve babasının “Seni Seviyoruz” demesidir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile desteği alma, istek ve ihtiyaçlar, bilimsel gerçeklik, bilimsel merak şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, problem için uygun yöntemi bulma ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma, muhakeme yapma, olaylara farklı bakış açılarıyla bakma, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma ve seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Bil Bakalım Ne Oldu?

Kitap Yazarı: Sung-eun Kim

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 30

Karakterler: Zeynep ve Annesi

Kitap Özeti: Zeynep’in yaptığı kardan adam Güneş geldiği için erir. Zeynep bu duruma çok üzülür ve gözyaşlarına boğulur. Annesi Zeynep’i kucaklayıp onunla konuşur. Bir bilmece sorar Zeynep’e. “Fışır fışır hemen erir bil bakalım bu nedir?” der. Zeynep önce buz cevabını verir. “Damla damla eriyip su olur.” der. Annesi bilemedin der. Suda eriyen bir şey olduğunun ipucunu verir. Zeynep ise “Sabun” cevabını verir. Sabun suda eriyip sabunlu suya dönüşür. Annesi bunun toz halinde bir şey olduğunu söyler. “Bu sefer buldum.” der Zeynep. Cevabı ise “Toz deterjan suda erir.” olur. Annesi cevabın doğru olmadığını, yenen bir şey olduğunu söyler. Zeynep öksürdüğü için annesi ona ilaç içirir. Bu seferde Zeynep toz halinde ilaç cevabını verir. Ama cevap buda değildir. Annesi bebek ağlayınca toz mamayı suya karıştırır.

Zeynep bu seferde toz mama cevabını verir. Cevap doğru değildir. Annesi çorba pişirince Zeynep “tuz” cevabını verir. Annesi renginin tuzdan koyu olan bir şey olduğunu söyler. Zeynep’in uykusu gelir. Annesine “Annecim çok zormuş” der. Annesi uyumadan ılık bir şey getirir ve kabı çıkarır. Zeynep o sırada cevabın “kakao” olduğunu söyler. Zeynep sonunda doğru cevabı bulmuştur.

Tablo 48: Bil Bakalım Ne Oldu? Kitabının Analizi

Kitap adı: Bil Bakalım Ne Oldu?		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Zeynep	1)Meraklı	2) Özverili
Anne	1)Bilgili	2)Sorgulayıcı
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile ilişkisi	1)Bireyler arası bağın kurulması	
	2)Bireylerin birbirini anlaması	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Düşüncelerin sözel ifade edilmesi	
2)Karşıdakini anlama	2)Beden dilini etkili kullanma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile desteği alma	1)Araştırma ve planlama yapma	
	2)Problem için uygun yöntemi seçme	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arsında ilişki kurma	
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Farklı çözüm yolları belirleme	
	2)Yeni fikirler ortaya koyma	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Sorgulama	1)Analiz yapma	
	2)Çıkarımda bulunma	

“Bil Bakalım Ne Oldu?” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, problem çözme, karar verme, yaratıcı düşünme ve eleştirel düşünme” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Zeynep ile annesi arasında erime konusunda geçen diyaloglardan hareketle tespit edilmiştir. Zeynep meraklı ve özverili, annesi ise

bilgili ve sorgulayıcı karakterlerdir. Kardan adamı güneş çıktığı için eriyen Zeynep üzgündür. Ve annesi kendine bilmece sorar. Zeynep bilmeceye cevap ararken aslında eriyen şeyin sadece kardan adam olmadığını, diğer maddelerin de suda eriyebileceğini anlatır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama, aile desteği alma, istek ve ihtiyaçlar, yeni fikirler, sorgulama şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dili, düşüncelerin sözel ifadesi ve bireyler arası bağın kurulmasıyla bireylerin birbirini anlaması, duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme ile olumsuz duygunun nedenini bulma ve stres kaynağını tanımlama, diğer bireylerden yardım alma, analiz yapma, çıkarımda bulunma, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma ve seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme, farklı çözüm yolları ve yeni fikirler belirleme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Çılgın İrem Bilimsel Yöntem İle Sorunları Çözüyor

Kitap Yazarı: Eric Braun

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 23

Karakterler: İrem, Ali, Damla

Kitap Özeti: İrem sorunları bilimsel yöntemlerle çözmeyi seven bir çocuktur. Aynı zamanda arkadaşları bir sorunları olduğunda İrem'e gider. Bir gün arkadaşı Ali, Damlaların evine gittiği zaman hapsirip durduğunu söyler. İrem de Ali'ye bilimsel yöntemlerden faydalanabileceğini söyler. Birinci adım "Soru sormaktır." Ali'nin Damla'nın evinde neden hapsirdiğini sorar. Sonraki adımın "Bilgi toplamak" olduğunu açıklar. Damla'nın evinde neler yaptığını sorar. Ali de bahçede oyun oynadıklarını, çok eğlendiklerini söyler. İrem Ali'ye bahçede hapsirip hapsirmediklerini sorar. Ali sadece evin içinde bu durumun olduğunu söyler. Damlaların evine giderler. Üçüncü adım ise "Hipotez oluşturmaktır." Damla kapıyı

açar ve kedileri “Pamuk” ile tanışır. Ali hapşırmaya başlar. İrem evin içinde neler yaptıklarını sorar. Müzik dinleyip, oynadıklarını söyler. Dördüncü adım “Hipotezi test etmektir.” İrem ve arkadaşı deneyerek Ali’nin neden hapşırıldığını bulmaya çalışır. İrem Ali’nin kedinin yanına gittiğinde hapşırmaya başladığını fark eder. Kedinin olmadığı yerlerde Ali’nin hapşırıp hapşırmadığını test ederler. Son aşama ise bu durumu Ali’nin anne ve babasıyla paylaşmasıdır. İrem sorunu çözer ve hep birlikte oyun oynarlar.

Tablo 49: Çılgın İrem Bilimsel Yöntem İle Sorunları Çözüyor Kitabının Analizi

Kitap adı: Çılgın İrem Bilimsel Yöntem İle Sorunları Çözüyor			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
İrem	1)Akılcı	2)Araştırmacı	3)Bilgili
Ali	1)Yardımsever		
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Akran ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma		
	2)Bireylerin birbirini gözlemlemesi		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Duyguları sözel ifade etme		
2)Beden dilini kullanma	2)Beden dili etkili kullanma		
3)Karşıdakini anlama			
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme	1)Araştırma ve planlama yapma		
	2)Uygun yöntemi seçme		
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel merak	1)Olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirme		
2)Sorgulama	2)Muhakeme yapma		
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)İlgi alanları	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme		
2)Kararlı olma	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme		
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Başarma isteği	1)Kişilerarası öğrenme ortamının oluşması		
2)Olumsuz durum	2)Bireylerin birbirini anlaması		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		
	2)Düşünce ve eylem arasında gerekli ilişkiyi kurma		

“Çılgın İrem Bilimsel Yöntem İle Sorunları Çözüyor” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, problem çözme, eleştirel düşünme, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma ve karar verme” olmak üzere yedi adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler İrem, Ali ve Damla’nın sorun çözme üzerine yaptıklarından hareketle tespit edilmiştir. İrem akılcı, araştırmacı, bilgili Ali ise yardımsever karakterlerdir. İrem bilimsel yöntemlerle sorun çözebilmektedir. Ali hapşırma sorununu çözmesi için İrem’e anlatır ve birlikte bilimsel yöntemin tüm basamaklarını kullanarak hapşırma sorununu çözerler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, beden dilini kullanma, karşıdakini anlama, etkili yöntem belirleme, bilimsel merak, sorgulama, ilgi alanları, kararlı olma, başarma isteği, olumsuz durum, istek ve ihtiyaçlar şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dili, duyguları sözel ifade etme, bireylerin birbirini gözlemlemesi ve sağlıklı iletişim kurma, muhakeme yapma ve olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirme, duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme ve olumsuz duyguların nedenini belirleme, seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Beni Üzen Ne?

Kitap Yazarı: Heidi Howarth

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 37

Karakterler: Minik Kutup Ayısı ve Annesi

Kitap Özeti: Minik kutup ayısı annesi ile beraber sıcak inlerinde yaşar. Bir gün inlerinden ayrılma ve yiyecek bulma zamanı gelir. Minik kutup ayısı çok üzülür. Annesine inlerinde kalmaları gerektiğini söyler. Annesi yiyecek bulabilmek için yaşadıkları inden mecburen ayrılmaları gerektiğini söyler. Değişen iklimler ve küresel ısınmayla beraber yiyecek aramak zorlaşır. Havaaların ısınması anne kutup ayısı ve yavru kutup ayısının yemek bulmasını zorlaştırır. Bu yüzden gidecekleri çok

yol vardır. Annesi biraz düşünür ve bir zamanlar kar örtüsünün kalın olduğunu, avlayabilecekleri birçok fok olduğunu, havaların ısınmasıyla yiyecek bulmalarının zor olduğunu söyler. Minik ayı çok üzgündür. Annesi minik ayıya bakınca geleceklerinin güzel olduğunu söyler. Ayrıca anne ayıyı mutlu eden bir şeyin olduğunu ifade eder. Kollarını açar ve hiçbir şeyin onu yavrusuna sarılmaktan daha mutlu edemeyeceğini anlatır.

Tablo 50: Beni Üzen Ne? Kitabının Analizi

Kitap adı: Beni Üzen Ne?		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Minik Kutup Ayısı	1)Duygusal	2)Yardımsever
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile ilişkisi	1)Bireylerle duygu paylaşımı	
	2)Sağlıklı iletişim kurma	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama	1)Karşıdaki bireyi anlama	
	2)Duyguları sözel ifade etmek	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
	2)Önem sırasına koyma	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Doğadaki değişim	1)Olası durumları göz önüne alarak fikir ortaya koyma	
	2)Olayları farklı bakış açısıyla değerlendirme	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Korkular	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
2)Mevsim geçişleri	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yaşam tehlikesi	1)Diğer bireylerden yardım alma	
2)Korkular	2)Stres yaptıran durumu değiştirme	

“Beni Üzen Ne?” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, eleştirel düşünme, duygularla başa çıkma ve stresle başa çıkma” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler minik kutup ayısı ve annesi arasında yemek bulma konusunda geçen diyaloglardan hareketle tespit edilmiştir. Minik kutup ayısı duygusal ve yardımsever bir karakterdir. Annesi minik ayıya yiyecek bulmaları gerektiğini ancak küresel ısınmayla beraber iklim değişikliği olduğunu ve havaların ısındığını, bu nedenle yiyecek bulmakta zorlandıklarını anlatır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ilişkisi, karşıdakini anlama, istek ve ihtiyaçlar, doğadaki değişim, korkular, mevsim geçişleri, yaşam tehlikesi, şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, karşıdaki bireyi anlama, duyguları sözel ifade etme, bireylerle duygu paylaşımı ve sağlıklı iletişim kurma, olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirme, olası durumları göz önüne alarak fikir ortaya koyma ve önem sırasına koyma ile seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme, diğer bireylerden yardım alma ve stres yaratan durumu değiştirme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Beni Cesur Yapan Ne?

Kitap Yazarı: Heidi Howarth

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 37

Karakterler: Minik Kaplumbağa

Kitap Özeti: Her yerden çatlayan yumurta sesleri gelir. Minik kaplumbağalar yaşama “Merhaba” der. Minik Deniz Kaplumbağası kımıldanarak kabuğunu ittirir ve yumurtasını çatlatır. İçgüdüsel olarak cesur olunması gerektiğini bilir. Kumların üzerine çıkarak ilerlemeye başlar. Yürürken zorlanır. Fakat cesur ve hızlı olması gerektiğini bilir. Minik kaplumbağanın anne ve babası yanında değildir. İçgüdüleri ona yardım eder. Minik kaplumbağa denizi görür, tuzun kokusunu alabilir ve suda

güvende olacağını bilir. Minik kaplumbağa hızlı adımlarla denize ilerler. Çünkü yukarıda tehlike onu bekliyordur. Martılar hep bir ağızdan çığlık atar. Sonunda denize ulaşır. Soğuk suyu ilk kez hisseder ve hızlıca yüzerek derin sulara gitmeye çalışır. Çünkü derinlerde su ılık ve durgundur. Minik kaplumbağa çok yorgundur. Deniz yosunlarının ve kayalıkların arasında dinlenir. Yukarıdan gölge görünce kaplumbağa saklanır. O sırada biri “Merhaba “ der. Başka biri ise ”Hey” der. O sırada minik kaplumbağa tek cesur kaplumbağanın kendisi olmadığını onun gibi birçok kaplumbağanın olduğunu görür. Minik kaplumbağa diğer kaplumbağalarla yakın arkadaş olurlar. Güneşli günlerde arkadaşlarıyla yüzeye çıkıp kabuklarını serleştirirler. Zaman geçer ve kaplumbağalar büyür. Minik kaplumbağa okyanusu gezerek bir sürü arkadaş edinir. Yunuslar suya dalıp çıkar, balinalar şarkı söyler ve küçük balıklar gökkuşağı gibi rengârenk olur. Kaplumbağa büyüdüğü için artık yuvasına dönüp kendine bir eş bulur. Döngüyü devam ettirir. Kaplumbağayı artık hiçbir şey korkutamaz. Yaşlanmıştır. Diğer deniz canlıları onun kabuğunda yuva yapar. Artık onun cesarete ihtiyacı yoktur.

Tablo 51: Beni Cesur Yapan Ne? Kitabının Analizi

Kitap adı: Beni Cesur Yapan Ne?		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Kaplumbağa	1)Cesur	2)Özverili
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Empati		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Farkında Olma	1)Farklı yaşam şartları olan kişilerin yaşamlarını hayal etme 2)Özümseme	
2)Denk olma durumu		
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1) Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme 2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında gerekli ilişkiyi kurma 2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	

Tablo 51: (Devamı)

Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Kararlı olma	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme
	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Başarma isteği	1)Stres yaptıran durumu değiştirme
2)Korkular	2)Diğer bireylerden yardım alma
Öz Farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Güçlü yönler	1)Kapasitenin farkında olması
	2)Bireyin kendini gözlemlemesi

“Beni Cesur Yapan Ne?” adlı kitapta “empati, problem çözme, karar verme, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma ve öz farkındalık” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler minik kaplumbağanın yaşam döngüsünden hareketle tespit edilmiştir. Minik kaplumbağa cesur ve özverili karakterdedir. Minik deniz kaplumbağa kabuğundan çıkınca onu yemesinler diye martılardan kaçarak denize gider, bunu içgüdüsel olarak yapar. Zaman içinde kabuğu sertleşir ve yaşlanınca diğer deniz canlıları gibi onun da kabuğuna yuva yaparlar

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar farkında olma, denk olma durumu, etkili yöntem belirleme, istek ve ihtiyaçlar, kararlı olma, başarma isteği, korkular, güçlü yönler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, farklı yaşam şartları olan kişileri hayal etme ve özümseme, düşünce ve eylem arasında gerekli ilişkiyi kurma, problem için uygun yöntemi seçme, seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma, duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme, olumsuz duygunun nedenini belirleme, stres yaratan durumu değiştirme ve diğer bireylerden yardım alma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Beni Korkutan Ne?

Kitap Yazarı: Heidi Howarth

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 37

Karakterler: Leopar, abisi, Babası ve Annesi

Kitap Özeti: Küçük Leoparın korkuları vardır. Abisi onu cesaretlendirmeye çalışırken leopar daha fazla telaşlanmaktadır. Annesi bu durumu fark eder ve leoparla konuşmaya başlar. Küçük leopar annesiyle yaşadığı durumu paylaşır. Annesi kendisini koruyup, dikkatli olduğu için bu durumdan memnun olduğunu söyler. Bu konuşma üzerine gazete okuyan babası da küçük leoparı cesaretlendirici konuşmalar yapar. Abisi ise onu cesaretlendirmeye çalışırken aslında kardeşini mutsuz ettiği için ondan özür diler. O günden sonra küçük leopar her şeyi yapmaya çalışır ama yine de dikkatli olur. O gece uyuyunca leopar bir rüya görür. Gördüğü rüyada “Abisi kadar cesur, babası kadar güçlü, annesi kadar mükemmel ve zeki” olduğunu görür.

Tablo 52: Beni Korkutan Ne? Kitabının Analizi

Kitap adı: Beni Korkutan Ne?	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Minik Leopar	1)Çekingen
Ailesi	1)Yönlendirici
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Aile ilişkisi	1)Bireyler arası bağın kurulması
	2)Bireylerin birbirini anlaması
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Beden dilini kullanma	1)Düşünceleri sözel ifade etme
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Beden dili
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Korkular	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme
2)Arzu ve istekler	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme

Tablo 52: (Devamı)

Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Korkular	1)Diğer bireylerden yardım alma
2)Başarma isteği	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yaşanılan problemler	1)Çıkarımda bulunma
	2)Muhakeme yapma
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Aile desteği alma	1)Problem için uygun yöntemi seçme
	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
	2)Eleştirel düşünme
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yaşanılan problemler	1)Özgün ürünler ortaya koyma
	2)Farklı fikirler arasında ilişki kurma
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Zayıf yönler	1)Kapasitenin farkında olması
	2)Bireyin kendini gözlemlemesi

“Beni Korkutan Ne?” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, yaratıcı düşünme ve öz farkındalık” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler minik leoparın ailesiyle konuşmalarından hareketle tespit edilmiştir. Minik leopar çekingen ailesi ise yönlendirici karakterlerdir. Leoparın korkuları vardır ve ailesi onun korkularının üstesinden gelmesi için konuşmaktadır, abisinin konuşmaları onu daha çok korkuturken annesi ve babasının konuşmaları korkularını yenmesine katkı sağlar. Ailesi ona aslında kendi güvenliği için bazı korkuların normal olduğundan bahseder.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu aile ilişkisi, beden dilini kullanma, kendini sözel olarak ifade etme, korkular, arzu ve istekler, başarma isteği, yaşanılan problemler, ile

desteği alma, istek ve ihtiyaçlar, zayıf yönler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dili, düşünceleri sözel ifade etme, bireylerin birbirini anlaması ve bireyler arası bağın kurulması, duyguların davranışı nasıl etkilediğini belirleme, olumsuz duyguların nedenini belirleme, stresli duruma ilişki çaba sarf etme ve diğer bireylerden yardım alma, eleştirel düşünme, muhakeme ve çıkarım ile problem için uygun yöntemi seçme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma, farklı fikirler arasında ilişki kurma ve özgün ürünler ortaya koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Bugün Hava Nasıl?

Kitap Yazarı: Bo-hyun Seo

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 Yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Kız ocuğu

Kitap zeti: Hikyede bir ocuğuın mevsim değişikliklerini gözlemleyerek bunu ifade etmesi anlatılmaktadır. ocuk uyandığında sabah olmuştur. Pencereden dışarı bakınca Güneş ışıkları gözlerini kamaştırmaktadır. Kendi kendine sorar.” Bugün hava nasıl?” Etrafa bakınca havanın aşırı sıcak olduğuunu ve yerden nemin yükseldiğini görür. Bu sıcak havalarda hangi oyunlar oynanabileceğini düşünür. Bu havada kendisini serinletecek en iyi oyun suda oynamak olduğuunu söyler. Bir sonraki gün uyandığında gökyüzünün kara bulutlarla kaplı olduğuunu, yağmur yağdığını görür. Havanın yağmurlu olduğuunu fark eder. Yağmurlu havalarda hangi oyunlar oynayabileceğini düşünür. Botlarını giyinir, şemsiyesini alarak dışarı çıkar. Su birikintilerine basarak dans etmektedir. Eve geldiğinde akşam olur ve uykuya dalar. Yeni güne uyanır. Pencereden havaya baktığında havanın rüzgârlı olduğuunu görür. Rzgrlı havada hangi oyunu oynayabileceğini düşünürken aklına uçurtma uçurmak gelir. Uurtmasını alıp dışarıya çıkar. Doyasıya uurtmasını uçurur. Tekrar uyuyup uyandığında ise karlı bir güne uyanır. Hemen montunu giyinip, eldivenlerini takarak dışarı çıkar ve kardan adam yapar. O günü de çok eğlenceli geçirir Bir sonraki güne

uyandığında hava yine güneşli olur. Dışarı çıkıp bisiklete binip, arkadaşlarıyla evcilik oynar. En çok eğlenebileceği havanın güneşli hava olduğuna karar verir.

Tablo 53: Bugün Hava Nasıl? Kitabının Analizi

Kitap adı: Bugün Hava Nasıl?			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Çocuk	1)Meraklı	2)Bilgili	3)Kararlı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel gerçeklik		1)Eleştirel düşünme	
		2)Düşünce ve eylem arasında gerekli ilişkiyi kurma	
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Doğadaki değişim		1)Olası durumları göz önüne alarak fikir ortaya koyma	
		2)Değerlendirme yapma	

“Bugün Hava Nasıl?” adlı kitapta “karar verme ve eleştirel düşünme” olmak üzere iki adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler bir kız çocuğunun farklı mevsimlerde oyun oynama çabasından hareketle tespit edilmiştir. Küçük kız meraklı, bilgili ve kararlı bir karakterdir. Çocuk her yeni güne uyandığında farklı mevsimler ile karşılaşır ve her biri için farklı oyunlar oynamayı seçer, ancak en eğlendiği mevsimin yaz olacağına karar verir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar bilimsel gerçeklik ve doğadaki değişim şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, eleştirel düşünerek düşünce ve eylem arasındaki ilişkiyi kurma, değerlendirme yapma, olası durumlar göz önüne alarak fikir ortaya koyma, problem için uygun yöntemi seçme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Beni Mutlu Eden Ne?

Kitap Yazarı: Heidi Howarth

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 35

Karakterler: Minik Panda ve Annesi

Kitap Özeti: Küçük panda annesiyle uyumaktan çok zevk alır. Annesi küçük pandaya “Yemek için yaprak ve saplar bulmaya gidelim” der. Küçük panda mağarasını çok sever ve oradan hiç ayrılmak istemez. Ama karnını da doyurması gerekmektedir. Minik pandanın en sevdiği zamandır. Bambuların arasından Ay’ı izlemek onu çok mutlu etmektedir. Annesi o sırada bambu saplarından çokça toplar. Küçük panda bambu saplarını ktır ktır yemektir. Annesi o sırada pandaya avcılarının bambuları kesme hikâyesini anlatır. Yaşam boyunca çeşitli sorunlarla karşılaşacağını ve bu sorunların üstesinden gelmesi gerektiğini söylemektedir. Panda annesine iyice sarılır. Küçük panda büyümektedir. Artık onunda bir yavrusu vardır. O da yavrusuna annesinin kendisine yaptığı gibi şefkatle sarılmaktadır.

Tablo 54: Beni Mutlu Eden Ne? Kitabının Analizi

Kitap adı: Beni Mutlu Eden Ne ?		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Küçük Panda	1)Mutlu	2) Uyumlu
Anne	1)Hoşgörülü	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla ilişki	1)Bireyler arası bağın kurulması	
	2)Bireylerin duygularını paylaşması	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama	1)Duyguları sözel ifade etme	
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Beden dili	
	3)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Korkular	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
2)Arzu ve istekler	2)Empati yapma	
	3)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini belirleme	

Tablo 54: (Devamı)

Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Korkular	1)Stres yaptıran durumu değiştirme
2)Olumsuz durum	2)Diğer bireylerden yardım alma
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Aile desteği alma	1)Problem için uygun yöntemi seçme
2)Etkili yöntem belirleme	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
	2)Önem sırasına koyma
	3)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Güçlü yönler	1)Güçlü yanlar
	2)Bireyin kendini yansıtmaması
Empati	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Farkında olma	1)Diğer bireylerin duygularını özümseme
	2)Özdeşleştirme

“Beni Mutlu Eden Ne?” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, problem çözme, karar verme, öz farkındalık ve empati” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler küçük pandanın yaşam döngüsünden hareketle tespit edilmiştir. Küçük panda mutlu ve uyumlu, annesi ise hoşgörülü birer karakterlerdir. Küçük panda annesiyle yemek bulmaya gider annesi ona yaşamın zorluklarından ve bunların üstesinden gelmesi gerektiğinden bahseder. Yavru panda büyüdüğünde kendisinin de çocuğu olur, kendisi de çocuğuna annesinin ona yaklaştığı gibi yaklaşır .

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, karşıdakini anlama, kendini sözel olarak ifade etme, korkular, arzu ve istekler, olumsuz durum, aile desteği alma, etkili yöntem belirleme, istek ve ihtiyaçlar, güçlü yönler, farkında olma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, stres yaratan durumu değiştirme ve diğer bireylerden yardım alma, düşünce ve eylem arasında ilişki kurarak problem için uygun yöntemi seçme,

seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Kim Kıpırdadı?

Kitap Yazarı: Hee-joo Lee

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Ebe Olan ocuk, Mert, Poyraz, Deniz, Duru,

Kitap zeti: Çocuklar “Tilki Tilki Saat Kaç?” oyununu oynarlar. Ebe olan arkasını dönerek kimin kıpırdadığını merak eder ve bakar. Ama kimsenin kıpırdamadığını görür. Kaplumbağa yavaş adımlarla ilerler, maymun ise kıpırdamadan ağaçta uyur. Bu hayvanlar yavaş olduğu için ebe onların hareketlerini fark edemez. Ebe olan ocuk yine ağaca dönüp saymaya başlarken bir kıpırdama sesi duyar. Döndüğünde kimsenin kıpırdamadığını görür. Bu seferde bukalemun hızlıca avını yakalar, çita ise hızlı koşar. Bundan dolayı yine kimin kıpırdadığını anlamaz. Oyun için saymaya devam ederken yine bir kıpırdama sesi duyar ve arkasını döner. Döndüğünde yine kimse kıpırdamaz. Bu seferde “akşamsefası” çiçekleri yavaş bir şekilde iek açmaktadır. Bir kıpırdama sesi daha duyar. Bu ses ise şimşek sesidir. Bu olayda çok hızlı olduğu için ebe yine fark edemez. Ebe sayarken Arkadan Mert, Poyraz, Deniz ve Duru yavaş adımlarla öne doğru çıkarlar. Ebe arkasını dönüp kimin kıpırdadığına bakayım derken bu sefer de arkadaşlarının olduğunu görür. Kimin kıpırdadığını görünce mutlu olur.

Tablo 55: Kim Kıpırdadı? Kitabının Analizi

Kitap adı: Kim Kıpırdadı?			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Çocuk(isim belirtilmemiş)	1)Meraklı	2)Araştırmacı	3)Akılcı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Hayvanlarla ilişki	1)Bireyler arası bağın kurulması		
	2)Bireylerin birbirini anlaması		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Karşıdakini anlama	1)Bireyler arası bağın kurulması		
	2)Bireylerin birbirini anlaması		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel gerçeklik	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel merak	1)Muhakeme yapma		
	2)Çıkarımda bulunma		
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme		
	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma		

“Kim Kıpırdadı?” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, eleştirel düşünme ve problem çözme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler çocukların oyun oynarken yaşadıkları doğal yaşam döngüsünün deneyimlerden hareketle tespit edilmiştir. Hikâyedeki çocuklar meraklı, araştırmacı ve akılcı karakterlerdir. Çocuklar oyun oynamaktadır. Oyun sırasında ebe kimin kıpırdadığını bilmelidir. Ebe her kıpırtı duyduğunda arkasını döner ancak her defasında arkadaşlarının değil ormandaki hayvanların kıpırdadığını ve kıpırdama hızlarının farklı olduğunu anlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, karşıdakini anlama, bilimsel gerçeklik, bilimsel merak, etkili yöntem belirleme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre

değerlendirildiğinde, bireyler bireylerin birbirini anlaması ve bireyler arası bağın kurulması, muhakeme ve çıkarım yapma ile düşünce ve eylem arasındaki ilişkiyi kurma ve seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme, problem için uygun yöntemi seçme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Yüzer Mi Batar Mı?

Kitap Yazarı: Yoo- Jim Lim

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Duru, Eymen

Kitap Özeti: Duru ve Eymen'in deniz günüdür. Yüzmek ve kumda oynamak isterler. Plaja varırlar. Deniz gözlükleri ve simitleriyle denize koşarlar. Deniz ve Eymen kumu kazıp su çıkarır. Oyun hamurundan yaptıkları kayığı, pet şişeyi suda yüzdürürler. Kayık ve pet şişe suda yüzer. Oyun hamuru bir süre sonra dibe batmaya başlar. Pet şişeye su doldurduklarında pet şişe batar. Duru ve Eymen pet şişeyi denizaltına benzetir. Duru denizin dibine batmış patlak bir top bulur. Eymen topu alıp şişirir ve topun içine hava doldurur. Eymen şişkin topu denize atar ve top yüzmeye başlar. Duru ve Eymen derin bir nefes alıp suyun altına dalmaya çalışır. Ama suyun yüzünde kalırlar. Duru ve Eymen denizin tadını çıkarmaktadır.

Tablo 56: Yüzer mi Batar mı? Kitabının Analizi

Kitap adı: Yüzer Mi Batar Mı?				
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Duru ve Eymen		1)Meraklı	2)Araştırmacı	3)Akılcı
Kitaptaki Yaşam Becerileri				
Kişilerarası İlişkiler				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Aile ilişkisi		1)Bireyler arası bağın kurulması		
		2)Bireylerin birbirini anlaması		
İletişim				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Karşıdakini anlama		1)Bireyler arası bağın kurulması		
		2)Bireylerin birbirini anlaması		
Karar Verme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel gerçeklik		1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
		2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		
Eleştirel Düşünme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel merak		1)Muhakeme yapma		
		2)Çıkarımda bulunma		
Problem Çözme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme		1)Problem için uygun yöntemi seçme		
		2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma		
Yaratıcı Düşünme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Yeni fikirler		1)Özgün ürünler ortaya koyma		
		2)Farklı fikirler arasında ilişki kurma		

“Yüzer mi Batar mı?” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcı düşünme” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Duru ve Eymen’in denizdeki bir günlerinde yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Duru ve Eymen meraklı, araştırmacı ve akılcı karakterlerdir. Duru ve Eymen denizde bazı objelerle oynamakta ve bunların bazılarının battığını bazılarının ise batmadığını görmektedir. İçinde hava olan objeler batmamaktadır, kendileri de derin nefes alıp suya daldıklarında batmamaktadır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ilişkisi, karşıdakini anlama, bilimsel gerçeklik, bilimsel merak, etkili yöntem belirleme, yeni fikirler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirini anlaması ve bireysel arası bağın kurulması,

muhakeme ve çıkarım yapma, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma ve seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme, problem için uygun yöntemi seçme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma, farklı fikirler arasında ilişki kurma ve özgün ürünler ortaya koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Down Sendromlu Bir Arkadaşım Var

Kitap Yazarı: Jennifer Moore- Mallinos

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 31

Karakterler: Sakine Hanım, Zeynep, Kız Çocuğu

Kitap Özeti: Hikâyeyi anlatan kişinin özel bir arkadaşı vardır. Arkadaşının adı ise Zeynep'tir. Yazın arkadaşlarıyla birlikte yaz kampına gitmektedirler. Bu kamptaki kişiler yaş gruplarına ayrılmaktadır. Her grubun bir kamp lideri vardır. 8-9 yaş yani orta yaş grubunun lideri Sakine Hanım'dır. Sakine Hanım kamptakilere her gün eğlenceli etkinlikler yaptırmaktadır. Kampın ilk haftası biterken Sakine Hanım aralarına Zeynep adında bir kampçının katılacağını söyler. Zeynep'in kendisini rahat hissedebilmesi için arkadaşlarının yardımına ihtiyaç duyduğundan bahsetmektedir. Sakine Hanım en deneyimli kampçının Zeynep ile arkadaş olmasını istemektedir. Bu kişi hikâyeyi anlatan kişi olmaktadır. Sakine Hanım Zeynep'in Down Sendromlu olduğunu, etkinliklerde birinin desteğine ihtiyaç duyduğunu belirtmektedir. Çocukların çoğu tedirgin olmaktadır. Sakine Hanım Down Sendromlu çocukların diğer insanlardan fazla bir genle doğduğunu, yüzlerinin yassı, büyük, kollarının ve bacaklarının kısa olduğunu söylemektedir. Bazı Down Sendromlu kişilerin yetenekli olduğunu öğrenmelerinin normalden daha uzun olduğunu ifade etmektedir. Zeynep'le tanışacağı günü sabırsızlıkla beklemektedir. Zeynep'le çok iyi arkadaş olurlar. Zeynep bazı etkinliklerde yavaş hareket eder ama çok yeteneklidir. Zeynep çok iyi çömlek yapar ve gitar çalar. Yetenek yarışmasında Zeynep gitar çalar, arkadaşı ise tef çalar. Yarışma çok eğlenceli geçer. Zeynep arkadaşına gitar çalmayı öğretmektedir. Zeynep'le çok yakın arkadaş olurlar.

Tablo 57: Down Sendromlu Bir Arkadaşım Var Kitabının Analizi

Kitap adı: Down Sendromlu Bir Arkadaşım Var		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Zeynep	1)Azimli	
Kız Çocuğu(isim belirtilmemiş)	1)Yardımsever	2)Hoşgörülü
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi	1)Bireylerin birbirini gözlemlemesi	
2)Çevre ilişkisi	2)Sağlıklı iletişim kurma	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama	1)Düşünceleri sözel ifade etme	
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hastalık durumu	1)Diğer bireylerden yardım alma	
	2)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Olumsuz durum	1)Diğer bireylerden yardım alma	
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bireysel farklılıklar	1)Olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirme	
	2)Muhakeme yapma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme	
2)Çevreden destek alma	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevre yönlendirmesi	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
2)İstek ve ihtiyaçlar	2)Eleştirel düşünme	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Özgün ürünler ortaya koyma	
2)Yaşanılan problemler	2)Farklı fikirler arasında ilişki kurma	
Öz farkındalık		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hastalık durumunun farkındalığı	1)Kişinin kendini yansıtması	
2)Yetenekler ve ilgi alanları	2)Kapasitenin farkında olma	
Empati		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Farkında Olma	1)Kişilerin duygularını anlama	
	2)Farklı yaşam şekillerini hayal etme	

“Down Sendromlu Bir Arkadaşım Var” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, yaratıcı düşünme, öz farkındalık ve empati” olmak üzere on adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Down sendromu olan Zeynep’in kamp maceralarından hareketle tespit edilmiştir. Zeynep azimli, diğer kız çocuğu ise yardımsever ve hoşgörülü karakterlerdir. Zeynep kamp yerine gideceği için oradaki yetkili heyecanlıdır. Diğer çocuklara Down sendromluların özelliklerinden bahseder. Çocukların bazıları endişelense de Zeynep kampa geldiğinde onlarla birlikte oyunlar oynamakta, hatta arkadaşlarına gitar çalmayı öğretmektedir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ve çevre ilişkisi, karşıdakini anlama, kendini sözel olarak ifade etme, hastalık durumu, olumsuz durum, kararlı olma, bireysel farklılıklar, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, çevre yönlendirmesi, istek ve ihtiyaçlar, yeni fikirler, yaşanan problemler, hastalık durumunun farkındalığı, yetenekler ve ilgi alanları, farkında olma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirini gözlemlemesi ve anlaması, düşüncelerin sözel ifade edilmesi ve sağlıklı iletişim kurulması, muhakeme yaparak olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirme, problem için uygun yöntemi seçme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma, kişilerin duygularını anlama, farklı yaşam şekillerini hayal etme, kişinin kendini ve kapasitesini tanıması, farklı fikirler arasında ilişki kurarak özgün ürünler ortaya koyması tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Gökkuşağının Gizemi

Kitap Yazarı: Jennifer Dussling

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Emel, Mehmet, Ayla Hanım, Büşra

Kitap Özeti: Emel dedektif olmak istemektedir. Gökkuşağının gizemini çözmeye çalışmaktadır. Emel arkadaşı Mehmet’le salonda oturmaktadır. Mehmet konuşmaktan hoşlanmazken Emel konuşmayı çok sever. Emel konuşurken Mehmet bahçede bulduğu kutudan kale yapmaya çalışmaktadır. O anda Emel duvarda birçok gökkuşağı görür. O anda hemen Mehmet’e seslenir. Belli bir süre gökkuşağını izlemektedirler. Emel ve Mehmet hemen dışarıya koşar. Mehmet yağmur yağmadığını belirtir. Emel ise yağmur içinde ve fiskiyede gökkuşağı gördüğünü, etrafa baktığında bunların hiçbirinin şuan olmadığını söyler. Emel Mehmet’e “Seninle dedektif olup bu gizemi çözmeliyiz” der. Bütün gün boyunca Emel ve Mehmet kartondan yaptıkları kalede hiç kırıdamadan otururlar. Ama gökkuşağı hiç görünmez. Salı günü okuldayken Emel sınıf arkadaşı Büşra’ya taşlı kolyesini ışığa tutarak gökkuşağı oluşmaktadır. O sırada öğretmenleri sınıfa gelir. Öğretmen gökkuşağının oluşması için ışık ve bir prizmanın olması gerektiğini söyler. Öğretmenin bu konuşması üzerine Emel ve Mehmet kütüphaneye giderek gökkuşağı ve prizma hakkında araştırma yaparlar. Kütüphanedeki görevli Emellerin yan komşusu Ayla Hanım’dır. Yaptıkları araştırma sonucunda gökkuşağının akşamüstü görüldüğünü öğrenmektedirler. Salona gidip baktıklarında Güneş yan komşunun evinin arkasındadır. Ertesi gün Emel ve Mehmet 16.30’ da Ayla Hanım’ın zilini çalar. Gökkuşağının nasıl oluştuğunu anlamaya çalışırlar ve sonunda bulurlar. Ayla Hanım’ın salondaki taşlı avizesine Güneş ışığı yansıyınca gökkuşağı oluşmaktadır. Mehmet’in kale yaptığı kutu ise o avizenin kutusudur. Emel ve Mehmet aslında en iyi ipucunun evlerinde olduğunu fark eder.

Tablo 58: Gökkuşağının Gizemi Kitabının Analizi

Kitap adı: Gökkuşağının Gizemi			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Mehmet, Büşra, Emel		1)Meraklı	2)Detaycı 3)Sorgulayıcı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi		1)Sağlıklı iletişim kurma	
2)Çevre ilişkisi		2)Bireylerin gözlemi	
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme		1)Sözel ifade	
2)Karşıdakini anlama		2)Bireyi anlama	
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar		1)Seçenekleri değerlendirme	
2)Bilimsel gerçeklik		2)Sonuca ulaşma	
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak		1)Olası durumları düşünme	
2)Neden sonuç ilişkisi		2)Muhakeme yapma	
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme		1)Problemi gözden geçirme	
2)Çevreden destek alma		2)Araştırma ve planlama yapma	
3)Plan yapma			
Yaratıcı Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler		1)Özgün ürünler	

“Gökkuşağının Gizemi” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcı düşünme” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Emel ve Mehmet’in gökkuşağının gizemini çözme arayışlarından hareketle tespit edilmiştir. Mehmet, Büşra ve Emel meraklı, detaycı ve sorgulayıcı karakterlerdir. Emel dedektif olmak istemektedir ve gökkuşağı görünce bunun gizemini çözmek için dedektiflik yapmalarını söyler Mehmet’e. Sonra birlikte gökkuşağının gizemini araştırırlar ve gökkuşağının akşamüstünde oluştuğunu, oluşması için de bir prizmaya ihtiyaç duyulduğunu öğrenirler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ve çevre ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama, istek ve ihtiyaçlar, bilimsel gerçeklik, bilimsel merak, neden sonuç ilişkisi, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, plan yapma, yeni fikirler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyleri gözleme, anlama ve sözel ifade ile sağlıklı iletişim kurma, muhakeme yaparak olası durumları ve seçenekleri değerlendirme ve sonuca ulaşma, problemleri gözden geçirme, araştırma ve planlama yapma ve özgün ürünler tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Yemek Seçen Seçil

Kitap Yazarı: Jennifer Dussling

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 27

Karakterler: Seçil, Hasan amca, Pofuduk.

Kitap Özeti: Seçil yemek seçen her şeyi yemeyen bir çocuktur. Hasan amcanın birçok ördeği olur ve bir tanesini Seçil'e büyütmesi için verir. Seçil ördeğe Pofuduk adını verir. Seçil ne yaparsa Pofuduk'la beraber yapar. Annesi Seçil'i yemeğe çağırır. Seçil önündeki yemekleri yemez. Brokoli ve ıspanak hiç yemez. Sadece makarna yer. Annesi zorlasa da yemez. Pofuduk'a "Ben senin sevmediğin şeyleri yemekte zorlamayacağım" der ve sadece ekmek kırıntısı verir. Hasan amcanın verdiği özel yemden sevmiyor diye vermez. Bir gün Hasan amca ördekleri dışarıya çıkartacağını Pofuduk'u da götürmesini söyler. Seçil kendi ördeğinin gelişmemiş olduğunu fark eder. Hasan Amca Seçil'e verdiği özel karışımı büyümesi için vermesi gerektiğini söyler. Seçil kendisinin de böyle olacağını düşünerek her şeyi yemeye başlar.

Tablo 59: Yemek Seçen Seçil Kitabının Analizi

Kitap adı: Yemek Seçen Seçil			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Seçil		1)Kararlı	
Hasan Amca		1)Yardımsever	2)Hoşgörülü 3)Yönlendirici
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Komşuluk ilişkisi		1)Sağlıklı iletişim	
2)Aile ilişkisi		2)Bireyi anlayabilme	
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme		1)Fikir aktarımı	
2)Duygu düşünce paylaşımı		2)Kendini ifade edebilme	
Öz farkındalık			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Zayıf yönler		1)Farkında olma	
		2)Kişinin kendini yansıtması	
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Davranış değişikliği		1)Zorlayıcı durum	
		2)Zorlayıcı duruma karşı çaba	
		3)Stresli durumu değiştirme	
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme		1)Sorunu ortadan kaldırma	
2)Aile desteği alma		2)Kolayca sonuca ulaşma	
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Sorgulama		1)Çıkarımda bulunma	
2)Yaşanılan problemler		2)Farlı bakış açısıyla değerlendirme	

“Yemek Seçen Seçil” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, öz farkındalık, stresle başa çıkma, problem çözme ve eleştirel düşünme” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Seçil’in yemek seçmesi üzerinden hareketle tespit edilmiştir. Seçil kararlı, Hasan amca ise yardımsever, hoşgörülü ve yönlendirici karakterlerdir. Seçil yemek seçen ve her yemeği yemeyen biridir. Hasan Amca ona bakması için bir ördek ve özel karışım yem verir ancak ördek yemi sevmiyor diye Seçil onu ekmekle besler. Seçil zamanla diğer ördeklerin daha fazla gelişim gösterdiğini fark edince tek türden beslendiğinde kendisinin de gelişemeyeceğini anlar ve her şeyi yemeye başlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve komşu ilişkisiyle iletişimi, kendini sözel olarak ifade etme, duygu ve düşünce paylaşımı, zayıf yönler, davranış değişikliği, etkili yöntem belirleme, aile desteği alma, sorgulama, yaşanan problemler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlayabilme, fikir aktarımı ve kendini ifade edebilme ile sağlıklı iletişim kurma, zorlayıcı durum, kişinin kendini tanıması ve farkındalığı, zorlayıcı ve stresli durumu değiştirme, farklı bakış açılarıyla durumu değerlendirme ve çıkarımda bulunarak kolay yoldan sonuca ulaşma ve sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Kelebek Tutkusu

Kitap Yazarı: Lori Haskins

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Ellie, Annesi, Tess, Lee, Robert, Dr. Yi

Kitap Özeti: Ellie ve annesi bir yıllığına Oregon'daki evlerini bir aileyle değiştirip Kaliforniya'ya gelmişlerdir. O yıl da Kasabada Kelebek Şenliği düzenlenecektir. Dr. Yi bu konuda çocukları bilgilendirir ve kelebeklerin göçlerinin nasıl oluştuğunu anlatır. Ellie arkadaşı Lee'ye e posta yazıp kelebek göçünün oradan geçeceğini haber vermesini ister. Lee geri dönüş yapıp bilgilendirir. Kral Kelebek Şenliği yaklaşır. Ellie arkadaşı Lee'ye doğum gününde yanında olacağına söz verir fakat doğum günü Kelebek Şenliğiyle aynı güne denk gelir. Şenliği izleyemeyeceği için çok üzgündür. Şenlikten 1 gün önce Lee ve arkadaşları sürpriz yapıp Kaliforniya'ya gelirler ve doğum gününü orda kutlamaya karar verirler. Lee için çok güzel bir doğum günü olur. Şenlikten sonra okul çok hızlı geçer ve bu seferde ayrılma sırası Ellie gelir. Sınıftaki arkadaşları Ellie için bir veda partisi verirler ve Ellie'nin o yılı hatırlaması için hediye hazırlarlar. İçinde kelebek şekilli güzel bir kolye verirler. Ellie kolyeyi sonsuza dek şaklayacaktır. Ellie ve annesi ertesi sabah erkenden arabayla yola çıkar. Ellie” Sanırım kelebek tutkusuna kapıldık.” der.

Tablo 60: Kelebek Tutkusu Kitabının Analizi

Kitap adı: Kelebek Tutkusu		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Ellie	1)Akılcı	2)Hoşgörülü
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi	1)İlişkilerin niteliği	
2)Çevre ilişkisi	2)Bireyleri anlayabilme	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Kendini ifade edebilme	
2)Duygu düşünce paylaşımı	2)Duygu paylaşımı	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Doğadaki değişim	1)Çıkarımda bulunma	
	2)Muhakeme yapma	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Doğa sevgisi	1)Bireylerden yardım alma	
	2)Tepkiyi değiştirebilme	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İlgi alanları	1)Olumsuz duyguların sebebini belirleme	
	2)Duyguların davranışa etkisini fark etme	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem ilişkisi kurma	
	2)Eleştirel düşünme	

“Kelebek Tutkusu” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, eleştirel düşünme, stresle başa çıkma, duygularla başa çıkma ve karar verme” olmak üzere alı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Ellie ve annesinin bir yılılığına başka bir eyalete yerleşmesi ve yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Ellie akılcı ve hoşgörülü karakterdir. Ellie ve annesi Kaliforniya’ya yerleşmekte ve orada kelebek şenliğine katılmaktadır. Şenlik sayesinde kelebeklerin göç ettiklerini öğrenir. Ayrıca Ellie sınıftan ayrılırken arkadaşları ona hediye alır ve vedalaşırken hediye verebileceğini öğrenir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ve çevre ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, duygu düşünce paylaşımı, doğadaki değişim, doğa sevgisi, ilgi alanları, istek ve ihtiyaçlar şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyleri anlayabilme, kendini ifade edebilme, duygu paylaşımı ve ilişkilerin niteliği, muhakeme yapma ve çıkarımda bulunma, eleştirel düşünme ile düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, duyguların davranışa etkisi ve olumsuz duyguların sebebini belirleme, bireylerden yardım alma ve tepkiyi değiştirebilme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Akıllı Akın

Kitap Yazarı: Sarah Albee

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Kaya, Ayla, Akın, Birol, Mert, Akın.

Kitap Özeti: Akın, Ayla ve Kaya oyun oynamak için parka giderler. Parkta oyun oynarken zorba olan çocuklar parka gelir. Akın o çocuklara maç yapmak isterler mi diye sorar ama diğer çocuklar gitmelerini söyler. Çocuklar da gider. Zorba çocuklar basketbol oynarken Ayla ve Kaya tahterevalliyeye biner. Ayla yer değiştirdiklerinde tahterevallinin dengesinin bozulduğunu söyler. Akın bu durumun neden olduğunu araştırmaya başlar ve araştırmanın sonucunda neden olan şeyi bulur. Ağırlık kısa tarafta olduğu zaman kolay kaldırılır. Ağırlık uzun tarafta olduğu zaman ise kaldırılamaz. Akın'ın aklına zekice bir fikir gelir ve sahaya gidip zorbaya bir teklifte bulunur. En güçlü kimse saha onların olacaktır. Aynı şeyi tahterevallide yapar ve zorbayı yener. Saha Akınların olur. Zorba ertesi gün gelip Akın'ın yaptığı zekiliği fark ettiğini söyler ve Akın'ın ne kadar zeki olduğunu ifade eder. Artık zorba Akın'a kötü davranmaz aksine beraber maç bile yaparlar.

Tablo 61: Akıllı Akın Kitabının Analizi

Kitap adı: Akıllı Akın		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Akın, Ayla, Kaya	1)Meraklı	2)Kararlı
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi	1)Bireyi anlama	
2)Çevre ilişkisi	2)Sağlıklı iletişim	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama	1)Bireyi anlayabilme	
	2)Düşünceleri aktarma	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Seçenekleri değerlendirme	
2)Bilimsel gerçeklik	2)Düşünce ve eylem ilişkisi kurma	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Farklı bakış açısıyla değerlendirme	
2)Neden sonuç ilişkisi	2)Fikirler ortaya koyma	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Korkular	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme	
2)İlgi alanları	2)Duyguların davranışa etkisini fark edebilme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Başarma isteği	1)Stresli durumla çaba	
2)Olumsuz durum	2)Stres belirtilerini anlamlandırma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme	1)Araştırma ve planlama	
	2)Sorunu ortadan kaldırma	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Özgün ürünler ortaya koyma	
	2)Farklı düşünceleri ilişkilendirebilme	

“Akıllı Akın” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, eleştirel düşünme, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, problem çözme ve yaratıcı düşünme” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Akın ve arkadaşlarının oynamak için gittikleri parkta yaşadığı maceralardan hareketle tespit edilmiştir. Akın Ayla ve Kaya meraklı ve kararlı karakterlerdir. Akın, Ayla ve Kayra parka gidip oyun oynarken zorba çocuklar gelip onları parktan çıkarır. Sonrasında tahterevallide oynarlar ve zorba çocuklarla yarışma yapıp kazanırlar. Zorba çocuklardan biri Akın’a bir gün sonra ne kadar zeki olduğunu söyler ve arkadaş olup oyun oynarlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ve çevre ilişkisi, karşıdakini anlama, istek ve ihtiyaçlar, bilimsel gerçeklik, bilimsel merak, neden sonuç ilişkisi, korkular, ilgi alanları, başarma isteği, olumsuz durum, etkili yöntem belirlemei yeni fikirler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyler anlama, düşünceleri aktarma ile sağlıklı iletişim, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, farklı bakış açılarıyla değerlendirme, seçenekleri değerlendirme ve fikirler ortaya koyma, duyguların davranışa etkisini fark edebilme ve olumsuz duygular ile stresin nedenini belirleme ve stresli duruma karşı çaba gösterme, araştırma ve planlama ile farklı düşünceleri ilişkilendirme, özgün ürünler ortaya koyma ve sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: En Uzun Esneme

Kitap Yazarı: Jennifer Dussing

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Tarık, Öğretmeni.

Kitap Özeti: Tarık ilerde Oyuncu olmak ister. Öğretmeni Hayri Erkman da oyuncudur. O gün öğretmeni duygularını nasıl kontrol etmeleri gerektiğini anlatır. Öğretmeni “Mutlu olabiliriz, üzgün ya da korkmuş olabiliriz” der. Tarık

öğretmeninin anlattıklarına çok şaşırır, anlatılanlar çok ilginç gelir. Sonra esnemeye başlar, esnemesini durduramaz Tarık. Bu esneme bugüne kadar ki en uzun esnemedir. Öğretmen gözlerini Tarık’a diker. Öğretmen anlattıklarıyla Tarık’ı sıktığını düşünür. Tarık elinde olmadığını, istemeden esnediğini söyler. Öğretmen Tarık’a inanır gibi gözükür. Tarık üzgündür. Ertesi sabah Tarık bu gün mükemmel olacağım diye kendine söz verir. Sedef ve Tarık bahçe setini boyar. Tarık burnunda bir kaşıntı hisseder. Hapşırmaya başlar. Elindeki boya kutusu havaya uçar. Boya yere ve öğretmenin üzerine saçılır. Öğretmen bu durumdan hiç memnun değildir. Ancak Tarık’ın elinde değildir. Tarık akşam eve gidince hapşırmayı araştırır. Gerçekten de istemsizce olan bir şeydir. Ertesi gün provaları vardır. Tarık geç kalır ve hıçkırmaya başlar. Öğretmen “ Tarık seninle ne yapacağım? Kendini kontrol etmeyi öğrenmelisin.” der. Tarık yine istemsizce olduğunu söyler. Öğretmen gözlerini devirerek “İrade gücünü kullanmalısın. Yapabilirsin, yapabileceğine inanıyorum” der.” Günler çabucak geçer ve gösteri günü gelir. Herkes çok güzel oynar. Öğretmen tam konuşma yaptığı esnada geçirir ve kıpkırmızı olur. Tarık “Üzülmeyin Öğretmenim diye bağırır. Geçirmek istemsizce bir reflekstir. Onu kontrol edemezsiniz.” der. Herkes kahkahalara boğulur. Tarık o kadar güler ki karnına ağırlar girer. Öğretmen “haklısın” der. Bazı şeyler insanın elinde değildir.

Tablo 62: En Uzun Esneme Kitabının Analizi

Kitap adı: En Uzun Esneme		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Tarık	1)Başarılı	2)Araştırmacı
Öğretmen	1)Eleştiren	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevre ilişkisi	1)Bireyi anlama	
2)Akran ilişkisi	2)Sağlıklı iletişim	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Duygu düşünce paylaşımı	1)Bireyi anlama	
2)Karşıdakini anlama	2)Düşünceleri aktarabilme	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yaşanan aksi durumlar	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme	
	2)Diğer bireylerin duygularını tanıma	

Tablo 62: (Devamı)

Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Olumsuz durum	1)Bireylerden yardım alma
	2)Stres sonuçlarını anlamlandırma
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Araştırma ve planlama yapma
2)Çevreden destek alma	2)Problem için uygun yöntemi seçme
Empati	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Farkında olma	1)Bireylerin duygularını özümseyebilme
	2)Davranışları anlama
	3)Geri dönüt verme
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bilimsel gerçeklik	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki
	2)Eleştirel düşünme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bilimsel merak	1)Farklı bakış açısıyla değerlendirme
2)Neden sonuç ilişkisi	2)Fikirler ortaya koyma
3)Yaşanılan problemler	

“En Uzun Esneme” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, problem çözme, empati, karar verme ve eleştirel düşünme” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Tarık’ın öğretmeni ile olan eğitim sürecindeki yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Tarık başarılı ve araştırmacı karakterdedir. Tarık oyuncu olmak istemektedir. Bununla ilgili eğitim alırken derslerde hapsirme, hıçkırma, esneme gibi davranışlar sergiler ve öğretmeni bunlara “İradenle kontrol edebilirsin” der. Tarık bu süreçte davranışlarının nedenini araştırmaktadır ve bunların istemsizce refleksler olduğunu öğrenir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar çevre ve akran ilişkisi, duygu düşünce paylaşımı, karşıdakini anlama, yaşanan aksi durumlar, olumsuz durum, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, farkında olma, bilimsel gerçeklik, bilimsel merak, neden sonuç ilişkisi, yaşanan problemler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, diğer bireyin duygularını tanıma, bireyi anlama, düşünceleri aktarabilme ve sağlıklı

iletişim, olumsuz duyguların nedenini belirleme, stresin sonuçlarını anlamlandırma ve bireylerden yardım olma, bireylerin davranışlarını anlama, duygularını özümseme ve geri dönüt verme, eleştirel düşünme ile düşünce ve eylem arasında ilişki kurma tanımlarına uygun olduğu görölmektedir.

Kitap Adı: Ne Ödevi?

Kitap Yazarı: Linda Hayward

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Cem, Erdem, Kerem, Cansu, Orhan Bey

Kitap Özeti: Erdem bir anda ödevini yapmayı unuttuğunu hatırlar. Kerem Erdem’e “Başının büyük dertte olduğunu” söyler. Cansu Kerem’i onaylar. Öğretmeni “Bitki Avı” ödevini iki hafta önce verir. Kerem sırt çantasından buruşuk kağıt parçasını çıkarıp ödevine bakar. Erdem ödevini hemen bitireceğini söyler. Erdem çimenlere doğru eğilerek ilk sıradaki ödevi olan taç yapraklar konusuyla ilgili bir şey bulmaya çalışır. Taç yaprakların çiçeklerde olduğunu bildiği için yerde beyaz renkte bir çiçek görür onu koparıp defterinin arasına koyar. Erdem tekrar eğildiğinde kot pantolonuna dikenli şeyin yapıştığını görür. Eliyle onu çekip alır. Listedeki bir sonraki şey ise yeşil olmayan yapraktır. Yerde mor renkte bir bitki görür onu da koparıp defterinin arasına koyar. Sıradaki ödevi ise pıtraktır. Ama onu bilmediği için o ödevi atlayarak hemen tohum ödevine bakar. Tohumun ne demek olduğunu biliyordur ama etrafta tohum göremez. Son ödevi ise emici tüylerdir. Gördüğü bir bitkinin toprağını kazarak bitkiyi kökleriyle birlikte çıkartır. Erdem tüm bitkileri termos bardağına koyarak otobüse biner. Otobüste dosyasından çıkardığı kağıdı akordeon şeklinde katlar ve topladığı bitkileri adım adım yapıştırır. Sınıfa girdiklerinde Orhan Bey herkesin sırayla fen projelerini paylaşacaklarını söyler. Herkes projelerini anlatır ve sıra Erdem’e gelir. Erdem çok iyi bir sunum yapar ve herkes onu alkışlar. Erdem kendisine bir söz verir. Ödevlerini artık evde yapacaktır.

Tablo 63: Ne Ödevi? Kitabının Analizi

Kitap adı: Ne Ödevi?		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Erdem	1)Unutkan	2) Sorumsuz
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevre ilişkisi	1)Bireyi anlama	
2)Akran ilişkisi	2)Sağlıklı iletişim	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Duygu düşünce paylaşımı	1)Bireyi anlama	
2)Karşıdakini anlama	2)Düşünceleri aktarma	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yaşanan aksi durumlar	1)Duyguların nedenini belirleme	
2)Arzu ve istekler	2)Duyguları tanıma	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Olumsuz durum	1)Stresli durumu değiştirme	
2)Davranış değişikliği	2)Stres sonuçlarını anlamlandırma	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Neden sonuç ilişkisi	1)Farklı bakış açılarıyla değerlendirme	
2)Sorgulama	2)Çıkarımda bulunma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreden destek alma	1)Sorunu ortadan kaldırma	
2)Etkili yöntem belirleme	2)Problemi gözden geçirme	
	3)Uygun yöntemi seçme	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Farklı çözüm yolları	
2)Yaşanılan problemler	2)Farklı ilişki kurabilme	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hatayı tekrarlamama	1)Önem sırasına koyma	
2)Çevre yönlendirmesi	2)Seçenekleri değerlendirme	

“Ne Ödevi” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcı düşünme ve karar verme” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Erdem’in ödevlerini zamanında yapmamasından dolayı yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Erdem unutkan ve sorumsuz karakterdedir. Erdem ödevi unuttuğunu söyleyince arkadaşları başının büyük dertte olduğunu söylerler. Erdem okula gideceği için aceleyle ödevini yapar, ödevinde eksikler vardır ama sunumunu iyi yapar ve herkes beğenir. Erdem bundan sonra ödevlerini evde zamanında yapacağına söz verir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar çevre ve akran ilişkisi, duygu düşünce paylaşımı, karşıdakini anlama, yaşanan aksi durumlar, arzu ve istekler, olumsuz durum, davranış değişikliği, neden sonuç ilişkisi, sorgulama, çevreden destek alma, etkili yöntem belirleme, yeni fikirler, yaşanan problemler, hatayı tekrarlamama ve çevre yönlendirmesi şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, düşünceleri anlama, bireyi anlama ve sağlıklı iletişim kurma, stresin sonuçlarını anlamlandırma ve stresi ortadan kaldırma, problemi gözden geçirme, farklı bakış açılarıyla değerlendirme, çıkarımda bulunma, uygun yöntemi seçme ve sorunu ortadan kaldırma, farklı çözüm yolları ve ilişkiler kurabilme, seçenekleri değerlendirme ve önem sırasına koyma, tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Canavar Böcek

Kitap Yazarı: Linda Hayward

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Ceren, Kayra, Nil, Cenk

Kitap Özeti: Ceren her şeyden korkup, çılgılık atan bir çocuktur. Ceren’in abisi Cenk, onunla dalga geçmektedir. Kayra’nın ablası Nil de Cenk’e katılmaktadır. Ceren’le Kayra aynı yaşıdadırlar. Ertesi sabah plaja gideceklerdir. O yüzden plaj

eşyalarını almak için dördü birden bodruma inerler. Nil, Ceren ve Kayra'ya masanın altındaki plaj eşyalarını çıkarmalarını söyler. Ceren “Durun! Dinleyin bir şey var.” der. Tırmalama sesleri gelmektedir. Duvar da kocaman bir gölge hareket edip, onlara doğru yaklaşmaktadır. Ceren ve Kayra çığlık atıp hızlıca yukarıya çıkar. Daha sonra Kayra babasıyla beraber plaj eşyalarını almak için tekrar aşağıya iner. Kayra her yere bakar. Canavar böcek yoktur. Masanın üzerinde plastikten bir örümcek vardır. Aslında örümcek küçüktür. Ama onların gördükleri şey kocamandır. Ertesi gün plaja giderler. Yüzüp, top oynarlar. Ceren top oynarken “Bak nasıl uzun görünüyoruz.” der. Islak kumlara düşen gölgelere bakarlar. Yemek yedikleri esnada Ceren, Kayra'ya uzun gölgelerin ne olduğunu sorar. Kayra Ceren'e “Canavar Böcek” konusunda Cenk ve Nil'in onları nasıl oyuna getirdiklerini anladığını söyler. O gece Ceren ve Kayra bodruma inip plan yaparlar. Onları korkutmaya karar verirler. Ceren dev bir ıstakoz olmaya karar verir. Hazırlıkları tamamlarlar. Kayra yukarıya çıkıp canavar böceği bulduklarını söylemektedir. Nil ve Cenk'i aşağıya indirir. Nil ve Cenk gördükleri karşısında çığlık atar. Ceren bile böyle bir çığlık atmaz. O sırada Ceren ortaya çıkar. Bu şekilde küçükler büyükleri alt eder.

Tablo 64: Canavar Böcek Kitabının Analizi

Kitap adı: Canavar Böcek		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Kayra	1)Cesur	2)Akılcı
Ceren	1)Endişeli	
Nil, Cenk	1)Kurnaz	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Bireyi anlayabilme	
2)Karşıdakini anlama	2)Düşünceleri aktarabilme	
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurabilme	
2)Çevre ilişkisi	1)Bireyi anlayabilme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Korkular	1)Stres belirtilerini ve sonuçlarını anlamlandırma	
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	

Tablo 64: (Devamı)

Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yaşanan aksi durumlar	1)Diğer bireylerden yardım alma
2)Korkular	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Çevre yönlendirmesi	1)Seçenekleri değerlendirme
	2)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yaşanılan problemler	1)Farklı çözüm yollarıyla sonuca ulaşma
	2)Özgün ürünler ortaya koyma
Empati	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Farkında olma	1)Çevredeki bireylerin davranışlarını özümseme
	2)Davranışları özdeşleştirme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yaşanılan problemler	1)Çıkarımlarda bulunma
2)Neden sonuç ilişkisi	2)Olası durumları değerlendirme
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Plan yapma	1)Problemi gözden geçirme
	2)Araştırma ve planlama yapma

“Canavar Böcek” adlı kitapta “iletişim, kişilerarası ilişkiler, stresle başa çıkma, duygularla başa çıkma, karar verme, yaratıcı düşünme, empati, eleştirel düşünme ve problem çözme” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Ceren’in korkularından dolayı yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Kayra cesur ve akılcı, Ceren endişeli, Nil ile Cenk ise kurnaz karakterlerdir. Plaja gidecekleri için bodrumdan eşya almaya girer Nil, Ceren ve Kayra. Ceren ve Nil büyük gölge görüp kaçarlar ve gündüz kendi gölgelerinin da çok büyük olduğunu fark ederler. Sonra bodrumda Cenk’i korkutmak için plan yaparlar ve korkuturlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve çevre ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama, korkular, yaşanan aksi durumlar ve problemler, çevre

yönlendirmesi, yaşanan problemler, farkında olma, neden sonuç ilişkisi, plan yapma, şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlayabilme, düşünceleri aktarabilme ve sağlıklı iletişim kurabilme, duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme, stresin belirtilerini ve sonuçlarını anlamlandırma ile stresli duruma ilişkin çaba sarf etme ve diğer bireylerden yardım alma, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, seçenekleri değerlendirme, farklı çözüm yollarıyla sonuca ulaşma ve özgün ürünler ortaya koyma, çevredeki bireylerin davranışlarını özümseme ve özdeşleştirme, problemi gözden geçirme, araştırma ve plan yapma, olası durumları değerlendirme ve çıkarımda bulunma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Sıra Dışı Hediye

Kitap Yazarı: Michelle Knudsen

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Ali, Selin, Özgür

Kitap Özeti: Ali annesi için doğum günü hediyesi düşünür. Ne hediye alacağını düşünürken yolda solucana denk gelir. Selin solucana bakmaması gerektiğini söyler. Ali solucandan hoşlanmaz. Bir sonrası gün arkadaşı Özgür solucanı Ali'nin cebine koyar. Ali onunla beraber okula gider. Ama farkında değildir. Arkadaşları onunla dalga geçmeye başlar. Öğretmenleri durumu fark eder ve Aliye sorar. Bir süre sonra solucan ilginç hale gelmeye başlar. Ve solucanlar hakkında bilgi edinirler. Öğretmen solucanı şişe içine koyar ve içine yaprak koyar. Ali annesine ne hediye alacağını düşünürken aklına bir fikir gelir. Alinin annesi bahçıvan olduğu için Ali annesine solucanı hediye eder.

Tablo 65: Sıra Dışı Hediye Kitabının Analizi

Kitap adı: Sıra Dışı Hediye	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Ali	1)Detaycı
Selin	1)Yardımsever
Özgür	1)Sorgulayıcı
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Çevre ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma
2)Akran ilişkisi	2)Bireyi anlayabilme
3)Aile ilişkisi	
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Karşdakini anlama	1)Düşünceleri aktarma
2)Duygu düşünce paylaşımı	2)Bireyi anlama
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Arzu ve istekler	1)Diğer bireylerin desteğini alma
	2)Olumsuz duygularla baş etme
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Korkular	1)Stres kaynağını belirleme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Neden sonuç ilişkisi	1)Muhakeme yapma
2)Sorgulama	
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Uygun yöntemi seçme
2)Çevre desteği alma	2)Problemi sonuca ulaştırma
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yeni fikirler	1)Özgün ürünler ortaya koyma
	2)Farklı düşünceler arasında ilişki kurma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Önem sırasına koyma
	2)Seçenekleri değerlendirme
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İlgi alanları	1)Güçlü ve zayıf yönler
	2)Bireyin kendini gözlemlemesi

“Sıra Dışı Hediye” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcı düşünme, karar verme ve öz farkındalık” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Ali’nin annesine hediye alma sürecinde yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Ali detaycı, Selin yardımsever, Özgür ise sorgulayıcı karakterlerdir. Ali yolda solucan görür ve arkadaşları onu Ali’nin cebine koyar. Sınıfta ise öğretmen solucanı pet şişeye koyar ve içine yaprak koyar. Ali bunu annesi bahçıvan olduğu hediye olarak annesine verir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile, akran ve çevre ilişkisi, karşıdakini anlama, duygu düşünce paylaşımı, arzu ve istekler, korkular, neden sonuç ilişkisi, sorgulama, etkili yöntem belirleme, çevre desteği alma, istek ve ihtiyaçlar, ilgi alanları, şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri aktarma ve sağlıklı iletişim kurma, stresin kaynağını belirleme, olumsuz duygularla baş etme ve diğer bireylerden destek alma, muhakeme yapma, uygun yöntemi seçme ve problemi sonuca ulaştırma, bireyin kendini gözlemlemesi ile güçlü ve zayıf yönlerinin farkına varması, farklı düşünceler arasında ilişki kurma, seçenekleri değerlendirme ve önem sırasında koyma ile özgün ürünler ortaya koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Küf Gizemi

Kitap Yazarı: Michelle Knudsen

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Beste, Güney, Kerem ve Annesi

Kitap Özeti: Kerem fazlasıyla düzenli abisi Güney ise dağınıktır. Beste Kerem’e annesinin Güney’e neden odasını toplattırmadığını sorar. Kerem ise abisinin çok zeki olduğunu, annesinin bu duruma daha önem verdiğini söyler. Güney iki haftalığına bilim kampına gidecektir. Kerem’e odayı temizlemek için bir fırsat

doğar. Abisi gider. O sırada Beste’de gitmektedir. Kerem temizlik olduğunda hiç kimsenin ona yardım etmeden gideceğini çok iyi bilir. Kerem odadakileri toplarken yatağın altında plastik kaplar bulur. Bu kapların içinde küflenmiş, bayatlamış yiyecekler görür. Her şeyi çöp torbasına koyar ve atar. Ertesi gün annesi Güney’le telefonda görüşürken Güney’in küflerle ilgili bir projesi olduğunu söyler. Bunu duyan Kerem telaşlanır. Hemen durumu Beste’ye anlatır. Güney’in odasında bilim kulübü defterini bularak farklı yiyecekler üzerinde küf oluşturmaya çalışırlar. Plastik kaplara portakal, makarna, kahve, ekmek koyup nemli ve karanlık ortama bırakırlar. Bu şekilde yiyeceklerin küflenmesini beklerler. Tüm yiyecekler küflenir ama ekmek hala küflenmemiştir. İnternette araştırma yaparak katkısız ekmek alıp onu koyarlar ve ekmekte küflenir. Ertesi gün Güney eve geldiğinde Kerem olanları anlatır. Güney küflü yiyecekleri görünce etkilenir. Güney’in bilim kulübü için yaptığı projenin Cananların evinde olduğunu duyan Kerem üzülür. Ama küf hakkında birçok şey öğrendiği için mutlu olur.

Tablo 66: Küf Gizemi Kitabının Analizi

Kitap adı: Kûf Gizemi		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Kerem	1)Sorumluluk sahibi	
Güney	1)Düzensiz	2)Çalışkan
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurabilme	
2)Akran ilişkisi	2)Bireyi anlayabilme	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Düşünceleri aktarabilme	
2)Karşıdakini anlama	2)Bireyi anlayabilme	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kararlı olma	1)Diğer bireylerin duygularını tanıma	
2)Arzu ve istekler	2)Kendi duygularını fark etme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Başarma isteği	1)Diğer bireylerden yardım alma	
2)Olumsuz durum	2)Stresli duruma karşı verilen tepkiyi değiştirme	

Tablo 66: (Devamı)

Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Bilimsel merak	1) Olası durumları göz önüne alma
2) Yaşanılan problemler	2) Analiz yapma
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Plan yapma	1) Problemi sonuca ulaştırma
2) Etkili yöntem belirleme	2) Araştırma ve planlama yapma
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Yeni fikirler	1) Farklı çözüm yollarını kullanma
	2) Farklı düşüncelerle ilişki kurma
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) İlgi alanları	1) Bilişsel süreçleri gözden geçirme
	2) Bireyin kendini yansıtmayı

“Küf Gizemi” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcı düşünme ve öz farkındalık” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Kerem’in odasını toplarken yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Kerem sorumluluk sahibi, Güney düzensiz ve çalışkan karakterlerdir. Kerem odasını toplarken Güney’in yatağının altında küflü şeyler bulur ve çöpe atar, ancak bunların Güney’in proje çalışması olduğunu öğrenince yeniden küflenmesi için oraya yiyecekler koyar ve bu süreçte doğal olan şeylerin küflendiğini, yapay olan şeylerin ise küflenmediğini öğrenir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve akran ilişkisi, karşıdakini anlama, kendini sözel olarak ifade etme, kararlı olma, arzu ve istekler, başarıma isteği, olumsuz durum, bilimsel merak, yaşanılan problemler, plan yapma, etkili yöntem belirleme, yeni fikirler, ilgi alanları, şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, kendi duygularını fark etme, diğer bireylerin duygularını tanıma, bireyi anlayabilme, düşünceleri aktarabilme ve sağlıklı iletişim kurma, olası durumları göz önüne alma, anali yapma,

stresli duruma karşı tepkiyi geliştirme ve diğer bireylerden yardım alma, araştırma ve planlama yapma, farklı düşüncelerle ilişki kurma ve farklı çözüm yolları kullanma ile problemi sonuca ulaştırma, bilişsel süreçleri gözden geçirme ve bireyin kendini yansıtması tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: O Ses Ne?

Kitap Yazarı: Mary Lawrence

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Ozan, Pelin, Babası, Şahin Bey

Kitap Özeti: Ozan, Pelin ve ailesi iki haftalık tatil için köyde kalmaya karar verirler. Ozan her sestən ürkümekte, gezmeye bile korkmaktadır. Duyduğu her ses Ozan'ı ürkütmektedir. Ozan ve Pelin uyumaya gider. Fakat Ozan her seste Pelin'i çağırır canavar olabilir diye korkutur. Pelin bir güve keleşbeğı olduğunu, pencerenin yanına gidip gösterir. Dışardaki gök gürültüsü ve birçok ses Ozan'ı korkutmaktadır. Pelin'e yanında yatıp yatmayacağını sorar, yere yastığını ve yorganını getirip yatmaya çalışır. Fakat merdivenlerden bir tıkırtı ve bir şeyin kırıldığını duyar. İkisi de uyuyamayıp aşağıya inmeye karar verir. Biraz korkuyla mutfığa ilerlerler. Mutfakta acıktığı için kendisine yemek hazırlayan babası ile karşılaşır. Daha sonra yataklarına gidip uyumaktadırlar. Ertesi gün gün batımında dışarıya çıkıp ateşböceğı yakalarlar. Bir kulübeden değişik sesler gelmektedir. Pelin korkup gitmek istemez. Ozan ise gitmek ister. Birlikte kulübeye doğru giderler. Kulübeye girdiklerinde dost canlısı yaşlı bir adamla karşılaşır. Bu adam törene hazırlanmaktadır. Eşi sestən rahatsız olduğu için kulübede çalışmaktadır. Ertesi gün geçit töreninde Ozan ve Pelin Şahin Bey'e el sallar. Babaları onun kim olduğunu sorar. Ozan ise "O sadece dost canlısı bir hayalet" der. Şahin Bey'in eşi Nurten Hanım da ordadır. Sese hiç aldırış etmez. Sonra rüzgâr saçlarını arkaya doğru attığında çocuklar kulaklarında pamuk olduğunu görür.

Tablo 67: O Ses Ne? Kitabının Analizi

Kitap adı: O Ses Ne?		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Ozan	1)Sorgulayıcı	
Pelin	1)Akılcı	2)Cesur
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurabilme	
2)Komşuluk ilişkisi	2)Bireyi anlayabilme	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama	1)Düşünceleri aktarabilme	
2)Duygu düşünce paylaşımı	2)Bireyi anlayabilme	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Korkular	1)Çevredeki bireylerden yardım alma	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Korkular	1)Diğer bireylerden yardım alma	
2)Olumsuz durum	2)Stresli duruma ilişkin çabalama	
Öz farkındalık		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Zayıf yönler	1)Zayıf yönler	
	2)Bireyin kendini gözlemlemesi	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevre yönlendirmesi	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
	2)Seçim sonuçlarını değerlendirme	
	3)Seçim yapma	

“O Ses Ne?” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, öz farkındalık ve karar verme” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Ozan’ın seslerden korkuları ve tepkilerinden hareketle tespit edilmiştir. Ozan sorgulayıcı, Pelin ise akılcı ve cesur karakterlerdir. Ozan’ın korkuları vardır. Köye gittiklerinde seslerden korkmaktadır. Ancak süreç içerisinde artık korkmamaya ve yabancı ses duyduğu zaman gidip bakmaya başlamıştır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve komşuluk ilişkisi, karşıdakini anlama,

duygu düşünce paylaşımı, korkular, olumsuz durum, zayıf yönler, çevre yönlendirmesi şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlayabilme, düşünceleri aktarabilme ve sağlıklı iletişim kurabilme, diğer bireylerden yardım alma ve stresli durumla ilgili çaba gösterme, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, zayıf yönlerinin farkına varma ve kendini gözlemleme, seçim sonuçlarını değerlendirme ve seçim yapma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Burun Bilir

Kitap Yazarı: Ellen Weiss

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Aykut, Cenk, Annesi, Derya

Kitap Özeti: Aykut şaşırtıcı derecede koku alma duygusuna sahiptir. Birçok şeyin kokusunu hemen ayırt eder. Uzaktan gelen kokuyu bile hemen fark eder. Bir gün Aykut hariç evdeki herkes soğuk algınlığına yakalanır. Kız kardeşi Derya portakal suyunu tam içecekken “İçme bozuldu kokuyu almıyor musun?” der. Aykut hariç herkes öksürür, Aykut koku alamıyordur. Annesi Aykut’un hasta olmamasına şaşırır ama en azından birinin koku almasına sevinir. Aykut’a “Ailemizin burnu olur musun?” der. Sonra brokoliden nefret eden kardeşi Cenk’in odasında çürümüş brokoli bulur. Mutfaktan çürük yumurta kokusu gelir. Mutfığa inip bakarlar. Aldığı koku gaz kokusudur. Hemen havalandırırlar mutfığı. Babası Aykut’a” İyi ki ailemizin burnu var” der. Sonra Aykut evi temizler. Babaannesi çorba yapar. Herkes iyileştikten sonra Aykut soğuk algınlığına yakalanır. Artık ailenin burnu değildir. Ailenin tıkalı burnudur.

Tablo 68: Burun Bilir Kitabının Analizi

Kitap adı: Burun Bilir	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Aykut	1)Akılcı
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Aile ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma
	2)Bireyi anlama
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Karşıdakini anlama	1)Düşünceleri aktarma
	2)Bireyi anlama
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İlgi alanları	1)Diğer bireylerden destek alma
	2)Sonuçları anlamlandırma
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Olumsuz durum	1)Stresli durumu değiştirme
	2)Stresli duruma çaba sarf etme
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Zayıf yönler	1)Güçlü ve zayıf yönler
	2)Kapasitenin farkında olunması
Empati	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Farkında olma	1)Problemi özdeşleştirerek çözme
	2)Algıları doğru anlama
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yaşanılan problemler	1)Değerlendirme yapma
	2)Çıkarımlarda bulunma
	3)Muhakeme yapma

“Burun Bilir” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, öz farkındalık, empati ve eleştirel düşünme” olmak üzere yedi adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Aykut’un evinde herkesin hasta olması sürecinde yaşananlardan hareketle tespit edilmiştir. Aykut akılcı karakterdedir. Aykut’un evinde herkes hasta olur ve koku alamaz, sonra Aykut da hasta olunca o da koku alamaz, hastalanınca koku duygularını kaybedebileceklerini öğrenirler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ilişkisi, karşıdakini anlama, ilgi alanları, olumsuz durum, zayıf yönler, farkında olma, yaşanan problemler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama ve düşünceleri aktarma ile sağlıklı iletişim kurma, stresli duruma karşı çaba sarf etme ve durumu değiştirme, diğer bireylerden destek alma ve sonucu anlamlandırma, güçlü ve zayıf yönleriyle kapasitesinin farkına varma, algıları doğru anlama ve problemi çözme, muhakeme ve değerlendirme yapma ile çıkarımda bulunma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Arka Bahçedeki Kazı

Kitap Yazarı: Gail Herman

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Ayhan, Kübra, Doktor Hayat, ve Kübra'nın Annesi , Babası

Kitap Özeti: Ayhan araştırmayı özellikle de dinazorlarla ilgili araştırma yapmayı çok sevmektedir. Kübra ise Ayhan'la dışarıda bir şeyler yapmak istemektedir. Ayhan ise yüzmek şartıyla dışarı çıkmak istediğini söyler. Kübra o sırada” O zaman bir havuza ihtiyacımız var” diyerek bu isteklerini anne ve babasına söyler. Anne ve babası bu duruma güler. Kübra Ayhan'ı mutfaktan çıkararak “Kendi havuzumuzu kendimiz yapalım” der. İkisi de kürekleri alır, bahçeye çıkar. Kübra ve Ayhan bahçedeki yaban mersinlerinin hemen yanından kazmaya başlar. Kazarken Kübra'nın küreğine sert bir şey çarpar. Ayhan ve Kübra sert olan şeyi çıkarıp silerler. Ayhan çıkardıkları şeyin kemik olduğunu söyler. Ayhan bu kemiğin bir dinazor kemiği olduğunu söyler. Kübra bu duruma güler. Ayhan ve Kübra kemiği alarak hemen müzeye gider. Müzede çeşitli kemikleri görürler. Elindeki kemiklerle karşılaştırırlar. Kübra o sırada mamutun kemiğiyle elindeki kemiğin aynı olduğunu fark eder. Müzede Kübra ve Ayhan'ın başında bir görevli durmaktadır. Görevli kemiği nasıl bulduklarını sorar. Çocuklar gereken açıklamayı yaptıktan sonra Doktor

Hayat ile görüşürler. Doktor Hayat ve ekibi bahçelerinde kazı yapmak için Ayhan ve Kübraların evine gelmektedir. Yapılan kazı sonucunda bahçede çıkan iskeletin bir mamuta ait olduğu belirlenir. Ayhan ve Kübra bu harika keşiften dolayı televizyona çıkar. Tüm bunlardan sonra anne ve babası bahçede artık bir çukur olacağını ve bu çukura havuz yapacaklarını söylerler. Ailecek havuzda harika gün geçirirler. Tabi Ayhan o sırada mamutlarla ilgili kitaplar okumaya devam eder.

Tablo 69: Arka Bahçedeki Kazı Kitabının Analizi

Kitap adı: Arka Bahçedeki Kazı				
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Ayhan ve Kübra		1)Araştırmacı	2)Meraklı	3)Çalışkan
Kitaptaki Yaşam Becerileri				
Kişiler Arası İlişkiler				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Aile ilişkisi		1)Sağlıklı İletişim Kurulması		
2)Çevre ilişkisi		2)Bireyler arası bağın kurulması		
		3)Bireylerin birbirini gözlemleyerek öğrenme ortamının oluşması		
İletişim				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Kendini sözel olarak ifade etme		1)Dinleyici ve konuşmacının sözlü ya da sözsüz yöntemleri kullanarak kendilerini ifade etmesi		
2)Karşıdakini anlama		2)Karşısındaki bireyi anlayabilme		
Problem çözme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Plan yapma		1)Problemi sonuca ulaştırabilme		
2)Etkili yöntem belirleme		2) Araştırma ve planlama yaparak stratejiler üretebilme		
Yaratıcı Düşünme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Yeni fikirler		1)Özgün ürünler ortaya koyabilme		
2)Üretme çabası		2)Nesnelerin fonksiyonlarını standartların dışında düşünme		
Karar Verme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)İstek ve ihtiyaçlar		1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurabilmek		
2)Bilimsel gerçeklik		2)Eleştirel düşünerek karar verebilmek		
Eleştirel Düşünme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel merak		1)Analiz yaparak çıkarımlarda bulunma		
2)Neden sonuç ilişkisi		2)Olası durumları göz önüne alarak fikirler ortaya koyabilme		

“Arka Bahçedeki Kazı” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, problem çözme, yaratıcı düşünme, karar verme ve eleştirel düşünme” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Ayhan ve Kübra’nın havuz yapma süreçlerinde yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Ayhan ve Kübra araştırmacı, meraklı ve çalışkan karakterlerdir. Ayhan ve Kübra ailelerinden havuz istemektedirler ancak aileleri isteklerini yerine getirmeyince kendileri yapmaya çalışırken bahçede kemik bulurlar ve müzeye götürüp oradaki kemiklerle karşılaştırırlar. Sonra müze yetkilileri evde kazı yaparlar ve açılan çukura aile sonradan havuz yapar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve çevre ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama, plan yapma, etkili yöntem belirleme, yeni fikirler, üretme çabası, istek ve ihtiyaçlar, bilimsel gerçeklik, bireysel merak, neden sonuç ilişkisi, şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, karşıdaki bireyi anlama, öğrenme ortamının oluşması ve sağlıklı iletişim kurma, araştırma ve planlama yaparak yeni stratejiler üretme, nesnelerin fonksiyonlarını standartların üzerinde düşünme ve özgün ürünler ortaya koyarak problemi sonuca ulaştırma, düşünce ve eylem arasındaki ilişkiyi kurarak eleştirel düşünme, olası durumları göz önüne alarak fikirler ortaya koyabilme ve analiz yaparak çıkarımlarda bulunma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Neredeyse Görünmez İrem

Kitap Yazarı: Daphne Skinner

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: İrem, Pırıl, Gencay, Meltem Öğretmen.

Kitap Özeti: İrem utangaç çekimser bir karakterdir. Sınıfta, evde ilgiden ve dikkat çekmekten hiç hoşlanmaz. Öğretmen anlatılması için sınıfta bir sunum verir. İrem o sunumu yapmamak için neler yapabileceğini düşünür. Öğretmen görünmez

olmakla ilgili soru sorar. Cevap kamuflej olur. İrem bunu öğrenir. Bulunduğu ortamın renklerine göre giyinerek kamuflej olur. Sunum gününde de sınıftaki duvarda bulunan renklere göre kıyafetler tercih eder. Herkes İrem'i dikkatli dinlediği için İrem'in özgüveni yerine gelir. Artık bulunduğu ortamlarda kaybolmak istemez.

Tablo 70: Neredeyse Görünmez İrem Kitabının Analizi

Kitap adı: Neredeyse Görünmez İrem			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
İrem, Pırl, Meltem Öğretmen, Gencay		1) Akılcı	2)Çekingen 3)Meraklı
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevre ilişkisi		1)Sağlıklı İletişim Kurulması	
2)Akran ilişkisi		2)Bireyler arası bağın kurulması	
		3)Bireylerin birbirini gözlemleyerek öğrenme ortamının oluşması	
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1) Kendini sözel olarak ifade etme		1)Dinleyici ve konuşmacının sözlü ya da sözsüz yöntemleri kullanarak kendilerini ifade etmesi	
2)Karşıdakini anlama		2)Karşısındaki bireyi anlayabilme	
Yaratıcı Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler		1)Özgün ürünler ortaya koyabilmek	
2)Üretme çabası		2)Nesnelerin fonksiyonlarını standartların dışında düşünme	
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1) Plan yapma		1)Problemi sonuca ulaştırabilme	
2)Etkili yöntem belirleme		2) Araştırma ve planlama yaparak stratejiler üretebilme	
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar		1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
2)Çevre yönlendirmesi		2)Eleştirel düşünerek karar verme	
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme	
1)Başarma isteği		1)Bireyin zorlayıcı durum karşısında çaba sarf etmesi	
2)Olumsuz durum		2)Bireyin stres yaptırıcı durumu değiştirme	
		3)Stresle baş ederken çevresindeki diğer bireylerden yardım alma	

Tablo 70: (Devamı)

Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Kararlı olma	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleyip bu duygularla baş etme 2)Olumsuz duyguların davranışı nasıl etkilediği 3)Çevresindeki diğer bireylerin duygularını tanıyarak duygularla baş etme
2)Arzu ve istekler	
Öz Farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Zayıf yönler	1)Bireyin kapasitesinin farkında olma 2)Bireyin süreç içerisinde kendini gözlemleme 3)Bireyin güçlü yanlarını farkında olma

“Neredeyse Görünmez İrem” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, yaratıcı düşünme, problem çözme, karar verme, stresle başa çıkma, duygularla başa çıkma ve öz farkındalık” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler İrem’in çekimserliğinden dolayı yaptıklarından hareketle tespit edilir. İrem, Pırıl, Meltem, Öğretmen ve Gencay akılcı, çekingen ve meraklı karakterlerdir. İrem utangaçtır ve sunum zamanında görünmemek için duvarla aynı renkte giyinerek kendine kamuflaj yapar ancak herkesin onu dikkatlice dinlediğini görünce utangaçlığı kaybolur.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar çevre ve akran ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama, yeni fikirler, üretme çabası, plan yapma, etkili yöntem belirleme, istek ve ihtiyaçlar, çevre yönlendirmesi, başarma isteği, olumsuz durum, kararlı olma, arzu ve istekler, zayıf yönler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, karşıdaki bireyi anlayabilme, dinleyici veya konuşmacının kendini ifade edebilmesi, gözlemleme, bireyler arasında bağım kurulması ve sağlıklı iletişim kurulması, araştırma ve planlama yaparak yeni stratejiler üretme, nesneler fonksiyonlarının standartlarının dışında kullanarak özgün ürünler ortaya koyabilme ve problemi sonuca ulaştırabilme, eleştirel düşünme ile düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, stres ve olumsuzluk yaratan durumu tespit etme ve değiştirmek için çabalama, diğer bireylerden yardım alma, bireyin süreç içerisinde kendini

gözlemleyerek kapasitesinin ve güçlü yanlarının farkına varma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Baloncuk Kulübü

Kitap Yazarı: Nat Gabriel

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 31

Karakterler: Senem, Gizem, Emre

Kitap Özeti: Gizem'in ablası Senem'in Baloncuk adında bir kulübü ve bu kulübün kuralları vardır. Gizem bu kulübe girmek için çok çabalar farklı farklı şekillerde baloncuk çıkarmaya çalışır. Fakat ablası hiç birini kabul etmez. Çünkü oluşan baloncuğun büyük ve pembe renkli olması gerekir. Gizem daha sonra abisine durumu anlatır ve abisiyle oynamaya, eğlenmeye başlar. Gizem çok mutludur. Senem ne kadar büyük baloncuk yapabildiğini iki kardeşine de göstermek için ağzına 5 sakız atar. Şişirir şişirir kocaman bir balon olur ve balon patlayıp saçına yapışır. Emre, Seneme saçını kesmesini söyler. Senem yaptığından çok pişman olur. Gizem okuduğu kitaplardan saç yapışan sakızı fıstık ezmesinin çıkarabileceğini öğrenir ve gerçekten de fıstık ezmesi işe yarar. Gizem ablası Senem'in saçındaki sakızı çıkarır. Senem Gizem'e kulübe hala girmek isteyip istemediğini sorar ve Gizem tabi ki ister ama Senem'in kurallarından giremediğini ifade eder. Ablası Gizem için kuralları değiştirebileceğini söyler ve son sakızını Gizem'e verip Gizem'i kulübe al. Gizem sakızı ağzına atar ve küçük ama kendine ait ilk baloncuğunu yapar.

Tablo 71: Baloncuk Kulübü Kitabının Analizi

Kitap adı: Baloncuk Kulübü			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Gizem ve Emre	1)Yardımsıver	2)Duyarlı	3) Akılcı
Senem	1)Bencil		
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Aile ilişkisi	1)Sağlıklı İletişim Kurma		
2)Akran ilişkisi	2)Bireyler arası bağın kurulması		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Bireyi anlama		
2)Karşıdakini anlama	2)Düşünceyi sözlü ifade etme		
Yaratıcı Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Üretme çabası	1)Özgün ürünler ortaya koyma		
2)Yeni fikirler	2)Nesnelerin fonksiyonlarını standartların dışında düşünme		
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Plan yapma	1)Problemi sonuca ulaştırabilme		
2)Etkili yöntem belirleme	2) Araştırma ve planlama yaparak stratejiler üretme		
3)Çevreden destek alma			
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Başarma isteği	1)Bireyin zorlayıcı durum karşısında çaba sarf etme		
	2)Bireyin stres yaptıran durumu değiştirme		
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Kararlı olma	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleyip bu duygularla baş etme		
	2)Olumsuz duyguların davranışı nasıl etkilediği		
	3)Çevresindeki diğer bireylerin duygularını tanıyarak duygularla baş etme		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
2)Bilimsel gerçeklik	2)Eleştirel düşünerek karar verme		
Öz Farkındalık			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Yetenek ve ilgi alanları	1)Bireyin kapasitesinin farkında olma		
	2)Bireyin süreç içerisinde kendini gözlemlemesi		
	3)Bireyin güçlü yanlarını farkında olması		
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel merak	1)Analiz yaparak çıkarımlarda bulunma		
	2)Olası durumları göz önüne alarak fikirler ortaya koyma		

“Baloncuk Kulübü” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, yaratıcı düşünme, problem çözme, stresle başa çıkma, duygularla başa çıkma, karar verme ve öz farkındalık” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Gizem’in ablasının baloncuk kulübüne girme çabasıyla yaptıklarından hareketle tespit edilmiştir. Gizem ve Emre yardımsever, duyarlı ve akılcı Senem bencil karakterlerdir. Gizem ablasının baloncuk kulübüne girmek isterken çok büyük balon yapar ve saçına yapışır sakız. Sonrasında saçını temizlerler ve ablası kurallarından dolayı kardeşini kulübe almazken, kuralları değiştirip kulübe almaktadır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve akran ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama, üretme çabası, yeni fikirler, plan yapma, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, başarma isteği, kararlı olma, istek ve ihtiyaçlar, bilimsel gerçeklik, yetenek ve ilgi alanları, bilimsel merak şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceyi sözel olarak ifade etme ve sağlıklı iletişim kurma, araştırma ve planlama yaparak stratejiler üretme, nesnelerin fonksiyonları standartların dışında kullanma, özgün ürünler ortaya koyarak problemi sonuca ulaştırabilme, olumsuz ve zorlayıcı durum karşısında çaba sarf etme ve stres yaptıran durumu değiştirme, eleştirel düşünme ile düşünce ve eylem arasında ilişki kurma ile bireyin süreç içerisinde analiz yaparak kendini gözlemlemesi ve kapasitesinin farkına varması tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Gelgit

Kitap Yazarı: Gail Herman

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Cenk, Çiğdem, Anneleri, Ceren

Kitap Özeti: Cenk arkadaşı Mete ile kampa gittiği için Cenk'in canı çok sıkılır. Annesi Çiğdem'e kardeşi Cenk'le plaja gidebileceklerini söyler. Çiğdem Cenk'i çok soru sorduğu için götürmek istemez. Cenk soru sormayacağına söz verir ve giderler. Plajda oturacak fazla yer yoktur. Su kumsalı kaplamaktadır. Sonunda bir yer bulup eşyaları koyarlar. Cenk cankurtarana doğru yürür. Cankurtaranın adı Ceren'dir. Cenk Ceren'e sorular sorar. Cenk sonrasında bir uyarı levhası görür. Gizem onun gelgit tablosu olduğunu söyler. Deniz'in ne zaman yükselip ne zaman alçalacağını göstermektedir. Gizem Cenk'in tabloyu anlaması için yardım eder. Genelde sular gün içinde iki kez yükselip, alçalır. Sonra Cenk Gizem'e suların en çok yükseldiği zamanı sorar. Bir keresinde büyük bir fırtınadan sonra suların bütün parkı kapladığını söyler. Sonra ablası Çiğdem yemek için seslenir. Cenk koşarak ablasının yanına gider. Meyve suyu almak için büfeye giderler. Cenk etrafta çok şey göreceği için çok mutludur. Kale yapan adamı, uçurtma uçuran kızı ve yelken yarışlarını izlemektedir. Sonunda büfeye ulaşırlar. Çiğdem arkadaşlarını görüp konuşmaya dalar. Cenk uzun bir süre ablasını bekler. Ablası ve Cenk yerlerine geldiklerinde her şeylerinin ıslanıp dağıldığını görür. Cenk soru sormak yerine o anda düşünür. Büfeye gidişte uçurtma uçuran kızın ayakları sudadır dönüşte ise ayakları suda değil kumdadır. Tam o sırada Cenk Gizem' saatin kaç olduğunu sorar. Saatin beş olduğunu öğrenir. Cenk kumsalda gelgit havuzlarını görüp, suya kadar ilerleyerek eşyalarını bulur. Bu duruma ablası şaşırır. Cenk'in eşyaları nasıl bulunduğunu sorar. Cenk ise gelgiti takip ederek bulunduğunu anlatır. Ablası mutlulukla Cenk'e sarılıp tek bir soru sorabileceğini söyler. Cenk'in sorusu ise “Yarın yine plaja gelebilir miyiz?” olur.

Tablo 72: Gelgit Kitabının Analizi

Kitap adı: Gelgit		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Çiğdem	1)Duygusal	
Cenk	1)Meraklı	2)Akılcı
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatüre Göre İncelenmesi	
1)Aile ilişkisi	1)Bireyler arası bağın kurulabilmesi.	
	2)Bireylerin birbirini anlayabilmesi	
	3)Bireylerin birbirlerini gözlemleyerek öğrenme ortamı oluşturabilmesi	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Karşısındaki bireyi anlama	
2)Karşıdakini anlama	2)Fikirlerin sözel olarak ifade etme	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme	1)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma	
	2)Problemin gözden geçirilerek çözümü için uygun yöntemi çözme	
	3)Problemi sonuca ulaştırabilme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Olası durumları göz önüne alarak fikirleri ortaya koyabilme	
	2)Muhakeme yapabilme	
	3)Olayları farklı bakış açısı ile değerlendirebilme	

“Gelgit” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, problem çözme ve eleştirel düşünme” olmak üzere dört adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Cenk ve ablası Çiğdem’in plajda yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Çiğdem sakin, Cenk ise meraklı, akıllı ve duygusal karakterdedir. Plaja gittiklerinde sular plajı kaplamış durumdadır ve Çiğdem gelgit olayından bahseder Cenk’e. Sonra büfeye gidip gelirler ve eşyaları gelgit nedeniyle yerinde yoktur ve Cenk gelgit havuzlarını takip ederek eşyaları bulur.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme,

karşıdakini anlama, etkili yöntem belirleme, bilimsel merak şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, karşıdaki bireyi anlama ve kendini sözel olarak ifade etme ile bireyler arasında bağın kurulması ve bireyler arası öğrenme ortamının oluşması, muhakeme yaparak olaya farklı bakış açılarıyla bakma ve olası durumları göz önüne alarak fikirleri ortaya koyma, problemin gözden geçirilerek en uygun çözüm yönteminin bulunması, problemi sonuca ulaştırabilme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Sihirli Mercek

Kitap Yazarı: Sarah Willson

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Cem, Ada, Dr. Deniz, Cemin Babası, Hakan,

Kitap Özeti: Cem uzağı göremediği için babasıyla doktora gider. Gözlük kullanmaya başlar ama arkadaşı Hakan onunla dalga geçmektedir. Sınıfta Cem gibi uzağı göremeyen bir arkadaşı daha vardır. Bir gün okul gezisi için sınıf taş ocağına geziye gider. Ada uzaktaki tabelayı okumaya çalışırken bir çukura düşer ve Cem'den yardım ister. Cem Ada'nın bu halini görünce gözlüklerini takar ve Ada'yı o çukurdan çıkarır. Ertesi gün okulda Cem'le Hakan karşılaşır ve Cem'e utangaç bir gülümsemeyle gözlüklerinin güzel olduğunu söyler. Hakan'ın böyle söylemesinin sebebi, Cem'in de onun dişlerine takılan tellerle dalga geçecek olmasından korkmasıdır. Ama Cem korkmaması gerektiğini onlara dört göz demezse onunla dalga geçmeyeceğini söyler. Ada ve Cem koridorda karşılaşırlar. Bir şeyleri görmenin güzel bir şey olduğunun farkına vararak ikisi de artık durumlarını kabullenir ve gözlüklerini takarlar.

Tablo 73: Sihirli Mercek Kitabının Analizi

Kitap adı: Sihirli Mercek			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Ada, Cem	1)Çekingen	2)Duyarlı	3)Akılcı
Hakan	1)Bencil		
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Çevre ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurulabilme		
	2)Bireyler arası ilişkilerin niteliğinin belirleme		
	3)Bireylerin birbirlerini anlama		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Karşıdakini anlama	1)Karşıdaki bireyi anlama		
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2) Bireylerin kendini ifade etmesi		
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Olumsuz durum	1)Stresli durumla başa çıkma		
2)Korkular	2)Stresin kaynağını belirleme		
	3)Stresin sonuçlarını anlamlandırma		
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Çevreden destek alma	1)Karşılaşılan problemi sonuca ulaştırma		
2)Etkili yöntem belirleme	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırabilmek		
Empati			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Farkında olma	1)Bireylerin birbirlerinin duygu ve düşüncelerinin anlama		
	2) Özdeşleştirilebilme		
Öz farkındalık			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Zayıf yönler	1)Bireyin zayıf ve güçlü yanlarının farkında olma		
	2)Bireyin kendini yansıtırma		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
	2)Eleştirel düşünme		
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Yaşanan aksi durumlar	1)Yaşanılan duygunun davranışı etkilediğini fark etme		
2)Hastalık durumu	2)Empati kurma		
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Bireysel farklılıklar	1)Olayları farklı bakış açısıyla değerlendirme		
	2)Olası durumları göz önüne alarak fikirler ortaya koyma		

“Sihirli Mercek” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, stresle başa çıkma, problem çözme, empati, öz farkındalık, karar verme, duygularla başa çıkma ve eleştirel düşünme” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği

görülmektedir. Bu beceriler Cem'in görme problemini çözmesi sonrasında yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Ada ve Cem çekingen, akıllı ve duyarlı Hakan ise bencil karakterlerdir. Cem uzağı göremediği için doktora gider ve gözlük alır. Arkadaşı onunla dalga geçer fakat sonrasında arkadaş da dış teli takmak durumunda kalır ve Cem'in onunla dalga geçmesinden korkar. Ancak Cem kendisi ile dalga geçilmezse dalga geçmeyeceğini söyler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar çevre ilişkisi, karşıdakini anlama, kendini sözler olarak ifade etme, olumsuz durum, korkular, çevreden destek alma, etkili yöntem belirleme, farkında olma, zayıf yönler, istek ve ihtiyaçlar, yaşanan aksi durumlar, hastalık durumu, bireysel farklılıklar şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, karşıdaki bireyi anlama, kendini ifade etmekle bireyler arası ilişkilerin niteliği ve sağlıklı iletişim kurabilme, stresin kaynağını belirleyerek başa çıkma ve sonuçlarını sonlandırma, karşılaşılan problemleri ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma, bireylerin birbirlerinin duygu ve düşüncelerini anlaması ve özdeşleştirilmesi, eleştirel düşünerek düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, empati kurma, düşünce ve eylem arasında ilişki kurmayla olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirme ve yeni fikirler ortaya koyma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Karınca Saldırısı

Kitap Yazarı: Anne James

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Ceylan, Kardeşi Mehmet, Annesi ve Babası

Kitap Özeti: Ceylan şeker yemeyi seven bir çocuktur. Şekerlerini kardeşi Mehmet'ten her zaman saklar. Ceylan kardeşinden gizli şekerlerini kontrol etmeye giderken karıncaların şekerlerini yemeye çalıştığını fark eder. Ceylan şekerlerini karıncaların yememesi için kitaplığın en üst rafına saklar. Ceylan o sırada rafta bir karıncanın olduğunu görür. Karıncanın çikolatalarını yiyeceğini düşünür ve

gözlemler. Karınca aşağı inerek diğer karıncalara bıraktığı izi söyler. Bunun üzerine Ceylan hemen karıncalar üzerine araştırma yapar. Karıncaların tatlıyı sevdiklerini öğrenir. Bunun üzerine mutfağa gidip karıncaların yiyebileceği şeyleri bulmaya çalışır. Anne ve babası Ceylan'ın ne aradığını sorar. O sırada annesi Ceylan'a kavanozların ağzını iyi kapatması gerektiğini, yoksa karıncaların gelebileceğinden bahseder. Bunun üzerine Ceylan şekerlerini plastik bir kavanoza bırakıp ağzını sıkıca kapatır. Böylece karıncaların şekerlerine bir şey yapmayacağını anlar.

Tablo 74: Karınca Saldırısı Kitabının Analizi

Kitap adı: Karınca Saldırısı		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Ceylan	1)Araştırmacı	2)Sorgulayıcı
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel gerçeklik	1)Eleştirel düşünerek karar verme	
2)İstek ve ihtiyaçlar	2)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreye karşı duyarlı olma	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
2)Yaşanan aksi durumlar	2)Bireyin yaşadığı duyguların davranışlarını nasıl etkilediğini fark etme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Olumsuz durum	1)Stres yaptıran durumu değiştirme	
2)Başarma isteği	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
	3)Stresin sebebini tanımlama	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Sorgulama	1)Olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirme	
2)Bilimsel merak	2)Olası durumları değerlendirme	
	3)Çıkarımlarda bulunma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Plan yapma	1)Araştırma ve planlama yaparak stratejiler üretme	
2)Etkili yöntem belirleme	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Farklı çözüm yollarından giderek sonuca ulaşma	
	2)Nesnelerin fonksiyonlarını standartların dışında düşünme	

“Karıncı Saldırısı” adlı kitapta “karar verme, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcı düşünme” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Ceylan’ın şekerleri karıncalardan koruma çabasından hareketle tespit edilmiştir. Ceylan araştırmacı ve sorgulayıcı karakterdedir. Ceylan şeker yemeyi çok sevdiği için kardeşinden bile şekerleri saklarken karıncaların şekerlerini yemeye çalıştığını fark eder. Sonrasında karıncalardan şekerli şeyleri ağzı kapalı kaplara koyarak koruyabileceğini öğrenir ve şekerlerini ağzı kapalı kaplarda saklar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bilimsel gerçeklik, istek ve ihtiyaçlar, çevreye karşı duyarlı olma, yaşanan aksi durumlar, olumsuz durum, başarma isteği, sorgulama, bilimsel merak, plan yapma, etkili yöntem belirleme, yeni fikirler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, olumsuz duygu ve stresin nedenini belirleme ve ortadan kaldırmak için çaba sarf etme, eleştirel düşünme ile düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, araştırma, planlama yapma, olaylara farklı bakış açılarıyla bakma ve nesnelerin fonksiyonları standartlarının dışında düşünme ile farklı çözüm yollarından giderek sonuca ulaşma ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Kafama Takılan Ayı

Kitap Yazarı: Lucille Recht Penner

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 31

Karakterler: Jale, Can, Hakan, Emre, Can, Cihan, Canın annesi.

Kitap Özeti: Can bahçede ayak izlerini görür ve arkadaşlarına bu durumu ifade eder. Arkadaşları buna inanmaz. Sonra kütüphaneye giderek ayak izleriyle ilgili araştırma yapar eve gelip bahçeye un döküp gece takip etmeye başlarlar. Gece uyumak istemiyorlardır. Bunun için herkes uyumalarını engelleyen özelliklerini söyler. Biri saç őrük olunca uyuyamadığını, diğeri kaşınınca uyuyamadığını ifade

eder. Kaşınmaktan uyuyamayan Can goril kostümü giyer. Cihan ise saçları örülüyken uyuyamamaktadır. Jale sabaha kadar pedal çevirir. Çocukların öz farkındalık dereceleri yüksek olduğu için sabaha kadar uyumamanın bir yolunu bulmuşlardır. Ama hepsi uyuya kalır. Uyanır uyanmaz bahçeye çıkarlar. Çıktıklarında ayak izi görürler ve ayak izinin kime ait olduğunu bulmaya çalışırlar. O sırada Hakan Canların bahçesinden öğretmeni için çiçek toplar. Hakan'ın annesi bu durumu fark eder. Hakan annesinden özür diler. Can ve arkadaşları ayak izlerinin Hakan'a ait olduğunu düşünürler. Çocuklar bu durumu Can'ın annesine anlatarak o ayak izlerinin aslında rakuna ait ayak izlerinin olduğunu kanıtlarlar. Ve hep birlikte bir kahvaltıyla bu durumu kutlarlar. Kahvaltı yaparken bir ayının hayvanat bahçesinden kaçtığı haberini izlerler. Yakalanan ayının ayakları beyaz bir tuza bulanmıştır. O sırada Can bahçedeki ayak izlerinin rakuna ait olmadığını ayıya ait olduğunu söyler. Arkadaşları da Can'ın haklı olduğunu onaylar.

Tablo 75: Kafama Takılan Ayı Kitabının Analizi

Kitap adı: Kafama Takılan Ayı			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Jale	1)Araştırmacı	2)Sabırlı	
Cihan	1)Meraklı		
Emre	1) Kararlı		
Can	1) Çalışkan		
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişisel Arası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Akran ilişkisi	1) Bireyin duygu ve hislerini paylaşabilmesi		
	2)Sağlıklı iletişim		
	3)Bireyler arası gözlem		
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme	1)Probleme uygun yöntem seçebilme		
2)Çevreden destek alma	2) Planlama yapmak		
	3) Problemi sonuca ulaştırma		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel gerçeklik	1)Seçenekleri değerlendirme		
2)Çevre yönlendirmesi	2)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		

Tablo 75: (Devamı)

İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Bireyin duygu ve düşüncelerini sözel ifade etmesi
2)Karşıdakini anlama	2)Dinleyici ve konuşmacının birbirini anlaması
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yeni fikirler	1)Farklı düşünceler arasında ilişki kurma
2)Üretme çabası	2)İlişkisi olmayan çözümlerle bağlantı kurabilme
Öz Farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Zayıf yönler	1)Bireyin kapasitesinin farkında olması
2)Güçlü yönler	2)Bireyin süreç içerisinde kendini gözlemlemesi
	3)Bireyin güçlü yanlarını farkında olması
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yaşanan aksi durumlar	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleyip bu duygularla baş edebilme
2)Kararlı olma	2)Diğer bireylerden yardım alma
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bilimsel merak	1)Analiz yaparak çıkarımda bulunma
2)Neden sonuç ilişkisi	2)Farklı bakış açılarıyla değerlendirebilme
3)Sorgulama	3)Olası durumları değerlendirebilme
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Başarma isteği	1)Bireyin zorlayıcı durum karşısında çaba sarf etmesi
2)Olumsuz durum	2)Bireyin stres yaptırıcı durumu değiştirebilmesi
	3)Stresle baş ederken çevresindeki diğer bireylerden yardım alma

“Kafama Takılan Ayı” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, problem çözme, karar verme, iletişim, yaratıcı düşünme, öz farkındalık, duygularla başa çıkma, eleştirel düşünme ve stresle başa çıkma” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Can’ın bahçede gördüğü ayak izlerinin kime ait olduğunu öğrenme çabasından hareketle tespit edilmiştir. Jale araştırmacı ve sabırlı, Cihan meraklı, Emre kararlı, Can çalışkan karakterlerdir. Can bahçede ayak izi görür ve arkadaşlarıyla birlikte bahçeye un döküp izleri takip etmek isterler ancak uyuya kalıp takip edemezler. Sonra haberlerde ayağında beyaz izler olan ve hayvanat bahçesinden kaçan ayının yakalandığı haberini görünce bahçeye girenin ayı olduğunu anlarlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ilişkisi, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, bilimsel gerçeklik, çevre yönlendirmesi, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama, yeni fikirler, üretme çabası, güçlü ve zayıf yönler, yaşanan aksi durumlar, kararlı olma, bilimsel merak, neden sonuç ilişkisi, sorgulama, başarma isteği, olumsuz durum şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyin duygu ve düşüncelerini ifade etmesi ve dinleyici ile konuşmacının birbirini anlaması, bireyler arası gözlem, duyguların ve hislerin paylaşılabilmesiyle sağlıklı iletişimin kurulması, plan ve program yaparak probleme uygun yöntem seçebilme ve problemi sonuca ulaştırma, farklı düşünceler arasında ilişki kurma, bireyin kendini gözlemlemesi ve kapasitesinin farkında olması, olumsuz duygular ve stresin nedenini bulma ve değiştirmek için çaba sarf etme, diğer bireylerden yardım alma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Yeşil Köpek

Kitap Yazarı: Melinda Lunke

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 30

Karakterler: Leyla, Barış, Tekin, Tekinin Anne ve Babası, Ferit.

Kitap Özeti: Tekin kız kardeşi Leyla ve Barış gölün etrafında gezinirken gölde bir şey görürler. Leyla gördüğü şeyi canavara benzetir. Tekin ise gördüğü şeyin Canavar değil bir köpek olduğunu söyler. Tekin eve geldiğinde anne ve babasından ona köpek almalarını ister. Anne babası ise köpeğin sorumluluklarının fazla olduğunu ama bu durumu düşüneceklerini söylerler. İlerleyen zamanda Tekin yeşil köpeği görmek için tekrar göle gider. Göle gittiğinde Ferit Ömer'i görür. Ferit'in görevi gölün balık tutmak için uygun olup olmadığını incelemektir. Tekin Ferit'e ailesinin köpek bakmanın büyük bir sorumluk almak gerektirdiğini anlattığını söyler. Ferit Tekine bu işin üstesinden gelebileceğini göstermesi gerektiğini söyler. Ferit hayvan bakımı işi arayarak Polat ailesinin balıklarını, Fatih beyin de

ördeklerine bakacaktır. Ferit hayvan bakımına başlar ve sahiplendiği hayvanların bakımını çok iyi yapar. Barış ile Tekin her gün gölde yeşil köpeği görür ve yeşil köpeğin gittikçe yeşerdiğini fark ederler. Tekin o sırada balıkların akvaryumuyla havuzdaki ördeklerin suyunun da yeşil olduğunu fark eder. Bunun sebebini Ferit’e sorar. Ferit ise suya yeşil rengini veren şeyin yosun olduğunu ve sıcaktan dolayı yosunların oluştuğunu söyler. O sırada Ferit’in evinin kapısı açılır. İçeri Ferit’in köpeği Mimi girer. Mimiğe yeşil rengini veren şey yosunlardır. Ferit Miminin yavruları olacağından bahseder. Tekin eve gelir. Akşam yemek yerken annesi ve babası Tekinle gurur duyduğunu söyler. Çünkü Polat ailesi ve Fatih Bey Tekin’in çok iyi hayvan bakıcısı olduğunu söyler. Tekin’in ailesi Tekin’e bir köpek alacağını söyler. O köpek Mimi adlı köpeğin yavrusudur. Tekin köpeğine Suyo (su yosunu) adını verir.

Tablo 76: Yeşil Köpek Kitabının Analizi

Kitap adı: Yeşil Köpek			
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Tekin		1) Sorumluluk Sahibi	2) Meraklı 3) Sorgulayıcı
Anne ve Babası		1) Bilinçli	2) Yönlendirici
Leyla ve Barış		1) Yardımsever	
Ferit		1) Akılcı	2) Yönlendirici
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişisel Arası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatüre Göre İncelenmesi	
1) Aile ilişkisi		1) Bireyin duygu ve hislerini paylaşması	
2) Akran ilişkisi		2) Sağlıklı iletişim	
3) Çevreyle ilişki		3) Bireyler arası gözlem	
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatüre Göre İncelenmesi	
1) Çevreden destek alma		1) Probleme uygun yöntem seçebilme	
2) Etkili yöntem belirleme		2) Planlama yapma	
		3) Problemi sonuca ulaştırabilmek	
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatüre Göre İncelenmesi	
1) İstek ve ihtiyaçlar		1) Eleştirel düşünerek karar verme	
		2) Düşünce ve eylem arasında ilişki kurabilme	
		3) Verilen görevleri önem sırasına koyabilme	
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi			
1) Kendini sözel olarak ifade etme		1) Bireyin duygu ve düşüncelerini sözel ifade edebilmesi	
2) Beden dilini kullanma		2) Dinleyici ve konuşmacının birbirini anlayabilmesi	
3) Duygu düşünce paylaşımı		3) Beden dilinin kullanılması	

Tablo 76: (Devamı)

Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yeni fikirler	1)Farklı çözüm yolları üretme 2)İlişkisi olmayan çözümlerle bağlantı kurma
Öz Farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İlgi alanları	1)Bireyin kapasitesinin farkında olması 2)Bireyin süreç içerisinde kendini gözlemlemesi
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	
1)Kararlı olma	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleyip bu duygularla baş edebilme 2)Olumsuz duyguların davranışı nasıl etkilediği

“Yeşil Köpek” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, problem çözme, karar verme, iletişim, yaratıcı düşünme, öz farkındalık ve duygularla başa çıkma” olmak üzere yedi adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Tekin’in sahilde köpek görmesi ve eve köpek alınmasını istemesiyle başlayan süreçten hareketle tespit edilmiştir. Tekin sorumluluk sahibi, meraklı ve sorgulayan, anne ve baba bilinçli ve yönlendirici, Leyla ve Barış yardımsever, Ferit akılcı ve yönlendirici karakterlerdir. Tekin eve köpek alınmasını ister ancak ailesi bunun sorumluluklarının zor olduğunu söyler. Zamanla Tekin kendisinin bu sorumluluğu yerine getirebileceğini ispatlamak için hayvanlara bakar ve ailesi bunu öğrenince Tekin’e bir adet köpek alır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile, akran ve çevre ilişkisi, çevreden destek alma, etkili yöntem belirleme, istek ve ihtiyaçlar, kendini sözel olarak ifade etme, beden dilini kullanma, duygu düşünce paylaşımı, yeni fikirler, ilgi alanları, kararlı olma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyler arası gözlem, duygu ve düşüncelerin paylaşılması, beden dilinin kullanılması ile sağlıklı iletişim kurulması, eleştirel düşünme ile düşünce ve eylem arasında ilişki kurabilmesi, görevleri yerine getirme, plan yapma, problemi uygun yöntem seçebilme ve problemi sonuca ulaştırabilme, bireyin kapasitesinin ve güçlü yönlerinin farkına varması, olumsuz duyguların davranışı nasıl etkilediğini ve bunun nedenlerini belirleyip ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Uzaydan Gelen

Kitap Yazarı: Henry Barker

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 31

Karakterler: Onur, Annesi ve Babası, Ali, Selçuk

Kitap Özeti: Onur ve arkadaşları bahçede yaptıkları çadırda uyuyacaklardır. Onur'un babası evin kapısını açıp çocuklara “Tatlı Rüyalar” deyince Onur uyku tulumunun fermuarını açarak çadırdan dışarı çıkar. Selçuk etrafın çok karanlık olduğunu ve bir hışırtı duyduğunu söyler. Onur çimlere oturarak Selçuk'un duyduğu sesin sincaba ait olduğunu söyler. Ali ise iyice araştırma yapmadan emin olunmaması gerektiğini söyler. Ali hemen el fenerini getirmek ister. Onur ise Ay ışığının yeterli olduğunu ifade eder. Çocuklar bahçede Ay'ı izlerken o sırada Selçuk birilerinin ona saldırdığını söyleyerek bağırmaya başlar. Ali ise bunun bir “meteor” olabileceğini söyler. Onur ise ışık topunun ağaçların arasında kaybolduğunu bunun bir uzay aracı olabileceğini söyler. Onur arkadaşlarına düşen şeyin ne olduğunu arayıp bulalım der. Ali düşen şeyin göktaşı ise yanıp kül olduğunu, Selçuk ise el fenerinin ışığının yetmeyeceğini söyler. Onur sabah araştırma yapılması gerektiğini söyler. O gece hepsi mutlu sonla biten rüyalar görürler. Selçuk rüyasında cesur olduğunu görür. Ertesi gün üç arkadaş kahvaltılarını yapıp keşif için ormana giderler. Ali ilginç kaya parçaları bulur, Selçuk duyduğu sesi goril sesine benzetir, Onur ise geyik ve yavrusunu görür. O anda yağmur başlar. Üç arkadaş mağaraya girip yağmurun bitmesini bekler. Yağmur bitince mağaradan çıkıp keşif yapmaya devam ederler. O sırada Selçuk ağacın dalının kırıldığını görür. Ağaçtan simsiyah bir cisim düşer. Onur düşen şeyin tişörtündeki roketin arka kısmı olduğunu söyler. Yaşadıklarını evdekilere anlatırlar. Selçuk ise o anda arkadaşlarıyla gittiği için mutlu olduğunu söyler.

Tablo 77: Uzaydan Gelen Kitabının Analizi

Kitap adı: Uzaydan Gelen		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Selçuk	1)Çekingen	
Ali	1)Kararlı	2)Akılcı
Onur	1)Cesur	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişisel Arası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi	1)Bireyler arası bağın kurulması	
	2)Bireylerin birbirini anlaması	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama	1)Bireyler arası bağın kurulması	
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Bireylerin birbirini anlaması	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kararlı Olma	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
2)Yaşanan aksi durumlar	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
	3)Diğer bireylerden yardım alma	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Başarma isteği	1)Stres yaptıran durumu değiştirme	
2)Olumsuz durum	2)Stresli durum karşısında çaba sarf etme	
	3)Diğer bireylerden yardım alma	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Neden sonuç ilişkisi	1)Muhakeme yapma	
2)Bilimsel merak	2)Çıkarımda bulunma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme	
2)Çevreden destek alma	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel gerçeklik	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
2)İstek ve ihtiyaçlar	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	

“Uzaydan Gelen” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme” olmak üzere yedi adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Selçuk, Ali ve Onur’un bahçede yaşadıklarından ve sonrasındaki keşif çalışmalarından hareketle tespit edilmiştir. Selçuk çekingen, Ali kararlı ve akılcı, Onur ise cesur karakterdedir. Onur ve arkadaşları etraftaki sesler ve gökyüzü olaylarından etkilenererek etrafta olan biteni keşfetmeye çalışmaktadır. Bu keşiflerinde kaya parçaları, roket başlığı, yabani hayvanlar keşfederler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ilişkisi, karşıdakini anlama, kendini sözel olarak ifade etme, kararlı olma, yaşanan aksi durumlar, başarma isteği, olumsuz durum, neden sonuç ilişkisi, bilimsel merak, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, bilimsel gerçeklik, istek ve ihtiyaçlar şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirini anlaması ve bireyler arası bağın kurulması, olumsuz durum ve stresin nedenini bulma ve ortadan kaldırma için çaba sarf etme, muhakeme yaparak düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, çıkarım yapma ve probleme uygun yöntemi seçme ile oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Rampa

Kitap Yazarı: Gerry Bailey- Felicia Law

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Robo, Robi.

Kitap Özeti: Roba ve Robi tepede piknik yapmak için çalışmaya ara verir. Robo rehberdir Robi ise piknik malzemelerini taşımaktadır, işi zordur. Enerjisi kısa sürede tükenmektedir. Tepe çok diktir ve Robi malzemeleri taşıırken çok zorlanmaktadır. İtip, çekmektedir ama kolay bir yolunu bulamamaktadır. Belki de bir kolay yolu vardır. Tepeye dik çıkmak yerine sağa sola dönerek zikzak çizerek çıkabilmektedir. Yol uzar ama enerjisi tükenmez. Bu şekilde yaparak tepeye çıkmayı başarır. Robotlar tekrar atölyede Robo kutuları taşımaktadır. Merdivene bir tırmanıp bir iner. Kutular da çok ağırdır. Robi daha kolay bir yol bulur. Dik olan eğimi rampa kullanarak biraz hafifletir ve böylece kutuları taşımak kolaylaşır. Robo ve Robi rampanın faydalarını ve günlük kullanımımızdaki faydalarını araştırır. Robo piramitlerin nasıl inşa edildiğini anlatır. Tüm robotlar eğik düzlemi öğrenmek için Robo'nun atölyesine gelirler. Robotlar pek çok rampadan oluşan harika bir makine tasarlarlar.

Tablo 78: Rampa Kitabının Analizi

Kitap adı: Rampa		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Robo ve Robi	1)Araştırmacı	2)Bilgili
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatüre Göre İncelenmesi	
1)Cansız varlıklarla ilişkisi	1)Bireyi anlama	
	2)Sağlıklı iletişim kurma	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatüre Göre İncelenmesi	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Düşüncelerin sözel ifade edilmesi	
	2)Karşısındaki bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kararlı olma	1)Diğer bireylerden yardım alma	
2)Yaşanan aksi durumlar	2)Duygu değişimleriyle başa çıkma	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Başarma isteği	1)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
2)Olumsuz durum	2)Stres kaynağını tanımlama	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Neden sonuç ilişkisi	1)Çıkarımda bulunma	
2)Bilimsel merak	2)Muhakeme yapma	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Nesnelerin fonksiyonlarının standartlarının dışında düşünme	
	2)Farklı çözüm yolları	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel gerçeklik	1)Seçenekleri belirleyerek sonuca ulaşma	
	2)Düşünce ve eylem arasında gerekli ilişkiyi kurma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme	
	2)Sorunu ortadan kaldırma	

“Rampa” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, karar verme ve problem

çözme” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Robo ve Robi’nin piknik maceralarından hareketle tespit edilmiştir. Robo ve Robi araştırmacı ve bilgili karakterlerdir. Piknikte yokuş çıkarken zorlanan Roba zig zag yaparak çıkınca daha kolay çıkıldığını keşfeder ve bunu iş hayatına da uyarlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar cansız varlıklarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, kararlı olma, yaşanan aksi durumlar, başarıma isteği, olumsuz durum, neden sonuç ilişkisi, bilimsel merak, yeni fikirler, bilimsel gerçeklik, etkili yöntem belirleme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, karşısındaki bireyi anlama, düşüncelerin sözel ifade edilmesi ve sağlıklı iletişimin kurulması, stresin kaynağını tanımlama ve stresi ortadan kaldırmak için çaba sarf etme, diğer bireylerden yardım alma, muhakeme yaparak nesnelerin fonksiyonlarının standartlarının dışında düşünme ile farklı çözüm yolları sunma, problem için uygun yöntemi seçme, düşünce ve eylem arasındaki ilişkiyi kurarak seçenekleri belirleme ve sorunu ortadan kaldırma, tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Kama

Kitap Yazarı: Gerry Bailey

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Robi, Robo.

Kitap Özeti: Robo ve Robi günlerini basit makineleri araştırmakla ve kendi basit makinelerini yapmakla geçiren iki sevimli robottur. Bir gün dışarda lapa lapa kar yağmaktadır. Robo ve Robi dışarda yağın karı seyrederken bir süre orada mahsur kalacaklarını düşünmektedirler. Robo ve Robi karı küremeye karar verir ve traktörlerinin önüne iki tane kama bağlarlar. Ve yolları açmayı başarırlar. Karı küredikten sonra Robo ve Robi’nin ısınmaya ihtiyacı vardır. İkisinin de birer keskin baltası vardır. Odun kesip ateş yakarlar ve ısınmaya başlarlar. Hikâye anlatma sırası

Robi'dedir. Daha sonra Robo ve Robi koyunların kırılmasını seyretmek için çalışmalarına ara verirler. Koyunları ağıla toplamak için yardım ederler. Daha sonra Robotlar ormanda dolaşırken kulaklarına tık tık diye ses gelmektedir. Ağaçkakan yiyeceğini ararken iskarpela şeklindeki gagasını kullanmaktadır. Robo ve Robi odun kırmanın, fermuarın, çatalın ve birçok şeyin kamayla ilgisi olduğunu öğrenir. Robotlar kamalar hakkında pek çok bilgiye sahip olurlar ve daha sonra kendi robotlarını inşa ederler.

Tablo 79: Kama Kitabının Analizi

Kitap adı: Kama				
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Robo ve Robi		1)Araştırmacı	2)Bilgili	3)Meraklı
Kitaptaki Yaşam Becerileri				
Kişilerarası İlişkiler				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Cansız varlıklarla ilişki		1)Sağlıklı iletişim kurma		
		2)Bireylerin birbirini anlaması		
İletişim				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Kendini sözel olarak ifade etme		1)Düşünceleri sözel ifade etme		
2)Beden dilini kullanma		2)Beden dili		
Eleştirel Düşünme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Neden sonuç ilişkisi		1)Çıkarımda bulunma		
		2)Farklı bakış açılarıyla değerlendirme		
Karar Verme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Bilimsel gerçeklik		1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
		2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		
Problem Çözme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme		1)Araştırma ve planlama yapma		
		2)Problem için uygun yöntemi seçme		

“Kama” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, eleştirel düşünme, karar verme, ve problem çözme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Robo ve Robi’nin günlük yaşam ve iş yaşamındaki tecrübelerinden hareketle tespit edilmiştir. Robo ve Robi araştırmacı, bilgili ve

meraklı karakterlerdir. Robo ve Robi etraflarındaki olayları incelemekte ve sorun olarak gördükleri durumlara yönelik aletler geliştirmektedir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar cansız varlıklarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, beden dilini kullanma, neden sonuç ilişkisi, bilimsel gerçeklik, etkili yöntem belirleme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dili, düşünceleri sözel ifade etme, bireylerin birbirini anlaması ve sağlıklı iletişim kurulması, araştırma ve planlama yapma, düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, seçenekleri değerlendirme ve sonucu belirleme ile probleme uygun yöntemi seçme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Demir Neden Mıknatısa Yapışır

Kitap Yazarı: Kim Ran-ju/ Kim Jae-hyeok

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 31

Karakterler: Mingu, Babaannesi, Bay Çokbilir

Kitap Özeti: Mingu bir gün odasını toplarken masanın üzerindeki bir mıknatıs yere düşer ve ortadan kaybolur. Arar ve bulamaz. Hemen karşı komşusu Bay Çok Bilir’e durumu anlatır ve yardım ister. Bay Çok Bilir kısa süre sonra dünya turuna çıkacaktır. Mıknatısı odasında bir robota yapışmış olarak bulurlar. Daha sonra detaylı bilgi sahibi olmak için Bay Çok Bilir’in evine giderler. Mingu’nun babaannesi yıpranmış ve eskimiş şeyleri atmayı çok sever. Bay Çok bilir evindeyken Babaannesi Mingu’nun robotunu çöpe atar. Mingu çöp kamyonuna seslenir. Robotun içinde biriktirdiği paraları vardır. Hemen çöplüğe giderler. O sırada çöplükteki adam vinçle metal olan şeyleri toplamaktadır. Hemen gidip robotunu bulurlar. Mingu “Artık sizinle dünya turuna çıkabilirim.” der. Bay Çok Bilir seyahatini ertelediğini ve büyüdüğünde beraber gidebileceklerini söyler. Böylece ayrılmaz ikili olurlar.

Tablo 80: Demir Neden Mıknatısa Yapışır? Kitabının Analizi

Kitap adı: Demir Neden Mıknatısa Yapışır?		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Mingu	1)Araştırmacı	2) Meraklı
Bay Çok Bilir	1)Bilgili	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Komşuluk ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma	
	2)Bireylerin birbirini anlaması	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Düşünceleri sözel ifade etme	
	2)Beden dili	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yaşanan aksi durumlar	1)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
2)Kararlı olma	2)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Olumsuz durum	1)Diğer bireylerden yardım alma	
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Muhakeme yapma	
	2)Destekleyici fikirleri ortaya koyma	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Özgün ürünler ortaya koyma	
	2)Farklı düşünceler arasında ilişki kurma	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel gerçeklik	1)Düşünce ve eylem arasında gerekli ilişkiyi kurma	
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme	
	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma	

“Demir Neden Mıknatısa Yapışır” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği

görülmektedir. Mingu'nun araştırmacı ve meraklı, Bay Çok bilir ise bilgili karakterlerdir. Mingu mıknaatısı yere düşünce onu arar ve bulmak için Bay Çok Bilir'den yardım ister ve mıknaatısı bir robota yapışmış olarak bulurlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar komşuluk ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, yaşanan aksi durumlar, kararlı olma, neden sonuç ilişkisi, bilimsel merak, yeni fikirler, bilimsel gerçeklik, etkili yöntem belirleme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dili, düşünceleri sözel ifade etme ve bireylerin birbirini anlaması ile sağlıklı iletişim kurma, duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme ile olumsuz düşüncelerin nedenini belirleme stresli duruma ilişkin çaba sarf etme, diğer bireylerden yardım alma, muhakeme yaparak düşünce ve eylem arasındaki ilişkiyi kurma ile farklı fikirler arasında ilişki kurma ve destekleyici fikirleri ortaya koyma, problem için uygun yöntemi seçme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Aynalar Nesneleri Nasıl Yansıtır?

Kitap Yazarı: Han sang-hae/ Hong Gi-taek

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Ressam Olmak İsteyen Çocuk, Gökkuşağı Nine, Hanımefendi, Prens,

Kitap Özeti: Bir zamanlar dünyanın tüm güzelliklerini çizip ressam olmak isteyen bir çocuk vardır. Aklına bir soru takıldığında ormanda yaşayan Gökkuşağı Nine'ye gidip ona sormaktadır. Yine bir gün yola koyulur. Yolda önüne bir hanımefendi çıkar. Hanımefendinin hayatta en sevdiği şey suyun yansımasından kendisini seyretmesidir. O gece çok yağmur yağmakta ve su bulanıklaşmaktadır. Çocuk Gökkuşağı Nine'nin ona yardım edebileceğini söyler. Yola çıkarlar. Yolda prensese evlenme teklif etmek için hediyesini suya düşüren bir prensle karşılaşır. Suyun içinde olduğunu görür ama yüzüğü bulamaz. Çocuk Gökkuşağı Nine'nin ona

da yardım edebileceğini söyler ve beraber yola çıkarlar. Yolda karşılarına yaşlandığı için artık gözleri göremeyen, elindeki kitabı okumaya çalışan yaşlı bir adam görürler. Çocuk ona da aynısını söyler ve hep beraber yola çıkarlar. Dördü birlikte Gökkuşuğu Nine'nin evine varırlar. Hanımefendi eve girer girmez aynadaki kendi yansımasını görür çok şaşırır ve ağzı açık kalır. Gökkuşuğu Nine hanımefendiye bir ayna verir. Sırada prens vardır. Ona da bardağın içine bir bozuk para atarak verir. Prens koşa koşa dereye gider ve mücevheri bulur. Hikâyenin sonunda çok güzel bir düğünle evlenirler. Gökkuşuğu Nine, yaşlı adama dışbükey mercekten yapılma bir büyüteç verir ve artık yaşlı amca kitap okuyabilmektedir ve evine eskisi gibi çocuklar gelmektedir. Gökkuşuğu Nine çocuğa bir prizma verir. Çocuk renklerin nerden geldiğini öğrenmek istemektedir. Çocuğun eve dönme vakti gelir. Eve gider gitmez ertesi gün prizmadan yansıyan renklerin resmini yapmaya karar verir. Çok heyecanlıdır.

Tablo 81: Aynalar Nesneleri Nasıl Yansıtır? Kitabının Analizi

Kitap adı: Aynalar Nesneleri Nasıl Yansıtır?		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Çocuk (isim belirtilmemiş)	1)Meraklı	2)Azimli
Gökkuşağı Nine	1)Hoşgörülü	
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kararlı olma	1)Diğer bireylerden yardım alma	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Başarma isteği	1)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
	2)Stres kaynağını tanımlama	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Farklı fikirler	
	2)Farklı çözüm yolları	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme	
	2)Stratejiler üretme	
	3)Sorunu ortadan kaldırma	

Tablo 81: (Devamı)

Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bilimsel gerçeklik	1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
	2)Düşünce ve eylem arasında gerekli ilişkiyi kurma
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Neden sonuç ilişkisi	1)Çıkarımda bulunma
2)Bilimsel merak	2)Muhakeme yapma
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Çevreyle ilişki	1)Bireylerin birbirini anlaması
	2)Sağlıklı iletişim kurma
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Kendini sözel olarak ifade etme	1)Düşüncelerin sözel ifade edilmesi
	2)Karşısındaki bireyi anlama

“Aynalar Nesneleri Nasıl Yansıtır?” adlı kitapta “duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, yaratıcı düşünme, problem çözme, karar verme, eleştirel düşünme, kişiler arası ilişkiler ve iletişim” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler ressam olmak isteyen bir çocuğun maceralarından hareketle tespit edilmiştir. Hikâyedeki çocuk meraklı ve azimli, Gökkuşığı Nine ise hoşgörülü karakterlerdir. Çocuk aklına soru takıldığında Gökkuşığı Nine’yi ziyarete gitmektedir. Bir gün giderken yolda yardıma ihtiyacı olan başka kişileri de görüp Nine’ye götürür ve Nine hepsine yardımcı olacak eşyaları verir. Ressam olmak isteyen çocuk da kendi ihtiyacı olan şeyi aldığı için mutludur.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar kararlı olma, başarma isteği, yeni fikirler, etkili yöntem belirleme, bilimsel gerçeklik, neden sonuç ilişkisi, bilimsel merak, çevreyle ilişki, kendini sözel olarak ifade etme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, stresli duruma ilişkin çaba sarf etme ve stresin kaynağını tanımlama, diğer bireylerden yardım alma, muhakeme yaparak düşünce ve eylem arasında ilişkiyi kurma, farklı fikirler ve

özüm yolları arama, stratejiler üretme, seçenekleri değeriendirerek sonucu belirleme ile problem için uygun yöntemi seçme ve sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Elektrik Devresi Nasıl Bağlanır?

Kitap Yazarı: LEE-jin/ PARK Seung-hoo

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Yong, Shin.

Kitap Özeti: Yong tatil başlar başlamaz büyükannesinin evine gider. Kuzeni Shinle beraber çok eğlenmektedirler. Yong, Shin ve Benekli büyükannenin evinin arkasındaki tepeye tırmanırılar. Benekli mağaranın ağzında yavru bir yarasa bulur. Çocuklar mağaranın içine girip yarasa yavrusunu koymak isterler ama içerisi çok karanlıktır. Eve gidip evde el feneri aramaya başlarlar. Her yere bakarlar ama bulamazlar. Fen bilgisi dersinde öğrendikleri bilgilerle bir el feneri yapmaya karar verirler. Shin odaya gider ve elinde pil, elektrik telleri, bir anahtar, bir ampul ve bir devre şemasıyla döner. Devre şemasına bakarak bir el feneri yaparlar. Işık çok parlak değildir, bir tane daha pil eklerler ve ışığı güçlendirirler. Yong'un aklına bir fikir gelir. İki pil ve iki ampulü bağlar ama ışığın parlaklığı aynıdır. Seri bağlantılarda ampuller elektriğı paylaştığı için az yanmaktadır. Yong daha fazla ışık elde edebilmek için ampulleri paralel bağlar. Yon ve Shin bu sefer de üç pil ve bir ampul bağlar. Ampulden yayılan ışık artık bir odayı aydınlatacak kadar çoktur. Devreyi kutuya koyup şapkaya bağlarlar ve mağaraya giderler. Mağaranın içi aydınlanmıştır. Yon ve Shin kendini kaşif gibi hisseder. Anne yarasa gelir ve yavrusunu alır. Yong ve Shin yavru yarasaya el sallar. Yerlerinde duramazlar.

Tablo 82: Elektrik Devresi Nasıl Bağlanır? Kitabının Analizi

Kitap adı: Elektrik Devresi Nasıl Bağlanır?	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Young ve Shin	1)Akılcı
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Akran ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma 2)Bireyi anlama
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Düşünceleri aktarma 2)Bireyi anlama
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Yaşanan aksi durumlar	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme 2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Başarma isteği	1)Stres yaptıran durumu değiştirme 2)Stres sebebini belirleme
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme 2)Araştırma yapma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında gerekli ilişki kurma 2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu değerlendirme
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Üretme çabası	1)Özgün ürünler ortaya koyma 2)Farklı fikirler

“Elektrik Devresi Nasıl Bağlanır?” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, problem çözme, karar verme ve yaratıcı düşünme” olmak üzere yedi adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Yong ve Shin’in mağara içindeki maceralarından hareketle tespit edilmiştir. Yong ve Shin akıllı, kâşif ve zeki karakterlerdir. Yong ve Shin mağara girişince yarasa yavrusu bulur ve içerisi karanlık olduğu için mağaraya bırakamazlar. Sonrasında Fen Bilgisi dersinde gördüklerini hayata uyarlayıp el feneri yaparlar ve yarasa yavrusunu mağaraya götürürler. Yarasının annesi de yavrusunu alır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, yaşanan aksi durumlar, başarıma isteği, etkili yöntem belirleme, istek ve ihtiyaçlar, üretme çabası şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri aktarma ile sağlıklı iletişim kurma, olumsuz duygunun ve stresin nedenini belirleme ve ortadan kaldırma için çaba sarf etme, duygu ve düşünce arasında ilişki kurma, araştırma yapma, farklı fikirler ile özgün ürünler ortaya koyma ve seçenekleri değerlendirerek sonucu değerlendirme ile problem için uygun yöntemi seçme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Bende Astım Var

Kitap Yazarı: Jennifer Moore-Mallinos

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 35

Karakterler: Astım Hastası Olan Çocuk ve Arkadaşları, Annesi, Babası.

Kitap Özeti: Hikâyedeki astım hastası olan çocuk futbol oynarken rahatsızlanmaktadır. Anne ve babası hemen doktora götürür ve astım hastası olduğunu öğrenirler. Doktor her insanda olabileceğini özel bir ilaçla tedavisi olduğunu söylemektedir. Doktor, hastalığın sebebini ve ömür boyu bu ilacı kullanacağını, bu rahatsızlığın hiçbir aktiviteye engel olmadığını söyler. Astım hastası olan çocuğun anne ve babası çocuğu tekrardan futbol antrenmanına götürüler çocuk gitmek istememektedir. Çünkü arkadaşlarının bir daha onunla arkadaşlık yapmayacaklarını düşünmektedir. Ama düşündüğü gibi olmaz ve arkadaşları gelir arabadan onu alır. Takımda en iyi oynayan arkadaşı yanına gelir ve “Astım mısın?” diye sorar. Çocuk çok şaşırır en iyi oyuncu nasıl astım hastası olabilirdi ki. Takım arkadaşı küçüklüğünden beri astım hastasıdır. Antrenmana çıkmadan önce fisfisını kullanıp rahatsızlanmadığını söyler. O günden sonra astımlı çocuk kendi gibi rahatsız olan çocuklarla tanışır ve bu rahatsızlığın hiçbir şey yapmaya engel olmadığını anlar.

Tablo 83: Bende Astım Var Kitabının Analizi

Kitap adı: Bende Astım Var	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Astımlı Çocuk	1)Duyarlı
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Aile ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma
2)Akran ilişkisi	2)Bireyi anlama
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Duygu düşünce paylaşımı	1)Düşünceleri aktarma
2)Karşıdakini anlama	2)Bireyi anlama
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Hastalık durumu	1)Diğer bireylerin duygularını tanıma
	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme
	3)Duygu değişimleriyle baş etme
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Olumsuz durum	1)Diğer bireylerin duygularını tanıma
2) Başarma isteği	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme
	3)Duygu değişimleriyle baş etme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bireysel farklılıklar	1)Farklı bakış açıları
	2)Destekleyici fikirleri ortaya koyma
	3)Çıkarımda bulunma
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme
2)Çevreden destek alma	2)Sorunu ortadan kaldırma
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında gerekli ilişki kurma
	2)Eleştirel düşünme
	3)Önem sırasına koyma
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hastalık durumunun farkındalığı	1)Kişinin kendini yansıtmaması
	2)Kişinin kendini gözlemlemesi
Empati	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Denk olma durumu	1)Diğer bireylerin davranışlarını anlama
	2)Özümseme

“Bende Astım Var” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, öz farkındalık ve empati” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Astım hastası olan bir çocuğun futbol oynamasından hareketle tespit edilmiştir. Atımlı çocuk duyarlı karakterdir. Bir çocuk futbol oynarken hastalanır ve ailesi onu hastaneye götürünce astım olduğunu anlar. Doktor ilaç verir ve hastalığının ömür boyu süreceğini ancak ilacı kullandığı zaman sorun yaşamayacağını belirtmektedir. Çocuk antrenmana giderken tedirgindir ancak takımında da kendisi gibi başka astım hastalarının da olduğunu öğrenince hastalığın kendisine engel olamayacağını anlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve akran ilişkisi, duygu düşünce paylaşımı, karşıdakini anlama, hastalık durumu, olumsuz durum, başarıma isteği, bireysel farklılıklar, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, istek ve ihtiyaçlar, hastalık durumunun farkındalığı, denk olma durumu şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri aktarma ve sağlıklı iletişim kurma, duyguların davranışı nasıl etkilediğini belirleme ile duyguların nasıl değiştiğini fark etme ve onlarla baş etme, eleştirel düşünme ile düşünce ve eylem arasında ilişki kurma ve önem sırasına koyma, kişinin kendini gözlemlemesi ve yansıtması ile diğer bireylerin davranışlarını anlama ve özümseme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Duyamamak Böyle Bir Şey

Kitap Yazarı: Jennifer Moore-Mallinos.

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 33

Karakterler: Lana, Bayan Robin, Annesi.

Kitap Özeti: Lana 10 yaşında işitme güçlüğü çeken kendisiyle barışık bir çocuktur. Kendisinin duyamaması eğlenemeyeceği spor yapamaması anlamına

gelmemektedir. Diğer çocuklar gibi yapılması gereken şeyleri yapar, sadece işitme güçlüğü çekmektedir. Rana'nın dışarıdaki sesleri duyması için kulağının arkasına işitme cihazı takılır. İşitme cihazını sadece uyurken çıkarır, onun haricinde hep kulağında takılı olmaktadır. Sınıfta ise Öğretmenin sesini daha iyi duyabilmesi için Bayan Robin boynuna küçük bir mikrofon takar. Diğer çocuklar için ses yükselmemekte sadece Lana için ses yükseltilmiş olmaktadır. Okulda Lana gibi işitme güçlüğü çeken birkaç kişi vardır onlar aralarında işaret diliyle anlaşmaktadır. Okuldaki diğer öğrenciler Lana ve arkadaşları işaret diliyle konuşurken onları izlemektedir. O sırada Lana'nın aklına bir fikir gelir. Bayan Robin'in yardımıyla işaret dili kulübü kurarlar bu şekilde diğer arkadaşlarına işaret dilini öğretmiş olurlar. Lana duyamamanın bir engel olmadığını hatta Thomas Edison'un da işitme engeli olduğunu söyleyerek kendisinin de ileride iyi bir bilim adamı olacağını ifade etmektedir.

Tablo 84: Duyamamak Böyle Bir Şey Kitabının Analizi

Kitap adı: Duyamamak Böyle Bir Şey		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Lana	1)Mutlu	2) Bilinçli
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma	
	2)Bireyi anlama	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama	1)Düşünceleri aktarma	
2)Duygu düşünce paylaşımı	2)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreye karşı duyarlı olma	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
2)Hastalık durumu	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Başarma isteği	1)Stres yaptırıcı durumu değiştirme	
2)Olumsuz durum	2)Stres kaynağını tanımlama	
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bireysel farklılıklar	1)Muhakeme yapma	
	2)Destekleyici fikirleri ortaya koyma	

Tablo 84: (Devamı)

Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Araştırma ve planlama yapma
2)Çevreden destek alma	2)Problem için uygun yöntemi seçme
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yeni fikirler	1)Farklı çözüm yolları belirleme
	2)Farklı fikirlerle ilişki kurma
	3)Özgün ürünler ortaya koyma
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hastalık durumunun farkındalığı	1)Zayıf yönler
	2)Kişinin kendini yansıtmayı
	3)Kapasitenin farkında olunması
Empati	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Farkında olma	1)Özümseme
	2)Özdeşleştirme
	3)Diğer bireylerin fikirlerini anlama

“Duyamamak Böyle Bir Şey” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, yaratıcı düşünme, öz farkındalık ve empati” olmak üzere on adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler işitme problemi olan Lana’nın yaşam deneyimlerinden hareketle tespit edilmiştir. Lana mutlu ve bilinçli karakterdedir. Lana işitme problemi yaşamakta ancak bunun kendisine engel olamayacağına inanmaktadır. Okulda kendisi gibi işitme engeli olan arkadaşlarıyla ve öğretmenleriyle birlikte işaret dili kulübü kurarlar ve diğer arkadaşlarına da işaret dili öğretirler. Lana Edison’un da işitme problemi olduğunu, kendisinin de Edison gibi büyük bir bilim adamı olabileceğini söyler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ilişkisi, karşıdakini anlama, duygu düşünce paylaşımı, çevreye karşı duyarlı olma, hastalık durumu, başarma isteği, olumsuz durum, bireysel farklılıklar, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, istek ve ihtiyaçlar, yeni

fikirler, işitme engeli, duyarlılık, hastalık durumunun farkındalığı şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama ve düşünceleri aktarma ile sağlıklı iletişim kurma, olumsuz duygu ve stresin nedenini belirleme ve ortadan kaldırmak için çaba sarf etme, muhakeme yaparak düşünce ve eylem arasında ilişki kurma ile destekleyici fikirler ortaya koyma, araştırma, farklı çözüm yolları ve fikirler ile iletişim kurma, özgün ürünler ortaya koyma, seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme ve problem için uygun yöntemi seçme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Ne Yapsak Da Toprağın Verimsizleşmesini Durdursak?

Kitap Yazarı: Josap Palau- Rosa M. Curto

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 37

Karakterler: Panda ve Çocuklar

Kitap Özeti: Panda ve arkadaşları plajda güneşlenmektedir. Güneşlenirken kumun sıcaktan ne kadar çok kızdığını, Güneş'in sıcaklığının yakıcı olduğunu, gökyüzünde hiçbir bulutun olmadığını gözlemlemektedirler. Dünyanın her yerinin böyle olması sonucunda neler olabileceğini düşünürler. Panda ve arkadaşları doğayı gezmeye çıkar. Toprağın yaşam için ne kadar önemli olduğunu, toprak ne kadar verimli olursa bitkilerin de o kadar çok kök verdiğini fark ederler. Toprağın çorak verimsiz olduğunda hiçbir bitkinin yetişmeyeceğini söylemektedirler. Toprağın sadece bitkiler için değil hayvanlar için de önemli olduğunu, bitkiler olmazsa hayvanların aç kalacağını gözlemlerler. Toprak sayesinde beslenilmediğini aynı zamanda toprağın sıcaktan ve soğuktan da korunabildiklerini görürler. Köstebeklerin toprak altında yuvalarını görürler. Sadece hayvanların yuva amaçlı değil insanların da evlerini yaparken toprağa ihtiyacı olduğunu görürler. Toprağın herkesi koruduğu gibi onun da korumaya ihtiyacı olduğunu ifade ederler. Özellikle bitkilerin bunu sağladığını fark ederler. Toprağın verimsizleşmesine sebep olan şeyin insanların ağaçları yok etmesi olduğunu görürler. Panda çocuklarla yaptığı geziden sonra artık onlardan ayrılması gerektiğini söyler. Bahçesine gidip sebze ve meyvelerine bakması gerekmektedir.

Tablo 85: Ne Yapsak da Toprağın Verimsizleşmesini Durdursak? Kitabının Analizi

Kitap adı: Ne Yapsak Da Toprağın Verimsizleşmesini Durdursak?				
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Üç Arkadaş		1)Meraklı	2)Duyarlı	3)Araştırmacı
Kitaptaki Yaşam Becerileri				
Duygularla Başa Çıkma				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Korkular		1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme		
2)Çevreye karşı duyarlı olma		2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme		
Stresle Başa Çıkma				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Korkular		1)Stres yaptırıcı durumu değiştirmek		
2)Yaşam tehlikesi		2)Stresli duruma karşı çaba sarf etmek		
Yaratıcı Düşünme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Yeni fikirler		1)Farklı fikirler		
		2)Özgün ürünler		
Empati				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Farkında olma		1)Duyguları özümsemek		
		2)Bireylerin davranışlarını anlamak		
Karar Verme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)İstek ve ihtiyaçlar		1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		
2)Doğa sevgisi		2)Eleştirel düşünme		
Eleştirel Düşünme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Neden sonuç ilişkisi		1)Çıkarımlarda bulunma		
		2)Analiz yapma		
		3)Muhakeme yapma		

“Ne Yapsak da Toprağın Verimsizleşmesini Durdursak?” adlı kitapta “duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, yaratıcı düşünme, empati, karar verme ve eleştirel düşünme” olmak üzere altı adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler pandanın arkadaşlarıyla yaptığı geziden hareketle tespit edilmiştir. Üç arkadaş meraklı, duyarlı ve araştırmacı karakterlerdir. Panda ve arkadaşları gezinti yaparken toprağın insanlar, hayvanlar ve bitkiler için önemli olduğunu, ağaçların verimli topraklarda yetiştiğini öğrenirler. Toprağı özellikle bitkileri koruduğunu ve insanların bitkilere zarar verdiğinden dolayı toprağın verimsizleştiğini söylerler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar korkular, çevreye karşı duyarlı olma, yaşam tehlikesi, yeni fikirler, farkında olma, istek ve ihtiyaçlar, doğa sevgisi, neden sonuç ilişkisi şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, duyguların davranışı nasıl etkilediğini belirleme ile olumsuz duyguların ve stresin nedenini bulma ve ortadan kaldırmak için çaba sarf etme, eleştirel düşünme ile muhakeme ve analiz yapma, farklı fikirler ve özgün ürünler ortaya koyma, duyguları özümseme ve bireyin davranışlarını anlama tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Kansere Elveda Bahçesi

Kitap Yazarı: Janna Matthies

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 34

Karakterler: Cem, Ceren, Annesi, Babası, Doktor.

Kitap Özeti: Cem ve Cerenin evlerinin arkasında bir bahçesi vardır. Ocak ayında bu bahçe kar örtüsü altındayken anne ve babası Cem ve Ceren’e annesinin göğüs kanseri olduğu haberini verir. Hep birlikte annesinin doktoruyla görüşmeye giderler. Doktor annelerinin bal kabağı hasadına kadar iyileşeceğini söyler. Bu sırada Ceren’in aklına bir fikir gelir. Anneleri ameliyata gitmeden önceki akşam hep birlikte bahçeye bakarken Ceren aklına gelen düşüncüyü söyler ve bu bahçeye sağlıklı şeyler ekerse annesinin de giderek iyileşeceğini ifade eder. Annesi bu bahçeye “kansere elveda” bahçesi adını verir. Anneleri ameliyattan çıktıktan sonra komşuları meyve ve yemek getirir. Mart ayı gelir ailecek bahçenin projesi çizilir, yetiştirilecek sebze ve meyveler tasarlanır. Nisan ayında anneleri kemoterapiye başlar saç kesme törenleri yapılır. Mayıs ayı geldiğinde karlar erir ve bahçeye domates, biber fideleri ve bal kabakları ekilir. Temmuz ayında dedelerinin yazlığına gidip tatil yaparlar. Ağustos ayında ise kendi bahçelerinde tüm komşu ve akrabalarıyla piknik yaparlar. Eylül ayında ise anneleri ışın tedavisine başlamaktadır. Ekim ayında kanser tedavisi

sona erer. Ceren bahçede yürürken yaprakların altında iki tane harika bal kabağı görür. Bal kabaklarını toplar tatlı yaparlar ve ailecek yerler.

Tablo 86: Kansere Elveda Bahçesi Kitabının Analizi

Kitap adı: Kanserle Elveda Bahçesi			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Cem ve Ceren	1)Çalışkan	2)Bilinçli	Akılcı
Annesi ve Babası	1)Sabırlı	2) Bilinçli	
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişiler Arası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1) Komşuluk ilişkisi	1) Empati		
2) Aile ilişkisi	2)İletişim		
	3)Bağlılık		
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Hastalık durumu	1)Olumsuz duygunun sebebinin bilme		
2)Kararlı olma	2) Duyguların davranışları etkilemesi		
	3)Bireylerin duygularının tanınması		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Karşıdakini anlama	1)Bireyi anlayabilme		
2)Duygu düşünce paylaşımı	2)Düşünceyi sözlü ifade etme		
3)Beden dilini kullanma	3)Vücut diliyle anlatma		
Yaratıcı Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Yeni fikirler	1)Nesnelerin fonksiyonlarının dışında kullanma		
2)Üretme çabası	2)Özgün ürünler		
3)Yaşanılan problemler	3)Farklı çözüm yolları		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce eylem ilişkisi		
2)Çevre yönlendirmesi	2)Önem sırası		
	3)Seçenekleri değerlendirme		
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme	1)Sorunu ortadan kaldırma		
2)Aile desteği alma	2)Planlama yapma		
	3)Uygun yöntem seçme		
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Başarma isteği	1)Zorlayıcıyı durumla mücadele		
	2)Çevre Desteği		
	3)Stresli duruma uyum sağlama		

“Kansere Elveda Bahçesi” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, duygularla başa çıkma, iletişim, yaratıcı düşünme, karar verme, problem çözme ve stresle başa çıkma” olmak üzere yedi adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Cem ve Ceren’in annelerinin kanser olmasını öğrendikten sonraki yaptıklarından hareketle tespit edilmiştir. Cem ve Ceren çalışkan, bilinçli ve akılcı karakterlerdir. Cem ve Ceren anneleri kanser olunca üzölmek yerine birlikte hastaneye giderler ve akşam yemeğinden sonra bahçeye sağlıklı bir şeyler eklemeleri gerektiğın söylerler. Anneleri de bahçeye “kansere elveda” bahçesi adını verir. Bahçeye ektikleri bitkileri komşularıyla birlikte tüketirler ve annelerinin tedavi süreci de sağlıklı şekilde tamamlanır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiğı incelenmiştir. Bu bağlamlar komşuluk ve aile ilişkisi hastalık durumu, kararlı olma, karşıdakini anlama, duygu düşünce paylaşımı, beden dilini kullanma, yeni fikirler, üretme çabası, yaşanan problemler, istek ve ihtiyaçlar, çevre yönlendirmesi, etkili yöntem belirleme, aile desteğı alma, başarma isteğı şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiğı bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, empati, iletişim ve bağıllık, vücut diliyle anlatma, bireyi anlayabilme ve düşünceyi sözlü ifade etme, nesneleri fonksiyonlarının dışında kullanabilme ve farklı çözüm yollarıyla özgün ürünler ortaya koyma, plan yapma ve uygun yöntemi seçme ile sorunu ortadan kaldırma, zorlayıcı durumla mücadele ve stresli duruma uyum sağlama ve çevre desteğı tanımlarına uygun olduğı görölmektedir.

Kitap Adı: İnci’nin Büyük Yarışı

Kitap Yazarı: Theresa Martin Golding

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 35

Karakterler: İnci, Arda, Babası, Annesi, Özden Öğretmen, Aysun Doktor, Spor Eğitmeni Tolga.

Kitap Özeti: Bu kitapta astım hastası olan İnci'nin hedefleri, hayalleri ve pes etmeyişi anlatılmaktadır. O yıl sınıftaki herkes hedeflerini okuyacaktır. İncinin hayali ise panayırdaki büyük koşu yarışında birinci olmaktır. Özden Öğretmen turta yeme yarışmasında da iyi olabileceğini söyler ama İnci hayalinden vazgeçmez. Her gün düzenli olarak antrenman yapmaktadır. Arkadaşı Arda her fırsatta İnci'ye yapamayacağını, astım hastası olduğunu söyleyerek İnci'yle dalga geçmektedir. Bir gün soğuk havadan sıcak havaya girince İnci'nin astımı tutar. İnci kriz esnasında nasıl davranması gerektiğini bilmektedir. Aysun hemşireye de bu yıl ki hayalinden bahseder hemşire de Özden Öğretmenle aynı fikirde olduğunu söyler. Ama İnci çok istikrarlı bir şekilde hedefinden vazgeçmez antrenmanlara devam eder. Annesi her zaman götördükleri doktora götürüp ölçümünü yaptırır bir sıkıntısı yoktur, koşabilmektedir. Ayrıca babası her hafta sonu spor salonuna gitmektedir. İnci de onunla beraber gitmeye başlar. Bir gün spor salonu havasız ve sıcak olduğu için İnci rahatsızlanır. Spor eğitmeni Tolga yanına gelir neyi olduğunu sorar o da durumu anlatır. Fikrini değiştirebileceğini söyler. Ertesi hafta gittiğinde koşu bandının önünde sarı bir kurdele asılı olduğunu görür. Tolga gülümsemektedir bu kurdeleyi bitiş çizgisi olarak düşünmesini, hayal etmesini ve gayret etmesini söyler. Sonunda yarış günü gelir ve İnci yarışta birinci olur. Ödül olarak birincilik kurdelesi ve öğretmeni ailesi ve arkadaşlarıyla paylaşabileceği kocaman bir böğürtlenli pasta verilir. Dalga geçen arkadaşı Arda tebrik eder.

Tablo 87: İnci'nin Büyük Yarışı Kitabının Analizi

Kitap adı: İnci'nin Büyük Yarışı		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
İnci	1)Kararlı	2) Çalışkan
Arda	1)Bencil	
Annesi ve Babası	1)Hoşgörülü	
Öğretmenleri	1)Hoşgörülü	2)Yönlendirici
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişiler Arası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi	1)Bireylerin gözlemlemesi	
2)Aile ilişkisi	2)Bireylerin anlayışlı olması	
3)Çevreyle ilişki	3)İletişim	

Tablo 87: (Devamı)

Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Sonuç odaklı düşünme
2)Çevreden destek alma	2) Planlı ilerleme
3)Aile desteği alma	3) Sorunu ortadan kaldırma
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Başarma isteği	1)Stresli duruma ilişkin çaba
2)Olumsuz durum	2) Stresli durumu değiştirme
	3)Çevresindeki bireylerden yardım alma
Öz Farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Güçlü ve zayıf yönler	1)Kapasitenin farkındalığı
2)Hastalık durumunun farkındalığı	2)Zayıf ve güçlü yanların bilinmesi
	3)Kendini gözlemleyerek değerlendirmesi
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurabilme
	2)Öncelik
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Kararlı olma	1)Olumsuz duygunun sebebinin belirlenmesi
2)İlgi alanları	2)Duyguların davranışı etkilemesi
	3)Diğer bireylerin desteği
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Bireyi anlayabilmek
2)Karşıdakini anlama	2)Düşünceyi sözlü ifade etme

“İncinin Büyük Yarışı” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, problem çözme, stresle başa çıkma, öz farkındalık, karar verme, duygularla başa çıkma ve iletişim” olmak üzere yedi adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler astım hastası olan İnci’nin hayalleri ile hedeflerinden ve pes etmeyişiinden hareketle tespit edilmiştir. İnci kararlı ve çalışkan, Arda bencil, İnci’nin annesi ve babası hoşgörülü, öğretmenleri hoşgörülü ve yönlendirici karakterlerdir. İnci astım hastası olmasına rağmen koşu yarışında birinci olmayı hayal etmektedir. Kendisiyle dalga geçen arkadaşlarına, hedefe yönelmesini öneren öğretmenine ve öğretmeni onaylayan hemşireye rağmen İnci antrenman yapmakta ve hedefine ulaşmaktadır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran, aile ve çevre ilişkisi, etkili yöntem belirleme, çevreden ve aileden destek alma, başarıma isteği, olumsuz durum, güçlü ve zayıf yönler, hastalık durumunun farkındalığı, istek ve ihtiyaçlar, kararlı olma, ilgi alanları, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi gözlemleme ve anlama, düşünceyi sözlü ifade etme ve sağlıklı iletişim, olumsuz duygu ve stresinin nedeninin belirlenmesi ve ortadan kaldırılması için çaba gösterilmesi, kendini gözlemleyerek değerlendirme, zayıf ve güçlü yönleri ile kapasitesinin farkına varma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Dedemin Müziği

Kitap Yazarı: Alison Acheson

Kitabın Yaş Seviyesi: 6 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 35

Karakterler: Zehra, Dedesi, Babası, Annesi, Oğuz

Kitap Özeti: Zehra'nın dedesi Alzheimer hastalığı nedeniyle birçok şeyi hatırlamamakta ve artık Zehralarda kalmaya başlamaktadır. Zehra ve anne, babası Zehra'nın dedesinin günlük yaşantısını eskisi gibi devam ettirebilmesini sağlamak için günlük liste ve görev dağılımı yapmışlardır. Dedesinin başarılı olduğu şeyleri Zehra tahtaya yazar. Bahçeyle ilgilenmek, patates soymak, ekmek hamuru hazırlayıp, yoğurtmak, müzik yapmak. O anda dedesinin yüzüne bir gülümseme yayılır. Dedesi kahvaltıdan sonra piyanosunun başına geçip çalmaya başlar. Yazın sonuna doğru dedesini bahçede elinde hortum beklerken görür Zehra. Dedesinin ayakları su gölünün içinde kalır. Bir sabah kalktığında dedesi Zehra'ya piyanonun yerini bulamadığını söyler. Zehra dedesine yardım eder. Dedesi bazen piyano çalarken notaları unutur. Artık dedesinin gitme vakti gelmiştir. Zehra hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını bilir. Dedesinin gittiği bu yer doktor ve hemşirelerin olduğu bir yerdir. Dedesini oraya götürürler. Dedesi içeri girer girmez tanıdık bir şey görür. Bu bir

piyanodur. Zehra sonunda Alzheimer nedeniyle beynimiz birçok anıyı ve bilgiyi kaydetmese de müziğin bizi bırakmadığını anlar.

Tablo 88: Dedemin Müziği Kitabının Analizi

Kitap adı: Dedemin Müziği			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Zehra	1)Yardımsever	2)Akılcı	3)Duyarlı
Dedesi	1) Unutkan		
Annesi ve Babası	1)Bilinçli	2)Duyarlı	
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Karşıdakini anlama	1)Sağlıklı iletişim kurma		
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Bireyi anlama		
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Aile ilişkisi	1)Düşünceleri aktarma		
2)Çevreyle ilişki	2)Bireyi anlama		
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Olumsuz durum	1)Stres yaptıran durumu değiştirme		
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme		
	3)Stres kaynağını tanımlama		
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Çevreye karşı duyarlı olma	1)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme		
2)Arzu ve istekler	2)Olumsuz duygunun nedenini belirleme		
	3)Duygu değişimleriyle baş etme		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Eleştirel düşünme		
2)Çevre yönlendirmesi	2)Görevleri önem sırasına koyma		
Empati			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Farkında olma	1)Davranışları anlama		
	2)Özümseme		
	3)Kişilerin yaşamlarını anlama		
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Neden sonuç ilişkisi	1)Farklı bakış açılarıyla değerlendirme		
2)Bireysel farklılıklar	2)Analiz yapma		
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Aile desteği alma	1)Sorunu ortadan kaldırma		
2)Etkili yöntem belirleme	2)Problem için uygun yöntemi seçme		

“Dedemin Müziği” adlı kitapta “iletişim, kişilerarası ilişkiler, stresle başa çıkma, duygularla başa çıkma, karar verme, eleştirel düşünme ve problem çözme” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler dedesi Alzheimer olan Zehra’nın dedesiyle olan ilişkilerinden hareketle tespit edilmiştir. Zehra yardımsever, akıllı ve duyarlı, dedesi unutkan, annesi ve babası bilinçli ve duyarlı karakterlerdir. Zehra’nın dedesi Alzheimer olup çoğu şeyi unuttuğundan dolayı ona yapılacaklar listesi hazırlarlar ve ona göre yaşantısını planlarlar. Dedelerinin sevdiği şeyleri yapmasını sağlarlar, bunlardan biri de müziktir. Dedesi hastaneye yatırılırken orada da evdeki gibi bir piyano olduğunu görür insanın birçok şeyi unutsa da müziği unutmadığını öğrenir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve çevre ilişkisi, olumsuz durum, çevreye karşı duyarlı olma, arzu ve istekler, istek ve ihtiyaçlar, çevre yönlendirmesi, farkında olma, neden sonuç ilişkisi, bireysel farklılıklar, aile desteği alma, etkili yöntem belirleme şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşüncelerini aktarma ve sağlıklı iletişim kurma, olumsuz duygular ve stresin nedenini belirleme ve ortadan kaldırma için çaba sarf etme, görevleri önem sırasına koyma, eleştirel düşünme ile davranışları ve kişilerin yaşamlarını anlama ve özümseme, analiz yapma, farklı bakış açılarıyla değerlendirme ve problem için uygun yöntemi seçerek sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir

Kitap Adı: Uzun Bekleyiş

Kitap Yazarı: Annie Cobb

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Kerem, Can.

Kitap Özeti: Kerem ve Can Kozmik Böcek’e binmek için sıraya girerler. Ama sıra bir türlü onlara gelmemektedir. Önlerinde bitmek bilmeyen sıra var gibi görünmektedir. Can ve Kerem bu yüzden tartışmaktadır. Sonra hesaplamaya karar

verirler. Can gidip sayacaktır. Kerem'e sırasını kaptırmaması gerektiğini söyler. Can kuyruğun en önüne gidip saymaya başlar. 57 kişi saymaktadır. Tam dönüyorken elinde piposu olan bir adam görür. Bu adamı hiç hatırlamamaktadır. Belki de sayarken birkaç kişiyi gözden kaçırmış olabileceğini düşünmektedir. Baştan sayması gerektiğini düşünür. Kerem Cana nerede kaldığını sorar. Kerem iki kere saydığını önce 57 sonra 62 saydığını söyler. Sıra ilerlemektedir ve sıraya yeni kişiler eklenmektedir. Sonra Oyuncakta kaç kişinin olduğunu hesaplamaya karar verirler. Oyuncanın 6 tane bacağı ve iki kişilik binecek yeri vardır. Ama bazı bacaklarda tek kişi oturmaktadır. Can tekrardan saymaya gider. Bu sefer tahminine çok yakın saymaktadır. Can geri döndüğünde sıra hala daha çoktur. Bu seferde süreyi hesaplamaya karar verirler. Tur için zaman tutarlar ve her turun 5 dakika olduğunu öğrenirler. Can kuyruğu inceler ve yaklaşık 40 kişi olduğunu saymaktadır. Yaklaşık 20 dakika daha bekleyeceklerdir. Can gazoz almaya vakitlerinin olduğunu söyler ve gazoz alıp gelir ama hala daha zamanları gelmez. O sırada Can tekrardan gözden kaybolur. Sıra neredeyse onlara gelir. Can o sırada en sevdiği süper kahraman Robot Adam'ın yanında onunla konuşup imza almaktadır. Tam sıra onlara gelmişken Can hemen Kerem'in yanına gelir. Ve sonra da Kozmik Böceğe binerler.

Tablo 89: Uzun Bekleyiş Kitabının Analizi

Kitap adı: Uzun Bekleyiş		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Can, Kerem	1)Akılcı	2)Bilgili
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma	
	2)Bireyi anlama	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama	1)Düşünceleri aktarma	
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yaşanan aksi durumlar	1)Duygu değişimiyle başa çıkma	
	2)Olumsuz duygunun nedenini belirlemek	
	3)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	

Tablo 89: (Devamı)

Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Olumsuz durum	1)Stres yaptırıcı durumu değiştirme
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme
	3)Stres kaynağını tanımlama
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Sorgulama	1)Analiz yapma
2)Bilimsel merak	2)Farklı bakış açılarıyla değerlendirme
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problemi gözden geçirme
	2)Problem için uygun yöntemi seçme
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bilimsel gerçeklik	1)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme
	2)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yeni fikirler	1)Farklı düşünceler arasında ilişki kurma
	2)Farklı çözüm yollarıyla sonuca ulaşma

“Uzun Bekleyiş” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme ve yaratıcı düşünme” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Kerem ve Can’ın Kozmik Böcek’e binme hikâyesinden hareketle tespit edilmiştir. Can ve Kerem akıllı ve bilgili karakterlerdir. Can ve Kerem böceğe binmek için beklemektedir ve sıra çok uzundur. Sıra kendilerine ne zaman gelecek diye sırada kaç kişi olduğu, oyuncaklara kaç kişinin binebileceği, oyuncaklarda ne kadar süre geçirildiğini hesaplayarak vakit geçirirler ve süreleri geldiğinde oyuncaklara binebilirler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ilişkisi, karşıdakini anlama, kendini sözel olarak ifade etme, yaşanan aksi durumlar, olumsuz durum, sorgulama, bilimsel merak, etkili yöntem belirleme, bilimsel gerçeklik, yeni fikirler şeklindedir. Bu

yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşüncelerini aktarma ve sağlıklı iletişim kurma, duygunun davranışı nasıl etkilediğini bulma, olumsuz duygunun ve stresin nedenini belirleme ve ortadan kaldırmak için çaba sarf etme, düşünce ve eylem arasında ilişki kurarak problemi gözden geçirme, farklı düşünceler arasında ilişki kurma, sonuçları değerlendirerek sonucu belirleme ve farklı çözüm yollarıyla sonuca ulaşma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Ali'nin Ayak Kareleri

Kitap Yazarı: Nat Cabriel

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Ali, Annesi, Melih.

Kitap Özeti: Ali çim biçmenin kolay olduğunu sanmaktadır. İlkinde öyle gelir ama şimdi daha zordur. Sonra Ali dalgın dalgın eve gitmektedir ve fark etmeden kirli ayakkabılarıyla eve girer. Annesi onu uyarır. Abisi Melih, dalgın olduğu için onunla dalga geçmektedir. Sonra Ali abisi Melih'e Mehmet Bey'in bahçesinin Derya hanımın bahçesinden ne kadar büyük olduğunu sorar. Melih neden sorduğunu sormaktadır. Ali çimleri biçmenin daha uzun olduğunu söylemektedir. Mehmet Bey'e söyler yeterince süt içmediği için çabuk yorulduğunu söylemektedir. Ama Ali daha büyük olduğundan emindir. İspatlaması gerekmektedir. Sonra Melih peçetesinin üzerine dikdörtgen kareler çizer. Bahçe enine boyuna hesaplanınca bahçenin genişliğinin hesaplanabileceği söylenir. Sonra da nasıl ölçeceğini tam soracakken korna çalar ve Melih montunu kapıp dışarıya çıkar. Ali nasıl ölçeceğini bilmemektedir. Melih'in arkasından koşar tam o sırada kirli ayaklarını unutur ve yerler tekrardan kirlenir ama nasıl ölçeceğini de bulur. Ayakkabılarını çıkarıp hemen odasına koşar her yeri ayaklarıyla ölçmeye başlar. Sonra bir sayfa alıp üzerine dikdörtgen çizer. Bir tarafına altı ayak çizer bir tarafına üç ayak. Şeklin her tarafını karelere böler bunlara ayak kare der. Bütün gün ölçme alıştırmaları yapar. Sonra dinlenmeye karar verir. Rüyasında ayak kareler görmektedir. Nereye gitse onları

ölçmelerini söylemektedirler. Sonra uyanır, rüya olduğunu anlar. Derya hanımın bahçesini ölçmektedir. Daha sonra Mehmet Bey'in bahçesine gider ve orayı da ölçer. Tam tahmin ettiği gibi burası daha büyüktür. Mehmet Bey'e söyler ve daha fazla para alması gerektiğini söyler. Mehmet Bey "mantıklı" der. Ama yine de daha fazla süt içmesi gerektiğini söyler ve süt verir. Mehmet Bey'in evinden ayrıldıktan sonra Ali daha çok bahçenin çimini biçmeye karar verir. Böylelikle bisikletini hemen alabilmektedir.

Tablo 90: Ali'nin Ayak Kareleri Kitabının Analizi

Kitap adı: Ali'nin Ayak Kareleri				
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Ali		1)Akılcı	2)Özverili	3)Çalışkan
Kitaptaki Yaşam Becerileri				
Kişilerarası İlişkiler				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Aile ilişkisi		1)Sağlıklı iletişim kurma		
2)Komşuluk ilişkisi		2)Bireyi anlama		
İletişim				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Kendini sözel olarak ifade etme		1)Düşünceleri aktarma		
2)Karşıdakini anlama		2)Bireyi anlama		
Duygularla Başa Çıkma				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Kararlı olma		1)Duygunun nedenini belirleme		
2)İlgi alanları		2)Duygunun davranışı nasıl etkilediğini fark etme		
Stresle Başa Çıkma				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Başarma isteği		1)Diğer bireylerden yardım alma		
		2)Stres kaynağını belirleme		
		3)Stresli durumu değiştirme		
Eleştirel Düşünme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Neden sonuç ilişkisi		1)Analiz yapma		
2)Bilimsel merak		2)Çıkarımda bulunma		
Problem Çözme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme		1)Sorunu ortadan kaldırma		
2)Çevreden destek alma		2)Problem için uygun yöntemi seçme		

Tablo 90: (Devamı)

Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1) Bilimsel gerçeklik	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma 2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme 3)Eleştirel düşünme
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Üretme çabası	1)Farklı çözüm yolları denemek 2)Nesnelerin fonksiyonlarını standartların dışında düşünme
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İlgi alanları	1)Bireyin kendini gözlemlemesi 2)Bilişsel süreçleri gözden geçirme

“Ali’nin Ayak Kareleri” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, yaratıcı düşünme ve öz farkındalık” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Ali’nin çim biçme sürecinde yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Ali akıllı, özverili ve çalışkan karakterdedir. Ali çim biçerken para kazanıp bisiklet almak istemektedir. Çim biçerken bahçe büyüklüğünü hesaplaması gerekmektedir ve kendince özel bir hesaplama yöntemi geliştirerek hesaplamalar yapmayı öğrenir ve bahçe büyüklüğüne göre fiyat verir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve komşuluk ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama, kararlı olma, ilgi alanları, başarıma isteği, neden sonuç ilişkisi, bilimsel merak, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, bilimsel gerçeklik, üretme çabası, ilgi alanları şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri ifade etme ve sağlıklı iletişim kurma, duyguların davranışı nasıl etkilediğinin belirleme ve olumsuz duygular ise stresin nedenlerini belirleyerek ortadan kaldırmak için çaba sarf etme, analiz yaparak düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, problem için uygun yöntemi seçme, farklı çözüm yolları deneme ve sorunu ortadan kaldırma, bireyin kendini gözlemlemesi ve bilişsel süreçleri gözden geçirmesi tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Kimde Kabarcık Var ?

Kitap Yazarı: Linda Williams Aber

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Evren, Füsün hanım, Aysun, Arkadaşları, Anne ve Babası.

Kitap Özeti: Evren Güz festivalinde solist olmak istemektedir. Füsün Hanım o gün solistin kim olacağını açıklayacaktır. Evren başka birinin adını söyleyeceğinden çok korkmaktadır. Ama Füsün Hanım Evren'in seçildiğini açıklar. Ertesi gün Evren gösterileri bir şeyin bozabileceğini öğrenir. Füsün Hanım korodan üç kişinin suçüçeğı olduğunu açıklar. Evren Öğretmenine gösterilerin nasıl olacağını sorar. Füsün Hanım Koroda on beş kişi olduğunu eğer on kişi suçüçeğı olmazsa gösteriyi yapabileceklerini söylemektedir. Evren'in arkadaşı Aysun Öğretmenine "peki olma ihtimali ne?" diye sorar. Füsün Hanım bekleyip göreceklerini söyler. Okuldan eve giderken Evren Aysun'a "keşke hesaplayabilmenin bir yolu olsa" diye ifade eder. Sonra Aysun Evren'e "suçüçeğini gösteren kristal bir küren mi var?" diye dalga geçer. O anda Evren'in aklına bir fikir gelir tablo yapmaya karar verir. Yaptığı tabloda önceden suçüçeğı geçirenlerin, şimdi suçüçeğı olanların ve sonra olabilecek olan kişilerin listesini yazacaktır. Teker teker arkadaşlarını aramaya başlar. Ertesi gün tablosunu sınıfa getirir. Tam 7 kişi önceden suçüçeğı olmaktadır. Sadece üç kişiye daha ihtiyaçları vardır. O andan itibaren suçüçeğı olmayan diğer kişilerde korunmaya maske takmaya önlem almaya başlarlar. Ertesi gün üç arkadaş daha okula gelemmez. Suçüçeğı olurlar. Evren tablosunun artık işe yaramadığını düşünmeye başlamaktadır. Aysun "grafik yapmaya ne dersin" diye sorar. Grafik yaparlar. Tam on iki kişi vardır katılabilecek. İyileşen arkadaşları da tekrar aralarına dönmektedir. Ama ertesi gün iki kişi daha hastalanarak on kişi kalırlar. O gece Evren korkunç bir şey keşfeder. Vücudunda bir tane su kabarcığı görmektedir. O da hastalandığını düşünerek çok üzölür kimseye söylememeye karar verir ama sonra annesi ve babasına söyler. Babası onun bir sivilce olduğunu söyler. Ertesi gün evren sahneye çıkıp solo şarkısını söyler. Vücudunda hiçbir şey yoktur.

Tablo 91: Kimde Kabarcık Var? Kitabının Analizi

Kitap adı: Kimde Kabarcık Var?		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Evren ve Arkadaşları	1)Akılcı	2)Özverili
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevre ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma	
	2)Bireyi anlama	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama	1)Düşünceleri aktarma	
2)Kendini sözel olarak ifade etme	2)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hastalık durumu	1)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
	2)Duygu değişimlerinin nedenini belirleme	
	3)Duygu değişimleriyle baş etme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Olumsuz durum	1)Stres yaptıran durumu değiştirme	
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
	3)Diğer bireylerden yardım alma	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Sorgulama	1)Destekleyici fikirleri ortaya koyma	
	2)Muhakeme yapma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreden destek alma	1)Sorunu ortadan kaldırma	
2)Etkili yöntem belirleme	2)Problem için uygun yöntemi seçme	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Önem sırasına koyma	
	2)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni fikirler	1)Nesnelerin fonksiyonlarının standartların dışında düşünme	
	2)Farklı çözüm yollarıyla sonuca ulaşma	

“Kimde Kabarcık Var ?” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme ve yaratıcı düşünme” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Evren’in koroda solist olma isteği ve süreçte yaşanan

suçiçeği hastalığı sorunlarından hareketle tespit edilmiştir. Evren ve arkadaşları akıllı ve özverili karakterlerdir. Evren solist olarak seçilir ancak gösterilerde suçiçeği olan arkadaşları yüzünden sorun yaşanabileceğini öğrenir ve kaç kişinin suçiçeği olduğunu veya olabileceğini hesaplayarak hazırlıklarını yapmaktadır. Koro 15 kişiden 10 kişiye düşer ancak buna rağmen Evren çıkıp şarkısını söyleyebilmektedir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar çevre ilişkisi, karşıdakini anlama, kendini sözel olarak ifade etme, hastalık durumu, olumsuz durum, sorgulama, çevreden destek alma, etkili yöntem belirleme, istek ve ihtiyaçlar, yeni fikirler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri aktarma ve sağlıklı iletişim kurma, duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme il duygu değişimlerinin ve stresin nedenini belirleme ve ortadan kaldırmak için çaba gösterme, muhakeme yaparak destekleyici fikirler ortaya koyma, problem için uygun yöntemi belirleme, önem sırasına koyma ve sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Tavuklar Taşınıyor

Kitap Yazarı: Pam Pollack- Meg Belviso

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 32

Karakterler: Kerem, Aslı, Tuna, Dedeleri.

Kitap Özeti: Dedeleri Aslı, Tuna ve Kerem'e sürpriz yapıp tavuklar almaktadır. Aslı Kerem ve Tuna nereye koyacaklarına bir türlü karar verememektedirler. İlk olarak kümesi evin yan tarafına taşırlar ince dar bir dikdörtgen kümes olmaktadır. Ertesi sabah tavuk seslerine erkenden uyanırlar. Tavuklar hallerinden hiç memnun görünmemektedirler. Çünkü kümes dar gelmektedir. Sonra Kümesi dedelerinin bahçesinin yanına taşımaya karar verirler. Bu sefer kümesi daha geniş yaparlar. Aradan uzun zaman geçtikten sonra dedeleri sebzeleri sulamaya gelir sebzeleri sularken tavukları da sulamaktadır. Sonra Aslı kümesi oradan uzağa taşımaları gerektiğini söyler. Daha sonra kümesi tepeye

taşırlar. Daha büyük bir kümes yaparlar. Ertesi sabah dedeleri kümesi kontrol etmeleri gerektiğini içerde belki sürpriz olabileceğini söylemektedir. Dedeleri haklıdır içerde tam üç tane yumurta vardır. Kerem yumurtaları taşıyabileceğini söylemektedir. Tam yumurtaları alıp aşağıya doğru giderken ayağı takılır ve yumurtalar tepeden aşağıya yuvarlanmaya başlar. Yumurtalar yuvarlanıp gölün içine düşer. Tuna yumurtaları gölden çıkarır. Yumurtaların bir tanesi diğerlerinden daha küçüktür. Yumurtaları eve götürürler. Kümesi de başka bir yere taşımaya karar verirler. Aslı kümesi elma ağacı ve garajın yanına koymayı denemelerini söylemektedir. Bir türlü kümesi sıdırmayı başaramamaktadırlar. Sonra kümesi üç kenarlı yapmaya karar verirler ve bu sefer sonuç başarılıdır. Tavuklar yeni yerlerini çok sevmektedirler. Yıldız hanım “Küçük yumurtayı sen ister misin Kerem?” diye sorar. Tam o sırada küçük yumurta çatlar ve içinden minik bir kaplumbağa çıkar.

Tablo 92: Tavuklar Taşınıyor Kitabının Analizi

Kitap adı: Tavuklar Taşınıyor		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Tuna, Aslı, Kerem	1)Akılcı	2)Bilgili
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma	
	2)Bireyi anlama	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)Düşünceleri aktarma	
2)Karşıdakini anlama	2)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İlgi alanları	1)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
2)Kararlı olma	2)Duygu değişimlerinin nedenini belirleme	
	3)Duygu değişimleriyle baş etme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1) Başarma isteği	1)Stres yaptırıcı durumu değiştirme	
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
	3)Diğer bireylerden yardım alma	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Destekleyici fikirleri ortaya koyma	
2)Neden sonuç ilişkisi	2)Muhakeme yapma	

Tablo 92: (Devamı)

Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Sorunu ortadan kaldırma
	2)Problem için uygun yöntemi seçme
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Seçenekleri değerlendirme
	2)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yeni Fikirler	1)Nesnelerin fonksiyonlarının standartların dışında düşünme
2)Üretme çabası	2)Farklı düşünceler arasında ilişki kurma
	2)Özgün ürünler ortaya koyma

“Tavuklar Taşınıyor” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme ve yaratıcı düşünme” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Tuna, Aslı ve Kerem’in tavuk kümesine yer bulma çabasından hareketle tespit edilmiştir. Tuna, Aslı ve Kerem akılcı ve bilgili karakterlerdir. Dedeleri çocuklara sürpriz yapar ve tavuk alır. Çocuklar da kümes yapar. Ancak kümele ilgili sürekli sorunlar çıkmakta ve kümesin yeri sürekli olarak değişmektedir. En sonunda küme için uygun bir yer bulurlar ve tavuklar da bundan mutlu olur.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama, ilgi alanları, kararlı olma, başarıma isteği, bilimsel merak, neden sonuç ilişkisi, etkili yöntem belirleme, istek ve ihtiyaçlar, yeni fikirler, üretme çabası şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri aktarma ve sağlıklı iletişim, duyguların davranışı nasıl değiştirdiğini fark etme, duygu değişimlerinin ve stresin nedenini belirleme ve ortadan kaldırmak için çaba sarf etme, muhakeme yaparak düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, nesnelerin fonksiyonlarının standartlarının dışında düşünme ve farklı düşünceler arasında ilişki

kurma ile problem için uygun yöntemi seçme ve sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Barış'ın Gezintisi

Kitap Yazarı: Laurie Lears

Kitabın Yaş Seviyesi: 7 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 34

Karakterler: Barış, Başak, Ablası, Annesi.

Kitap Özeti: Otizmlili bir çocuğun ablasıyla geçirdiği bir gün anlatılmaktadır. Barışın kardeşi ablası Başak'la birlikte parka gidip ördeklere yem vereceklerdir. Erkek kardeşi Barış'ta onunla gelmek istemektedir. Ama kardeşi onun gelmesini istememektedir. Barış cevap verememektedir ama ellerini cama dayayıp ağlamaktadır. Ablası Başak ve kardeşi Barış'ın gelmesini onaylar. Caddedeki pastanenin önünden geçerken Barış tavandaki pervanenin dönmesini seyretektedir. Barışın işitme duyusu da diğer kişilerden farklıdır. Yanlarından geçen itfaiye aracının sirenini hiç duymamaktadır. Barış kokuları da farklı algılamaktadır. Gülden teyzenin çiçek tezgâhından geçerken mis kokulu leylak demetini koklarken suratını ekşitmektedir. Pastanenin tozlu tuğlalarını zevkle koklamaktadır. Barış'ın dokunma duyusu da farklıdır. Barış yüzünü yerdeki sert taşlara dayayarak yerde yatmaktadır. Barışın tat alma duyusu da farklıdır. Barış pizzalar simitlere hiç bakmaz cebindeki mısır gevreklerini yemektir. Barış iki ablasını da dinlememektedir. Barış bir anda ortadan kaybolur. Ablalarıyla birlikte Barış ararken Barış gemi çanının altında yatmış bir şekilde bulurlar. Barış alıp eve dönerken ablaları artık Barış'ın yaptıklarını yapmaya başlar.

Tablo 93: Barış'ın Gezintisi Kitabının Analizi

Kitap adı: Barış'ın Gezintisi		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Barış	1)Çekingen	
Kardeşleri	1)Yardımsever	2)Yönlendirici
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Aile ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma	
2)Çevre ilişkisi	2)Bireyi anlama	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Duygu düşünce paylaşımı	1)Düşünceleri aktarma	
2)Karşıdakini anlama	2)Bireyi anlama	
3)Beden dilini kullanma		
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreye karşı duyarlı olma	1)Diğer bireylerin duygularını tanıma	
2)Hastalık durumu	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
	3)Duygu değişimleriyle baş etme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Davranış değişikliği	1)Diğer bireylerin duygularını tanıma	
2)Korkular	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme	
	3)Duygu değişimleriyle baş etme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bireysel farklılıklar	1)Farklı bakış açısıyla değerlendirme	
2)Neden sonuç ilişkisi	2)Muhakeme yapma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Etkili yöntem belirleme	1)Sorunu ortadan kaldırma	
2)Aile desteği alma	2)Problem için uygun yöntemi seçme	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Seçenekleri değerlendirme	
	2)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yaşanılan problemler	1)Nesnelerin fonksiyonlarının standartların dışında düşünme	
	2)Farklı düşünceler arasında ilişki kurma	
	2)Özgün ürünler ortaya koyma	

Tablo 93: (Devamı)

Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hastalık durumunun farkındalığı	1)Zayıf Yönler
2)Zayıf yönler	2)Kişinin kendini yansıtmaması
	3)Kişinin kendini gözlemlemesi
Empati	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Farkında olma	1)Farklı yaşam şekillerini anlama
	2)Özdeşleştirme

“Barış’ın Gezintisi” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, yaratıcı düşünme, öz farkındalık ve empati” olmak üzere on adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Otizmlili bir çocuğun ablasıyla geçirdiği bir günden hareketle tespit edilmiştir. Barış çekingen, kardeşleri yardımsever ve yönlendirici karakterlerdir. Çocuklar beraber gezeceklerdir ancak otizmlili kardeşlerinin onlarla gelmesini istemezler ancak arkadaşları gelsin dediği için getirirler. Çocuğun duyu organlarının algıları farklıdır ve davranışları farklıdır. Bu nedenle farklı davranışlar sergilerler. Akşam eve dönerken ablaları da çocuğun yaptıklarını yapmaya başlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve çevre ilişkisi, karşıdakini anlama, duyu düşünce paylaşımı, beden dilini kullanma, çevreye karşı duyarlı olma, hastalık durumu, davranış değişikliği, korkular, bireysel farklılıklar, neden sonuç ilişkisi, etkili yöntem belirleme, aile desteği alma, istek ve ihtiyaçlar, yaşanan problemler, hastalık durumunun farkındalığı, zayıf yönler, farkında olma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri aktarma ve sağlıklı iletişim kurma, duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme ve duyu değişimleri ile baş etme, muhakeme yaparak düşünce ve eylem arasına ilişki kurma, nesnelerin fonksiyonları dışında düşünme ve farklı düşünceler arasında ilişki kurma ile özgün ürünler ortaya koyma, problem için uygun yöntemi seçme ve sorunu ortadan kaldırma, kişinin

kendini gözlemleyerek güçlü ve zayıf yönlerinin farkına varması, farklı yaşam şekillerini anlama ve özdeşleştirme ile tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Elimde Değil

Kitap Yazarı: Holly Le Ninner

Kitabın Yaş Seviyesi: 8 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 34

Karakterler: Kağan, Sınıf Arkadaşları, Anne, Baba, Mehmet.

Kitap Özeti: Kağan Tourette Sendromuna sahip bir çocuktur. Fakat bu rahatsızlığa sahip olduğundan ne ailesi ne de arkadaşları haberdardır. Farkında olmadan yaptığı hareketler arkadaşları ve ailesi tarafından yanlış anlaşılmaktadır. Kağan'ın bu sendromu öncelikli olarak göz kırpmalarıyla başlar. Göz doktoruna gidene kadar göz kırpmalarını bırakır ancak bu sefer de burnunu çeker. Daha sonrasında istemsizce salladığı başı annesini de rahatsız eder ve sürekli olarak böyle yapmaması gerektiğini söyler. Kağan bu duruma çok üzülmemektedir. Annesi ve babası onu bir uzman doktora götürene kadar Kağan'ın bu hareketlerine anlam verememektedir. Doktor bu rahatsızlığın istemsizce oluşan hareketler olduğunu söyler. İnsanlarda beyin bir şeyi yapmak için komut verdiğinde beynimizin diğer yerlerine de komut gönderir ve tikler oluşur. Tikler komut altında tutulması güç rahatsızlıklardır. Kağan ve ailesi bununla baş etmeyi zamanla öğrenir. Kağan yakın arkadaşı Mehmet'e ve diğer arkadaşlarına hatta tiki olduğunda rahatsız olan tüm insanlara rahatsızlığını açıklar. Zamanla bununla zor da olsa baş etmeyi öğrenir. Tiklerin onun bir parçası olduğunu kabul eder.

Tablo 94: Elimde Değil Kitabının Analizi

Kitap adı: Elimde Değil			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Kağan	1)Akılcı	2)Bilgili	3)Cesur
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Çevre ilişkisi	1)Bireyin duygu ve hislerini paylaşabilmesi		
2)Aile ilişkisi	2)Sağlıklı iletişim		
	3)Bireyler arası gözlem		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Karşıdakini anlama	1)Düşünceleri aktarabilme		
2)Duygu düşünce paylaşımı	2)Bireyi anlayabilme		
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Hastalık durumu	1)Diğer bireylerden yardım alma		
2)Çevreye karşı duyarlı olma	2)Olumsuz duygularla baş etme		
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Davranış değişikliği	1)Diğer bireylerden yardım alma		
	2)Stresli duruma verilen tepkiyi değiştirme		
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Sorgulama	1)Bireyin düşüncesini destekleyen fikirleri ortaya koyma		
2)Neden sonuç ilişkisi	2)Çıkarımlarda bulunma		
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme	1)Araştırma ve planlama yapma		
2)Çevreden destek alma	2)Sorunu ortadan kaldırma		
3)Aile desteği alma			
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
	2)Seçenekleri değerlendirip sonuca varma		
Öz farkındalık			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Hastalık durumunun farkındalığı	1)Zayıf ve güçlü yönler		
2)Zayıf yönler	2)Bilişsel süreçleri gözden geçirme		
	3)Kişinin kendini gözlemlemesi		

“Elimde Değil” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme ve öz farkındalık” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Tourette Sendromuna sahip Kağan’ın yaşadığı zorluklardan hareketle tespit edilmiştir. Kağan akıllı,

bilgili ve cesur karakterdedir. Kağan ve etrafındakiler Tourette Sendromuna sahip olduğunu bilmez ve davranışlarından ve hareketlerinden dolayı onunla dalga geçer. Sonra doktora gidince bunun beyinin çalışmasıyla ilgili tik problemi olduğunu ve istemsizce hareketler yapılmasına neden olduğunu öğrenirler. Sonrasında Kağan bu durumu herkese anlatır ve bu özelliğiyle yaşamayı öğrenir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar Aile ve çevre ilişkisi, duygu düşünce paylaşımı, karşıdakini anlama, hastalık durumu, çevreye karşı duyarlı olma, davranış değişikliği, sorgulama, neden sonuç ilişkisi, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, istek ve ihtiyaçlar, hastalık durumunun farkındalığı, zayıf yönler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyler arası gözlem, bireyi anlayabilme ve düşünceleri aktarma ile sağlıklı iletişim, olumsuz duygularla ve stresle baş etme ve diğer bireylerden yardım alma, düşünce ve eylem arasındaki ilişkiyi kurma, araştırma ve planlama yapma, seçenekleri değerlendirip sonuca varma ve sorunu ortadan kaldırma, bireyin kendini gözlemlemesi ile kendini tanıması ve güçlü – zayıf yönlerini tespit etmesi tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Bay Endişe

Kitap Yazarı: Holly L. Ninner

Kitabın Yaş Seviyesi: 8 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 35

Karakterler: Kerem, Annesi, Babası, Filiz Doktor.

Kitap Özeti: Kerem obsesif kompulsif bozukluğa sahip bir çocuktur. Yatmadan önce yatağının altında çekmece olduğunu bildiği halde ışık yanıyor sanıp kontrol etmektedir. Keremin okuldayken de öğretmenine soracak çok sorusu olmakta bildiği halde sorma ihtiyacı duymaktadır. Zihni durmadan bir şeyleri kontrol etmeye zorlamaktadır. Annesinin uzaylı olabileceği gelir aklına. Olmadığını bildiği halde tekrardan sorar. Annesi ve babası Kerem'in sorunlarını konuşmaktadır bir kaç gündür. Ve uzmana danışmaya karar verirler. Filiz doktora gider ve doktor

rahatsızlığını anlar. Onun durumunda olan birçok insanın olduğunu ilaçla tedavi edilebileceğini söyler. Kerem'e telefona endişe mesajları geldiğinde telefonu nasıl kapatması gerektiğini öğretir. Kerem zamanla endişelerine göğüs germeyi öğrenir ve rahatsızlığına Bay Endişe adını koyar.

Tablo 95: Bay Endişe Kitabının Analizi

Kitap adı: Bay Endişe	
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri
Kerem	1) Endişeli
Kitaptaki Yaşam Becerileri	
Kişilerarası İlişkiler	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Aile ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma
2)Çevre ilişkisi	2)Bireyi anlama
İletişim	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Duygu düşünce paylaşımı	1)Düşünceleri aktarma
2)Karşıdakini anlama	2)Bireyi anlama
Duygularla Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hastalık durumu	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme
2)Kararlı olma	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme
Stresle Başa Çıkma	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Başarma isteği	1)Diğer bireylerden yardım alma
2)Olumsuz durum	
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Bireysel farklılıklar	1)Çıkarımda bulunma
	2)Muhakeme yapma
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Diğer bireylerden yardım alma
2)Aile desteği alma	2)Problem için uygun yöntemi bulma
3)Çevreden destek alma	
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Araştırma ve plan yapma
	2)Seçenekleri değerlendirip sonucu belirleme
Öz farkındalık	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Hastalık durumunun farkındalığı	1)Bireyin kendini yansıtması
	2)Bilişsel süreçleri gözden geçirme

“Bay Endişe” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme ve öz farkındalık” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Kerem’in OKB rahatsızlığından dolayı yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Kerem endişeli karakterdedir. Kerem sürekli endişelenme, etrafındaki herkese cevabını bilse bile sorular sormaktadır. Sonrasında ailesi onu doktora götürür ve rahatsızlığının OKB olduğunu öğrenirler. Doktor bunun ilaçla tedavi edilebileceğini söyler ve zamanla Kerem endişelerine göğüs germeyi öğrenir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar aile ve çevre ilişkisi, duygu düşünce paylaşımı, karşıdakini anlama, hastalık durumu, kararlı olma, başarma isteği, olumsuz durum, bireysel farklılıklar, etkili yöntem belirleme, aile ve çevre desteği alma, istek ve ihtiyaçlar, hastalık durumunun farkındalığı şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri aktarma ve sağlıklı iletişim kurma, duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme ve olumsuz duyguların nedenini belirleme, diğerlerinden yardım alma, muhakeme yapma ve çıkarımda bulunma, araştırma ve plan yapma, problem için uygun yöntemi belirleme ve seçenekleri değerlendirip sonucu belirleme, bireyin kendini yansıtmayı ve bilişsel süreçleri gözden geçirme tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Kalundborg Beşlisi

Kitap Yazarı: Jeong Hee Nam

Kitabın Yaş Seviyesi: 8 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Viggo, Viktor, Alan, Oliver, Emil

Kitap Özeti: Kolundborg Beşlisi 1980’li yıllarda Kalundborg sahilini korumak için kurulan beş kişilik bir gruptur. Bu grup Danimarka’nın Fiyort sahilinde yavru ördek ve anne baba bulur. Kirli su ve yem yüzünden hastalanmışlardır. Grup üyeleri bu beş yavru ördeğe kendi isimlerini verirler. Hepsi Fiyort sahilini korumak

için çaba göstermektedir. Bir gün sahilde kıyıya vuran ölü balıklar bulurlar. Bu kirliliğin ve petrolün nerden geldiğini bulurlar. Dikkat çekmek için işe koyulurlar. Enerji santrali ve fabrikaların atıklarının denize atıldığını öğrenirler. Herkese anlatmak için eylemler yaparlar. Gösterileri yerel gazetelere çıkar ve yetkililere ulaşır. Acilen önlemler almak için herkes seferber olur. Toplantılar bitmek bilmez ve sonunda yetkililer sahil için alınan kararları açıklarlar. Fabrikalar ve santraller kendi aralarında atıkları değerlendirme, geri dönüşümle işe yarar hale getirme kararı alırlar. Ördeklerle beraber hatıra fotoğrafı çekilirler ve anne baba ördeği durumdan haberdar ederler. Yakında sahillere döneceklerini söylerler. Eskiden çevreye gelişigüzel salınan kirli maddeler artık verimli bir şekilde kullanılmakta ve böylece doğa korunmaya başlanmaktadır.

Tablo 96: Kalunborg Beşlisi Kitabının Analizi

Kitap adı: Kalunborg Beşlisi		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Kalunborg Beşlisi	1)Bilinçli	2)Duyarlı
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Akran ilişkisi	1)Sağlıklı iletişim kurma	
	2)Bireyi anlama	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama	1)Düşünceleri aktarma	
2)Duygu düşünce paylaşımı	2)Bireyi anlama	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreye karşı duyarlı olma	1)Olumsuz duygununun nedenini belirleme	
	2)Duyguların davranışa nasıl etki ettiğini belirleme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Olumsuz durum	1)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
2)Doğa sevgisi	2)Stres sebebini tanımlama	
	3)Stresli durumu değiştirme	
Yaratıcı Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Yeni Fikirler	1)Özgün ürünler ortaya koyma	
	2)Farklı düşünceler arası ilişki kurma	

Tablo 96: (Devamı)

Empati	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Farkında olma	1)Bireylerin duygu ve düşüncelerini anlama
	2)Özümseme
Eleştirel Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Doğadaki değişim	1)Farklı bakış açılarıyla değerlendirme
2)Sorgulama	2)Muhakeme yapma
Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Sorunu ortadan kaldırma
	2)Problem için uygun yöntemi seçme
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Doğa sevgisi	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme

“Kalundborg Beşlisi” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, yaratıcı düşünme, empati, eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Kalundborg Beşlisi’nin çevre kirliliği konusunda yaptıklarından hareketle tespit edilmiştir. Kalundborg Beşlisi bilinçli ve duyarlı düşünceli karakterlerdir. Bu beceriler Kalundborg Beşlisi Danimarka’da bir sahibi korumak için kurulan beş kişilik bir gruptur. Kuru sırasında hastalanan ördekleri görürler ve kıyıya vuran ölü balıkları fark ederler. Sonra bunun fabrika atıklarından kaynaklanan kirlilik olduğunu öğrenip eylemler yaparlar. Zamanla eylemleri yetkililer tarafından dikkate alınır ve fabrikalar kirliliği önlemek adına atıklarını geri dönüşüm yapmaya başlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ilişkisi, karşıdakini anlama, duygu düşünce paylaşımı, çevreye karşı duyarlı olma, olumsuz durum, doğa sevgisi, yeni fikirler, farkında olma, doğadaki değişim, sorgulama, etkili yöntem belirleme, doğa sevgisi şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama, düşünceleri aktarma ve

sağlıklı iletişim kurma, duyguların davranışı nasıl etkilediğini belirleme ile olumsuz duyguların ve stresin nedenini belirleme ve ortadan kaldırma için çaba sarf etme, bireyin duygu ve düşüncelerini anlama ile özümseme, muhakeme yaparak düşünce ve eylem arasında ilişki kurma ve farklı bakış açılarıyla değerlendirme, problem için uygun yöntemi seçme ve sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Kadim Orman

Kitap Yazarı: Cecil Kim

Kitabın Yaş Seviyesi: 8 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 34

Karakterler: Sam Amca, Emma

Kitap Özeti: Emma'nın mektup arkadaşı Sam Amcayla mektuplaşması anlatılmaktadır. Emma Avustralya'nın Queensland eyaletinin Millaa Millaa kasabasında yaşamaktadır. Millaa yerel dilde su veya yağmur anlamına gelmektedir. Sam Amca ise İngiltere'de yaşamaktadır. Emma yaşadığı yer hakkında bilgiler yazmaktadır Sam Amcaya. Yaşadıkları kasabada çok sayıda ağaç ve ağaçların dallarının toprağa perde gibi sarktığı nemli ormanlar vardır. Kasaba halkı zamanla geçimini sağlamak amacıyla ormanları yok etmeye, tarım arazisine dönüştürmeye başlar. Sam Amca Emma'ya yazdığı bir mektupta kasabalarındaki olan gürültüyü sormaktadır. Bazı insanlar ormanların yok olma tehlikesinde olduklarını fark edip eyleme geçmektedir. Gösteriler düzenlenmektedir. Kasaba halkı çok endişelidir. Yağmur ormanları yaşamımızı sürdürmemiz için gerekli oksijeni üretir. Bir kez yok oldu mu bir daha yerine getirmek mümkün değildir. Aynı zamanda birçok bitki ve hayvan türü yok olmaktadır. Yeni yılın gelmesiyle UNESCO bu kasabadaki ormanı Dünya Kültürel Mirası listesine ekler. Köy halkı endişelidir. Çiftçiler geçimini nasıl sağlayacaktır. Listeye eklemesiyle birlikte birçok insan ağaçlandırma çalışması yapmaya başlar. Yağmur Ormanlarını ziyaret eden turistlerin artmasıyla kasaba yeni bir işe sahip olur. Her şeyden önemlisi insanlar artık kadim ormanın değerini bilmeye başlar. Emma Sam Amcaya bunları anlatmaktadır.

Tablo 97: Kadim Orman Kitabının Analizi

Kitap adı: Kadim Ormanı			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Emma, Sam Amca	1)Bilinçli	2)Duyarlı	3)Hoşgörülü
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Çevreyle ilişki	1)Sağlıklı iletişim kurma		
	2)Bireyi anlama		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Duygu düşünce paylaşımı	1)Düşünceleri aktarma		
2)Karşıdakini anlama	2)Bireyi anlama		
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Çevreye karşı duyarlı olma	1)Olumsuz duyguların nedenini belirleme		
	2)Empati		
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Doğa sevgisi	1)Stres yaptıran durumu değiştirme		
	2)Stresli duruma ilişkin çaba sar etme		
Öz farkındalık			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)İlgi alanları	1)Kişinin kendini yansıtmayı		
	2)Kapasitenin farkında olma		
Empati			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Farkında olma	1)Bireylerin duygularını anlama		
	2)Özdeşleştirme		
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Doğadaki değişim	1)Değerlendirme yapma		
	2)Olası durumları göz önüne alma		
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme		
	2)Sorunu ortadan kaldırma		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Doğa Sevgisi	1)Eleştirel düşünme		
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		

“Kadim Orman” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, öz farkındalık, empati, eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme” olmak üzere dokuz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Mektup arkadaşı olan Emma ile Sam Amca’nın

aralarında geçen mektuplaşmadan hareketle tespit edilmiştir. Emma ve Sam Amca bilinçli, duyarlı ve hoşgörülü karakterlerdir. Emma'nın yazdığı mektuplardan anladığı kadarıyla Emma'nın kasabasında gürültü olduğunu öğrenen Sam Amca bunun sebebini sorar. Köylülerin tarım yapmak ve geçimlerini sağlamak için ormanları yok ettiğini öğrenir. Köylülerin bir kısmı da bu durumu protesto etmektedir ve sonra UNESCO kasabadaki ormanları koruma altına alır. Bu durum kasabaya turistlerin gelmesini ve ekonominin yeniden canlanmasına katkı sağlar. Kasaba halkı artık ağaçları kesmemektedir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar çevreyle ilişki, duygu düşünce paylaşımı, karşıdakini anlama, çevreye karşı duyarlı olma, doğa sevgisi, ilgi alanları, farkında olma, doğadaki değişim, etkili yöntem belirleme, doğa sevgisi şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireyi anlama ve düşüncelerin ifade edilmesi ile sağlıklı iletişim kurulması, olumsuz duyguların nedenini belirleme ile stres yaratan durumun değiştirilmesi için çaba gösterme, bireyin duygularını anlama ve özdeşleşme, kişinin kendi kapasitesinin farkında olma ve kendini yansıtmayı, değerlendirme yaparak olası durumları göz önüne alma, seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme ve problem çözme için uygun yöntemi belirleme ve sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Dokuz Dakika

Kitap Yazarı: Hye Eun Shin

Kitabın Yaş Seviyesi: 8 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 34

Karakterler: Amo.

Kitap Özeti: Denizde insanoğlunun etsyisiyle farklı sesler oluşmaktadır. Bu farklı seslerin birleşimiyle gürültü kirliliği meydana gelmektedir. Sessiz Okyanuslar günü olan 19 Eylül 2000 tarihinde saat on ikide bütün gemilerin motorları durur. Amo sahildedir ve okyanusa kulak verir. Amo okyanusların derinliklerinde eski

çağların seslerini duyabilmektedir. Bir yunus Ailesinin konuşmaları duyulmaktadır. Yavru yunus annesine onu bir yere bırakıp gitmemesini söylemektedir. Annesi mutlu olduğunu ve onu bırakıp gitmeyeceğini söylemektedir. Saat on ikiyi dokuz geçse denizin süresi dolar ve motorların jeneratörlerin ve pervanenin sesinden oluşan gürültü kirliliği denizin sesini yutar. Denizin sesi duyulmamaktadır. Yavru yunus kıyıya doğru yüzüyordur ve çok mutsuzdur. Çünkü denizdeki gürültü yüzünden yavru yunus annesinin sesini duyamamaktadır ve denizde kaybolur. Amo Yavru yunusu yalnız bırakır annesinin gelmesini bekler ama boş bekleyiş olduğunu bilir. Denizaltının radar dalgaları yüzünden yönünü şaşırmıştır. Anne yunus hayatını kaybeder.

Tablo 98: Dokuz Dakika Kitabının Analizi

Kitap adı: Dokuz Dakika		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Amo	1)Duyarlı	2)Hoşgörülü
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla ilişki	1)Bireylerin birbirini anlaması	
	2)Bireylerin birbirini gözlemlemesi	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Karşıdakini anlama	1)Karşısındakini anlama	
2)Beden dilini kullanma	2)Beden dili	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreye karşı duyarlı olma	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini belirleme	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Doğa sevgisi	1)Stresin kaynağını belirleme	
	2)Stres yaptıran durumu değiştirme	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Doğadaki değişim	1)Analiz yapma	
	2)Muhakeme yapma	
	3)Çıkarımda bulunma	

“Dokuz Dakika” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma ve eleştirel düşünme” olmak üzere beş adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler denizde meydana gelen

gürültüler hakkındaki gözlemlerden hareketle tespit edilmiştir. Amo duyarlı ve hoşgörülü karakterdedir. İnsanoğlu denizlerde gürültü yaratmaktadır ve 19 Eylül 2000 tarihinde bir süreliğine denizde çalışan cihazlar durdurulur ve sessizlik oluşur. Amo o zaman okyanustaki canlıların sesini duyabilmektedir ve yunusun yavrusuyla konuştuğunu duyar. Gemiler yeniden çalışınca sesleri duyamaz hale gelir.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, karşıdakini anlama, beden dilini kullanma, çevreye karşı duyarlı olma, doğa sevgisi doğadaki değişim şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dili, bireylerinin birbirini gözlemlemesi ve anlaması, duyguların davranışı nasıl etkilediğini belirlemeyle olumsuz duyguların ne stresin nedenini belirleme ve stres yaratan durumu değiştirme, analiz yapma, muhakeme yapma ve çıkarımda bulunma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Arabaların Uyuduğu Gün

Kitap Yazarı: Hye Eun Shin

Kitabın Yaş Seviyesi: 8 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 29

Karakterler: Leo, Simon.

Kitap Özeti: Simon annesinin çiçek dükkânında annesine yardım etmektedir. Simon Annesine “ Leo ile bisiklet binmeye gidebilir miyim? “ diye sorar. Annesi arabalara dikkat etmeleri gerektiğini söyler. Sonra Leo gelmiş ve Simon’a ha beri duyup duymadığını söyler. Leo yarın arabasızlık günü olduğunu söylemektedir. Çocuklar çok mutlu olurlar. Ve kendi aralarında arabaların uyuduğu gün farklı olarak ne yapabileceklerini konuşurlar. Beraber bisiklet sürerken yetişkinlerin böyle bir fikri nasıl bulduğunu da konuşurlar. Simon ve Leo keyifle bisikletini sürerken bir kamyon egzoz dumanını püskürterek yanlarından geçer. Çocuklar rahatsız olurlar ve yarın bu kamyonun da uyuyacağını söylerler. Sonra heyecanla yarını düşünerek evlerine gitmektedirler. O akşam Simon arabaların olmadığı bir günü hayal etmeye çalışmışsa

da başaramaz. Çünkü arabaların sesi hala daha kulağında çınlamaktadır. Simon ertesi sabah uyandığında etrafın nasıl bu kadar sessiz olduğuna çok şaşırır. Kuşların sesleri gelir. Simon hemen evden çıkar ve Leo ile bulşur. Her yer o kadar sessiz ve güzeldir ki. O geniş yolun ortasında bisiklet sürmenin keyfini çıkarırlar. Simon ve Leo döner kavşaktaki adacığın önüne vardıklarında harika bir manzara ile karşılaşır. Çocuklar ve hayvanlar birlikte oyun oynamaktadır. Ördekler neşeyle vakvaklar. Herkes çok mutludur. Simon “Eğer bugün yapmazsak başka zaman yapamayacağımız bir şey buldum” der. Simon ve Leo çiçek saksılarını yolun ortasına taşır. Böylece hem çiçekler güneşlenecek hem de egzoz kokusu yerine mis gibi çiçek kokusu koklayabileceklerdir. Çok geçmeden etrafı çok hoş çiçek kokusu sarar. Tüm bunlar arabaların uyuduğu gün gerçekleşmektedir.

Tablo 99: Arabaların Uyuduğu Gün Kitabının Analizi

Kitap adı: Arabaların Uyuduğu Gün				
Karakter		Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Leo, Simon		1)Bilinçli	2)Duyarlı	3)Hoşgörülü
Kitaptaki Yaşam Becerileri				
Kişilerarası İlişkiler				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Akran ilişkisi		1)Bireylerin birbirini anlaması		
		2)Duygu ve his paylaşımı		
İletişim				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Kendini sözel olarak ifade etme		1)İstekleri sözel ifade etme		
2)Karşıdakini anlama		2)Bireyi anlama		
Duygularla Başa Çıkma				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Çevreye karşı duyarlı olma		1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme		
		2)Duyguların davranışa nasıl etkilendiğini fark etme		
Stresle Başa Çıkma				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Doğa sevgisi		1)Diğer bireylerde yardım alma		
		2)Stresin kaynağını tanımlama		
Eleştirel Düşünme				
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi		Literatür Destekli İnceleme		
1)Doğadaki değişim		1)Analiz yapma		
		2)Farklı bakış açılarıyla değerlendirme		

Tablo 99. (Devamı)

Problem Çözme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Etkili yöntem belirleme	1)Sorunu ortadan kaldırma
	2)Problem için uygun yöntemi seçme
Karar Verme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Doğa sevgisi	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma
	2)Eleştirel düşünme
Yaratıcı Düşünme	
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme
1)Yeni fikirler	1)Farklı çözüm yolları belirleme
	2)Farklı fikirler arasında ilişki kurma

“Arabaların Uyuduğu Gün” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme ve yaratıcı düşünme” olmak üzere sekiz adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler arabasızlık gününde çocukların yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Leo ve Simon bilinçli, duyarlı ve hoşgörülü karakterlerdir. Şehirde arabalar bir gün hiç çalışmayacaktır. Çocuklar o gün rahatça eğlenip yolda bisiklet sürebilmektedir ve hayvanlar da çocuklarla birlikte eğlenmektedir. Etrafta egzoz kokusu yerine çiçek kokusu yer almaktadır.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar akran ilişkisi, kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama, çevreye karşı duyarlı olma, doğa sevgisi, doğadaki değişim, etkili yöntem belirleme, yeni fikirler şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, istekleri sözel ifade etme, duygu ve his paylaşımı ile bireyleri anlama, duyguların davranışa nasıl etki ettiğini fark etme ile olumsuz duyguların ve stresin kaynağını tanımlama, diğer bireylerden yardım alma, eleştirel düşünme ile düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, farklı çözüm yolları ve fikirler arasında ilişki kurma, problem için uygun yöntemi seçme ve sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Karıncalar Yollarını Kaybeder Mi?

Kitap Yazarı: Thomas Kingsley Troupe

Kitabın Yaş Seviyesi: 8 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 25

Karakterler: Sandviç Sami, Çamurlu, Tuğra, Girgin, Bay Buz, Bilge Teneke.

Kitap Özeti: Çöplük Çetesi Çöplükten bir süre uzaklaşma kararı aldılar. Temiz havaya çıkınca temiz hava onlara farklı gelmektedir. Çöplük çetesi temiz havada piknik yapmaktadır. Piknik sepetinin içinde iki ekmek dilimi arasında taş olan bir sandviç vardır. Bu sandviç Tuğra'nındır. O sırada karıncalar yiyeceklerle doğru gelirler. Karıncalar aç olmalı. Tuğra karıncaların o kadar yolu bizim yiyeceğimizi almak için geldiklerini söylemektedir. Sami yiyeceklerini vermemek için karıncaların hepsinin yok olmasını istemektedir. Girgin karıncalarla konuşmaya başlar. Karıncaların yollarını nasıl bulduklarını sorar. Atike karınca kendilerinin yolları kaybetmediklerini koku takibiyle bulduklarını söylemektedir. Sami karıncaların sandviçini yemesinden çok korkmaktadır. Tuğra ise böcekleri sevmediğinden bahsetmektedir. Tuğra o anda ağacın altında bir köpek fark eder. Köpeğin o anda ağacın orya tuvaletini yaptığını görür. Girgin köpeklerin birbiriyle anlaşma yönteminin bu olduğu söyler. Daha sonra gördükleri köpeğin kendi etrafında döndüğünü görürler. Girgin köpeğin neden döndüğünü sorar. Köpek ise tuvaletini yapmak için yer aradığı söyler. Girgin ve arkadaşları köpeklerin de karıncalar gibi arkalarında koku bırakarak yollarını bulduklarını fark eder. O sırada karıncalar çıldırılmış gibi dolanırlar. Tuğra karıncaların neden böyle endişelendiğini fark eder. Girgin karıncaların kuşlar için yemek olduğunu söyler. O arada çöplük çetesi ormanda kaçan bir sincap görür. Girgin sincapların ise birbirleriyle sesler çıkararak ve kuyruklarını hızlıca hareket ettirerek iletişim kurduklarını söyler. Çamurlu dikkat edilmesi gerektiği ne kadar çok şey olduğunu ve öğrenmesi gerekenler olduğunu fark eder. Çöplük çetesi bu gezi sonucunda hayvanların farklı şekilde iletişim kurduklarını öğrenirler.

Tablo 100: Karıncalar Yollarını Kaybeder mi? Kitabının Analizi

Kitap adı: Karıncalar Yollarını Kaybeder mi?		
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri	
Sandviç Sami, Girgin, Çamurlu, Tuğra, Bilge Teneke, Bay Buz	1)Bilgili	2)Kirli
Kitaptaki Yaşam Becerileri		
Kişilerarası İlişkiler		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Hayvanlarla ilişki	1)Duygu paylaşımı	
	2)Bireylerin birbirini gözlemlemesi	
İletişim		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Kendini sözel olarak ifade etme	1)İsteklerin sözel ifade edilmesi	
2)Beden dilini kullanma	2)Beden dilinin kullanılması	
Duygularla Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreye karşı duyarlı olma	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme	
	2)Diğer bireylerin duygularını tanıma	
Stresle Başa Çıkma		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Korkular	1)Stresli duruma ilişkin çaba sarf etme	
	2)Stresin kaynağını tanımlama	
Eleştirel Düşünme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel merak	1)Farklı bakış açılarıyla değerlendirme	
	2)Çıkarımlarda bulunma	
	3)Muhakeme yapma	
Problem Çözme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Çevreden destek alma	1)Sorunu ortadan kaldırma	
	2)Problem için uygun yöntemi seçme	
Karar Verme		
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme	
1)Bilimsel gerçeklik	1)Eleştirel düşünme	
	2)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma	

“Karıncalar Yollarını Kaybeder Mi?” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme” olmak üzere yedi adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler çöplük çetesinin çöplükten çıkıp piknik yaptıklarında yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Sandviç Sami, Girgin, Çamurlu, Tuğra, Bilge Teneke ve Bay Buz bilgili ve kirli karakterlerdir. Çöplük çetesi bir üçgen çöplükten ayrılıp piknik yapmak isterler. Piknikleri sırasında karıncaların koku ile yön bulduğunu, köpeklerin kokuyla, sincapların ise ses ile haberleştiğini öğrenirler.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, kendini sözel olarak ifade etme, beden dilini kullanma, çevreye karşı duyarlı olma, kokular, bilimsel merak, çevreden destek alma, bilimsel gerçeklik, şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, beden dilinin kullanımı, isteklerin sözel ifade edilmesi, bireylerin birbirini gözlemlemesi ve duygu paylaşımı, olumsuz duygunun ve stresin kaynağını belirleme ve ortadan kaldırmak için çaba sarf etme, eleştirel düşünme ile düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, muhakeme yapma farklı bakış açılarıyla değerlendirme yapma ve çıkarımlarda bulunma, problem için uygun yöntemi seçme ve sorunu ortadan kaldırma tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

Kitap Adı: Çiko’nun Günlüğü

Kitap Yazarı: Safiye Gölbaşı

Kitabın Yaş Seviyesi: 10 yaş

Kitabın Sayfa Sayısı: 151

Karakterler: Çiko, Taka, Simin, Belin, Talaz, Candaş, Hemdem, Yesari Amca, Seza, Dora, Koro, Arus, Servi Hanım, Tuti, Lali, Vefa Amca, Pare, Alaca, Lali

Kitap Özeti: Çiko yazarak kendini ifade eden bir sincaptır. Olayları çok güzel hikâyeleştirerek yazabilmektedir. Çiko’nun öğretmeni Servi Hanım ona günlük tutabileceğini söyler. Fakat günlüğün nasıl yazılacağını bilmemektedir. Servi Hanım

Çiko'ya nasıl günlük yazılacağını anlatır. Çiko günlük yazarken her güne farklı bir ad verir. İlk gününe “Heyecanlı Pazartesi” diyerek günlüğünü yazmaya başlar. Çiko ilk gün ailesini tanıtır. Altı sıncaplı bir aile olduklarını, annesinin adının Dora, babasının adının Seza abisinin adının Taka, Belin ve Simin adında ikiz kız kardeşi olduğundan bahseder. Candaş ve Hemdem adında iki yakın arkadaşı olduğu, hep birlikte “Düşler Ormanında” yaşadıklarını yazar. Çiko bir sonraki gününü günlüğüne yazmaktadır. Okuldan gelirken Talaz ve Alaca'yla karşılaştığını kendisiyle sürekli uğraştıkları için ikisinden de hoşlanmadığını yazar. Eve gelince bunların hepsini unutup kardeşleriyle birlikte zaman geçirir. Çiko ertesi gün Candaş ve Hemdem'le piknik yapmaya gider. Annesi Taka'nın da onlarla gitmesini ister. Taka onları çok güzel bir yere götürür. Gittikleri yer rengarenk çiçeklerle kaplı bir ovadır. Hep birlikte piknik yapmaya başlarlar. O sırada bir gürültü duymaktadırlar. Hemen ağaca tırmanırlar. Bu ses gri renkli içerisinde insanların olduğu bir kamyonetten gelmektedir. Kamyonet gittikten sonra hızlıca ağaçtan inip eve gelirler. Taka çok tedirgindir. Bu durumu babasıyla paylaşmaktadır. Çiko bu yaşananları yine günlüğüne yazmaktadır. Çiko için yeni bir gün daha başlamaktadır. O gün herkes düşüncelidir. Çiko, Hemdem ve Candaş Servi Hanıma dün gördükleriyle ilgili soru sorarlar. Biraz aklındaki soru işaretleri gitmiş gibidir. Okuldan dönerken Candaş'ın kardeşi Lali Belin' ziyaretine gider. Belin ateşler içerisinde yanmaktadır. Her gün bir önceki günden farklı geçmektedir. Sonunda “Vefalı Cumartesi” günü gelir. Çiko ve ailesi Yesari amca'yı ziyarete giderler. Annesi Belin hasta olduğu için gidemez. Yesari amca onları büyük bir mutlulukla karşılar. Belin ve Dora'nın neden gelmediğini sorar. Çiko Belin'in hasta olduğunu söyler. Yesari Amca Belin'in iyileşmesi için bir ilaç verir. Yesari amcanın evinin çok huzurlu olduğunu, onunla birlikte çay içip sohbet etmenin onlara ayrı bir huzur verdiğini günlüğüne yazmaktadır. Ayrıca babası ve abisi gördüğü kamyoneti Yesari amcaya anlatır. Çiko eve gittiklerinde Taka'yla bu durumu konuşmaktadır. Yesari amcanın verdiği ilaç işe yaramaktadır. Belin kısa sürede iyileşir. Çiko Taka'ya gri kamyoneti babasına söyleyip söylemediğini sorar. Taka babasının bu durumu bildiğini söyler. Çiko bu yaşadıklarını günlüğüne günlük yazmaktadır. “Hayalperest Çarşamba” günü gelir. Servi Hanım herkesin hayallerini yazmasını istemektedir. Çiko için bunu yazmak çok

eğlencelidir. Herkes yazdığı hayallerini okur. Sıra Çiko'ya gelir. Servi Hanım yazdıklarını çok beğenmektedir. İleride Çiko'nun çok iyi bir yazar olacağını söyler. Sincap ailesi umut dolu bir güne daha sevinçle başlar. Çiko okula gitmek için yola koyulmaktadır. O sırada gri kamyonet yine ormana gelir. İçerisinden insanlar çıkar, ormanda fotoğraf çekmektedir. Tüm sincaplar korkudan ağaca tırmanırlar. İnsanlar gidince herkes evine gider. Huzurlu bir pazar günüdür. Çünkü Vefa amca gelir. Amcası Neşeli bir şekilde herkesi yatağından kaldırmaya çalışmaktadır. Vefa amca hayat dolu biridir. Herkesi eğlendirmektedir. Günler bu şekilde devam etmektedir. Bir gün Taka yanında güzel mi güzel bir sincapla eve gelir. Bu sincabın adı Arus'tu. Arus Taka'nın kız arkadaşısıdır. Yakında Taka evlenip evden ayrılacaktır. Günler hızla ilerlerken gri kamyonet ormana tekrar gelmektedir. Bu sefer kamyonetten boz sincaplar inmektedir. İnsanlar bu sincapları bırakıp giderler. Boz sincaplar diğer sincapların toprağın altına bıraktığı erzakları olgunlaşmadan yemektir ve diğer sincaplar açlıktan ölmektedir. Çiko ve ailesi bu durum için bir tedbir alırlar. Çiko'nun babası ve amcası bir araya gelip konuşarak başka bir yere taşınmaları gerektiğini söyler. Ailecek Gökkuşağı Şelalesi'ne göç etmek için yola çıkarlar. Çiko arkadaşlarından okulundan ayrılacağı için üzgündür ama ailesi için başka bir yolu yoktur. O gün gelir herkes Gökkuşağı Şelalesi için yola koyulur. Yol uzun ve yorucudur. Dinlenmek için bir çukur bulup orada uyurlar. O gece Arus ve Taka'nın çocukları olur. Çocuklarının ismini Pare koyarlar. Çiko amca olduğu için çok heyecanlıdır. Herkes iyice dinlendikten sonra yine yola devam ederler. Sonunda Gökkuşağı Şelalesi'ne gelirler. Çiko burayı görünce çok beğenir. Ama arkadaşları olmadığı için biraz üzgündür. Tam o sırada Candaş, Hemdem ailesi ve Servi Hanım'da yaşadıkları yerden taşınır, Gökkuşağı Şelasi'ne doğru gelmektedirler. Herkes artık bir aradadır. Çiko bu yaşadıklarını da günlüğüne yazmaktadır. Artık Gökkuşağı Şelalesi dünyanın en muhteşem yeri olur.

Tablo 101: Çiko'nun Günlüğü Kitabının Analizi

Kitap adı: Çiko'nun Günlüğü			
Karakter	Karakterlerin Kişisel Özellikleri		
Çiko	1)Akılcı	2)Hoşgörülü	3)Duygusal
Anne ve Babası	1)Hoşgörülü	2)Yardımsever	
Abisi	1)Kararlı	2)Çalışkan	
Kitaptaki Yaşam Becerileri			
Kişilerarası İlişkiler			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Hayvanlarla ilişki	1)Bireyler arası bağın kurulması 2)Bireylerin birbirini anlaması		
İletişim			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Duygu düşünce paylaşımı	1)Bireyler arası bağın kurulması		
2)Karşıdakini anlama	2)Bireylerin birbirini anlaması		
Duygularla Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Korkular	1)Olumsuz duygunun nedenini belirleme		
2)Arzu ve istekler	2)Duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etme		
	3)Diğer bireylerden yardım alma		
Stresle Başa Çıkma			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Yaşam tehlikesi	1)Stres yaptırıcı durumu değiştirme		
2)Korkular	2)Stresli durum karşısında çaba sarf etme		
	3)Diğer bireylerden yardım alma		
Eleştirel Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Sorgulama	1)Muhakeme yapma		
2)Neden sonuç ilişkisi	2)Çıkarımda bulunma		
Problem Çözme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Etkili yöntem belirleme	1)Problem için uygun yöntemi seçme		
2)Çevreden destek alma	2)Oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma		
Karar Verme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)İstek ve ihtiyaçlar	1)Düşünce ve eylem arasında ilişki kurma		
	2)Seçenekleri değerlendirerek sonucu belirleme		
Yaratıcı Düşünme			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Üretme çabası	1)Özgün ürünler ortaya koyma		
2)Yeni fikirler	2)Farklı fikirler arasında ilişki kurma		
Öz farkındalık			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)İlgi alanları	1)Kapasitenin farkında olması		
	1)Bireyin kendini gözlemlemesi		
Empati			
Becerinin Hangi Bağlamda Verildiğinin İncelenmesi	Literatür Destekli İnceleme		
1)Farkında olma	1)Kişilerin duygularını anlama		
	2)Farklı yaşam şekillerini hayal etme		

“Çiko’nun Günlüğü” adlı kitapta “kişilerarası ilişkiler, iletişim, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, yaratıcı düşünme, öz farkındalık ve empati” olmak üzere on adet yaşam becerisine yer verildiği görülmektedir. Bu beceriler Çiko ve ailesinin yaşadıklarından hareketle tespit edilmiştir. Çiko hoşgörülü, duygusal ve akılcı, anne ve babası hoşgörülü, yardımsever, abisi ise kararlı ve çalışkan karakterlerdir. Çiko günlük yazar ve her güne kendisi bir isim verir. Ormana insanlar zaman zaman gelmekte sincaplar bundan korkmaktadır. Bir gün insanlar gelip ormana başka türden sincap bırakırlar ve Çiko ile ailesi beslenme tehlikesiyle karşı karşıya kalır. Sonrasında şelaleye taşınırlar.

Kitapta ele alınan yaşam becerilerine ilişkin bu becerilerin hangi bağlamlarda verildiği incelenmiştir. Bu bağlamlar hayvanlarla ilişki, duygu düşünce paylaşımı, karşıdakini anlama, korkular, arzu ve istekler, yaşam tehlikesi, sorgulama, neden sonuç ilişkisi, etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, istek ve ihtiyaçlar, üretme çabası, yeni fikirler, ilgi alanları, farkında olma şeklindedir. Bu yaşam becerilerinin incelendiği bağlamlar literatürdeki tanımlamalara göre değerlendirildiğinde, bireylerin birbirini anlaması ve bireyler arası bağın kurulması, duyguların davranışı nasıl etkilediğini fark etmeyle olumsuz duyguların ve stresin nedenini belirleme ve ortadan kaldırma, muhakeme yaparak düşünce ve eylem arasında ilişki kurma, farklı fikirler arasına ilişki kurma, özgün ürünler ortaya koyma, problem için uygun yöntemi seçme ve oluşabilecek sorunu ortadan kaldırma, bireyin kendini gözlemlemesi ve kapasitesinin farkında olması, farklı yaşam şekillerini hayal etme ve kişilerin duygularını anlama tanımlarına uygun olduğu görülmektedir.

C. Yaşam Becerilerinin Çocuk Kitaplarında Hangi Bağlamlarda Sunulduğuna İlişkin Bulgular

Kitaplarda yer alan yaşam becerileri için kodlar oluşturulmuştur. Yaşam becerilerinin hangi bağlamlarda ele alındığı ve kitaplarda en çok hangi bağlamların yer aldığı aşağıdaki tablolarda açıklanmıştır.

Tablo 102: Kişilerarası İlişkiler Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler

Bağlamlar	F	%
Aile ilişkisi	35	35
Akran ilişkisi	24	24
Çevreyle ilişki	22	22
Hayvanlarla ilişki	21	21
Komşuluk ilişkisi	5	5
Cansız varlıklarla ilişki	5	5

Kişiler arası ilişkiler yaşam becerisinin çocuk kitaplarında hangi bağlamlarda ele alındığı incelendiğinde, en fazla aile ilişkisi bağlamının kullanıldığı görülmektedir. Akran ilişkisi, çevreyle ilişki ve hayvanlarla ilişki de önemli düzeyde yer almaktadır. Kitaplarda, komşuluk ilişkisi ve konuşturulan cansız varlıklarla ilişki ise az sayıda kitapta yer almaktadır.

Tablo 103: İletişim Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler

Bağlamlar	F	%
Kendini sözlü olarak ifade etme	53	53
Karşdakini anlama	45	45
Duygu ve düşünce paylaşımı	25	25
Beden dilini kullanma	18	18

İletişim yaşam becerisinin hangi bağlamlarda değerlendirildiği incelendiğinde, en fazla kendini sözel olarak ifade etme bağlamında değerlendirildiği görülmektedir. Karşdakini anlama bağlamı da önemli düzeyde yer almaktadır. Duygu düşünce paylaşımı ve beden dilini kullanma bağlamları ise az sayıda kitapta yer almaktadır.

Tablo 104: Duygularla Başa Çıkma Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler

Bağlamlar	F	%
Kararlı olma	20	20
Çevreye karşı duyarlı olma	14	14
Hastalık durumu	12	12
Arzu ve istekler	12	12
İlgi alanları	11	11
Yaşanan aksi durumlar	10	10
Korkular	8	8
Mevsim geçişleri	2	2

Duygularla başa çıkma yaşam becerisinin hangi bağlamlarda değerlendirildiği incelendiğinde, en fazla kararlı olma bağlamında değerlendirildiği görülmektedir. Çevreye karşı duyarlı olma, hastalık durumu, arzu ve istekler bağlamlarına ise oldukça yer verilmiştir. İlgi alanları, yaşanan aksi durumlar ve korkular ise yer alan diğer bağlamlardır. Mevsim geçişleri bağlamı ise en az sayıda değerlendirilmektedir.

Tablo 105: Stresle Başa Çıkma Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler

Bağlamlar	F	%
Başarma isteği	28	28
Olumsuz durum	25	25
Korkular	15	15
Davranış değişikliği	8	8
Doğa sevgisi	6	6
Yaşam tehlikesi	4	4
Mevsim şartları	3	3
Aile edinme	1	1

Stresle başa çıkma yaşam becerisinin hangi bağlamlarda değerlendirildiği incelendiğinde, en fazla başarma isteği ve olumsuz durum bağlamlarında değerlendirildiği görülmektedir. Başarma isteği bağlamı karakterlerin yaptıkları bir icat, ortaya koydukları bir düşünce sırasında yaptıkları stresin sonunda mutluluğa yerini bırakması yönünden ele alınmaktadır. Korkular, davranış değişikliği, doğa sevgisi, yaşam tehlikesi ve mevsim şartları bağlamları diğer bağlamlara göre daha az yer almaktadır. En az yer verilen bağlam ise aile edinmedir.

Tablo 106: Eleştirel Düşünme Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler

Bağlamlar	F	%
Bilimsel merak	33	33
Neden sonuç ilişkisi	20	20
Sorgulama	16	16
Doğadaki değişim	12	12
Bireysel farklılıklar	11	11
Yaşanılan problemler	8	8
Okuma alışkanlığı	1	1
Farklı bakış açısı	1	1

Eleştirel düşünme yaşam becerisinin hangi bağlamlarda değerlendirildiği incelendiğinde, en fazla bilimsel merak bağlamının ele alındığı görülmektedir. Bilimsel merak konuları genellikle doğa olayları, bilimsel durumlar, fen bilimlerine yönelik olan bazı konularla ele alınmıştır. Neden sonuç ilişkisi, sorgulama, doğadaki değişim, yaşanan problemler ve bireysel farklılıklar bağlamlarının da ön plana çıktığı görülmektedir. Bireysel farklılıklar bağlamında düşünce ve fiziksel olarak bireylerin birbirlerinden farklı olma durumları ele alınmıştır. Okuma alışkanlığı ve farklı bakış açısı bağlamlarının ise en az ele alındığı görülmektedir.

Tablo 107: Problem Çözme Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler

Bağlamlar	F	%
Etkili yöntem belirleme	60	60
Çevreden destek alma	29	29
Aile desteği	16	16
Plan yapma	11	11

Problem çözme yaşam becerisinin hangi bağlamlarda değerlendirildiği incelendiğinde, en fazla etkili yöntem belirleme bağlamıyla değerlendirildiği görülmektedir. Etkili yöntem belirleme bağlamı karakterlerin problemlerini çözerken deneme yanılma, yaparak yaşayarak öğrenme, kütüphaneye giderek araştırmaları, internetten veri arama yapmaları yönünden ele alınmıştır. Çevreden destek alma ve aile desteği gibi bağlamlarda kitaplarda ele alınan problem çözme bağlamlarıdır. Plan yapma bağlamı ise en az yer alan bağlam olduğu görülmektedir.

Tablo 108: Yaratıcı Düşünme Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler

Bağlamlar	F	%
Yeni fikirler	30	30
Üretme çabası	12	12
Yaşanılan problemler	11	11

Yaratıcı düşünme yaşam becerisinin hangi bağlamlarda değerlendirildiği incelendiğinde, en fazla yeni fikirler bağlamına yer verilmektedir. Yeni fikirler bağlamı düşüncelerin çeşitliliği, karakterlerin farklı bakış açılarıyla durumu değerlendirmeleri ve ortaya yeni fikirler koyma yönünden ele alınmaktadır. Bir diğer

bağlam ise karakterlerin üretme çabasıdır. Üretme çabası ilgi alanlarına yönelik etkinlikler ortaya çıkarılması yönüyle ifade edilmiştir. Yaşanılan problemler bağlamına diğer bağlamlara göre daha az yer verilmektedir.

Tablo 109: Karar Verme Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler

Bağlamlar	f	%
İstek ve ihtiyaçlar	51	51
Bilimsel gerçeklik	30	30
Çevre yönlendirmesi	12	12
Doğa sevgisi	6	6
Hatayı tekrarlamama	4	4

Karar verme yaşam becerisinin hangi bağlamlarda değerlendirildiği incelendiğinde, en fazla istek ve ihtiyaçların ele alındığı görülmektedir. İstek ve ihtiyaçlar bağlamı karakterlerin karar verme sürecinde öncelikle ihtiyaçlarına öncelik vererek sonrasında istekleri doğrultusunda karar vermeye çalıştıkları ifade edilmektedir. Bilimsel gerçeklik, çevre yönlendirmesi ve doğa sevgisi bağlamlarının da önemli ölçüde ele alındığı görülmektedir. Hatayı tekrarlamama bağlamı ise en az olan bağlam arasındadır.

Tablo 110: Öz Farkındalık Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler

Bağlamlar	f	%
Yetenek ve ilgi alanları	15	15
Güçlü ve zayıf yönler	15	15
Hastalık durumu	9	9
Aile özlemi	1	1

Öz farkındalık yaşam becerisinin hangi bağlamlarda değerlendirildiği incelendiğinde, en fazla yetenek ve ilgi alanları, güçlü ve zayıf yönler bağlamlarında değerlendirildiği görülmektedir. Güçlü ve zayıf yönler karakterlerin neleri yapabileceği ya da neleri yapamayacağını, olaylar karşısında verecekleri tepkilerinin farkında olmaları gibi yönleriyle ifade edilmektedir. Hastalık durumu bağlamı ise karakterlerde otizm hastalığı, işitme kaybı, down sendromu gibi hastalık durumlarının olması hastalıklarının farkında olarak çevreyle uyum içerisinde

olmaları gibi yönlerle ele alınmaktadır. Aile özlemi bağlamı ise en az yer alan bağlam olduğu görülmektedir.

Tablo 111: Empati Yaşam Becerisinin Kitaplarda Hangi Bağlamda Yer Aldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelikler

Bağlamlar	f	%
Farkında olma	13	13
Denk olma durumu	2	2
Ortak özellikler	1	1
Somut yaşantılar	1	1
Kitap sevgisi	1	1
Aile eksikliği	1	1

Empati yaşam becerisinin hangi bağlamlarda değerlendirildiği incelendiğinde, en fazla farkında olma bağlamına yer verilmiştir. Farkında olma becerisi karakterlerin kanser, Alzheimer, obsesif, işitme kaybı, down sendromu gibi hastalıklara karşı verdiği mücadelelerde kendini diğer bireyle özdeşleştirmesi, diğer karakterlerin de bu durumlarda empati yaparak farkında olma yönüyle ele alınmıştır. Denk olma durumu bağlamına da yer verilmektedir. Ortak özellikler, somut yaşantılar, kitap sevgisi ve aile eksikliği gibi bağlamları ise diğer bağlamlara göre daha az yer almaktadır.

D. Yaşam Becerilerinin Çocuk Kitaplarında Hangi Karakterler ve Hangi Kişilik Özellikleriyle Sunulduğuna İlişkin Bulgular

Kitaplar, karakterler açısından incelendiğinde, en fazla kullanılan karakterin “çocuk” olduğu dikkati çekmektedir. Tüm kitaplar arasında çocuk karakterinin kullanılma yüzdesi % 65’tir.

Tablo 112: Kitaplarda Becerilerin Hangi Karakterler Yoluyla Aktarıldığına İlişkin Frekans ve Yüzdelik Dağılımlar

Bağlamlar	f	%
Çocuk	65	65
Hayvan	25	25
Yetişkin	17	17
Cansız varlıklar	14	14
Bitki	2	2

Çocuk karakterini hayvan ve yetişkin karakterleri izlemektedir. Hayvan karakterinin kullanılma oranı % 25 ve yetişkin karakterinin kullanılma oranı % 17'dir. Cansız varlıklar ve bitki karakterinin ise en az kullanıldığı görülmektedir. Karakter sınıflandırmaları Ek-3' te yer almaktadır.

Tablo 113: Kitaplarda Yer Alan Karakterlerin Kişilik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzdelik Dağılımlar

Kişilik özellikleri	f	%
Meraklı	30	30
Akılcı	27	27
Araştırmacı-keşfedici	17	17
Duyarlı	17	17
Bilgili	16	16
Yardımsever	15	15
Hoşgörülü	14	14
Sorgulayıcı-eleştirci	13	13
Bilinçli	12	12
Yönlendirici	11	11
Kararlı	10	10
Çalışkan	9	9
Özverili	8	8
Azimli	8	8
Cesur	6	6
Çekingen	5	5
Mutlu	4	4
Detaycı	3	3
Uyumlu	3	3
Bencil	3	3
Kirli	3	3
Eğlenceli	3	3
Düzensiz	3	3
Unutkan	3	3
Duygusal	3	3
Başarılı	2	2
Endişeli	2	2
Sabırlı	2	2
Sorumluluk sahibi	2	2
Üretken	2	2
Sorumsuz	2	2
Kurnaz	2	2
Kararsız	1	1

Tablo incelendiğinde, kitaplarda yer alan karakterlerde en fazla (% 30) meraklı karakter özelliği bulunmaktadır. En fazla yer alan ikinci kişilik özelliği (% 27), akılcı kişilik özelliği, en fazla yer alan üçüncü kişilik özellikleri (% 17) araştırmacı, keşfedici ve duyarlı olma gibi kişilik özellikleridir. Kararsız kişilik özelliği ise sadece 1 kitapta yer almaktadır.

Kişilerarası ilişki becerisi ve iletişim becerisi daha çok hoşgörölü, yardımsever, duyarlı, bilinçli ve meraklı karakter özellikleriyle sunulmuştur. Karar verme becerisi daha çok meraklı, bilgili, duyarlı, azimli, bilinçli ve akılcı karakter özellikleriyle sunulmuştur. Problem çözme becerisi daha çok meraklı, araştırmacı, akılcı karakter özellikleriyle sunulmuştur. Eleştirel düşünme becerisi daha çok sorgulayıcı, akılcı, meraklı karakter özellikleriyle sunulmuştur. Stresle ve duygularla başa çıkma becerisi daha çok yönlendirici, duyarlı, hoşgörölü, bilinçli akılcı gibi karakter özellikleriyle sunulmuştur. Öz farkındalık becerisi daha çok özverili, kararlı, yönlendirici, duyarlı karakter özellikleriyle sunulmuştur. Yaratıcı düşünme becerisi daha çok akılcı, araştırmacı ve meraklı karakter özellikleriyle sunulmuştur. Empati becerisi ise daha çok uyumlu, hoşgörölü, özverili gibi karakter özellikleriyle sunulmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

A. Tartışma

Bu çalışma kapsamında kullanılan kitaplar incelendiğinde karakterlerin “meraklı, akılcı, araştırmacı, keşfedici, duyarlı, bilgili, yardımsever, hoşgörülü, sorgulayıcı, eleştirici, bilinçli, yönlendirici, kararlı, çalışkan, özverili, azimli, çekingen, mutlu, detaycı, uyumlu, bencil, kirli, eğlenceli, düzensiz, unutkan, duygusal, başarılı, endişeli, sabırlı, sorumluluk sahibi, üretken, sorumsuz, kurnaz ve kararsız” gibi özelliklere sahip olduğu görülmüştür. Karakterlerin kişilik özelliklerinin en çok meraklı ve akılcı olduğu tespit edilmiştir.

İncelenen kitaplarda çocuklara kazandırılması planlanan yaşam becerilerinin başında “kişilerarası ilişkiler” becerisi gelmektedir. Kişilerarası ilişkiler becerisinin, “akran ilişkisi, çevreyle ilişki, hayvanlarla ilişki, komşuluk ilişkisi ve cansız varlıklarla ilişki” bağlamlarında ele alındığı tespit edilmiştir. Kişilerarası ilişkiler becerisi en çok aile ve akran ilişkisi bağlamlarıyla ele alındığı incelenmiştir. Literatürde yer alan benzer çalışmalarda da okul öncesi dönemden itibaren öğrencilerin okuduğu özellikle resimli hikâye kitaplarının kişilerarası ilişkiler de dahil olmak üzere birçok sosyal beceriyi geliştirdiği rapor edilmiştir (Er ve diğerleri, 2018; Yurtseven ve Kurt, 2013; Körükçü, 2012).

İncelenen kitaplarda çocuklara kazandırılması planlanan yaşam becerilerinden bir diğerinin iletişim becerisi olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında hem iletişim becerisinin hangi bağlamda verildiği hem de literatürde iletişimle ilgili yer alan tanım ve açıklamalardan hangisiyle uyumlu olduğu ele alınmıştır. Elde edilen sonuçlar incelendiği zaman iletişim becerisinin “kendini sözel olarak ifade etme, karşıdakini anlama, duygu düşünce paylaşımı, beden dilini kullanma” bağlamlarının verildiği tespit edilmiştir. İletişim becerisi en çok kendini sözel olarak ifade etme bağlamıyla ele alınmıştır. Bu konuda yapılan benzer çalışmalarda da hikâye kitaplarının öğrencilerde iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik içeriğe sahip olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Bu konuda yapılan bir çalışmada okul öncesi

eğitiminde yararlanılan hikâye kitaplarının öğrencilerin duygu ve düşüncelerini ifade etme becerilerini geliştirdiği tespit edilmiştir (Sildir ve Tüfekci Akcan, 2018).

Araştırmada incelenen kitaplarda çocuklara kazandırılması planlanan yaşam becerilerinden bir diğerinin karar verme becerisi olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında hem karar verme becerisinin hangi bağlamda verildiği hem de literatürde karar vermeye ilgili yer alan tanım ve açıklamalardan hangisiyle uyumlu olduğu ele alınmıştır. Elde edilen sonuçlar incelendiği zaman karar verme becerisinin istek ve ihtiyaçlar, bilimsel gerçeklik, çevre yönlendirmesi, doğa sevgisi ve hatayı tekrarlamama bağlamlarıyla verildiği tespit edilmiştir. Karar verme becerisi en çok istek ve ihtiyaçlar bağlamıyla ele alındığı belirlenmiştir.

Bilindiği gibi karar verme kavramı bireyin önünde bulunan alternatifler arasından en uygun olan seçeneği tercih etmesini ifade etmektedir (Tekin ve Ehtiyar, 2010). İnsanların günlük yaşam döngüsü içinde birçok konuda karar vermeye karşılaşmaktadır. İnsanların verdikleri kararların içeriği ve kapsamı birbirinden farklı olabilmektedir. Karar verme konusunda önemli olan nokta bireyin içinde bulunduğu koşullar dahilinde en etkili alternatifini seçebilmesidir. Çünkü karar verme sürecinde doğru alternatifler kullanıldığı zaman insanlar mutlu olabilecekleri sonuçlara ulaşabilmektedir (Çolakkadıoğlu, 2012). Karar verme belirli süreçlerden meydana gelmektedir. Birey karar verme sürecinde öncelikli olarak nasıl bir durumla karşı karşıya olduğunu algılanmakta, karar sürecinin sonundaki fırsatları ya da olumsuzlukları göz önünde bulundurmakta, kendisi için en üst düzeyde faydayı sağlayacak karar türünü analiz etmekte ve karar verme eylemini gerçekleştirmektedir (Bayraktaroğlu ve Demir, 2011). Karar verme sürecini etkileyen değişkenlerin başında ise kişilik özellikleri, problem çözme becerisi, stres düzeyi, duygusal yapı, bilgiyi kodlama becerisi, önyargılar, akran baskısı, bellek, sezgi, aile ve motivasyon düzeyi gelmektedir. Karar verme sürecini etkileyen söz konusu değişkenler ilkökul çağlarından itibaren bireyin karar verme mekanizması üzerinde belirleyici olmakla beraber, ilkökul yıllarında karar verme becerisini geliştirmeye yönelik yapılan çalışmalar bireyin hayatı boyunca kullanacağı karar verme stratejileri üzerinde belirleyici olmaktadır (Aktaş, 2016). Literatürde yer alan bilgiler değerlendirildiği

zaman yapılan bu çalışmada içerik çözümlemesi yapılan kitapların öğrencilerde karar verme becerisini geliştirmeye katkı sağlayacağı söylenebilir. Özellikle öğrencilerin keşfetme ve problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik içeriğe sahip olan kitapların karar verme mekanizmasını geliştireceği ifade edilebilir.

Çalışmada incelenen kitaplarda çocuklara kazandırılması planlanan yaşam becerilerinden bir diğerinin eleştirel düşünme becerisi olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında hem eleştirel düşünme becerisinin hangi bağlamda verildiği hem de literatürde eleştirel düşünmeyle ilgili yer alan tanım ve açıklamalardan hangisiyle uyumlu olduğu ele alınmıştır. Elde edilen sonuçlar incelendiği zaman eleştirel düşünme becerisinin bilimsel merak, neden sonuç ilişkisi, sorgulama, doğadaki değişim, bireysel farklılıklar, yaşanan problemler, okuma alışkanlığı ve farklı bakış açısı bağlamlarıyla verildiği tespit edilmiştir. Eleştirel düşünme becerisi en çok bilimsel merak bağlamıyla ele alınmıştır.

Eleştirel düşünme becerisini geliştirmeye yönelik birçok etkinlik bulunmakla beraber, eleştirel düşünme becerisi gelişmiş bireylerin sahip oldukları bazı özellikler bulunmaktadır. Bu kapsamda eleştirel düşünme becerisi gelişmiş bireylerin genel özelliklerinin başında önemli sorunları ya da problemleri ortaya koyabilme, problem ve sorunları açıkça formüle etme, soyut fikirleri etkili bir biçimde kullanma, soyut fikirleri yorumlayabilme, mevcut imkanlar dahilinde sonuç ve çözüm önerileri geliştirme, alternatif düşüncelere açık olma, verilecek kararın olası etkilerini göz önünde bulundurma, karmaşık görülen problemlerin çözümünde başkalarıyla etkileşim içinde olma gibi özellikler gelmektedir (Paul ve Elder, 2013). Bu kapsamda yapılan bu çalışmada elde alınan çocuk kitaplarının eleştirel düşünme becerisi yüksek öğrenciler yetiştirme konusunda oldukça etkili hikâye türlerini içinde barındırdığı söylenebilir.

Bu araştırma kapsamında incelenen kitaplarda çocuklara kazandırılması planlanan yaşam becerilerinden bir diğerinin problem çözme becerisi olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında hem problem çözme becerisinin hangi bağlamda verildiği hem de literatürde problem çözmeyle ilgili yer alan tanım ve açıklamalardan hangisiyle uyumlu olduğu ele alınmıştır. Elde edilen sonuçlar incelendiği zaman

problem çözme becerisinin etkili yöntem belirleme, çevreden destek alma, aile desteği ve plan yapma bağlamlarıyla verildiği tespit edilmiştir. Problem çözme becerisinin en çok etkili yöntem belirleme bağlamıyla ele alındığı incelenmiştir.

Bilindiği gibi insanlar günlük yaşamda birçok problem ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle problem çözme becerisi insanların her zaman uygulamak zorunda kaldıkları önemli bir beceri olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanlar karşılaştıkları problemleri etkili bir şekilde çözebildikleri zaman yaşamda başarıyı yakalamaktadır. Bunun yanında insanların problem çözme becerileri gündelik yaşamda başarılı olmanın yanında topluma uyum sağlama konusunda da önemli bir yere sahiptir (Tetik ve Açıkgöz, 2013). Kavramsal açıdan ele alındığı zaman problem çözme becerisi; sonucu önceden sezilenmeyen durumlarda, belirli amaçlar doğrultusunda çözüme ulaşabilmek için geçmiş deneyimlerden yararlanarak doğru çözüme ulaşmayı amaçlayan kapsamlı, zihinsel ve sistematik bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Falyalı, 2015). İnsanlar problem çözme sürecine girmeden önce karşılaştıkları problemler karşısında bazı tepkiler vermektedirler. Söz konusu tepkilerin başında problemi çözme yolları arama, problemin kendiliğinden ortadan kalmasını bekleme, problemin çözüme ulaşacağını umut etme, karar verme evresini erteleme ya da sorumluluklarını başkasının üzerine yıkma gibi davranışlar gelmektedir (Gülbüz, 2014). Yapılan bu çalışmada da çocuk kitaplarında problem çözme sürecine ilişkin olarak öğrencilere farklı davranış biçimlerinin kazandırılmasının amaçlandığı, bu kapsamda problem çözme sürecinde öğrencilere doğru kararlar almaları için gerekli yolların aktarıldığı görülmektedir.

Bu çalışmada çocuk kitaplarında öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik hikayelerde problemi çözümü için mevcut verileri analiz etme ve sağlıklı bir çözüm için alternatif yöntemleri kullanma becerilerinin aktarıldığı görülmüştür. Bunun temel nedenlerinin başında çocuk kitaplarında yer alan hikâyelerle öğrencilere problem çözmenin temel prensiplerinin öğretilmek istenmesi yatmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalarda da problem çözme becerisinin geliştirilmesi için problem çözmenin temel prensiplerine odaklanılması gerektiği belirtilmektedir (Çalışkan ve diğerleri, 2006). Bunun yanında Türkiye’de çocuk

kitapları üzerinde yapılan benzer araştırmalar hikâye kitaplarının problem çözmeye becerisi kazandırmada etkili olduğunu göstermektedir. Bu konuda yapılan bir çalışmada okul öncesi eğitiminde yararlanılan hikâye kitaplarının öğrencilerin başkalarının sorunlarını çözmeye becerilerini geliştirdiği rapor edilmiştir (Sildir ve Tüfekci Akcan, 2018).

Araştırmada incelenen kitaplarda çocuklara kazandırılması planlanan yaşam becerilerinden bir diğerinin öz farkındalık becerisi olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında hem öz farkındalık becerisinin hangi bağlamda verildiği hem de literatürde öz farkındalıkla ilgili yer alan tanım ve açıklamalardan hangisiyle uyumlu olduğu alınmıştır. Elde edilen sonuçlar incelendiği zaman öz farkındalık becerisinin yetenek ve ilgi alanları, güçlü ve zayıf yönler, hastalık durumu, aile özlemi bağlamlarıyla verildiği tespit edilmiştir. Öz farkındalık becerisinin en çok yetenek ve ilgi alanları, güçlü ve zayıf yönler bağlamlarıyla ifade edildiği belirlenmiştir. Öz farkındalık kavramı bireyin sosyal, bilişsel ve duygusal açıdan neler hissettiğinin farkında olmasını ifade etmektedir (Esentaş ve diğerleri, 2018). Çocuk kitaplarında öz farkındalığı geliştirmeye yönelik tema ve içeriklerin olması çocukların öz farkındalık düzeylerini geliştirmenin yanında başkalarının duygularını anlama becerilerini de geliştirmektedir (Türe Köse, 2019). Bu kapsamda çalışmaya dahil edilen kitapların özellikle öğrencilerin bilişsel gelişimlerini destekleyici nitelikte olduğu söylenebilir.

Araştırmada incelenen kitaplarda çocuklara kazandırılması planlanan yaşam becerilerinden bir diğerinin stresle başa çıkma becerisi olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında hem stresle başa çıkma becerisinin hangi bağlamda verildiği hem de literatürde stresle başa çıkmayla ilgili yer alan tanım ve açıklamalardan hangisiyle uyumlu olduğu ele alınmıştır. Elde edilen sonuçlar incelendiği zaman stresle başa çıkma becerisinin başarma isteği, olumsuz durum, korkular, davranış değişikliği, doğa sevgisi, yaşam tehlikesi, mevsim şartları ve aile edinme bağlamlarıyla verildiği tespit edilmiştir. Stresle başa çıkma becerisinin en çok başarma isteği ve olumsuz durum bağlamlarıyla ifade edildiği belirlenmiştir.

Bilindiği gibi her yaş grubunda birey içinde bulunduğu olumsuz durumlar karşısında strese girmekte, strese paralel olarak karamsarlık ve umutsuzluk duyguları da gelişmektedir. Bu nedenle insanlar stresli yaşam olaylarına maruz kaldıkları zaman stresten kurtulmak için bazı mücadele yöntemleri geliştirmeye çalışmaktadır (Yıldız ve diğerleri, 2015). İnsanların stresle başa çıkmada kullandıkları birçok yöntem bulunmakla beraber, hangi yöntemlerin stresle başa çıkma konusunda daha etkili olduğuna dair ortak bir görüş bulunmamaktadır. Bununla birlikte her bireyin strese maruz kaldığı zaman savunmasız kaldığı yönleri olduğu bilinmektedir. Bu nedenle insanların stresle başa çıkma konusunda kendilerini geliştirmeleri ve kendilerine psikolojik açıdan zarar vermeden en etkili başa çıkma stratejilerini geliştirmeleri gerekmektedir (Doğan ve Eser, 2013). Yapılan bu çalışmada çocuk kitaplarında stresle baş çıkmanın yaratıcı düşünme, ortam değişikliği, problemi çözme, yeni fikirler türetme, başarma isteği ve arkadaş desteği bağlamında ele alındığı görülmüştür. Bu kapsamda hikâye kitaplarında yer alan hikayelerin öğrencilere stresle başa çıkmada farkı stratejiler geliştirmelerine katkı sağlayan bir içeriğe sahip olduğu söylenebilir.

Kitaplarda yer verilen yaşam becerilerinden bir diğerinin “duygularla başa çıkma” olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında hem duygularla başa çıkma becerisinin hangi bağlamda verildiği hem de literatürde duygularla başa çıkmayla ilgili yer alan tanım ve açıklamalardan hangisiyle uyumlu olduğu ele alınmıştır. Elde edilen sonuçlar incelendiği zaman duygularla başa çıkma becerisinin kararlı olma, çevreye karşı duyarlı olma, hastalık durumu, arzu ve istekler, ilgi alanları, yaşanan aksi durumlar, korkular, mevsim geçişleri bağlamlarıyla verildiği tespit edilmiştir. Duygularla başa çıkma becerisinin en çok kararlı olma bağlamıyla ele alındığı belirlenmiştir. Türkiye’de bu konuda yapılan benzer çalışmalarda da çocuk kitaplarının içerik olarak duygusal yapının gelişimine katkı sağlayan bir yapıya sahip olduğu belirtilmektedir (Aşkın, 2016). Okul öncesi hikâye kitaplarının içerik analizinin yapıldığı bir çalışmada kitapların sosyal duygusal gelişim üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmış, araştırma kapsamında 20 farklı okulda öğrencilere okutulan 300 hikaye kitabı incelemeye alınmıştır. Araştırmanın sonunda hikayelerin bir bölümünün sosyal duygusal gelişimi desteklemede içerik olarak

yetersiz olduğu, buna karşılık kitapların büyük bir bölümünde çocukların sosyal duygusal gelişimlerini desteklemeye yönelik içerik bulunduğu tespit edilmiştir (Sildir ve Tüfekci Akcan, 2018).

İncelenen kitaplarda çocuklara kazandırılması planlanan yaşam becerilerinden bir diğ erinin yaratıcı düşünme becerisi olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında hem yaratıcı düşünme becerisinin hangi bağ lamda verildiği hem de literatürde yaratıcı düşünmeyle ilgili yer alan tanım ve açıklamalardan hangisiyle uyumlu olduğu ele alınmıştır. Elde edilen sonuçlar incelendiği zaman yaratıcı düşünme becerisinin yeni fikirler, üretme ç abası ve yaşanan problemler bağ lamlarıyla verildiği tespit edilmiştir. Yaratıcı düşünme becerisinin en çok yeni fikirler bağ lamıyla ifade edildiği belirlenmiştir.

İncelenen kitaplarda çocuklara kazandırılması planlanan yaşam becerilerinden bir diğ erinin empati becerisi olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında hem empati becerisinin hangi bağ lamda verildiği hem de literatürde empatiyle ilgili yer alan tanım ve açıklamalardan hangisiyle uyumlu olduğu ele alınmıştır. Elde edilen sonuçlar incelendiği zaman empati becerisinin farkında olma, denk olma durumu, ortak özellikler, somut yaş antılar, kitap sevgisi, aile eksikliği bağ lamlarıyla verildiği tespit edilmiştir. Empati becerisinin en çok farkında olma bağ lamıyla ifade edildiği belirlenmiştir.

İnsanlar sosyal birer varlık oldukları için yaşadığı çevrede diğ er insanlar ile sürekli etkileşim halindedir. Hatta diğ er insanlar ile etkileşime girme bireyin en temel gereksinimleri arasında yer almaktadır. Diğ er bireyler ile etkileşimin düzeyini etkileyen birçok unsur bulunmaktadır. Bunun yanında insanlar arasındaki etkileşimin kalitesini belirleyen temel unsurların baş ında bireyin karş ısındaki insanın duygu ve düş üncelerini anlaması gelmektedir. Bireysel açıdan ele alındığı zaman da insanların genellikle karş ısındaki insanların kendi düş üncelerini anlamalarını beklediği bilinmektedir. Bu noktada empati kavramı insanların karş ılarında bulunan diğ er insanların düş üncelerini anlama kapasiteleri şeklinde karş ımıza çıkmaktadır (Kaya ve Siyez, 2010). Öğrencilerin empati becerilerinin gelişmesi için karş ısındaki insanların duygularını ve düş üncelerini anlama aş amasından önce kendi hislerini anlamaları

gerekmektedir. Çünkü öğrencilerin kendi hislerini, duygu ve düşüncelerini anlamlandırmadan başka insanların duygu ve düşüncelerini anlaması ve empati kurması söz konusu değildir (Pala, 2008). Yapılan bu çalışmada incelenen kitaplarda da genellikle öğrencilere kendi hislerini tanımaya yönelik hikayeler aktarıldığı görülmüştür. Bu kapsamda kitaplarda yer alan hikayelerin öğrencilerde empati duygusunun geliştirilmesi için iyi bir alt yapı kurduğu söylenebilir. Literatürde yer alan benzer çalışmalarda da hikâye kitaplarının empati becerisini geliştirmeye katkı sağladığı rapor edilmiştir (Türe Köse, 2019).

B. Sonuç

Çocuk gelişimini etkileyen unsurların arasında eğitimin önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Bilindiği gibi eğitim faaliyetleriyle çocuklarda bazı davranış değişikliklerinin meydana gelmesi beklenmektedir. Eğitim doğumla başlayan ve ömür boyu devam eden bir süreçtir. Bu nedenle insan yaşamının her döneminde eğitim sayesinde davranış değişikliği sağlanabilmektedir. Davranış biçimlerinin yanında eğitimin diğer bir amacı öğrencilerin tutumlarını geliştirmektedir. Bu kapsamda öğrencilerin tutum ve davranışları değişmediği sürece eğitimin gerçekleştiğini söylemek mümkün değildir. Örgün eğitim kurumlarında uygulanan eğitim programlarında ise öncelikli olarak öğrencilere kazandırılması gereken tutum ve davranışlar belirlenmekte, daha sonraki süreçte tutum ve davranışları değiştirmeye yönelik müfredat hazırlanmaktadır (Harmandar, 2004). Bu kapsamda eğitim sistemi içerisinde kullanılan yazılı ve görsel materyaller de öğrencilerde bazı davranış biçimlerini değiştirmeye yönelik unsurları içinde barındırmaktadır. Çocuk kitapları da söz konusu ders materyalleri arasında yer almakta olup, öğrencilere temel yaşam becerileri kazandırmada oldukça etkili bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapılan bu çalışmada TÜBİTAK çocuk kitaplarında 10 temel yaşam becerisinin tümüne yer verildiği görülmüştür. Temel yaşam becerilerinden en fazla “Kişilerarası ilişki ve iletişim” becerilerine vurgu yapıldığı tespit edilmiştir.

Bulgulara göre, becerilere ilişkin kuramsal bilgi ve beceri tanımları ile yaşam becerilerinin kitaplarda içerik olarak sunumu örtüşmektedir. Kişilerarası ilişkiler becerisi aile ve akran ilişkisi, iletişim becerisi ise kendini sözel olarak ifade etme ve

karşıdakini anlama bağlamlarıyla ele alınmıştır. Karar verme becerisi istek ve ihtiyaçlar, problem çözme becerisi etkili yöntem belirleme, eleştirel düşünme bilimsel merak bağlamlarıyla ifade edilmiştir. Duygularla başa çıkma becerisi kararlı olma, stresle başa çıkma becerisi başarıma isteği bağlamıyla ele alınmıştır. Öz farkındalık becerisi yetenekler ve ilgi alanları, güçlü ve zayıf yönler, yaratıcı düşünme becerisi yeni fikirler, empati becerisi ise farkında olma bağlamlarıyla ifade edilmiştir. Çocuk kitaplarında yaşam becerilerinin hangi karakterler ve bu karakterlerin hangi kişilik özellikleriyle ifade edildiğine yönelik bulgulardan hareketle, en fazla kullanılan karakterin “çocuk” karakteri olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Karakterlerin en belirgin kişilik özellikleri ise meraklı olmalarıdır.

Literatürde bu konuda yapılan benzer çalışmalarda da çocuk kitaplarının yaşam becerilerini kazandırma konusunda iyi birer içeriğe sahip olduğu görülmüş, bu kapsamda elde edilen sonuçların literatürde yer alan benzer çalışma sonuçlarıyla paralellik gösterdiği tespit edilmiştir.

C. Öneriler

Yapılan bu çalışmada ulaşılan bulgular ışığında hem uygulama hem de gelecekte yapılacak bilimsel çalışmalar için aşağıdaki önerilerde bulunulabilir.

1. Çocuk kitaplarında becerilere, öğrencilere temel yaşam becerileri hakkında bilgi sunacak ve beceriyi hissettirecek kadar yer verildiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda okullarda, becerilerin yer verildiği böyle kitaplardan daha fazla yararlanmaya yönelik düzenlemelere gidilebilir.

2. Çocukluk yıllarında yaşam becerilerinin gelişmesi, gelecek nesillerin psikolojik ve sosyal açıdan daha sağlıklı olmalarına katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda öğrencilerin okul dışı zamanlarda da çocuk kitaplarına kolay ulaşmalarını sağlayacak fırsatlar oluşturulabilir.

3. Çocuk kitapları, çocuğa kitap seçme, çocuğa kitap okuma gibi konularda eğitim programları oluşturularak, gerek öğretmenler gerekse aileler bu konuda bilgilendirilebilir.

4. Bu araştırmada sadece TÜBİTAK tarafından yayımlanan kitaplar ve sadece temel yaşam becerileri (kişilerarası ilişkiler, iletişim, karar verme, eleştirel düşünme, problem çözme, öz farkındalık, stresle başa çıkma, duygularla başa çıkma ve empati becerisi) incelenmiştir. Diğer yayınevlerine ait kitaplarda temel yaşam becerileri incelenebileceği gibi yine TÜBİTAK yayınlarında “zaman ve kronolojiyi algılama, finansal okuryazarlık, girişimcilik, dijital okuryazarlık, konum analizi” gibi beceriler incelenebilir.

5. Kitapların, ocukların genel olarak bilişsel ve sosyal becerileri ile dil becerilerini desteklemede önemli role sahip olduğu bilinmektedir. Özel olarak “finansal okuryazarlık, girişimcilik, dijital okuryazarlık” gibi diğer yaşam becerilerini destekleyecek şekilde beceri odaklı ocuk düzeyinde yeni kitaplar hazırlanabilir.

KAYNAKÇA

- ABAAN, Süheyla, & Altıntoprak, Arzu, "Nurses" Perceptions of Their Problem Solvingability: Analysis of Self Apprasials". *Hemşirelik Yüksekokul Dergisi*, 2005, 62-76.
- AKTAŞ, Nilgün, *Lise Öğrencilerinin Motivasyon Kaynakları ve Karar Verme Stratejileri*. Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın 2016.
- AKAR, Ülkü, *Öğretmen Adaylarının Bilimsel Süreç Becerileri ve Eleştirel Düşünme Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon 2007.
- AKSOY, Bülent, "Problem Çözme Yönteminin Çevre Eğitiminde Uygulanması". *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(14), 2003, s.
- ALACA, Merve Bahar, *Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi İle İlgili Mesleki Bilgilerinin ve Bu Beceriye Kullanma Durumlarının Belirlenmesi*, Trabzon Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı, Trabzon 2019.
- AMINOLROAYA, Saeideh, Yarmohammadian, Mohammad H., & Keshtiaray, Narges, "Methods of Nurturing Creativity During Preschool Term: An Integrative Study". *Educational Research and Reviews*, 11(6), 2016, 204-210.
- ANAGÜN, Şengül S., KILIÇ, Zeynep, ATALAY, Nurhan, YAŞAR, Serhat, "Sınıf Öğretmen Adayları Fen Bilimleri Öğretim Programını Uygulamaya Hazır mı?". *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(11), 2015, 127-148.
- ARICI, Ali, Fuat, *Çocuk Edebiyatı ve Kültürü*, Ankara 2018.
- AŞKIN, Onur, *Okul Öncesi Eğitimde Dijital Çocuk Kitabı Uygulamalarının Görsel İletişim Sorunları ve Uygulama Önerisi*, Yüksek Lisans Tezi, şık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul I2016.

- AYDIN, Yağmur, *Yetişkinlerin Stres Düzeyleri ve Stresle Baş Etme Yolları İle Sergilenen Dikkat Eksikliği Belirtileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Toros Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin 2017.
- AYGÜN, Şengül-Saime., ATALAY, Nurhan., KILIÇ, Zeynep, YAŞAR, Serhat, "Öğretmen Adaylarına Yönelik 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algıları Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması", *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2016, 40(40), 160-175.
- BASTIK, Uğur, *Hayat Bilgisi Dersinde Yaşam Becerilerinin Kazandırılmasına Yönelik Öğretmen Görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep 2018.
- BAŞARIR, Nilay Hazal, *Okul Öncesi Çocukların Çocuk Kitaplarındaki Resimlere İlgisi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2009.
- BAYRAKTAROĞLU, Serkan, DEMİR, Kemal, "İşyerinde Karar Verme ve Problem Çözme Yöntemleri". *İş ve Meslek Danışmanlığı İçinde*. İş ve Meslek Danışmanlığı Derneği Yayınları, Ankara 2011.
- BOYSAK, Muhammet Emin, *Sınıf Öğretmenlerinin Yaşam Becerilerine ilişkin Görüşlerinin Çoklu Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir 2020.
- BOYSAN, Murat, *Üniversite Öğrencilerinde Erken Dönem Uyumsuz Şemalar, Başa Çıkma Stilleri ve Öznel İyi Oluş Arasındaki İlişkilere Yönelik Bir Model Sınaması*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı, Ankara 2012.
- BROWN, Kirk Warren, & Ryan, Richard M., "The Benefits of Being Present: Mindfulness and Its Role in Psychological Well-Being". *Journal of Personality and Social Psychology*, 84(4), 2003, 822-848.

- BROWN, Kirk Warren, Ryan, Richard M., & Creswell, J. David, "Mindfulness: Theoretical Foundations and Evidence for its Salutary Effects". *Psychological Inquiry*, 18(4), 2007, 211-237.
- BULUT, S., *Okulöncesi Eğitim Ortamlarında Çocuk Kitaplarıyla Gerçekleştirilen Uygulamaların Okuma Kültürü Edindirme Bağlamında İncelenmesi*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara 2018.
- CELEPOĞLU, Ayşegül, *Çocuk Edebiyatı*. Pegem Akademi, Ankara 2010.
- CHOW, Jia Yi, DAVIDS, Keith, BUTTON, Chris, SHUTTLEWORTH, Rick, RENSHAW, Lan, & ARAÚJO, Duarte, "The Role of Nonlinear Pedagogy in Physical Education". *Review of Educational Research*, 77(3), 2007, 251-278.
- CİHANER, Cemile, *Eleştirel Düşünme Dazandırma Yönüyle Bilgin Adalı'nın Çocuk Kitapları*. Yüksek Lisans Tezi. Abant Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu 2007.
- CURTISS, Paul, R., ve WARREN, Philip, W., *The Dynamics of Life Skills Coaching*, Canada 1974.
- ÇAĞLAR, Gonca, *Anne-Baba İletişim Becerilerinin 60-66 Ay Grubu Çocukların İletişim Becerilerine Etkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2019.
- ÇALIŞKAN, Hüseyin, "Sosyal Bilgiler Öğretiminde Araştırmaya Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Eleştirel Düşünme Becerisine Etkisi". *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(1), 2009, 57-70.
- ÇALIŞKAN, Serap, SELÇUK, Gamze Sezgin., EROL, Mustafa, "Fizik Öğretmen Adaylarının Problem Çözme Davranışlarının Değerlendirilmesi", *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2006, 30(30), 73-81.
- ÇINAR, Fevziye Selcen, *Ortaokul Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Algılarının ve Görüşlerinin İncelenmesi (Çorum ili Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars 2019.

- ÇOLAKKADIOĞLU, Oğuzhan, “Ergenlerde Karar Verme Ölçeğinin Ortaöğretim Öğrencileri İçin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2012, 9(19), 387-403
- DEMİRCAN, Candemir, "TÜBİTAK Çocuk Kitaplığı Dizisindeki Kitapların Dış Yapısal ve İç Yapısal Olarak İncelenmesi", *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2006, 2.1.
- DİKER-COŞKUN, Yelkin., DEMİREL, Melek, “Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri”. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2012, 42(42), 108-120.
- DİLİDÜZGÜN, Selahattin, *Çağdaş Çocuk Yazını*. Tudem, İzmir 2018.
- DOĞAN, Başak., ESER, Mümin, “Üniversite Öğrencilerinin Stresle Başa Çıkma Yöntemleri: Nazilli MYO Örneği”, *Ejovoc (Electronic Journal of Vocational Colleges)*, 2013, 3(4), 29-39.
- DOWDALL, N., MELENDEZ-TORRES, G. J., MURRAY, L., GARDNER, F., HARTFORD, L. AND COOPER, P. J. "Shared picture book reading interventions for child language development: a systematic review and meta-analysis". *Child Development*, 2020, 91 (2), 383-399.
- DURUALP, Ender., ARAL, Neriman, “Altı Yaşındaki Çocukların Sosyal Becerilerine Oyun temelli Sosyal Beceri Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2010, 39(39), 160-172.
- EFEÇİNAR, Aygün Tuğçe Atas İlknur, *Çocuklar İçin Gerçek Yaşam Becerileri* (5.bs.). Remzi Kitabevi, 2020.
- ELIKESİK, Meral, *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Empati ve Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Empati Becerilerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi* Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2013.
- ELLİS, Arthur, *Teaching and Learning Elementary Social Studies*, Pearson Education Inc., USA 2007.

- ELMAS, Gülcan Akdeniz, *Üniversite Öğrencilerinin Ruhsal Durumları, Stresle Baş Etme Biçimleri ve Sigara İçme Profilleri*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas 2019.
- ENNIS, Robert H., "A Logical Basis for Measuring Critical Thinking Skills". *Educational Leadership*, 43 (2), 1985.
- ER, Mustafa., AYKAÇ, Tuba., ÇABUK, Burcu, "Resimli Öykü Kitaplarının Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki Sosyal-Duygusal Gelişim Özelliklerine Yönelik Olumlu Davranışları İçerme Durumları", *5. Ulusal Çocuk Gelişimi Öğrenci Kongresi*, 2018. https://www.researchgate.net/publication/325119928_Resimli_Oyku_Kitaplarinin_Okul_Oncesi_Egitim_Programi'nda_ki_Sosyal-Duygusal_Gelisim_Ozelliklerine_Yonelik_Olumlu_Davranislari_Icerme_Durumlari erişim tarihi: 03.10.2021.
- ERDOĞAN, Dilara, *Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri İle Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak 2020.
- ERDOĞAN, Bilge Gök Tolga, "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Düşünme Düzeyleri ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi". *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 44(2), 2011, 29-51.
- ERDOĞAN, Yahşi, YAZICIOĞLU, Samiye, *Yaşam Becerileri*. Detay Yayıncılık, 2015.
- ER-NAS, Sibel, ALACA, Merve Bahar, "Fen Bilimleri Eğitiminde İletişim Becerisi", A. Kirman-Bilgin (Ed.), *Fen Bilimlerinde Yaşam Becerileri Eğitimi İçinde*, Ankara Pegem Akademi, 2019, s. 114-129.
- EROĞLU, Erhan, ATAİZİ, Murat, YÜKSEL, Nesrin Aysun Akıncı, & YÜKSEL, Ahmet Haluk, *Etkili İletişim Teknikleri* (E. E. A. H. Yüksel, Ed.). Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2013.
- ERSOY, Esen, & Başer, Neş'e, "İlköğretim İkinci Kademedeki Eleştirel Düşünmenin Yeri". *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(1), 2011, 1-10.

- ESENTAŞ, Melike., IŞIKGÖZ, Enes., GÜZEL, Pınar., Özbey, Selhan, “Spor Yöneticilerinde Öz-farkındalık: Bir Ölçek Uyarlama Çalışması”, *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2018, 16(1), 493-510.
- FACIONE, Peter A., "Critical Thinking: What It Is and What It Counts". *California Academic Press*, 2011.
- FALYALI, Hanife, *Ortaöğretim 6., 7. ve 8. Sınıflarda Fen Öğretiminde Problem Çözme Becerilerinin Kazandırılmasına Yönelik Öğretmen Uygulamalarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Doğu Akdeniz Üniversitesi Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü, Kıbrıs 2015.
- GARDNER, William L., Avolio, Bruce J., Luthans, Fred, May, Douglas R., & Walumbwa, Fred, "Can You See The Real Me? A Self Based Model of Authentic Leader and Follower Development". *The Leadership Quarterly*, 16(3), 2005, 343-372.
- GELBAL, Selahattin, "Problem Çözme". *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6, 1991, 167-173.
- GERÇEK, Samiye Mete Emine, "PDÖ Yöntemiyle Eğitim Gören Hemşirelik Öğrencilerinin Empatik Eğilim ve Becerilerinin İncelenmesi ". *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*, 9(2), 2005.
- GOMES, A. Rui, MARQUES, "Brazelina, Life Skills in Educational Contexts: Testing The Effects of an Intervention Programme". *Educational Studies*, 2013, 39 (2), 156-166.
- GÖKÇEK, Yaşar, *Öğretmen Adaylarının Model ve Modelleme İle Yaşam Becerilerine Ait Görüşlerinin Bilişötesi Farkındalıklarıyla Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya 2019.
- GÖKSÜN-ORHAN, Derya., KURT, Adile Aşkı, “Öğretmen Adaylarının 21. yy. Öğrenen Becerileri Kullanımları ve 21. yy. Öğreten Becerileri Kullanımları Arasındaki İlişki”, *Eğitim ve Bilim*, 2017, 42(190), 107-130.

- GRAWITCH, Jennifer M., KOHLER David C., MUNZ Mathew J., "Test of a Dynamic Stress Model for Organisational Change: Do Males and Females Require Different Models?". *Applied Psychology*, 55(2), 2006, 168-191.
- GÜLBÜZ, Ersan *Sağlık Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2014.
- GÜLEÇ, Veysel Karani, *Sınıf Öğretmenlerinin Yaşam Becerileri ile Eğitsel Değerleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon 2020.
- HAMDONA, Yousif Omar, *Life Skills Latent in The Content of English for Palestine-Grade Six Textbook*. Unpublished master's thesis, Gaza: The Islamic University of Gaza, 2007.
- HARMANDAR, İsmail Hakkı, *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*, Nobel Yayın, Ankara 2004.
- İMAMOĞLU, Seval Erden, & AYDIN, Betül, "Kişilerarası İlişki Boyutları Ölçeğinin Geliştirilmesi". *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 29(29), 2009, 39-64.
- İPEKŞEN, Seren, *Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Öğrenen Becerileri İle Öğrenme Biçimleri, Öğrenme Stilleri ve Çoklu Zeka Alanları Arasındaki İlişkilerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya 2019.
- KABAPINAR, Yücel, *Empatiyle Gelişmek Empatiyi Geliştirmek: Çocuk ve Empati* (Y. Kabapınar, Ed. I. Basım). Pegem Akademi Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Hizm. Tic. Ltd. Şti., 2015.
- KANYILMAZ, Büşra Melis, *Sınıf Öğretmenlerinin Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programında Yer Alan Yaşam Becerilerinin Öğrencilere Kazandırılmasına Yönelik Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli 2018.

- KARABAĞ, Şerifnaz Gülin, *Öğretilebilir ve Bilişsel Bir Beceri Olarak Tarihi Empati*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tarih Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara 2003.
- KARATAY, Halil, "Dil Edinimi ve Değer Öğretimi Sürecinde Masalın Önemi ve İşlevi ". *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(3), 2007, 463-475.
- KAYA, Alim., SİYEZ, Didem M, “KA-Sİ Çocuk ve Ergenler İçin Empatik Eğilim Ölçeği: Geliştirilmesi Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması”, *Eğitim ve Bilim*, 2010, 35(156), 110-125.
- KAYA, Aslıhan, *Sınıf Öğretmeni Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Kapsamında Girişimcilik Becerilerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale 2020.
- KAYA, Çağın, *20. Yüzyıl Başından Günümüze Resimli Çocuk Kitaplarında Görsel Dil*, Yüksek Lisans Eser Metni, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İstanbul 2019
- KAYA, İsa, *Yaşam Becerileri Programının (YBP) 4 Yaş Çocukların Problem Davranışlarına ve Sosyal Becerilerine Etkisi*, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2016.
- KAYA, Tunç, *Öz- Farkındalık, Bireysel Kimlik ve Toplumsal Kimliğin Holiganizm Üzerine Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2019.
- KAYGAS, Yasemin, *Üniversite Öğrencilerinin Kişilerarası İlişki Tarzları ve Çatışma Çözme Eğilimleri Arasındaki İlişkide Affetmenin Aracı Rolü*, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep 2017.
- KIEWRA, Christine, & VESELACK, Ellen, "Playing With Nature: Supporting Preschoolers' Creativity in Natural Outdoor Classrooms". *International Journal of Early Childhood Environmental Education*, 4(1), 2016, 71-96.

- KILIÇ, Zeynep, *Hayat Bilgisi Dersinde Öğrencilerin Yaşam Becerilerinin Geliştirilmesinde Etkin Öğrenme Uygulamaları*, Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir 2015.
- KILIÇ, Zeynep, & GÜLTEKİN, Mehmet, "Hayat Bilgisi Dersinde Öğrencilerin Yaşam Becerilerinin Geliştirilmesinde Etkin Öğrenme Uygulamaları". *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(2), 2015, 261-281.
- KORKMAZ, Çağdaş, *Sınıf Öğretmenlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri İle Yaşam ve 21. Yüzyıl Öğreten Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon 2019.
- KOZİKOĞLU, Zehra Önür İshak, "Ortaokul Öğrencilerinin 21. Yüzyıl Öğrenme Becerileri". *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(3), 2019, s. 627-648.
- KOZİKOĞLU, İshak., ALTUNOVA, Nebi, "Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Öz-yeterlik Algılarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerini Yordama Gücü", *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2018, 8(3), 522-531.
- KÖKLÜCAN, Dilek, *Anaokulu Öğrencilerinin Ulusal ve Çeviri Çocuk Kitaplarını Tercihlerini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa 2019.
- KÖRÜKÇÜ, Özlem, "Okulöncesi Eğitime Yönelik Resimli Çocuk Kitaplarının Bulunması Gereken Temel Özellikler Açısından İncelenmesi", *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2012, 14(2), 243-254.
- KUTSAL, Dilşad, *Yaşam Becerileri Psikoeğitim Programının Kız Meslek Lisesi Öğrencilerinin Yaşam Becerilerine ve Problem Davranışlarına Etkisi*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2018.
- KÜLEGEL, Selin, *Çevre Eğitimine Dayalı Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik Temelli Etkinliklerin Özel Yetenekli Öğrencilerin 21. Yüzyıl Becerilerini Geliştirmesine Yönelik Araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2020.

- LAZARUS, R. S., "From Psychological Stress To The Emotions: A History of Changing Outlooks". *Annual Reviews in Psychology*, 44, 1993, 1-21.
- LIDAKA, A. & LANKA, S. (2014). "Acquisition of youth life skills". *European Scientific Journal*, (1), 1-9.
- MARDI, Halime Özge, *Çocuk Kitapları Resimlemede Karakter Yaratma*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir 2006.
- MARTIN, Ken Hodge Steven Danish Julia, "Developing a Conceptual Framework for Life Skills Interventions". *The Counseling Psychologist*, 41(8), 2012, 1125–1152.
- MOROĞLU, Murat, "Nitelikli Çocuk Edebiyatı ve Yaratıcı Drama İlişkisi". T. Erdoğan (Ed.). *Yaratıcı Drama İle Çocuk Kitaplarına Yolculuk*. (s. 1- 3). Eğiten Kitap. Ankara 2017.
- MURAT, Aysel, *Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlik Algıları İle STEM'e Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ 2018.
- MURTHY, C. G. V., "Issues, problems and possibilities of life skills education for school going adolescents", *The International Journal of Indian Psychology*, 3(3), 56-76, 2016.
- NAZLI, Serap, *Akademide Yaşam Becerileri Eğitimi*, Anı Yayıncılık, 2014.
- OĞUZKAN, A. Ferhan, *Çocuk Edebiyatı*. (10. Baskı). Anı Yayıncılık. Ankara 2013.
- ORAN, Gülşen, *4-6 Yaşa Yönelik Resimli Çocuk Kitaplarının Doğacı Zeka Alanı Açısından İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2020.
- ÖZABACI, Emine Çakmakçı Nilüfer, "Drama Yolu İle Karar Verme Becerisinin Kazandırılması". *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi* 12(44), 2013, 18-30.
- ÖZCAN, Keziban, *TUBİTAK'ın Yayımladığı Sorun Odaklı Çocuk Kitaplarının Biçim-İçerik ve Okunabilirlik Açısından İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat 2020.

- ÖZCAN, Seher, *Yaratıcı Düşünme Etkinliklerinin Öğrencilerin Yaratıcı Düşüncelerine ve Proje Geliştirmelerine Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara 2009.
- ÖZCAN, Yaprak, *"Bulmaca Kulesi" Programının Yaşam Becerileri Açısından İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon 2018.
- ÖZDEMİR, Damla, *Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Yaşam Becerileri Hakkındaki Görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur 2015.
- ÖZERBAŞ, Mehmet Arif, "Yaratıcı Düşünme Öğrenme Ortamının Akademik Başarı ve Bilgilerin Kalıcılığa Etkisi". *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 2011, 675-705.
- PALA, Aynur, "Öğretmen Adaylarının Empati Kurma Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma", *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2008, 23(23), 13-23.
- PAUL, Richard., ELDER, Linda "Minik Eleştirel Düşünme Kılavuzu Kavramlar ve Araçlar", (Çev, Merih Bektaş Fidan), 2013. www.criticalthinking.org erişim tarihi: 02.10.2021
- PEKER, Büşra, *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Öğrenen Becerilerini Kullanım Düzeylerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Ömer Halisdemir Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde 2019.
- PETTINGER, Richard, *Stress Management*. 2002.
- SAFARLI, Elifnaz, *Kişilerarası İlişkilerde Duygusal Zekanın Önemi. Daniel Goleman'ın Duygusal Zeka Modeli Bağlamında Pilotlar Üzerine Bir Araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2020.

- SAHİL, Özlem, *Muzaffer İzgü'nün Çocuk Kitaplarının Çocukların Eleştirel Düşünme Becerisine Katkısı*, Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2019.
- SALI, Güneş, "Erken Çocukluk Dönemde Empatinin Gelişimi ve Ailenin Rolü". *International Journal Of Early Childhood Education Research*, 1(1), 2012, 63-92.
- SAYMAZ, İlkay, *Üniversite Öğrencilerinin Kişilerarası İlişkileri ve Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*", Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2003.
- SEVER, Sever, *Çocuk ve Edebiyat*, Kök Yayıncılık, Ankara 2003.
- SEVER, Sedat, *Çocuk ve Edebiyat*, Kök Yayıncılık, Ankara 2007.
- SEVER, Sedat, *Çocuk ve Edebiyat*, Tudem, Ankara 2010.
- SİLDİR, Emine., AKCAN-TÜFEKÇİ, Aysel, "Hikâye Kitaplarının Sosyal-Duygusal Alan Kazanımlarını Desteklemeleri Yönünden İncelenmesi", *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 2018, 5(1), 265-286.
- SREEKUMAR,V. N., "Life Skill Education Among Adoloscents". *International Journal of Development Research*, 6(11), 2016, 10188-10191.
- SUSAR-KIRMIZI, F., "Okuma". *Etkinliklerle Türkçe Öğretimi* içinde (s. 105-158). Ekin Yayınevi, İstanbul 2008.
- ŞAHİN, Abdullah, TURAN, Lokman, DURSUNOĞLU, Halit, & CELEPOĞLU, Aysegül, "Çocuk Edebiyatı". In *Çocuk-Edebiyat ve Çocuk Edebiyatı* (3. bs. ed., pp. 1-36). Pegem Akademi, 2011.
- ŞAHİN, Çavuş, "Problem Çözme Becerisinin Temel Felsefesi". *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10, 2004, s.
- ŞAHİN, Gülfıdan, *Erken Çocukluk Döneminde Çocukların Sosyal Beceri Düzeylerine Göre Grupla Problem Çözme Becerisinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İstanbul 2020.

- ŞAHİN, Gülhan, & Arı, Ramazan, "Okul Öncesi Çocukların Duygu Düzenleme Becerilerinin Bağlanma Örüntüleri Açısından İncelenmesi". *INESJOURNAL Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(5), 2015, 1-12.
- ŞAHİN, Güliz, "Okul Öncesi Dönem Çocuk Kitaplarında Görsel Bir Uyarın Olarak Resim", *Turkish Studies*, 2014, 9(3), 1309-1324.
- ŞİMŞEK, Z.C., *Farklı Kitap Okuma Tekniklerinin 48-66 Ay Grubu Çocuklarının Dil Gelişimine Olan Etkileri*, Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli 2017.
- TALREJA, Fiona Kennedy David Pearson Lucy Brett-Taylor Vishal, "The life skills assessment scale: Measuring life skills of disadvantaged children in the developing world". *Social Behavior and Personality An International Journal* 42(2), 2014, 197-210.
- TANJU, E. H., "Çocuklarda Kitap Okuma Alışkanlığı'na Genel Bir Bakış", *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 2010, 21(21), 30-39.
- TEKİN, Ömer Akgün., EHTİYAR, V. Rüya, "Yönetimde Karar Verme: Batı Antalya Bölgesindeki Beş Yıldızlı Otellerde Çalışan Farklı Departman Yöneticilerinin Karar Verme Stilleri Üzerine Bir Araştırma", *Journal Of Yasar University*, 2010, 5(20), 3394- 3414.
- TETİK, G., İŞİKOĞLU-ERDOĞAN, N. "Diyaloğa Dayalı Okumanın 48-60 Aylık Çocukların Dil Gelişimine Etkisi", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 2017,25(2), 535-550.
- TETİK, Semra., AÇIKGÖZ, Ayşen, "Duygusal Zekâ Düzeyinin Problem Çözme Becerisi Üzerindeki Etkisi: Meslek Yüksekokulu Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama", *Ejovoc (Electronic Journal of Vocational Colleges)*, 2013, 3(4), 87-97.
- TOK, Emine, SEVİNÇ, Müzeyyen, "Düşünme Becerileri Eğitiminin Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme Becerilerine Etkisi", *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2010, 27(27), 67-82.

- TURGUT, Sümeyye, *Öğretmen Adaylarının Yaşam Becerilerine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur 2019.
- TÜRE-KÖSE, Hatice Berna, *Okul Öncesi Dönem Çocuklarında Dijital Hikâye Anlatımının Dinleme Becerisine Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya 2019.
- UNESCO, United Nations Educational Scientific and Cultural Organization. (2018). *Reviewing Life and Work Skills For Youth in Lebanon*
- UNICEF (2002). *Skills for health: skills-based health education, including life skills*.
- UZUN, Zekiye, *Aile Sağlığı Merkezi Çalışanlarının Gebeler ile İletişimlerinin İncelenmesi ve İletişim Becerilerinin Çalışan Performansına Etkileri*, Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2019.
- WATSON, Goodwin, & GLASER, Edward M. (2010). *Watson-Glaser™ II Critical Thinking Appraisal Technical Manual and User's Guide*. In Pearson (Ed.). Printed in the United States of America.
- WASIK, B. A., BOND, M. A. "Beyond the pages of a book: Interactive book reading and language development in preschool classrooms". *Journal Of Educational Psychology*, 2001, 93(2), 243.
- WORLD Health Organization [WHO]. "Tobacco-free youth. "A life skills" primer". *Scientific and Technical Publication*, 2000.
- WORLD Health Organization [WHO]. (1997). *Life skills education for children and adolescents in schools: introduction and guidelines to facilitate the development and implementation of life skills programmes*
- WORLD Health Organization [WHO]. *Partners in Life Skills Education Conclusions from a United Nations Inter-Agency Meeting*, 1999. (WHO/MNH/MHP/99.2).
- VURAL, Mustafa, *Spor Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatında Görev Yapan Spor Yöneticilerinin Düşünme ve Karar Verme Stilllerinin İncelenmesi*,

- Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya 2013.
- YALÇIN, Alemdar, AYTAŞ, Gıyasettin, *Çocuk Edebiyatı*, Ankara 2005.
- YAN, Leng, *An Investigation of the Relationship Between the Open-Endedness of Activities and the Creativity of Young Children*, PhD Thesis, University Of New Orleans, 2005.
- YAVUZ, Musa Murat, *Ortaokul Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Düzeyi ve Sosyal Bilgiler Dersindeki Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans, İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ağrı 2019.
- YILDIRIM, Yakup, *Anasınıfına Devam Eden Çocuklara Uygulanan Yaşam Becerisi Eğitim Programının Çocukların Yaşam Becerilerine ve Sosyal Uyumlarına Etkisi*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2017.
- YILDIZ, Münevver, GÜÇ, Kadir, ERDEM, Sezgin, “Stresle başa çıkma tutumlarının İnsani Değerler Açısından İncelenmesi: Kamu Kurumu Çalışanları Üzerine Bir Çalışma”, *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*, 2015, 25(1), 41-62.
- YILMAZ, Makbule, *Üniversite Öğrencilerinin Kişilerarası İlişki Tarzları ve Kendini Açma Düzeyleri Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- YOLCU, Kürşat Yenilmez Belma, "Öğretmen Davranışlarının Yaratıcı Düşünme Becerilerinin Gelişimine Katkısı". *Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18, 2007, 95-105.
- YURTSEVEN, Lütfiye, KURT, Gökçe, “Okul Öncesi Eğitimin ve Annelerin Hikâye Kitabı Okumasının Çocukların Sosyal Beceri Gelişimi ile İlişkisi”, *CÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 2013, 37(2), 99-119.

EKLER

EK-1. TÜBİTAK Tarafından Yayımlanan Çocuk Kitaplara İlişkin Bilgiler

Kitabın Adı	Kitabın Yazarı	Yaş Seviyesi	Çeviren	Yayınevi	Basım Yeri	Basım Sayısı	Basım Yılı
Her Zaman Her İstedüğümüz Olmaz	Heidi ve Daniel Howarth	3 Yaş ve Üzeri	Emine Geçgil	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	4. Basım	2019
Ulu Meşeyle Bir Yıl	Gerda Muller	3 Yaş ve Üzeri	Burcu Meltem Ve Arık Akyüz	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2018
Kızılgerdan'ın Kış Şarkısı	Suzanne Barton	3 Yaş ve Üzeri	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Gün Doğumu Korosu	Suzanne Barton	3 yaş ve Üzeri	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Şehirdeki Son Ağaç	Peter Carnavas	4 yaş ve Üzeri	Şermin Korkusuz Aslan	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2020
Hikâye Makinesi	Tom McLaughlin	4 Yaş ve Üzeri	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Meşe Palamudu Toprağa Düşünce	Joseph Anthony	4 Yaş ve Üzeri	Ayşe Şirin Okyayuz	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Hindiba Tohumunun Büyük Hayali	Joseph Anthony	4 Yaş ve Üzeri	Ayşe Şirin Okyayuz	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Kitapları Çok Seven Çocuklar	Peter Carnavas	4 Yaş ve Üzeri	Şermin Korkusuz Aslan	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Uğurböceği Kapımızı Çalarsa	Neşe Erol ve Salim Keskingöz	4 Yaş ve Üzeri	-	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2017
Haydi Sayalım Elmalar	Joan Holub	4 Yaş ve Üzeri	Ayşe Şirin Okyayuz	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2016
Martı Kadar Beyaz	Aksinja Kermauner	5 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2020
Elektrikle Işıl Işıl	Thomas Kingsley Troupe	5 Yaş	Aysun Babacan	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2018
İşığı Arıyoruz	Eric Braun	5 Yaş	Aslı Zülal	TÜBİTAK Popüler Bilim	Ankara	1. Basım	2018

Mıknatısın Gücü	Thomas Kingsley Troupe	5 Yaş	Aysun Babacan	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2018
Kayaçları Öğreniyoruz	Eric Braun	5 Yaş	Aslı Zülal	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2018
Yalnızca Ses	Eric Braun	5 Yaş	Aslı Zülal	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2018
Toprağı Eşeliyoruz	Thomas Kingsley Troupe	5 Yaş	Aysun Babacan	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2018
Çılgın Havalara	Thomas Kingsley Troupe	5 Yaş	Aysun Babacan	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2018
Hastalıklardan Korun Sağlıklı Yaşa	Aleix Cabrera	5 Yaş	Simge Konu Ünsal	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Spor Yap Sağlıklı Yaşa	Aleix Cabrera	5 Yaş	Simge Konu Ünsal	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Temiz Ol Sağlıklı Yaşa	Aleix Cabrera	5 Yaş	Simge Konu Ünsal	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Doğru Beslen Sağlıklı Yaşa	Aleix Cabrera	5 Yaş	Simge Konu Ünsal	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
İpek Yeni Şeyler Üretiyor	Nuria Roca ve Carol Isern	5 Yaş	Tuba Öngün	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Beril Kendi Resmini yapıyor	Nuria Roca ve Carol Isern	5 Yaş	Tuba Öngün	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Onur Harika Öyküler Yazıyor	Nuria Roca ve Carol Isern	5 Yaş	Tuba Öngün	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Can Dans Etmeyi Çok seviyor	Nuria Roca ve Carol Isern	5 Yaş	Tuba Öngün	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
En Muhteşem Şey	Ashley Spires	5 Yaş	Özlem Köroğlu	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Dinlemeye Değer	Aleix Cabrera ve Vinyet Montaner	5 Yaş	Onur Dizdar	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2017
Bir Türü Yerimde Duramıyorum	Pam Pollack ve Meg Belviso	6 Yaş	Özden Hanoğlu	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019

Büyükbabam Değişti	Pam Pollack ve Meg Belviso	6 Yaş	Özden Hanoğlu	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2011
Bir Plastik Şişenin Yolculuğu	Suzanne Slade	6 Yaş	Özlem Köroğlu	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	3. Basım	2019
Bir Yağmur Damlasının Yolculuğu	Suzanne Slade	6 Yaş	Özlem Köroğlu	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	3. Basım	2019
Bir Mikrobun Yolculuğu	Thom Rooke	6 Yaş	Özlem Köroğlu	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	3. Basım	2019
Bir Aşağı Bir Yukarı	Bo-hyun Seo	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Bay Tilkinin Mutfığı	Jun-hee Kim	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Eğlenceli Statik Matematik	Chocolate Tree	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Bugün Hava Nasıl?	Bo-hyun Seo	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Haydi Uç Kağıt Uçağım	Bo-geum Cha	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Havada Süzülen Baloncuklar	Ji-hyun Lee	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Oksijen Metalle Buluştuğunda	Joo-young Moom	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
En Güçlü Kim	Yoom-hee Hong	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Yaylan ve Zıpla	Jung-hee Kim	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Şaşırtıcı Bilgisayarlar	Ok-im Choi	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Gündüz ve Gece	Mi-hye Kim	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Durmak İstiyorum	Nap	6 Yaş	Mine Özyurt Kılıç	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Gözlerini Kapat Ve Dinle	Da-jung Choi	6 Yaş	Mine Özyurt	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019

Kim Kıpırdadı	Hee-joo Lee	6 Yaş	Kılıç Mine Özyurt	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1.Basım	2019
Bil Bakalım Ne Oldu	Sung-eun Kim	6 Yaş	Kılıç Mine Özyurt	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1.Basım	2019
Yüzer Mi Batar Mı?	Yoo-jim Lim	6 Yaş	Kılıç Mine Özyurt	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1.Basım	2019
Çılgın İrem Bilimsel Yöntem ile Sorunları Çözüyor	Eric Braun	6 Yaş	Simge Konu Ünsal	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1.Basım	2019
Down Sendromlu Bir Arkadaşım Var	Jennifer Moore- Mallinos	6 Yaş	Umut Hasdemir	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Beni Mutlu Eden Ne?	Heidi Howarth	6 Yaş	Umut Hasdemir	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	3. Basım	2020
Beni Korkutan Eden Ne?	Heidi Howarth	6 Yaş	Umut Hasdemir	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	3. Basım	2020
Beni Cesur Yapan Ne?	Heidi Howarth	6 Yaş	Umut Hasdemir	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	3. Basım	2020
Gökkuşağının Gizemi	Jennifer Dussling	6 Yaş	Emine Geçgil	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Yemek Seçen Seçil	Jennifer Dussling	6 Yaş	Emine Geçgil	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
En Uzun Esneme	Jennifer Dussling	6 Yaş	Emine Geçgil	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Canavar Böcek	Linda Hayward	6 Yaş	Emine Geçgil	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Burun Bilir	Ellen Weiss	6 Yaş	Burcu Meltem Ve Arık Akyüz	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Küf Gizemi	Michelle Knudsen	6 Yaş	Burcu Meltem Ve Arık Akyüz	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Sıra Dışı Hediye	Michelle Knudsen	6 Yaş	Burcu Meltem Ve Arık Akyüz	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Neredeyse	Daphne	6 Yaş	Emine	TÜBİTAK	Ankara	1. Basım	2019

Görünmez İrem	Skinner		Geçgil	Popüler Bilim Yayınları			
Yeşil Köpek	Melinda Luke	6 Yaş	Emine Geçgil	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Akıllı Akın	Sarah Albee	6 Yaş	Emine Geçgil	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Kelebek Tutkusu	Lori Haskins	6 Yaş	Burcu Meltem Ve Arık Akyüz	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Arka Bahçedeki Kazı	Gail Herman	6 Yaş	Emine Geçgil	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Baloncuk Kulübü	Nat Gabriel	6 Yaş	Burcu Meltem Ve Arık Akyüz	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Sihirli Mercek	Sarah Wilson	6 Yaş	Burcu Meltem Ve Arık Akyüz	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Karınca Saldırısı	Anne James	6 Yaş	Emine Geçgil	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Gelgit	Gail Herman	6 Yaş	Emine Geçgil	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
O Ses Ne?	Mary Lawrence	6 Yaş	Burcu Meltem Ve Arık Akyüz	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Uzaydan Gelen	Henry Barker	6 Yaş	Emine Geçgil	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Kafama Takılan Ayı	Lucille Recht Penner	6 Yaş	Emine Geçgil	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Ne Ödevi?	Linda Hayward	6 Yaş	Emine Geçgil	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019
Beni Üzen Ne?	Heidi Howarth	6 Yaş	Umut Hasdemir	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	3. Basım	2020
Duyamamak Böyle Bir Şey	Jennifer Moore-Mallinos	7 Yaş	Özden Hanoğlu	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Kansere Elveda Bahçesi	Janna Matthies	7 Yaş	Mine Özyurt	TÜBİTAK Popüler Bilim	Ankara	2. Basım	2020

Dedemin Müziği	Alison Acheson	7 Yaş	Kılıç Mine Özyurt	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2015
İnci'nin Büyük Yarışı	Theresa Martin Golding	7 Yaş	Kılıç Mine Özyurt	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2020
Barış'ın Gezintisi	Laurie Lears	7 Yaş	Kılıç Mine Özyurt	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2020
Bende Astım Var	Jennifer Moore-Mallinos	7 Yaş	Kılıç Özden Hanoğlu	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2011
Ne Yapsak Da Toprağın Verimsizleşmesini Durdursak	Josep Palau-Rosa M. Curto	7 Yaş	Şermin Korkusuz Aslan	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Kimde Kabarcık Var?	Linda Williams Aber	7 Yaş	Tuba Öngün	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2017
Tavuklar Taşınıyor	Pam Pollack ve Meg Belviso	7 Yaş	Tuba Rabia Öngün	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2018
Ali'nin Ayak Kareleri	Nat Gabriel	7 Yaş	Tuba Rabia Öngün	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2018
Uzun Bekleyiş	Annie Cobb	7 Yaş	Tuba Rabia Öngün	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2018
Aynalar Nesneleri Nasıl Yansıtır?	HAN Sang ve HONG Gi-taek	7 Yaş	Serkan Göktaş	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Elektrik Devresi Nasıl Bağlanır?	LEE Hye-jin Ve PARK Seung-ho	7 Yaş	Serkan Göktaş	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Demir Neden Mıknatısa Yapışır?	KIM Ran-ju Ve KIM Jae-hyeok	7 Yaş	Serkan Göktaş	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2019
Rampa	Felicia Law Ve Gerry Bailey	7 Yaş	Nihal Demirkol Azak	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2015
Kama	Gerry Bailey	7 Yaş	Nihal Demirkol Azak	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2015
Elimde Değil	Holly L. Niner	8 Yaş	Kılıç Mine Özyurt	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2020
Bay Endişe	Holly L. Niner	8 Yaş	Kılıç Mine Özyurt	Yayınları TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	2. Basım	2020

Arabaların Uyuduğu Gün	Hye Eun Shin	8 Yaş	Zehra Nur Olgun	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2017
Dokuz Dakika	Hye Eun Shin	8 Yaş	Zehra Nur Olgun	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2017
Kalundborg Beşlisi	Jeong Hee Nam	8 Yaş	Büşra Güvenen	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2017
Kadim Orman	Cecil Kim	8 Yaş	Büşra Güvenen	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2017
Karıncalar Yolarını Kaybeder Mi?	Thomas Kingsley Troupe	8 Yaş	Nihal Demirkol Azak	TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları	Ankara	1. Basım	2019

EK-2. Kitap İnceleme Formu

KİTAP İNCELEME FORMU		
No	Yaşam Becerileri	Literatürde Yaşam Becerileri
1	Karar Verme Becerisi	✓ Düşünce ve eylem arasında gerekli ilişkiyi kurabilmek (Ellis, 2007) ✓ Verilen görevleri önem sırasına koyabilmek (Özabacı, 2013) ✓ Eleştirel düşünerek karar verebilmek (Ennis, 1985) ✓ Seçenekleri değerlendirerek yapılan seçimin sonuçlarını dikkatli bir şekilde düşünebilmek (WHO, 2000)
2	Yaratıcı Düşünme	✓ Farklı çözüm yollarından giderek yeni sonuca ulaşabilmek (Erdoğan ve Gök, 2011) ✓ Süreç içerisinde özgün ürünler ortaya koyabilmek (Yolcu, 2007) ✓ Öncesinde hiç düşünülmemiş ve uygulanmamış, birbirleriyle bağlantı kurulmamış ürün veya düşünceler arasında bir ilişki kurabilmek (Özerbaş, 2011) ✓ Nesnelerin fonksiyonlarını standartların dışında düşünebilmek (Özcan, 2009)
3	Empati	✓ Bireylerin çevresinde bulunan kişilerin algılarını, fikirlerini, duygularını ve davranışlarını doğru bir şekilde anlayıp, geri dönüt verebilmek (Gerçek, 2005) ✓ Bireylerin duygu ve düşüncelerini anlayarak, diğer bireylerin duygularını özümseyerek buna benzer tepkiler verebilmek (Karabağ, 2003) ✓ Farklı yaşam şekilleri olan kişilerin yaşamlarının nasıl olduğunu hayal edebilmek (WHO, 2000) ✓ Problemlerin kaynağını ve çözüm yollarını görüp, özdeşleştirerek problemi çözebilmek (Salı, 2012)
4		✓ Bireylerin duygularını, düşüncelerini, ihtiyaç ve isteklerini sözel olarak ifade edebilmesi (WHO, 2000) ✓ Karşısındaki bireyi anlayabilmek (Alaca, 2019) ✓ Dinleyici ve konuşmacının aktif olarak, anlatılmak isteneni sözlü ya

	İletişim	da sözsüz yöntemleri kullanarak kendini ifade edebilmesi (Eroğlu vd., 2013) ✓ Bireylerin fikirlerini, davranışlarını, bilgilerini vücut hareketleriyle ya da sembollerle diğer bireylere aktarabilmesi (Uzun, 2019)
5	Problem Çözme	✓ Karşılaşılan problemleri kolayca sonuca ulaştırabilmek (Aksoy, 2003) ✓ Oluşabilecek sorunları ortadan kaldırabilmek (Gelbal, 1991) ✓ Araştırma ve planlama yaparak stratejiler üretebilmek (Güleç, 2020) ✓ Var olan problemin süreç içerisinde gözden geçirilerek problem için uygun yöntemi seçebilmek (Abaan ve Altıntoprak, 2005)
6	Eleştirel Düşünme	✓ Analiz yaparak, çıkarımlarda bulunup, değerlendirme yapabilmek (Facione, 2011) ✓ Olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirebilmek (Yavuz, 2019) ✓ Tüm olası durumları göz önüne alarak bireyin düşüncesini destekleyen fikirleri ortaya koyabilmek (Ersoy ve Başer, 2011) ✓ Tümdengelim yöntemini kullanarak muhakeme yapabilmek (Watson ve Glaser, 2010)
7	Öz Farkındalık Becerisi	✓ Bireyin yeteneklerinin, değer yargılarının ve kapasitesinin farkında olabilmesi (Gardner vd., 2005) ✓ Bireyin zayıf ve güçlü yanlarının, nelerden hoşlanıp nelerden hoşlanmadığının bilincinde olabilmesi (WHO, 1997) ✓ Bireyin yaşamını planlama, denetleme ve kendi yaptıklarını ya da yapabileceklerini düşünme gibi bilişsel süreçleri gözden geçirebilmesi (Brown ve Ryan, 2003) ✓ Kişinin kendini yansıtması ve süreç içerisinde kendisini gözlemleyerek değerlendirebilmesi (Brown vd., 2007)
8		✓ Birey yaşadığı olumsuz duyguların nedenini belirleyerek bu tür duygularla baş edebilmesi (WHO, 2000) ✓ Kişinin yaşadığı duyguların davranışlarını nasıl etkilediğini fark

	Duygularla Başa Çıkma Becerisi	edebilmesi (Şahin ve Arı, 2015) ✓ Çevresinde iletişime geçtiği diğer bireylerin de duygularını tanıyarak bu duygularla baş edebilmesi (Sreekumar, 2016) ✓ Kişinin karşısındaki bireyin duygularıyla empati yaparak yaşanan duygu değişimleriyle başa çıkabilmesi (Sreekumar, 2016)
9	Stresle Başa Çıkma Becerisi	✓ Bireyin zorlayıcı, stresli durumlar karşısında uyum sağlamak için stresli duruma ilişkin çaba sarf etmesi (Boysan, 2012) ✓ Stres yaptıran durumu değiştirmek ya da bu duruma verilen tepkiyi değiştirebilmek (Elmas, 2019) ✓ Stresin kaynaklarını ve sebeplerini tanımlayarak, stres sonucu bireyde ortaya çıkan belirtileri ve sonuçları anlamlandırabilmek (Pettinger, 2002) ✓ Bireyin stresle baş ederken çevresindeki diğer bireylerden yardım alabilmesi (Lazarus, 1993)
10	Kişilerarası İlişkiler Becerisi	✓ Bireyler arası sağlıklı iletişimin sağlanabilmesi için empati yapabilmek (İmamoğlu ve Aydın, 2009) ✓ Kişilerarası ilişkilerin niteliğinin belirlenmesi için bireyler arası bağın kurulabilmesi (Saymaz, 2003) ✓ Bireyin çevresindeki bireylerle duygularını ve hislerini paylaşabilmesi, bireylerin birbirlerini anlayabilmesi (Safarlı, 2020) ✓ Kişilerarası ilişkide bireylerin birbirini gözlemlemesi kişilerarası öğrenme ortamının oluşabilmesi (Yılmaz, 2010)

EK-3. Karakter Sınıflandırması

	Kitap Adı	Karakterler	Çocuk	Yetişkin	Hayvanlar	Cansız Varlıklar	Bitki
1	Her Zaman Her İstedığımız Olmaz	1 Hayvan	1		1		
2	Ulu Meşeyle Bir Yıl	3 Çocuk, 3 Yetişkin	3				
3	Kızılgerdan'ın Kış Şarkısı	1 Hayvan			1		
4	Gündoğumu Korusu	1 Hayvan					
5	Şehirdeki Son Ağaç	1 Çocuk	1				
6	Hikaye Makinası	1 Çocuk	1				
7	Meşe Palamudu Toprağa Düşünce	1 Bitki					1
8	Hindiba Tohumunun Büyük Hayali	1 Bitki					1
9	Kitapları Çok Seven Çocuklar	2 Çocuk, 2 Yetişkin	2	2			
10	Uğurböceği Kapımı Çalarsa	1 Çocuk, 2 Yetişkin	1	2			
11	Haydi Sayalım Elmalar	17 Çocuk, 2 Yetişkin	17	2			
12	Martı Kadar Beyaz	1 Çocuk	1				
13	Elektrikle Işıl Işıl	1 Hayvan, 1 Cansız Varlık	1			1	
14	İşığı Arıyoruz	1 Cansız Varlık				1	
15	Kayaçları Öğreniyoruz	1 Hayvan, 1 Cansız Varlık			1	1	
16	Mıknatısın Gücü	2 Cansız Varlık				2	
17	Yalnızca Ses	1 Hayvan, 1 Cansız Varlık			1	1	
18	Toprağı Eşeliyoruz	1 Hayvan, 1 Cansız Varlık			1	1	
19	Çılgın Havaalar	1 Hayvan, 1 Cansız Varlık			1	1	
20	Hastalıklardan Korun Sağlıklı Yaşa	2 Hayvan			2		
21	Spor Yap Sağlıklı Yaşa	1 Hayvan			1		
22	Temiz Ol Sağlıklı Yaşa	1 Hayvan			1		
23	Doğru Beslen Sağlıklı Yaşa	1 Hayvan			1		
24	İpek Yeni Şeyler Üretiyor	1 Çocuk	1				
25	Beril Kendi Resmini Yapıyor	1 Hayvan, 1 Çocuk	1		1		
26	Onur Harika Öyküler Yazıyor	1 Çocuk	1				
27	Can Dans Etmeyi Seviyor	1 Çocuk	1				
28	En Muhteşem Şey	1 Çocuk, 1 Hayvan	1		1		
29	Dinlemeye Değer	1 Çocuk	1				
30	Bir Türlü Yerimde	1 Çocuk	1				

	Duramıyorum						
31	Büyükbabam Değişti	1 Yetişkin		1			
32	Bir Plastik Şişenin Yolculuğu	1 Cansız Varlık				1	
33	Bir Yağmur Damlasının Yolculuğu	1 Cansız Varlık				1	
34	Bir Mikrobu Yolculuğu	1 Cansız Varlık				1	
35	Bir Aşağı Bir Yukarı	2 Hayvan			2		
36	Bay Tilki'nin Mutfığı	1 Hayvan			1		
37	Eğlenceli Statik Matematik	1 Çocuk, 1 Hayvan	1		1		
38	Haydi Uç Kağıt Uçağım	1 Çocuk	1				
39	Havada Süzülen Baloncuklar	2 Hayvan			2		
40	Oksijen Metalle Buluştuğunda	1 Çocuk	1				
41	En Güçlü Kim	1 Çocuk	1				
42	Yaylan ve Zıpla	1 Çocuk	1				
43	Şaşırtıcı Bilgisayarlar	1 Hayvan			1		
44	Gündüz ve Gece	1 Çocuk	1				
45	Durmak İstiyorum	1 Hayvan			1		
46	Gözlerini Kapat ve Dinle	1 Çocuk	1				
47	Kim Kıpırdadı?	1 Çocuk	1				
48	Bil Bakalım Ne Oldu?	1 Yetişkin, 1 Çocuk	1	1			
49	Yüzer Mi Batar Mı ?	2 Çocuk	2				
50	Çılgın İrem Bilimsel Yöntemlerle Sorunları Çözüyor	2 Çocuk	2				
51	Down Sendromlu Bir Arkadaşım Var	2 Çocuk	2				
52	Beni Mutlu Eden Ne ?	2 Hayvan			2		
53	Beni Cesur Yapan Ne ?	1 Hayvan			1		
54	Beni Korkutan Ne ?	4 Hayvan			4		
55	Beni Üzen Ne ?	1 Hayvan			1		
56	Gökkuşağının Gizemi	3 Çocuk	3				
57	Yemek Seçen Seçil	1 Çocuk, 1 Yetişkin	1	1			
58	En Uzun Esneme	1 Çocuk, 1 Yetişkin	1	1			
59	Canavar Böcek	4 Çocuk	4				
60	Burun Bilir	1 Çocuk	1				
61	Küf Gizemi	2 Çocuk	2				
62	Sıra Dışı Hediye	3 Çocuk	3				
63	Neredeyse Görünmez İrem	3 Çocuk, 1 Yetişkin	3	1			
64	Akıllı Akın	3 Çocuk	3				
65	Kelebek Tutkusu	1 Çocuk	1				
66	Baloncuk Kulübü	3 Çocuk	3				
67	Sihirli Mercek	3 Çocuk	3				
68	Karınca Saldırısı	2 Çocuk	2				
69	Gelgit	2 Çocuk, 2 Yetişkin	2	2			

70	O Ses Ne?	2 Çocuk	2				
71	Arka Bahçedeki Kazı	2 Çocuk	2				
72	Yeşil Köpek	3 Çocuk, 3 Yetişkin	3	3			
73	Uzaydan Gelen	3 Çocuk	3				
74	Ne Ödevi ?	1 Çocuk	1				
75	Bugün Hava Nasıl ?	1 Çocuk	1				
76	Kafama Takılan Ayı	4 Çocuk	4				
77	Kansere Elveda Bahçesi	2 Çocuk, 2 Yetişkin	2	2			
78	İnci'nin Büyük Yarışı	2 Çocuk, 4 Yetişkin	2	4			
79	Duyamamak Böyle Bir Şey	1 Çocuk	1				
80	Dedemin Müziği	1 Çocuk, 3 Yetişkin	1	3			
81	Barış 'ın Gezintisi	3 Çocuk	3				
82	Bende Astım Var	1 Çocuk	1				
83	Ne Yapsak Da Toprağın Verimsizleşmesini Durdursak ?	3 Çocuk	3				
84	Kimde Kabarcık Var ?	1 Çocuk	1				
85	Tavuklar Taşınıyor	3 Çocuk	3				
86	Ali'nin Ayak Kareleri	1 Çocuk	1				
87	Uzun Bekleyiş	2 Çocuk	2				
88	Aynalar Nesneleri Nasıl Yansıtır ?	1 Çocuk, 1 Cansız Varlık	1			1	
89	Elektrik Devresi Nasıl Bağlanır ?	2 Çocuk	2				
90	Demir Neden Mıknatısa Yapışır ?	1 Çocuk, 1 Yetişkin	1	1			
91	Rampa	2 Cansız Varlık				2	
92	Kama	2 Cansız Varlık				2	
93	Elimde Değil	1 Çocuk	1				
94	Bay Endişe	1 Çocuk	1				
95	Arabaların Uyuduğu Gün	2 Çocuk	2				
96	Kalundborg Beşlisi	5 Yetişkin		5			
97	Dokuz Dakika	1 Çocuk	1				
98	Kadim Orman	1 Çocuk, 1 Yetişkin	1	1			
99	Karıncalar Yollarını Kaybeder Mi ?	6 Cansız Varlık				6	
100	Çiko'nun Günlüğü	4 Hayvan			4		